DÖNEM: 27 **CİLT:** **YASAMA YILI: 2**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİÎ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU TUTANAK DERGİSİ

5'inci Toplantı
10 Ocak 2019 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- AÇIKLAMALAR

1.- Zonguldak Milletvekili Ahmet Çolakoğlu'nun, Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'yle (2/1410) ilgili kurulan alt komisyonun başkanı olarak alt komisyon çalışmalarına ilişkin açıklaması

2.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Komisyon Başkanı Mustafa Elitaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

3.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Komisyon Başkanı Mustafa Elitaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

4.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Komisyon Başkanı Mustafa Elitaş'ın yaptğı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

III.- KARARLAR

A)ÇALIŞMA ESASLARINA İLİŞKİN

1.- Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin (2/1410) görüşmelerinin alt komisyon metni üzerinden yapılmasına ilişkin karar

IV.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1410) (Alt komisyon metni)

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Mustafa Elitaş'ın, İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu'nun (2/1410) sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklamas

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabiî Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu saat 11.09'da açılarak iki oturum yaptı.

Zonguldak Milletvekili Ahmet Çolakoğlu, Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'yle (2/1410) ilgili kurulan alt komisyonun başkanı olarak, alt komisyon çalışmalarına;

Komisyon Başkanı Mustafa Elitaş, İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu'nun (2/1410) sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine;

Denizli Milletvekili Yasin Öztürk, Komisyon Başkanı Mustafa Elitaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine;

Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan, Komisyon Başkanı Mustafa Elitaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine;

İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu, Komisyon Başkanı Mustafa Elitaş'ın yaptğı açıklamasındaki bazı ifadelerine;

İlişkin birer açıklama yaptılar.

Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin (2/1410) görüşmelerinin alt komisyon metni üzerinden yapılması kabul edildi.

Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1410) (Alt komisyon metni) görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından 22.04'te toplantıya son verildi.

10 Ocak Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.09

BAŞKAN : Mustafa ELİTAŞ (Kayseri)

BAŞKAN VEKİLİ : Fahri ÇAKIR (Düzce)

SÖZCÜ : Ahmet ÇOLAKOĞLU (Zonguldak)

KÂTİP : İffet POLAT (İstanbul)

BAŞKAN – Saygıdeğer Komisyon üyelerimiz, değerli bakan yardımcılarımız, teklif sahibi milletvekillerimiz, sivil toplum örgütlerinin değerli temsilcileri, basın mensuplarımız; hepinizi sevgiyle saygıyla muhabbetle selamlarken Komisyonumuza teşriflerinizden dolayı hoş geldiniz diyorum.

Yeterli çoğunluğumuz vardır.

Gündemimizde yer alan konuları görüşmek üzere Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabiî Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun toplantısını açıyorum.

Gündemimizde (2/1410) esas numaralı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi bulunmaktadır.

Bildiğiniz gibi, 25 Aralık 2018 tarihinde Komisyonumuzda bir toplantı gerçekleştirdik. Teklif sahibi milletvekili arkadaşlarımız geneli üzerindeki ve teklif üzerindeki görüşlerini, gerekçelerini dile getirdiler. Tüm siyasi partilerin ortak kararı çerçevesinde alt komisyon kurulmasına karar vermiştik. Alt komisyonumuz 7 Ocak 2019 tarihinde saat 11.00'de toplandı. Alt komisyona katılan değerli milletvekilli arkadaşlarımızın ve sivil toplum heyetlerinin verdikleri gerçekten samimi katkılar dolayısıyla o çerçevede aynı gün alt komisyonumuz kanun teklifiyle ilgili görüşlerini yerine getirdiler. Bu konuda alt komisyonda emek veren bütün siyasi partilerin temsilcisi değerli milletvekili arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum. Alt Komisyon Başkanımız Ahmet Bey'e teşekkür ediyorum. Uygun görürseniz Alt Komisyon Başkanımız 7 Ocak tarihinde yapılan çalışmalarla ilgili Komisyonumuzu bilgilendirecekler.

Buyurun Sayın Başkan.

II.- AÇIKLAMALAR

1.- Zonguldak Milletvekili Ahmet Çolakoğlu'nun, Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'yle (2/1410) ilgili kurulan alt komisyonun başkanı olarak alt komisyon çalışmalarına ilişkin açıklaması

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Sayın Başkan, çok değerli Komisyon üyeleri, kamu kurumlarımız ile maden ve enerji sektöründe faaliyet gösteren değerli STK üyelerimiz, çok kıymetli temsilcilerimiz, güzide basın mensuplarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bilindiği gibi, Komisyonumuz 25/12/2018 tarihinde yaptığı 4'üncü toplantısında milletvekillerimizden İstanbul Milletvekili Sayın Nevzat Şatıroğlu ve arkadaşlarının verdiği 2/1410 esas numaralı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin daha detaylı incelenmesini teminen bir alt komisyon kurulması kararlaştırılmıştı.

8 üyeden oluşan alt komisyonumuz tüm partilerimizi temsil eden milletvekillerimizle beraber 7 Ocak 2019 günü bir çalışma gerçekleştirmiştir. Bu çalışma sürecinde hem kanun teklifini veren milletvekillerimizin hem sivil toplum kuruluşlarımızın hem de kamu kurumlarımızın çok değerli temsilcilerinin görüşlerini dinleme imkânımız oldu. Bu açıdan verimli ve tamamlayıcı bir çalışma süreci geçirdiğimizi düşünüyorum. Bu vesileyle başta alt komisyon üyelerimiz olmak üzere tüm katkı sağlayanlara huzurunuzda teşekkür etmek istiyorum.

Sayın Başkan, değerli üyeler; alt komisyonumuz, kanun teklifinin 16 maddesi üzerinde değişiklik önergesini kabul etmiştir.

Ayrıca, kanun teklifine 3 yeni madde ihdas edildi.

Bunun yanı sıra, teklif metninin tamamı kanun yapım tekniği açısından redaksiyona tabi tutuldu.

Bu değişikliklere bakıldığında, 16 değişikliğin 9'u 3213 sayılı Maden Kanunu'na ilişkin yapıldı. Bu kapsamda 3213 sayılı Kanun'un teklifle değiştirilmesi öngörülen tanımlar, madencilik faaliyetlerinde izinler, maden teşvik tedbirleri, beyan usulü, faaliyetlerin denetimi, ruhsat bedeli, cezalar ve diğer yaptırımlar, işletme ruhsatı ve madenin işletilmesi gibi birçok konuda değişiklikler söz konusu oldu.

"Tanımlar" maddesi kapsamında teklifle yürürlükten kaldırılması öngörülen "oda sicil belgesi" tanımının uzlaşıyla meri mevzuattaki hâlinin korunması sağlandı.

Keza çevresel etki değerlendirmesi ile ilgili karar, iş yeri açma ve çalışma ruhsatı, mülkiyet izni gibi hukuki gerekler yerine getirilmeden faaliyette bulunanlar tarafından gerçekleşen ihlallerin beş yıl içerisinde 2 kez yapılması hâlinde ruhsatın iptal edileceği yönündeki teklif ise kanunun mevcut hâlindeki şekliyle "Üç yıl içerisinde 3 kez yapılması hâlinde ruhsatın iptal edilmesi." şeklinde yeniden düzenlendi.

Maden teşvik tedbirleri kapsamında, altın, gümüş ve platin madenlerinden alınmayacak devlet hakkı oranı yüzde 25 yerine yüzde 40 olarak yeniden belirlenerek bu madenler için yapılacak yatırımların teşvik edilmesi amaçlandı.

Beyan usulünü düzenleyen madde kapsamında genel müdürlüğe sunulacak belgenin "doğru olmaması" ibaresi "gerçek dışı veya yanıltıcı olması" ibaresiyle değiştirilerek, fıkranın daha açık ve anlaşılabilir olması amaçlandı.

"Faaliyetlerin denetimi" maddesi çerçevesinde genel müdürlükçe maden haklarıyla ilgili yapılan denetimlerde ihtisaslaşmış diğer devlet kuruluşlarının yanı sıra üniversitelerden de yararlanılmasını temin eden bir değişiklik yapılmıştır.

Ruhsat bedeliyle ilgili maddede belirlenen ruhsat bedellerine ilişkin formül ruhsat alanlarının hektar büyüklükleri ile ruhsatların yürürlükte kaldığı süreler dikkate alınarak yeniden düzenlendi. İşletme ruhsat sahalarında, IV. Grup maden işletme ruhsat sahaları için on yıl, diğer grup maden işletme ruhsat sahaları için beş yıllık sürede muhtemel rezerv alanlarının Ulusal Maden Kaynak ve Rezerv Raporlama Kodu'na göre kaynak ve/veya rezerv hâline getirilerek rezervin belli standartlarda ortaya çıkartılması, çıkartılmayan alanlarınsa taksir edilmesi yönünde değişiklik yapıldı. Hatırlanacağı üzere, teklifin ilk hâlinde on yıllık süre beş yıl, diğer gruplarda ise üç yıldı.

Diğer 7 düzenlemenin 2'si 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu'na, diğer 2'siyse 5307 sayılı LPG Piyasası Kanunu'na ilişkin yapılmıştır. 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu kapsamında uygulanan geçici durdurmanın ilgili mevzuata aykırılığın giderilmesi hâlinde kaldırılacağının kanuni olarak açıklığa kavuşturulması sağlandı. Benzer düzenleme 5307 sayılı LPG Piyasası Kanunu'nda da yapıldı.

Söz konusu piyasalarda idari yaptırımlar ve cezalar gözden geçirilmiş ve nispilik, orantılılık, hakkaniyet ilkeleri doğrultusunda bazı önemli değişiklikler yapılmıştır. Keza, 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu'na ilişkin üç düzenleme yeni madde ihdasları olarak teklif metnine eklenmiştir.

Son söz olarak, ülkemizin vazgeçilmez öneme sahip stratejik sektörlerinden maden, petrol, elektrik alanlarında çok önemli düzenlemelere imza atan bu kanun çalışmamızın hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Tekrar teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Alt Komisyon Başkanımıza teşekkür ediyorum.

Tekrar Komisyonda çalışan tüm siyasi partilerimizin temsilcilerine, değerli milletvekillerine teşekkür ediyorum.

Alt komisyona 25'e yakın sivil toplum örgütü katıldı, bunların tamamını alt komisyonda dinleme imkânı bulduk; değerli görüşleri, katkılarıyla kanunu olgunlaştırma aşamasına katkı sağlayan sivil toplum örgütlerine de teşekkür ediyorum.

III.- KARARLAR

A)ÇALIŞMA ESASLARINA İLİŞKİN

1.- Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin (2/1410) görüşmelerinin alt komisyon metni üzerinden yapılmasına ilişkin karar

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, görüşmelerimizin alt komisyon metni üzerinden yürütülmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Teklif metni üzerinde değil, alt komisyon metni üzerinden yapacağız.

Alt komisyon metni üzerinden bundan sonraki görüşmelerimiz devam edecektir.

IV.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1410) (Alt komisyon metni)

BAŞKAN - Teklifin tümü üzerinde teklif sahibi milletvekili arkadaşımıza söz vermiştik.

Siyasi partilerimizden teklifin tümü üzerinde görüşlerini beyan etmek isteyen arkadaşlarımız varsa başlıyoruz.

Müzeyyen Hanım, buyurun.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Sayın Başkan, değerli bakan yardımcıları, değerli bürokratlar, milletvekillerim, basının değerli mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Efendim, bu alt komisyonun kurulma amacı aslında sivil toplum örgütlerinin dinlenmesi ama maddeler bazında da dinlenmesi. Yani bu alt komisyon kurulduğunda ilk bölümde sivil toplum örgütlerinden -aşağı yukarı yarısı- bu teklifin geri çekilmesi, tüm bileşenlerle ayrıntılı olarak irdelendikten sonra, tüm teknik detaylar yerine getirildikten sonra kanun teklifi hâlinde sunulması yönünde öneriler gelmişti. Sivil toplum örgütlerinin aşağı yukarı yarısı bunu talep etti, biz de aynı şeyi talep ettik çünkü apar topar iki gün içinde bu kanun teklifi gündeme geldi ve sivil toplum örgütlerine bilgi verilmeden gündeme getirildi. Biliyorsunuz, ilk toplantıda 70'e yakın sivil toplum örgütü müdahil oldu ve bize de -şu önümde gördüğünüz dosyaların neredeyse tamamı- sektörden olsun, odalardan olsun, demokratik kitle örgütlerinden ve sendikalardan bu kanunla ilgili rahatsızlıklarını içeren yazılı beyanları oldu. Buna rağmen sadece aşağı yukarı bir saatlik bir süreçte teklifin geneli üzerinde sivil

toplum örgütlerinin görüşü alındı, maddeler kısmına geldiğindeyse bu sivil toplum örgütleri dışarıya çıkarıldı. Oysa alt komisyonun kurulmasındaki amaç bu sivil toplum örgütlerinin görüşlerinin teknik olarak alınması ve bu yasa teklifine eklenmesiydi. On altı yıllık AKP iktidarı döneminde bu Maden Yasası 4'ü köklü olarak tam 14 kez değiştirilmesine rağmen ne sektörün ne çalışanların ne de bu piyasa koşullarının sorununa çözüm getirmemiştir, âdeta yamalı bohçaya dönmüştür. Bu nedenle, yeniden gündeme getirilen bu 51 maddenin bu bileşenlerinin tamamının görüşü alınarak teklifin buraya sunulması konusunda görüşümüzü yine yineliyoruz ve geri çekilmesini alt komisyonda da önerdik, kabul görmedi ama şimdi burada da aynı şeyi söylüyoruz. Çünkü bu 14 değişiklik ne gayrisafi millî hasılanın artmasına ne iş kazalarının, iş cinayetlerinin önlenmesine ne de sektörün sorunlarını çözmeye fayda getirmemiştir. Burada amacımız üzüm yemekse zamanı bir güne sıkıştırıp, özellikle alt komisyonda gece yarısına kadar apar topar sayısal üstünlükle yani müzakere yapılmadan sadece oylanarak, el kaldır-indir yöntemiyle geçtiği için bu yasa teklifinin sağlıklı olarak müzakere edilmediğini düşünüyoruz. Yine, geri çekilmesini tekrar teklif ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Müzeyyen Hanım'a teşekkür ediyorum.

Tahsin Bey, buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; Maden Kanunu'yla ilgili teklifin tümü üzerine söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, adı "yeni sistem" olan ancak ne olduğu tam belirlenemeyen bu sistemde artık kanun tekliflerini milletvekilleri hazırlıyor. Eskiden, sürekli şikâyet ettiğimiz "Bürokratlar kanun teklifini hazırlıyor, bakanlık sahayı ilgilendiren kanunları üst perdeden uyguluyor." eleştirisinin son bulması gerekiyor. Bu da gösteriyor ki artık Mecliste komisyonlar daha önemli olacak.

Sayın Başkan, Komisyonumuza birçok sektörü ilgilendiren, sivil toplumun, sendikal örgütlerin, meslek odalarının, sektör temsilcilerinin tepkisini çeken Maden Kanunu havale ediliyor. Konuyla doğrudan ilgili tüm bileşenler taslaktan haberlerinin olmadığını, kendilerine hiç bir şekilde danışılmadığını, bu şekliyle getirilen taslak kanun teklifinin kabul edilemez olduğunu dile getiriyor. Kanun teklifinde 30'uncu maddeden başlayarak 40'ıncı maddeye kadar devam eden ve petrol sektörünü doğrudan ilgilendiren konularla ilgili, petrol ve türevi iş yapan sektörlerden ciddi tepkiler gelmektedir. Tüpraş Genel Müdürü kuruluş olarak çekincelerini kamuoyuyla paylaşarak dile getirmiştir. Çok açık bir şekilde, kanun teklifi hazırlanırken maddelerin ilgilendirdiği hiç kimseden görüş alınmamış, talepler dinlenmemiş, çözüm odaklı değil, iktidarın kendi açısından günü kurtarmaya odaklı bir taslak düzenlenip, dayatılmak istenmiştir. Burada durum çok nettir. Taslak kanun teklifi geri çekilmeli, tüm bileşenlerin görüşleri alınarak sağlıklı, herkese hitap eden bir Maden Kanunu hazırlanması gerekmektedir. Bunun gerçekleşmesi için Komisyon Başkanımızla görüşüp taleplerimizi ilettik ve olması gerekenin hep birlikte yapmamız gerektiğini dile getirdik. Maden Kanunu'yla ilgili ilk toplantımızda tüm üyelerin ve partilerin ortak kararıyla alt komisyon kurulması kararını aldık.

Değerli Komisyon üyeleri, alt komisyon kurulması kararını neden aldık? Her kesimin görüşleri dinlensin, maddeler üzerinde ne getirip ne götürüyor tartışılsın, çözüm olabilecek işler çözümsüz kalmasın diye. Peki, alt komisyonda ne oldu değerli arkadaşlar? Maalesef on altı yıldır iktidarın ülke genelinde uyguladığı "Ben yaptım, oldu." anlayışı yeniden kendisini gösterdi. Alt komisyonun öğleden önceki birinci oturumunda sektör bileşenleri, sendikalar, odalar ve yetkili temsilcilerinin Maden Kanunu'nun geneli üzerine görüşleri alınıp asıl maddelerin görüşüleceği ikinci oturuma katılmalarına

izin verilmedi. İktidarın katılımcı demokrasi anlayışı bu mudur? Ne yazık ki her zaman olduğu gibi, yine, ilgililerin görüşleri alınmadan bürokratların görüşleri üzerinden sahayı ve emekçileri ilgilendiren konular kanunlaştırılmaya çalışılıyor.

Sayın Başkan, Değerli Komisyon üyeleri; Türkiye'nin enerji sahaları yapılanması yeniden gözden geçirilmesi gerekmektedir. Son verilere göre, Türkiye'nin enerjide dışa bağımlılığı yüzde 73'tür. Bununla birlikte Türkiye, enerji ekipmanları açısından da büyük oranda yurt dışı firmalara bağımlı durumdadır. Düzenlenen Maden Kanunu'nun yetersizliği gibi enerji alanında bir çok temel hususun çağın gerekliliklerine göre yeniden sorunlara çare olacak şekilde düzenlenmesi gerekmektedir. Enerji politikaları tüm dünyada üzerinde en çok mesai harcanması gereken konular hâline gelmiştir. Kanun yaparken kaliteli ve çözüm üretecek kanunlar yapmalıyız. Böyle bir ortamda getirilen Maden Kanunu'na katkı sağlaması için hazırladığımız önergelerin yüzde 90'ı kabul edilmemiştir. Önergelerimizi kabul etmeyeceksiniz sivil toplum örgütlerinin maddeler üzerinde görüş belirtmesine izin vermeyeceksiniz, sadece AKP grubunun önergeleri ve söylemlerine itibar göstereceksiniz alt komisyon kurulmasının, Türkiye için birlik mesajlarının amacı nedir?

Sayın Başkan, Değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım; Türkiye ekonomik olarak çok zor bir dönemden geçmektedir. Enflasyon yüzde 20'ler seviyesine ulaşmış, faiz oranları artmış, istihdam kapıları kapanmış, yatırımlar durmuş vaziyettedir. Siyasetin tıkandığı, yeni sistemin beklenilen etkiyi yaratmadığı çok net bir şekilde ortadadır. Ülkemizin yatırım çekmesi, planlı kalkınma hamleleri yapması gerekmektedir. Burada bizlere düşen görev, yasamanın kalitesini artırmak, Meclisi tam demokratik bir şekilde çalıştırmaktır.

Değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım, ülkemizde tablo bu durumdayken getirilen kanun teklifi maden emekçilerinin, maden mühendisleri odalarının, sivil toplum örgütlerinin dertlerine deva olacak mıdır? Yeni bir kalkınma hamlesine öncülük edecek midir? Yaptığımız kanunlar ülkemizin sorunlarına çare olacak mıdır? Tüm sektör bileşenleri, tüm örgütleri kapsayacak ve refah seviyesine katkı sağlayacak şekilde olmalıdır diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Tahsin Tarhan'a teşekkür ediyorum.

Ali Bey, buyurun.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli hazırun; ben de cümlenizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, önemli bir kanunu görüşüyoruz. Alt komisyondaki eleştirilerimizi alt komisyonda dile getirmiştik, şu eleştiriyi tekrarlamak isterim: Evet, STK temsilcilerinin görüşlerinin alınması amacıyla alt komisyon oluşturuldu ancak alt komisyonda STK temsilcileri sadece giriş kısmında, geneli üzerinde görüşlerini ifade ettiler ancak maddeler üzerinde STK temsilcilerinin görüşlerini alamadık, bunu belirtmek isterim.

Ayrıca, alt komisyonda gördük ki bu kanun sektörün sadece büyük oyuncularıyla birlikte hazırlanmış. Bu kanunda "sektörün küçük oyuncuları" dediğimiz ya da "küçük sermaye sahipleri" dediğimiz kesimlerin kanun yapılırken ne onlarla birlikte yapılmış ne önerileri ne de onların getirdikleri öneriler alt komisyon görüşmelerinde dikkate alınmış. Dolayısıyla buradan yapılan bu görüşmelerde… Diğer taraftan da, biliyorsunuz, bu maden aramalarında çok ciddi bir şekilde çevre ve doğa tahribatı yaşanıyor, ekolojistlerin, çevre örgütlerinin, doğa savunucusu örgütlerin en çok şikâyet ettikleri saha bu sahadır yani maden aramalarıyla ilgilidir. Bu demokratik kitle örgütlerinin temsilcilerinin de bu maddeler üzerinde görüşlerinin alınmadığı da ayrıca yapılan görüşmelerden ya da kanunun kendisinden

de ortaya çıkıyor. Ayrıca, bu kanun teklifi hazırlanırken odaların ve emek kesiminin temsilcilerinin de görüşlerinin alınmadığı anlaşıldı. Odalarla ilgili olarak bizim bir tek ortaklaştığımız husus oldu alt komisyonda, o da oda sicil belgesi konusu. Ama onun haricinde, odaların hemen hemen her maddeyle ilgili, bu konuda mesleki uzmanlıkları olan arkadaşlarımızın hazırlamış oldukları önerileri vardı. Bu önerilerin kimisi bizzat kendileri tarafından, kimisi de buradaki milletvekilleri -bizler- aracılığıyla alt komisyona sunuldu ancak onlar da burada dikkate alınmadı.

Ayrıca, sektörle birlikte hazırlandığı iddia edilen kanunla ilgili ilginç bir şey oldu alt komisyonda. Alt komisyon çalışmasının ilk bölümünde sektör temsilcilerinin hemen hemen, neredeyse tamamına yakını şunu söylediler, dediler ki: "Bu kanun teklifi geri çekilmeli ve sektörün sorunlarını kalıcı bir şekilde çözecek yeni bir kanun teklifi hazırlanmalı, kapsayıcı bir şekilde de bu hazırlanmalı." şeklinde bir görüş bildirdi söz alan sektör temsilcilerinin hemen hemen tamamına yakını diyebilirim.

Bu nedenle de biz kanun teklifinin sektör temsilcilerinin de diğer sivil toplum kuruluşlarının temsilcilerinin de görüşleri doğrultusunda geri çekilmesini ve hakikaten, bütün kurumları, kuruluşları, odaları, emekçileri, doğa ve ekolojik yaşam savunucularını ve sektörün tüm oyuncularını dikkate alarak bu sektörün sorunlarını çözecek kalıcı bir kanun hazırlanması gerektiğini düşünüyor ve öneriyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kenanoğlu, teşekkür ederim.

Görüş beyan edecek değerli milletvekillerimiz…

Yasin Bey, buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri, bürokrasideki sayın arkadaşlarımız; kanun teklifine tekniği açısından karşıyız. Her ne kadar, alt komisyonda teklifin birçok maddesinde yeterli olmasa da iyileştirmeler yapıldı fakat hâlâ tartışmalı maddeler söz konusu. "Tekniği açısından karşıyız." derken kastımız şu: Torba kanun olması. Çünkü kanun teklifinin 48'inci ve 52'nci maddeleri Nükleer Düzenleme Kurumuyla ilgili ve daha altı ay önce çıkmış olan kanun hükmünde kararnameler fakat altı ay içinde gördük ki içinde ya unutulan maddeler var ya da hatalı çıkarılan maddelerden dolayı tekrar, revize maksatlı bu kanun teklifinin içinde 5 madde olarak karşımızda.

Konu içindeki ilgili kişinin bile takip etmekte zorlandığı bir kanun yapma sistemimiz var. Torba kanun, Genel Kurulda defaatle, sürekli tartışmalı bir şekilde gündeme gelmesine rağmen hâlâ aynı şekilde, aynı tekniği kullanmaya devam ediyoruz. Şimdi, düşünebiliyor musunuz, ölçme ve tartı aletleriyle ilgili bir yasaya bakmak istiyoruz, ara ki bulasın. Alakasız bir yerde, Maden Kanunu'yla ilgili bir değişikliğin içinde kendisiyle ilgili maddeyi bulabiliyor. Samanlıkta iğne arar gibi, kişi ve kurumlar, kendi sektörlerini ilgilendiren yasa maddesini mevzuatta aramak zorunda kalıyor. Özellikle, madencilik sektörü günün şartlarına göre, teknolojisindeki gelişmeyle birlikte kanunlarının yeniden gözden geçirilmesini talep etmekte, tamamen kendilerine özgü bir Maden Kanunu çıkarılmasını beklemektedirler ve taleplerinde de son derece haklılardır. Amma velakin yine bir torba yasayla karşı karşıyalar. Bakın, bugün Genel Kurulda 71 maddelik bir torba yasa yapılıyor, önümüzdeki hafta 18 maddelik bir yasa gündeme gelecek ve elimizdeki yasa taslağı da yine 54 maddelik. Halk dilinde "torba yasa" şeklinde adı ortaya çıkan bu kanun tekliflerine ben artık torba yasa da diyemeyeceğim, önceki Genel Kurul konuşmalarımda "Torba kanun oluyor, çorba kanun." demiştim, olmadı; bu defa da 20 maddeye kadar olanlara "poşet kanun" 40 maddeye kadar olanlara "torba kanun" 60 maddeye kadar olanlara "çuval kanun" 60 maddenin üzerindekilere de "haral kanun" diyelim, olsun bitsin.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Haral, en büyük çuval.

Yasin Bey'e de teşekkür ediyoruz.

Poşet yasaklandı biliyorsunuz, naylon poşetler, onu kaldıralım, öbürlerine yeni bir tanım bulursunuz.

Milletvekili arkadaşlarımızdan Sayın Kazım Arslan, buyurun.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli üyeler, saygıdeğer basın mensupları; hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Sayın Başkan, şunu belirterek sözlerime başlamak istiyorum: Komisyonumuz genelde uyum içinde çalışmaya gayret ediyor ancak ne var ki muhalefetin önerdiklerini ve sivil toplum örgütlerinin beyanlarını da çok dikkate almadan yine kendi bildiğini yapmayı sürdürüyor. Bu dönemin başlangıcında da özellikle sizden rica etmiştik, dedik ki burada bir konsensüs sağlanabilirse ağırlıklı olarak iktidarın dediği değil, muhalefetin de dediklerinin dikkate alınmak suretiyle kanun maddelerinde yer verilirse, düzenlemelerde yer verilirse daha uyum içinde, daha iyi, nitelikli, halkın sorunlarına cevap verebilen kanunlarımızı çıkarmış oluruz diye belirtmiştik ama maalesef, yine işin başında da bunları tam anlamıyla göremediğimizi belirtmek isterim.

Komisyonumuza sektörel talepler yeterince alınmamıştır. Son dakikada haberdar edildiğimiz, içine son derece tartışmalı hükümlerin de sıkıştırıldığı kanun teklifi görünümlü tasarıların ivedi getirilmemesi konusunda hassasiyetimizi bir kez daha belirtmek isterim.

Geçen dönem elektrikte kayıp kaçak düzenlemesinde bunu yaşadık. Ardından, zeytincilikle ilgili son derece zararlı bir kanun, Mera ve Kıyı Kanunu hükümleri, üniversitelerde yeni kadrolaşma ve milletvekillerine vekillikleri bitince kadrolarıyla birlikte üniversitelerine geri dönme hakkı tanıyan düzenleme tepkimizi çekmişti. Maalesef bunda da sonradan yine kanun hükmünde kararnamelerle farklı bir düzenleme, isteğimiz dışındaki düzenlemeler de yapıldı. Sanki biz bunları hiç konuşmamışız gibi, şimdi de maden ve petrol piyasaları başta olmak üzere, sektörün tüm kesimlerinin kaygıyla karşıladığı bir kanun teklifini gündemde öncelikle sıraya almış bulunuyorsunuz.

Maliyetleri artıran, cezai hükümleri çoğaltan, sektörde var olmak isteyenleri yatırımdan soğutabilecek, madenleri ve petrol rafinerilerini hiç yok yere kapatabilecek bir düzenlemeyle karşı karşıya kaldığımızı belirtmek isterim. Bu plansız, öngörüsüz, hukuken sorunlarla dolu, maliyeti yüksek olan teklif bizim Komisyonumuzun ahengine de pek uygun düşmüyor. Alt komisyon görüşmeleri de gösterdi ki sektör temsilcileri dostlar alışverişte görsün usulüyle dinlenmiş, orada da çok önemli değişiklikler maalesef olmamıştır. Talepler, uyarılar yeterince dikkate alınmamış, muhalefetin yapıcı önerileri, önergeleri sektörden gelen taleplere de genelde kulak tıkanmış, herhangi bir değişiklik de maalesef olmamıştır.

Kabul edilen önergelerin ve eklenen yeni maddelerin neredeyse tamamı iktidar partisinden gelmiş ve sektörlerin özellikle ısrarla üzerinde durduğu maliyet artırıcı hükümler konusunda yeterli adımlar da atılmamıştır.

Teklifin tüm paydaşlarla ortak bir çatı altında müzakeresi gerekirken bu yol da denenmemiştir. Sektör, kriz şartlarında bu teklifin mali yükünü anlatmaya çalışırken teklif sahiplerinden kapsamlı bir etki değerlendirme analizi gelmiyorsa, bu teklif maddelerinin her birinin maliyeti anlatılamıyorsa, ortada çok ciddi bir yasama sorunu var demektir.

Böylesi yüksek maliyetleri olan bir kanun teklifi ancak uzun diyaloglarla, teknik incelemeyle önümüze getirilmiş olmalıydı. Alt komisyonda bunu önerdik ve kritik maddelerin geri çekilmesini, olgunlaştırılmasını istedik ama garip bir telaşla, dar bir lobinin çıkarları uğruna burada binlerce firmanın tehlikeye atıldığı bir düzenlemeyle yine karşı karşıya kaldık.

Değerli milletvekilleri, iş dünyasının ve meslek odalarının değerli temsilcileri; 6 AKP milletvekili tarafından hazırlandığı görülen ama arka planda madencilik alanında çok sınırlı bir lobinin bakanlıkla faaliyeti sonucunda ortaya çıktığı anlaşılan bu teklif, birtakım değişiklikler geçirmiş olsa bile, Maden Kanunu'nu, Petrol ve LPG'yle ilgili kanunları âdeta bir ceza kanununa dönüştürecek içeriktedir.

Tekliften sektörün son dakikada haberi olmuştur dolayısıyla teklif, dar bir masanın ürünüdür. Madenciliğin ülkemizde küçük ve orta ölçekli işletmelerin yoğunlukta olduğu bir zeminde yürütüldüğü düşünülürse, sektörün genelinde gerek çalışanlar gerekse işletmeciler açısından yüksek kâr oranları maalesef yoktur. Sektör yeni teşvik ve destekler beklerken iktidar madencilere kriz fırsatçılığıyla yaklaşmaktadır. Bu teklif, daha nitelikli madencilik için kanun yapmak varken daha çok para cezası, daha çok faaliyet durdurma cezasına mahkûm bırakmaktadır. Tarihimizin en büyük maden faciasını bu iktidar döneminde yaşadığımız hatırlanırsa, madencilikteki temel sorunların daimi nezaretçi, mühendis ya da yetkilendirilmiş tüzel kişileri cezaya boğarak çözülemeyeceği on altı yılda anlaşılmış bulunmaktadır.

Sorunun, madenciliğimizi topyekûn, bilimsel bir anlayışla ele alarak, ayrıntılı yönetmeliklerle düzenleyerek, ayrı bir maden iş kanunu çıkararak, yeni bir maden bakanlığı kurarak, siyasi kayırmacılığa son vererek, dünya ölçeğinde bir madencilik anlayışı getirerek çözülebileceğini belirtmek istiyorum.

Sayıştayın son Türkiye Taşkömürü Kurumu 2017 denetim raporu da göstermiştir ki, maden sahalarında redevans artışı, kaçak usulde madenciliği büyütmüş, işçi sağlığı ve güvenliği daha riskli hâle gelmiştir. Sorun, mühendis cezalandırmakla, işletmeciyi ağır cezaya boğmakla çözülemiyor, çözülmeyecektir de. Sorun, redevanslı işletme anlayışındadır, maden sahalarını havza madenciliğiyle işletmek varken daha fazla sahaya parçalamakla ilgilidir. İşbu kanun, maden sahalarını daha fazla parçaya bölmenin, daha fazla rezerv kaybının, daha fazla iş kazasının, daha çok üretim zorlamasının temelini atmış olacaktır.

Değerli milletvekilleri, bu teklif, madencilikte birikmiş temel sorunlarımızı çözmeye değil, maden denetimlerinde maden mühendislerini baştan günah keçisi ilan etmeye yöneliktir. Alt komisyondaki kısmi iyileştirmeler yeterli değildir. Madenciye ve madenciliğe topyekûn sorunlarını çözmeye yönelik bir düzenleme gelmesi gerekir.

Teklif, kriz şartlarında maden işletmecilerinin ödeyeceği cezaları insafsızca katlamaktadır. Arama ruhsat bedellerini kriz koşullarına rağmen kimi yerde kat kat artırmakta, işletme ruhsatlarına ise 1 kata kadar zam yapmakta, teşviklerde kısmi daralmalara yol açmakta, âdeta "Krizde madencilik yapmayın." demektedir. Teklif, sanki madenciliğin gerçeklerine gözünü kapatmıştır. Ruhsat alanlarındaki muhtemel rezervlerin çok kısıtlı zaman içinde görünür rezerve dönüştürülmesi şartı teknik ve mali yönden imkânsızdır. Sektördeki aktörleri iş yapmaktan, yatırımdan soğutacak bir düzenlemedir.

Madencilikte ileri teknolojiyi, havza madenciliğini, madencilik yapılan sahaların parçalanmamasını, işçi sağlığında ve güvenliğinde daha ileri yöntem ve mevzuata geçmeyi konuşmamız gerekirken bu teklif, kara düzen madenciliği daha maliyetli şartlarda yapmayı önermektedir. Bu teklif, hesapsız ve plansız, öngörüsüz bir madenciliğin, daha pahalı petrol arama ve işletme anlayışının önünü açmaya dayalı bir düzenlemedir. Bu anlayışın hiçbirimize faydası olmayacaktır.

TÜPRAŞ'ın ve petrol sektöründeki diğer firmaların da verilerle ortaya koyduğu üzere, daha maliyetli petrol teslimatı konusundaki açık uyarılar gösteriyor ki bu teklif, yerli petrole ve petrol ürünlerine de zarar verecektir, maliyetleri katlayacaktır, hatalı bir hesaplamayla piyasayı olumsuz etkileyecektir.

Biz hem bu hatalı kanun maddelerini geri çekmeliyiz hem de bu kriz sürecindeki maliyet artışlarıyla birlikte hatalı enerji özelleştirmelerinin öz eleştirisini de yapmak zorundayız. Özelleştirme ne getiriyor, ne götürüyor; bunların irdelemesini iyi bir şekilde yapmamız gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, sektör temsilcileri, teklifin sağlıklı bir ortamda tartışılmadığını belirterek kamu madenciliği ile özel sektör madenciliği arasındaki dengenin bu teklifte göz ardı edildiğini iddia etmektedir ve bu da görünmektedir. Bunun geniş çapta değerlendirilmesi ve etki analizinin yapılması gerektiği görüşündeyiz. Komisyonun bu dengeyi gözetmesi ve kanun teklifinin en baştan ele alınarak daha sağlıklı ortamda tartışılması gerektiğini düşünüyoruz.

Size sadece dört yıl öncesinden örnek vermek istiyorum: 2014'te kurulan ve raporu dört yıldır görüşülmemiş TBMM Soma Araştırma Komisyonunun tüm tespitleri, uyarıları, çözüm önerileri bu kanunda dikkate alınmamış, önceki yapılan çalışmalar çöpe gidecektir.

Soma Komisyonunu hatırlayalım. Komisyon Başkanı 24'üncü Dönem AKP Milletvekili Ali Rıza Alaboyun dört yıl önceki Maden Araştırma Komisyonunu açarken madencilikteki rezerv kaybında asıl sorunun redevans yönteminde olduğunu ve havza madenciliğine geçilmemesinin zararlarını anlatmıştı ama burada bunun dikkate alınmadığını görüyoruz. Komisyondaki CHP'li üyelerimiz de maden mühendislerinin sahada yeterli yetkiyle donatılmadığını vurgulamışken ve aynı Başkan daha sonra Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı da yapmışken gelinen noktada, bu teklifle beraber, Meclisimizin Soma ve Ermenek facialarından ders almadığını bu düzenlemede görmekteyiz. Oysa dört yıl önceki Komisyon ana raporunun bir bölümü redevans sorunlarını, havza madenciliğinin gecikmesinin zararlarını, madencilikte bütüncül, bilimsel yaklaşım eksikliğini, maden işletmeciliğinde izlenen üretim yöntemi yanlışlarını açıkça belirtmiştir. Oysa getirilen teklifin 20'inci maddesinde de görüleceği üzere, dört yıllık süreç bugün tersine işlemiştir. Yeni maddeyle ruhsat sahalarının Türkiye Taş Kömürü Kurumu eliyle daha fazla bölünmesi, maden sahalarının parçalanması ve bu yolla maden rezervlerinin kaybı baştan kabul edilmiş, kamu kurumlarının iş kazalarındaki yükümlülüklerinden kurtarılması amaçlanmaktadır. Bir anlamda, redevansla verilen alanların yeterince denetlenemeyeceği, bu sahalarda iş kazası olacağı öngörülmüş ancak bunun sonuçlarından kamu kuruluşlarının etkilenmemesi amaçlanmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Komisyon kendi gündemine sahip çıkmalı ve madencilikte tüm kesimleri etkileyecek bu geri gidişe karşı bu teklifi Komisyondan da geri çekmelidir ve yeniden bir düzenleme getirmelidir. Daha sonra tüm sektör temsilcilerini toplayarak sağlıklı bir kanun teklifini ortaya çıkarmalıyız diye düşünüyorum.

Komisyon kendi gündemine sahip çıkmalıdır dedim çünkü bu teklifin 4'üncü maddesinin ilk hâlinde Maden Kanunu'na madenlerin "millî menfaatlere uygun" işletileceği ibaresini eklemeyi önerenler, yerli maden mühendislerini yüksek cezalarla sektörden ayrılmaya zorlamaktaydı. Neyse ki bu hüküm alt komisyonda kısmen düzeltildi ama burada yeniden ele alınmalıdır, bu ceza hükmü yeniden düzenlenmelidir.

Değerli üyeler, Komisyonumuz gündemine sahip çıkmalıdır dedim çünkü bu Komisyon daha geçen yıl görüşüp hızla Genel Kurula sevk ettiği Türkiye Uzay Ajansının kurulması hakkındaki tasarıyı yasalaştırmamıştır. Geçtiğimiz haftalarda, bir sabah kalktığımızda, bu tasarıda geçen ajansın Meclis yerine Cumhurbaşkanı kararıyla kurulduğunu öğrenmiş olduk. Komisyon artık yürütmeye daha fazla yetki devretmemelidir, bu yetkileri kendisi kullanmalıdır.

Teklifin 4'üncü maddesiyle madenciliğe millî menfaat üzerinden yaklaştığını iddia edenler, aynı teklifin 31'inci maddesiyle Batman Petrol Rafinerisini kapatabilecek bir hesaplama hatası yapmaktadır. Eğer böyle bir tehlike yoksa teklif sahiplerinin getirdikleri teklifin her bir maddesinin mali etki analizinin önümüze konulması gerekmektedir.

Teklif sahipleri “millî menfaat” diye dursun, aynı maddede yerli ham petrolün hem rafineri alım fiyatını yükseltip hem de rafineri ile üretici arasında eşit paylaştırılan boru hattı taşıma maliyetinin tamamını bu kriz şartlarında rafineriye yüklemektedir.

Bu teklif, sektör oyuncuları arasında dere geçerken at değiştirmekle eş değerdir, adil rekabetin önüne de maalesef geçmektedir.

Öngörülemez ve sürekli değişken piyasa kuralları koymak, yatırımları baştan caydırmaktadır. Yatırımın kaçtığı, ertelendiği yerde bankalardan elde edilen faiz kazancı artmaktadır. Böylece en yüksek kurumlar vergisi ödeyenler sanayi ve enerji kuruluşları değil, maalesef, bankalardır.

Teklifte madencilik için “millî menfaat” diyenler, kamu yararı için çalışan kuruluşları da teklifin ilk hâlinde yok saymışlardır. Teklif, 8’inci maddede uzmanlaşmış devlet kuruluşlarını sayarken madencilikte ihtisaslaşmış olan Maden Mühendisleri Odasını devre dışı bırakmaktadır. Maden Mühendisleri Odasını devre dışı bırakan bu tanım 18’inci maddede asıl karşılığını bulmakta ve ihalelik maden sahalarının bir sınırlamaya tabi olmaksızın ihtisaslaşmış devlet kuruluşlarına ihalesiz olarak verilmesinin önünü Enerji Bakanının takdiriyle maalesef açmaktadır.

Teklif, yine 8’inci maddesiyle maden faaliyetiyle bir köprü, yol, baraj ya da yandaş bir şirketin özel yatırımı aynı arazide çakışırsa bu maden faaliyetinden vazgeçilmesi ya da tam tersine, madenler için şahısların yatırımlarının ertelenmesi için yetkiyi Bakanlığa devretmektedir.

Teklif, MTA’nın şirket kurması, piyasaya açılması hususunda ek düzenlemeye gitmek isterken biz de sormak isteriz: MTA’yla ilgili bundan önceki torba düzenlemede yurt dışına şube açılması yetkisi verilmiştir. Bu yetkiden sonra MTA yurt dışında hangi işi yapmıştır, neyi başarmıştır ki Türkiye’de bunu başaracaktır? MTA’nın 2019 bütçesinde bu faaliyetleri için ne kadar rakam öngördünüz de bugün o tarihte almadığınız yetkiyi şimdi şirketleşme konusunda almak istiyorsunuz? MTA’nın yurt dışına açılmasına karşı değiliz ama yurt içindeki maden rezervleri konusunda her şeyi hallettik de tek işimiz yurt dışı faaliyetlerine mi kaldı? MTA’yı bu tür fuzuli işlerle de meşgul etmemeliyiz.

MTA’nın şirket kurması ve kamu personelinden transfer yapmasına dönük bu teklifin 1’inci maddesi, personelin özlük hakları ve kazanılmış hakları bakımından sorunlar doğuracaktır. Bu madde yasalaşırsa MTA üzerinden kurulacak şirkete kamunun izniyle geçen personel zaman içinde şirketten ayrılarak eski görevine yani kurumuna döndüğünde, kurumunda daha önceden aldığı hiçbir kadro ve pozisyon dikkate alınmayacak, bu personelin hangi şartlar altında görevine geri döneceğine o anki siyasi kadrolaşmanın karar vermesi beklenecek, liyakat ve kurumsal hafıza arka plana itilecektir. Beraberinde İş Kanunu hükümleri de yok sayılacak, çalışma mevzuatına aykırı biçimde, bu personel geri dönüşü hâlinde şirketten kıdem tazminatı maalesef alamayacaktır. Özetle teklif, şirketleşme uğruna personelin kıdemini, birikimini, liyakatini ve iş tatminini görmezden gelmektedir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; bu teklif, zaten zor şartlarda çalışan maden mühendislerine getirdiği cezalarla Maden Kanunu’nu âdeta Ceza Kanunu’na dönüştürmektedir. Maden mühendissiz maden olmaz. Bu teklifle madencilik sektörü öngörülemez hâle bürünecektir. Bir maden iş kanunu çıkarmak varken yasalara yamalar yaparak piyasaya düzen getirdiğini sanmanın sektöre faydası maalesef olmayacaktır.

Biz, her sahada yetkisi artırılmış, sorumlulukları net tespit edilmiş, hesap vereceği sahada yetkili kılınmış bir mühendislik için çalışmalıyız. Oysa bu teklifte böyle bir yaklaşım yoktur; tam tersine, yerli maden mühendisini, yerli maden işletmecisini cezalandıracak hükümler çoktur. Alt komisyonda kısmen düzeltilen bu madde Genel Kurulda eski hâline çevrilmemelidir. Meclis, madene kilit vurulmasına da yol açacak bu hatayı yapmamalıdır. Aksi takdirde, sahada nitelikli ve yerli mühendise bu kadar

ihtiyaç duyduğumuz bir dönemde yetkisi az olan ama para cezası çok olacak mühendisler artık başka mesleklere kayacaktır. En ufak bir hatamız, 150 bin civarında çalışanı, yan sektörleriyle 900 bine yakın insanı doğrudan etkileyecektir.

Ufak hatalar ya da yanlış bildirimler nedeniyle, gerçek dışı beyanda bulunarak kanun hükümlerinin uygulanmasını engelleyen, haksız yere hak iktisabına yol açan düşük maaşlı bir teknik eleman ve daimî nezaretçi, yazılı uyarılmak yerine her defasında ceza ödeyecek; şirket, önce ceza, ardından hatalar tekrar ederse ruhsat iptaliyle madenini kapatmakla ve işçiler işsiz kalmakla karşı karşıya kalacaktır.

Maden mühendisleri bu maddenin ilk hâliyle sektörden kaçacakken önergelerimiz ve ısrarımızla büyük bir yanlışlıktan kısmen dönülmüştür. Teklifin ilk hâlinde yer alan maddenin Genel Kurul ve Komisyon aşamasında yeniden gündeme getirilmesi büyük hata olacaktır. Kriz şartlarında uygulanacak bu cezalar, maaşlı mühendisi, teknik nezaretçiyi sorumluluk almaktan uzak tutacaktır. Zira, mevcut kanunda zaten bu maaşlı çalışanı caydıracak hüküm varken bir de para cezasıyla çalışanı caydırmanın mantığı yoktur.

Maden firmaları, muğlak hükümlerle, ayrıntılı düzenlenmemiş yönetmeliklerle ruhsat hukuku ve para cezalarının keyfiyete bırakılmasından çok endişelidir. Hükûmet "Madencilikte kriz yok." demeye devam etmekte ama sektör ve çalışanlar hiç de öyle düşünmemektedir.

Bu teklifin ilk hâli, madenlerde âdeta işsizliğe adanmıştı. Alt komisyonda kısmi düzeltmeler yapılması maalesef yeterli değildir. Bizim yamalar yaparak madencilikte yol almayacağımız bir gerçektir. Yeni bir maden kanunu ve yepyeni bir maden iş kanununa mesai harcamaktan başka çaremiz yoktur.

Şu an önümüze getirilen teklifi bir daha düşünelim. Bu teklife çoğu maden firması karşı, Maden Mühendisleri Odası karşı, TÜPRAŞ Genel Müdürü açıkça uyarıyor "Zarar ederiz, fabrikamızı da kapatırız." diyor, sendikalar tepki gösteriyor. Kurulan alt komisyon sektörü göstermelik dinliyor, iktidar da yine bildiğini okumaya devam ediyor.

Madenlerde yerli üretimi etkileyecek, işsizliği tetikleyecek, petrol rafinerilerinin kapanmasına bile yol açacak bu hatalı teklif hakkında alt komisyonda reddedilen önergelerimizin burada yeniden dikkate alınmasını istiyoruz.

Unutmayalım, birbirinden farklı çıkarları olsa bile, madencilikte, petrol endüstrisinde tüm kesimlerin aynı anda tepkisine neden olan bu teklif, Meclise sunulmadan sadece iki gün önce sektör görüşüne açılmıştır. Bu, yangından mal kaçıran anlayışın, madencilikte ceza tedbirleriyle doğru yolu bulacağını sanan bu aksak görüşün derhâl değişmesi gerekir.

Teklif, içerdiği cezalar, getirdiği yüksek bedellerle yanlış yoldan gitmektedir. Madencilikte sorun az ceza kesilmesinde değil, yerli üretimi teşvik edecek madencilik politikasının önünün açılmaması, madenciliğin yapılma, maden rezervlerinin kullanılma ve işletilme yöntemidir. Sorunu teknik nezaretçiye, mühendise ve yetkilendirilmiş tüzel kişiye yıkarak madenciliği maalesef geliştiremeyiz, ilerletemeyiz.

CHP olarak, dört yıl önce Soma Komisyonunda savunduğumuz çizgiyi ve Haziran 2018 seçim bildirgemizdeki çevre ve enerji vizyonumuzu aynen korumaya devam ediyoruz.

Kamunun kendisinin işletmiş olduğu madenlerde redevans usulünün kaldırılması gerekirken, maden sahalarının parçalanmaması ve havza madenciliğine geçilmesi gerekirken bu teklif maden sahalarını daha fazla bölmek için yeni madde getirmektedir. Devlet kendi madenini kendi işletmeli, redevans kalkmalı, işçi güvenliği sağlanmalı, ileri teknolojili arama zorunlu olmalıdır.

Maden mühendisini, teknik nezaretçiyi, yetkilendirilmiş tüzel kişiyi, maden işletmecisini yüksek para cezalarıyla, maden kapatmalarıyla tehdit eden bu teklifin ilk hâli, madenciliği geliştirmek yerine madenciyi, mühendisi, işletmeciyi tehdit gibi cezalarla âdeta maden kapatmaya zorlamaktadır; açmanın da önünü kapatmaktadır. Madenciliğimizin ilerlemesi için ceza değil, ileri teknolojiye dayalı madencilik, arama ve ruhsatlandırma süreçlerinin kolaylaştırılması, maden ruhsatı verme süreçlerinin siyasallaştırılmaması gerekir.

Değerli milletvekilleri, sonuç olarak ifade etmek gerekirse yer altı kaynaklarımızın, maden stoklarımızın mutlaka iyi bir şekilde değerlendirilmesine ihtiyaç vardır ama bunu bu şekilde değil, daha geniş anlamda yapacağımız görüşmelerle, düzenlemelerle ve sektör temsilcileriyle ve sivil toplum örgütlerinden alacağımız bilgilerle değerlendirip ona göre bir teklifin ortaya çıkarılması uygun olacaktır.

Sonuç olarak, Maden Kanunu Ceza Kanunu'na dönüşmesin, yerli madencilik krizde daha fazla krize girmesin, ülkemiz de bu düzenlemeden zarar görmesin diyorum.

Hepinize teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Kazım Arslan'a teşekkür ediyorum.

Ahmet Bey, sizin söz talebiniz var.

Buyurun.

AHMET AKIN (Balıkesir) – Sayın Başkan, teşekkürler.

Değerli bürokratlar, milletvekili arkadaşlarım, Komisyon üyeleri; hepinize saygılar sunuyorum.

Öncelikle, bugün 10 Ocak, özgür basın dileğiyle bütün emekçi basın kardeşlerime saygılarımı sunuyorum, sevgilerimi gönderiyorum.

Sayın Başkanım, tekrara girmemek için, elimden geldiği kadar kısa tutmak için gayret göstereceğim ama tabii, pek mümkün gözükmüyor.

Şimdi, bunun gerekçesini okudum, gerekçesi gayet güzel yani kanunun gerekçesi gerçekten mükemmel gibi ama gerekçenin içinde yazılanların pek birbirini tutmadığını gördük. Herhangi bir kanun her şeyden önce bir öncelikler, niyetler manzumesine yani bir politika metnine dayanmak zorunda. Bu teklifte yapılması düşünülen değişikler için ortaya konan gerekçelerin madencilik sektörünün genel sorunlarını tam olarak kavradığını ve çağdaş çözümleri üretmeye yönelik olduğunu ifade etmek maalesef mümkün değil. Yine ortada bir kanun teklifi var, yine alelacele getirilmiş, yine hemen fazla görüş alınmadan, elbette görüş alınmıştır ama yeteri kadar görüş alınmadan kaçırılmış, getirilmiş, önümüze konmuş: zaten sayımız belli, rakamımız belli, mücadele ediyoruz. İnşallah mücadelemizle bazı konuları değiştirerek bu konularda ihtisas yapan, çalışan, uğraşan, emek verenlere de bir nebze destek olmayı başarırız.

Şimdi, Sayın Başkan, burada bence Madencilik Kanunu'nun baştan aşağıya, yeniden, sıfırdan bir revize edilmesi gerekiyor diye düşünüyorum çünkü sektörün gelişimi, yılların değişmesinden oluşan teknolojik yatırımlar, teknolojik gelişmelerin daha hızlı uygulanması, hem bu konuda iş yapanların daha çok kazanması hem gerçek millî değerlerimizin daha aktif kullanılması hem de oradaki emekçi kardeşlerimizin daha fazla kazanması için yeni bir maden kanununa ihtiyaç olduğunu düşünüyoruz.

Bu kanun teklifi bana göre âdeta maden ceza kanunu gibi Sayın Başkanım. Örneğin sektörde düşük ücretlerle çalışan, ücret garantisi olmayan daimî nezaretçilere ve teknik elemanlara 5 bin lira idari para cezası verileceği öngörülüyor. Bu, ağır bir yaptırımdır, zaten bu konuda personel bulmada zorluk çekenler için bu ayrıca daha da zorlaştırıcı bir madde olarak gözüküyor.

Yine maden işletmelerine verilen para cezalarından önce bir uyarı verilmesi söz konusu değildir. Yani normalde en ufacık bir şeyde bir uyarı gönderiliyor, insanlar bir tedbirini alıyor fakat burada direkt cezaya gidilmesi de enteresan bir durum olarak görülüyor. Bu cezalar maden işletmecilerine tebliğ edilmiyor, KEP adresine gönderiliyor. Yani düşünün, bir yatırımcının veya bir işletmecinin bütün gün bilgisayarın önünde "Acaba bana ceza geldi mi, gelmedi mi?" diye bakması gerekiyor; bu da mantığa uygun gelmedi bana. Yani her an her saniye her dakika bir sürpriz cezayla karşı karşıya kalabilme ve buradan da her türlü cezayı yazabilme imkânı ortaya çıkıyor.

Kaçak işletmelerin önüne geçmek için işletmelerde mecburiyetten doğan yerlere 5 misli ceza veriliyor. Yani ruhsatsız çalışanlar için getirilen bir cezai düzenleme genişletiliyor ve ruhsatlı işletmeler için de uygulanıyor. Bunu daha önce de dile getirmiştik. Yani ruhsatıyla çalışan işletmelerde üretim alanının dışında farklı bir yerdeki eksiklikten dolayı ocağın kapatılmasıyla üretimin tamamen önüne geçiliyor, işletme eksikliğini giderene kadar üretim faaliyetleri de durduruluyor. Ancak üretimin dışındaki alanlardaki eksiklikten dolayı kapatmalara doğru değil, bu düzenlemeden vazgeçilmesi için mücadele etmemiz lazım.

Sayın Başkanım, değerli bürokratlar; bu, sektöre bence çok büyük bir darbe getirecek bir yasadır. Yani normalde millî kaynaklarımızı daha çok kullanmak için biz de buna sonuna kadar destek veriyoruz. Biz de Mecliste yaptığımız bütün konuşmalarda millî menfaatlerimiz dâhilinde, millî değerlerimizin, madenlerimizin kullanılması, burada yatırım yapanlara destek verilmesi, çalışanların sağlığının, güvenliğinin sağlanması ve daha teknolojik altyapıyla hareket edilmesi gerektiğini hep dile getirdik yani önünü kapatan değil, önünü açan bir anlayışla geldik. Onun için, kaçak çalışanla ruhsatlı çalışanın net, açık ifade edilmesi gerektiğine inanıyorum.

Ayrıca, son yıllarda uygulanan yanlış ekonomi politikalarından en çok zarar gören sektörlerin başında da madencilik sektörü geliyor. Bunu da bütün kaynaklardan, raporlardan, verilerden rahatlıkla görebilirsiniz. Fazla miktarda üretip yurt dışına satmak ve döviz elde etmek anlayışıyla madencilik politikalarını üretmek son derece yanlıştır.

Sayın Başkanım, madencilik politikaları da enerji politikaları da ayrı ayrı -tekrar ediyorum- baştan aşağıya yenilenmeli ve bir millî ekonomik politika olarak, gerçek anlamda millî olarak öne çıkarılmalıdır.

Maden Kanunu'nda değişiklik yapılmasına yönelik bu kanun teklifinin madencilik sektörünün gelişmesine yönelik bir katkı yapacağını söylemek bana göre imkânsız ama güçtür diyelim.

Kanun teklifinin gerekçesinde millî enerji ve maden stratejilerimizin de göz önünde bulundurulmasından söz ediliyor, hatta "millî menfaatlere uygunluk" ibaresi ekleniyor. Kanun teklifinin 4'üncü maddesine bu ibare eklenirken de teklifin bütünlüğüne baktığımızda millî menfaat kavramıyla çelişkiye düşen maddeler bulunuyor.

Sayın Başkanım, millî olmak bizim hepimizin görevi, hem millî olmak hem millî menfaatleri savunmak hem de millî kaynakları en öne getirmek elbette hepimizin görevi çünkü kendi zenginliklerimizi en öne çıkarmamız gerekiyor ama bu "millî" kavramını artık politikadan çıkartıp gerçek anlamda millî ve yerli olmayı biz hepimiz istiyoruz. Bunun particiliği yok, AK PARTİ'si de MHP'si de CHP'si de İYİ PARTİ'si de birlik beraberlik içinde bu millî menfaatleri gerçek anlamda öne çıkarmalıdır.

Ayrıca, madde 1'de de MTA bünyesinde faaliyet göstermek üzere özel hukuka göre şirketler kurulması düzenleniyor. Vergi cenneti olarak kabul edilen yerlerde kurulacak ve kamusal amacı olmayan şirketlerin MTA'nın çalışmalarına destek olmaktan çok, kirli para aklama mekanizmaları mümkünken böyle bir yasal düzenleme yapmak millî menfaat kavramıyla nasıl anlatılır, bunu da izninizle öğrenmek istiyoruz yani bu düzenleme ne kadar doğru o da ayrı bir soru açısı.

Bir de Sayın başkanım, şimdi, bazı konular var, mesela madencilik sektörünün –demin dediklerimi teyit edecek anlamda- gayrisafi millî hasıla içerisindeki payı en son beş yılda nasıl seyretmiş? Mesela bunu çıkardığınız zaman zaten her şey ortada gözüküyor. Özel sektörde yer altı ve yer üstü maden işletmelerinde çalışan sayısı son beş yılda nasıl seyretmiş? Bu soruların cevaplarını aldığımız zaman neden buna itiraz ettiğimizin de cevapları ortaya çıkıyor.

Kaç adet yer altı maden işletmesi var, kaçı kömür, kaçı metal ve maden?

Ayrıca, 2017-2018 yıllarında yer altı kömür desteği alan kaç firma vardır ve ne kadardır?

Madencilik sektöründe altına hücum veya madene hücum veya yer altı kaynaklarını değerlendirmek için böyle bir hücum söz konusu mudur? Yani madencilik sektörü neyle yarışıyor, bunu da ayrıca bilmek istiyoruz.

Sayın Başkanım, burada arkadaşlarımız söyledi, Müzeyyen Hanım'ın önündeki dosyalar hepinize geldi, hepsini inceleyemedik, arkadaşlarımızla aşağı yukarı 20 kişilik bir ekiple çalıştık, TEMA Vakfının da gönderdiği öneriler var. Yani onun için Sayın Başkanım, sizden ricamız bu kanun teklifinin geri çekilmesi veya tekrar incelenmesi veya alelacele ortaya getirilmemesi veya torbadan çıkartılıp tek tek, madde madde, ciddi ciddi konuşulması. Bunun hem millî menfaatlerimiz açısından hem de hem millî hem de yerli olmak açısından çok doğru olacağına inanıyorum.

Ayrıca, yine Taş Kömürü Çalıştayı yapmıştık biz daha öncesinde, burada Zonguldak'taki kardeşlerimize verilen bazı sözler vardı, yerli kömürün aktive edilip çıkartılmasıyla ilgili sözler vardı. Daha bunları halledemeden bunların üzerine gitmenin, alelacele bunları bitirmenin doğru olmadığını düşünüyor, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Akın Bey'e teşekkür ediyorum.

Komisyon üyesi milletvekillerimizden Abdurrahman Başkan.

Buyurun Sayın Başkan.

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekillerimiz, kıymetli bakan yardımcılarımız, bürokratlar ve sivil toplum örgütlerinin değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün anlatılanlardan bakınca biz çok yanlış bir işlem yapıyoruz gibi gözüküyor. Alt komisyonda on dört saat kesintisiz bir çalışmayla 51 madde, artı 3 tane ek madde tahsisiyle birlikte 54 maddelik bir çalışma yürütüldü. Bugüne kadar sivil toplum örgütlerinin önerisini almaya çalıştık ama eksiklerimiz olmuş olabilir, hazırladığımız her şey bugün değiştirilemez değil. Şöyle gözüküyor ki: Her şey yolundaysa Türkiye'nin maden ihracatı ya da maden üretimi neden yıllara sari olarak sürekli düşmekte? Eğer bizim 2023 hedefimizde 15 milyar dolar maden ihracatı hedefse bu 4 milyardan oraya çıkarmamız için köklü değişiklik yapmak şarttır.

Burada eğer sivil toplum örgütleri buna karşıysa işverenler ki üreticiler, maden üreticilerinden tutun da akaryakıt üreticilerine kadar bundan şikâyetçiyse doğru bir şey yapmıyoruz gibi geliyor ama bunu bekleyerek de herkesin fikrini alarak da o kadar uzun sürede iyi şeyler yapılabileceği düşüncesini de çok görmüyorum.

Bugün yine bu Komisyondaki arkadaşlarımızın desteğiyle eğer hakikaten ülkenin zararına olabilecek ya da yatırımcıyı kaçıracak bir şey... Ki dünyanın her yerinde herkes yatırımcı çekerken biz eğer yatırımcıların bu ülkeden gitmesini hedefliyorsak o zaman ülke adına biz de yanlış iş yapıyor gibi gözüküyoruz. O yüzden bunların yani bu eleştirilerin hepsinin bir kısmında belki doğruluk payı vardır ama tümünü doğru kabul ettiğimiz zaman biz burada kendi yaptığımız işi de çok kabul etmemiş ya da yanlış bir iş yapıyor gözüküyoruz.

Bence birincisi, burada düzeltilecekler düzeltilir, diğeriyse sayın bakanlık yetkililerimizce genelgelerle yürütme esnasında... Yani burada hem çalışanların hem sivil toplum örgütlerinin hem de işverenin lehine bir iş yapamazsak ülkenin kalkınması adına da bir şey yapmamış oluruz. Yani bugün burada küçük, ufak tefek eksiklikler olduğunu düşünüyorum, biz her şeyin en iyisini yaptık diye düşünmüyoruz ama burada da bunlar düzeltilmeyecek değildir çünkü ülkenin gelecekteki 500 milyar dolar ihracat hedefine ulaşacak, ilk 10 ekonomiye gireceksek hepimizin burada bu işten memnun olması gerekir. Ufak tefek memnuniyetsizlikler olacak mı? Olacaktır yani bizim yaptığımız iş kusursuz diye söylemek mümkün değil ama buradaki Komisyon üyesi arkadaşlarımın hepsinin de iyi niyetli olduğunu düşünüyorum. Bütün herkesi de memnun etmek mümkün değil, hani bir düğün yaparsınız en yakınınızdakini davet etmeyi de unutursunuz herkesi memnun edemediğiniz gibi, küçük, ufak tefek olur ama herkesi memnun değil gibi göstermenin de yaptığımız işe de biraz saygısızlık olacağını düşünüyor, değerli Komisyonumu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Abdurrahman Bey'e de teşekkür ediyorum.

Semra Hanım, buyurun.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Sayın Başkan, sayın bakan yardımcılarım, değerli milletvekillerim, Komisyonumuza katılan sayın sivil toplum kuruluşları ve değerli katılımcılar; 2/1410 esas numaralı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerine alt komisyon tarafından sivil toplumun, sektör temsilcilerinin ve tüm muhatapların katkıları da dâhil edilerek şu anda üzerinde çalıştığımız teklifle madenci lehine yapılan düzenlemelere değinmek istiyorum.

Madencilik yapılan sahaların orman arazilerine denk gelmesi durumunda alınan yüzde 30 fazla devlet hakkı mevzuatta yapılan düzenlemeyle kaldırılıyor. Dolayısıyla üzerinde çalıştığımız kanunla madencilerimizin yüzde 30 daha az devlet hakkı ödemesini sağlamış oluyoruz.

4'uncu grup (c) bendi madenlerden yurt içinde ve kendi entegre tesisinde kullanılarak metal hâline getirilmesi hâlinde ödenmesi gereken devlet hakkının yüzde 50'si alınmıyordu. Mevzuatta yapılan düzenlemeyle hem kendi tesisi olma şartı kaldırılıyor hem de devlet hakkındaki indirim oranı yüzde 50'den yüzde 75'e çıkarılıyor. "Madencilik faaliyetleri veya bu faaliyetlere bağlı tesisler için verilmiş izinler ruhsat hukuku devam ettiği sürece geçerlidir." hükmü madencilerin ve madenciliğin lehine olacak şekilde değiştiriliyor. Böylelikle madencinin madencilik faaliyetleri devam ettiği sürece izin problemi ortadan kalkmış oluyor.

Ruhsat bedelinin tamamı ocak ayı sonuna kadar yatırılmadığı zaman 25.048 TL idari para cezası uygulanıyordu. Maktu idari para cezası yerine ocak sonuna kadar yatırmadığı miktarı 2 katı fazlasıyla haziran ayının son gününe kadar ödeme imkânı getirilerek madencilerimizin önünü biraz daha açmış oluyoruz.

"Buluculuk hakkında alınacak olan ocak başı satış bedelinin yüzde 1'inin genel müdürlük tarafından belirlenen devlet hakkına esas olacak ocak başı satış bedelinden düşük olamayacağı." hükmü getirilerek buluculuk hakkının ekonomik olarak korunması sağlanıyor.

Maden Kanunu'na "görünür rezerv geliştirme hakkı" tanımı eklenerek ekonomik imkânları elvermediği için sahasını görünür rezerv hâline getiremeyenlere üçüncü kişilerce sözleşme karşılığı sahasının aranmasını yaptırma imkânı ve bu aramaları yapıp ortaya görünür rezervi çıkaracak ya da geliştirecek kişilere de haklarının sağlama alınması amacıyla bu durumun maden siciline şerhine de imkân tanınarak her iki taraf da güçlendirilmiştir.

Devlet hakkı ve idari para cezalarında, ruhsat bedelinde olduğu gibi, tek noktadan ve on-line ödenme imkânı sağlanacak düzenleme yapılmaktadır.

YTK ve daimi nezaretçilere sorumluluk getirilerek ruhsat sahiplerine ve madencilere daha düzgün hizmet ve teknik destek vermeleri sağlanacaktır.

Madencinin ihtiyaç duyduğu fakat Maden Kanunu'nda olmayan maden işletme faaliyetleri, madencilik faaliyetleri, teknik eleman tanımları getirilerek uygulamada kavram kargaşası sebebiyle karşılaşılan problemlerin önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

Eski düzenlemede yapılan ruhsat başvurusu özel alanları da kapsıyorduysa da özel alanlara ilişkin izin getirilene kadar özel alan dışındaki alanlara da ruhsat verilemiyordu. Yeni düzenlemeyle özel alanlarla çakışmayan alanlara doğrudan ruhsat verilmesi imkânı getirilerek işlemler hızlandırılmakta ve kolaylaştırılmaktadır.

Maden ruhsatları üzerinde başka bir işlem yapılamayacağı, işletme ruhsatlarının tapu kayıtlarına işlenmesi ve de ruhsat sahalarının üzerine döküm ve yıkım alanı yapılamayacağı gibi tedbirler ile madencinin lehine rezerv koruma altına alınması bu yasayla sağlanıyor.

Kaçak üretimlerin önüne geçmek ve caydırıcılığı sağlamak için idari para cezaları artırılıyor. Bu vesileyle, caydırıcılık sağlanarak madencilere avantaj sağlanmaktadır.

Bölgesel turizm ve kalkınma için de çok önemli olan lüle taşı ve Oltu taşı için ruhsat bedeli alınmayacağı hükmü getirilerek süs taşı madenciliği de desteklenmektedir.

22/A Belgesi'nin elden verilmesi yerine sistemden alınması sağlanarak bürokratik işlerde madencilere kolaylık sağlanıyor.

Madencilik yapılmasına engel teşkil eden küçük alanların ruhsatlardan taksir edilmesi ve böylelikle rezervin daha ekonomik kullanılma imkânı da madencilerimiz lehine sağlanan kolaylıklardan biridir. Ruhsat sürelerinde üst sınır süreler belirlenerek ruhsat sürelerine netlik kazandırılmıştır.

Üzerinde çalışmış olduğumuz yasa teklifinin madenciler lehine getirdiği bu hususun madencilik sektörümüzün önünü daha da açması, ülkemiz ekonomisini daha da güçlendirmesi temennisiyle yasa teklifimizin hayırlı olmasını diliyor, Komisyonumuza teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Semra Kaplan Kıvırcık'a teşekkür ediyorum.

Komisyon üyesi milletvekillerimizden söz almak isteyen yoksa değerli milletvekillerimize önce…

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Hocam Anayasa'yla ilgili bir şey söyleyecek.

BAŞKAN – Sağ olsun Hocam Anayasa'ya riayet eder, İç Tüzük kurallarını ihmal etmez, ihlal etmez.

Biliyorsunuz, önce Komisyon üyesi milletvekillerimize öncelik veriyoruz. Komisyon üyesi milletvekillerimizden söz talebi olmadığına göre, Sayın Kaboğlu'na, değerli milletvekilimize söz veriyorum.

Buyurun Hocam.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkürler.

Sayın Başkan, değerli üyeler, sayın bakan yardımcıları; sağ olun.

Sayın Başkan, ilk toplantıda bana şaka yollu "Burası Anayasa Komisyonu değil ki." biçiminde bir söz söylemiştiniz. Tabii ki Anayasa Komisyonunun işlevsizliği nedeniyle gelmedim buraya, bu yasanın önemi nedeniyle ve "Acaba benim de bir katkım olabilir mi?" diye burada bulunuyorum. Gerçekten, bütün konuşmacılar farklı bakış açılarından konuyu ele almış olsalar da çok önemli hususlara değindiler, bense biraz daha genel anlamda bu konuya bakacağım. Çünkü, gerçekten, belirtildiği üzere -önümde listesi de var- tam 13 ayrı yasada değişiklik söz konusu bu yasa teklifiyle. Ama acaba bunun anayasal çerçevesi nedir, kısaca buna bakalım. İşaret ettiğiniz üzere, İç Tüzük'ün 38'inci maddesi zaten öncelikli olarak Anayasa'ya uygunluğun incelenmesini öngörüyor. Bunu belki yaptınız ya da yapacaksınız ama genel anlamda belki şöyle bir bu alanın talihsizliği diyelim, iktisadi vurgular da dikkate alındığında hâliyle kaçınılmazdır bu, 18'inci yüzyıl, 19'uncu yüzyılda kurumsal anayasa hukuku gelişti yasama-yürütme-yargı, 20'nci yüzyılda insan hakları hukuku, özgürlükler, anayasa hukuku, 20'nci yüzyıldaysa ülkesel anayasa hukuku yani çevresel anayasa hukuku ve dünya çapında şu tartışılıyor: Ülkenin anayasallaşması anayasanın da ülkeselleşmesi.

Şimdi, yasa teklifine baktığımız zaman, bu torba yasa teklifine ve 13 kanun ve değişikliğine baktığımız zaman esasen bu yasa teklifi bütün Türkiye'yi ilgilendiriyor. Bilindiği gibi, Anayasa'nın 126'ncı maddesine göre… Ülkemizin adı Türkiye ve Türkiye'yi ilgilendirmesinin yanında öte yandan Anayasa'nın 168'inci maddesine göre, doğal kaynakların işletilmesi bu açıdan, tam tamamına 168 ışığında, çerçevesinde değerlendirilmesi gereken bir kanun teklifi ama biraz daha somutlaşacak olursak, esasen, Anayasa madde 43'ten başlayan ve 168, ormanlarla birlikte 170'e kadar devam eden ülkesel haklar alanı, çevresel haklar alanı, kamu yararı genel kavramı altında ele alınıyor, değerlendiriliyor, Anayasa'nın teknik deyimi de bu. Bu da anlaşılır bir şeydir çünkü farklı deyimlerle ifade ettiniz, kimisi "millî ve yerli" dedi, kimisi "yurtseverlik" dedi, kimisi "kamu yararı" dedi, "ulusal çıkarlar" dedi, hangi kavramla ifade edecek olursak olalım Türkiye'nin bugünü ve yarını hepimizin varlık nedeni.

Bu açıdan, zannediyorum, Sayın Başkan, özellikle, böyle bir yasa teklifinin ülkesel anayasa hukuku açısından okunmasında yararın ötesinde bir gereklilik var. Yani bunu genel anlamda -karşılaştırmalı hukuk anlamında değil- pekâlâ bizim Anayasa'mız açısından da bir anayasal okuyuş ya da Anayasa'mızda "Ülke nasıl korunuyor, nasıl tasarlanıyor?" açısından, bu açıdan bu konunun değerlendirilmesinde yarar var ve ben o nedenle bu Komisyondayım eğer uygun bulursanız -çünkü siz deneyimli bir politikacısınız- belki de bu İç Tüzük madde 38'in uygulanabilirliğini sizin sayenizde biraz test etmiş olacağız. Çünkü burada bu Komisyon mutfak işlevini görmeyince Genel Kurula geliyor, Genel Kuruldaki durumu benden çok iyi biliyorsunuz, sonra Anayasa Mahkemesine gitmek durumunda kalıyoruz ama Anayasa Mahkemesinin üç sene sonra verdiği, beş sene sonra vereceği bir kararın Anayasa'ya aykırılığı gidermeyeceği, hele hele ülkesel anlamda, ülkenin doğal kaynakları açısından çok açıktır ve bu bakımdan ben de bu süreci çok önemsiyorum.

Şimdi, biraz daha somut olarak girecek olursam, torba yasa teklifinin sakıncalarından sadece ikinci, üçüncü, dördüncü partiler değil birinci parti de muzdarip yani sizin partiniz de bundan şikâyetçi ama biraz paradoksal olsa da yine bunun öncülüğünü partiniz yapıyor ya da yapmak zorunda kalıyor. Bu da tabii ki nitelikli yasa kavramının bir tür kemiricisi konumuna gelmiş bulunuyor. Bu, burada görüştüğümüz bu yasa teklifi, torba yasa teklifi tipik bir örneğidir.

Şimdi, bu açıdan bakıldığı zaman, farklı konuşmacılar da dile getirdiler, iki 3'lü karşımıza çıkıyor Sayın Başkan, değerli üyeler. Madencilik alanında, özellikle doğal kaynakların işletilmesi alanında bu kendini çok daha acil bir biçimde gösteriyor bütün bu yaptığımız düzenlemeleri değerlendirme testi bakımından. Bir: Düzenlemek bu alanı, şimdi yapıldığı gibi. İki: Denetim mekanizmalarını

işlevsel kılmak. Üç: Yaptırım uygulamak. Mesela, biraz önce sayın üye madencileri kollama yönünde, madencileri affetme… Ama eğer bu 3'lüyü tesis edersek -yani düzenlemek, denetlemek ve yaptırım uygulamak- o zaman, önceden, kaçak inşaatta olduğu gibi, kaçak madencilik yapıp sonra affetme konumuna gelmek durumunda kalmayız. O bakımdan, bu 3'lü çok önemli: Düzenlemek, denetlemek ve yaptırım uygulamak.

Bir küçük anekdotumu paylaşmak istiyorum: Çok uzun yıllar karşılaştırmalı anayasa hukukunda çevre hukuku, hakkı dersini verdim. Bir gün Fransa'da anlatırken bu konuyu "siyanür liçi yöntemiyle altın istihracı" dediğimde öğrenciler "Efendim, siyanür liçi yöntemi Avrupa hukukunda yasak, olamaz." dedi. Evet, Avrupa hukukunda yasak ama Eurogold bizde bu yöntemle altın arıyor çünkü bizim hukukumuz buna "evet" diyor. Şimdi, bu açıdan, hani, aynı hukuk ailesindesiniz, Eurogold orada siyanür liçi yöntemi kullanamıyor ama siz "Buyurun, bunu yapabilirsiniz." diyorsunuz ve bunu yapıyor. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararı çok önemli kararlarında mesela -Maşallah Öneryıldız Kararı meşhurdur, biliyorsunuz- Hekimbaşı Çöplüğü'nün infilakı sonucu 37 yurttaşımızı kaybettiğimiz kararda "Üstelik, 56'ncı madde gibi koruyucu bir maddeniz var." diyor. Yani "Türkiye Cumhuriyeti'nin 56'ncı maddesi, önlemek, korumak ve geliştirmek gibi devlete bu 3'lü yükümlülüğü yükleyen bir maddesi var, bu nasıl olur?" anlamında diyor. Çünkü Avrupa devletlerinin çoğunda bu şekilde 3'lü yükümlülük öngören Anayasa maddesi bulunmamakta. Bu açıdan, bu düzenleme, denetleme ve yaptırım zincirini -bence Anayasa'mızda buna elverişli hükümler var- bu 3 aşamalı testi buna uygulayabiliriz.

İkinci 3'lü Sayın Başkan, değerli üyeler; görev, yetki ve sorumluluk ilkesi. Görevli kimse, yetki onundur ama sorumlu kişi ve makam da mutlaka belirlenmelidir.

Şimdi, bu iki 3'lüde ortaya çıkan zaafın nelere mal olduğunu Soma faciasında gördük, bunun içerisine girmeye gerek yok ama "Soma" dediğimiz zaman yaşam hakkından çocukların geleceklerine kadar Anayasa bütününün ihlal edildiğini söylemeye gerek yok. Dolayısıyla, hani "ülkesel anayasa hukuku" dediğimiz zaman esasen özgürlükler anayasa hukuku, kurumsal anayasa hukuku bütün alanı ilgilendiriyor. Bu bakımdan, bence bu 3'lülerden sonra, sayın hatiplerin dile getirdikleri, en son konuşan hanımefendi değerli üyemizin, Sema Hanım'ın dile getirdiği…

Burada belki sürdürülebilir gelişme kavramını kullanmamız, ekonomik kalkınma, ihracatın artırılması tabii ki hepimizin ortak hedefidir ama bugün değil sadece elli yıl sonra da, yüz yıl sonra da buna, ülkemize ihtiyacımız olacağına göre o zaman sürdürülebilir gelişme gereklerini öne çıkarmak bence kullanacağımız ölçütler açısından, Türkiye'nin de taraf olduğu Birleşmiş Milletler sözleşmeleri açısından, Avrupa Konseyi sözleşmeleri açısından, onlarla uyum sağlamak bakımından da daha ülkemizin geleceğe yönelik çıkarlarına hitap eder diye düşünüyorum.

Şimdi, bu bakımdan, tabii ki, konuşma hakkımı kötüye kullanacak değilim, toparlıyorum Sayın Başkan. Bu metne geldiğimiz zaman, gerçekten, benim… Tabii ki şunu yapmıyorum şu anda kötüye kullanmamak için: Anayasa'nın şu maddesi açısından sorun var, öbür maddesi açısından sorun var demek yerine bunun bir anayasal, Anayasa'nın ülkesel okunuşu ve bu metnin de anayasal okunuşuna ihtiyacımız var. Tabii ki Komisyon olarak siz bunu geri mi çekeceksiniz, yeniden mi değerlendirmeye alacaksınız, kuşkusuz bu, Komisyon üyelerinin, sizlerin vereceği karar ama eğer bana bir görev düşerse bu çerçevede ben size bu metnin, bu önerinin anayasal okunuşu altında, tabii ki Anayasa'nın da ülkesel okunuşu çerçevesinde madde 43'ten 170'e kadar nasıl yerli yerine oturtulmalıdır, nereleri düzeltilmelidir, hangi kısımlar eğer düzeltilirse daha anayasal olur, sürdürülebilir gelişmeye daha bir elverişli olur, gelecek kuşakların yararına olur yani Anayasa'nın 126'ncı maddesinde belirtildiği gibi Türkiye'mizin yararına olur, onu ortaya koymaya hazırım.

Sayın Başkan, bu sadece bir iltifat değildi, eğer İç Tüzük'ün 38'inci maddesini bu şekilde işletecek olursak belki bundan sonraki çalışmalar açısından da önceden bu komisyonlarda bir anayasal okuyuş, bir teknik okuyuş aynı zamanda, yasama kalitesi açısından da önemlidir çünkü nitelikli yasa, nitelikli yönetim, nitelikli toplum ve nitelikli ülke demektir. Zannediyorum, burada bulunan üyelerin amacı sadece madencileri kayırmak değil nitelikli bir ülke için mevzuat üretmektir.

O bakımdan, ortak akılda buluşabileceğimiz umuduyla hepinize teşekkür ediyorum sabrınız için.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Mustafa Elitaş'ın, İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu'nun (2/1410) sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Sayın Hocama çok teşekkür ediyorum, bilimsel bir Anayasa gözlemlemesiyle katkı sağladılar, ders niteliğinde ifadeler kullandılar.

Yalnız, Değerli Hocam, 7 Aralık 2018 tarihinde teklif Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuş. Meclis Başkanlığının birinci görevi, Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının birinci görevi, kanun tekliflerinin Anayasa'ya uygun olup olmadığıyla ilgili inceleme yapmaktır. Anayasa'ya uygun olmayan veya hukuk dilini tamamlayamayan bir kanun teklifi varsa bunu derhâl sahibine iade etmekle mükelleftir. Meclis Başkanlığı, kendisine sunulan kanun teklifini 7 Aralık 2018 tarihinde Sanayi Komisyonuna havale etmiş ve aynı gün de Plan ve Bütçe Komisyonunu tali komisyon olarak tanımlamış. 7 Aralıktan bugün geldiğimiz tarihe kadar, 10 Ocak tarihine kadar bir ay üç günlük, dört günlük bir süre geçmiş. Nitekim, bütün Komisyon üyesi değerli arkadaşlarımızın, alt komisyonda bulunan 8 milletvekilimizin yaptığı görüşmelerde de, sunumlarda da hiçbiri Anayasa'ya aykırılıkla ilgili bir ifadede bulunmamış, biz de Komisyon Başkanlık Divanı olarak yaptığımız düzenlemede de, incelemede de Anayasa'ya aykırı bir hususun var olmadığına kanaat getirdiğimizden dolayı bunu ifade ediyoruz. Şunu samimiyetle, içtenlikle söylüyorum ki bilebildiğim kadarıyla, sizin kadar bunun teknik konularını bilemeyebilirim, Anayasa bir bütünler manzumesidir, alt kanunların ona hangi yöntemde aykırı olabileceği konusunda muhakkak, bunu yetkin kişiler ve Anayasa Mahkemesi bilebilecek pozisyondadır. Anayasa'ya doğrudan aykırı olduğunu bildiğimiz, inandığımız bir konu varsa şu konuda müsterih olun ki -yılların birikimidir- bu konuya rahat bir şekilde karşı çıkacağımızı, sizinle birlikte Anayasa'ya aykırı bir madde düzenlemesinin Türkiye Büyük Millet Meclisinden geçmemesi için elimizden gelen gayreti göstereceğimizi ifade etmek istiyorum.

Burada sivil toplum örgütlerinin değerli üyeleri de var, kamuoyunda Türkiye Büyük Millet Meclisini de çok yakından takip eden değerli arkadaşlarımız var ve gelen arkadaşlarımız, herhangi bir kanunun paydaşı olmuş veya olabilecek kişiler bize gelirken Grup Başkan Vekiliyken de "Sayın Başkanım, torba kanuna şöyle bir şey ilave etseniz." Veya Komisyon Başkanıyken "Torba kanuna şunu da bizim için koyabilir misiniz?" diye ifadeler kullanıyorlar. Aslında, hukukumuzda "torba kanun" diye bir hüküm söz konusu değil. İç Tüzük'ün 91'inci maddesinde düzenlenmiş temel yasa var, temel yasanın nasıl olacağıyla ilgili bir tanımlama var, o tanımlamayla birlikte de Türkiye Büyük Millet Meclisinin teamülü var. Yasin Bey de aynı konuyu ifade ettiler, hatta iktidar partisinden de bazı milletvekillerinin bu torba yasa uygulamasından rahatsız olduğunu söylediler. Buradan, konuyu televizyonlardan takip eden, basın vasıtasıyla değerlendiren sivil toplum örgütleri herhâlde burada duyduklarında da niye böyle olduğunu, iktidar tarafından birinin görüşleri olarak ifade edebilirler. Bakın, değerli milletvekilleri, değerli arkadaşlar; bir kanunun görüşülmesiyle ilgili prosedürü ifade ediyorum. Hem Yasin Bey bu konuyu söyledi hem Sayın Hocam, Sayın Kaboğlu bu konuyu söyledi, bu konu da benim ihtisas saham,

İç Tüzük konusunda da iddialı olduğumu ifade edebilirim Hocam, siz Anayasa'da iddialı olduğunuzu söylersiniz, ben de İç Tüzük konusunda iddialıyım. Türkiye Büyük Millet Meclisinde bu konuyu bilen 5 kişi varsa ilk 2'nin içerisine girerim.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Ben de onun için somut önerilerde bulundum zaten.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Hocam.

Bakın, 3 maddelik bir kanun söylüyorum, 1'inci maddesi "3213 sayılı Kanun'un 1'inci Maddesini Değiştiren Kanun Teklifi" 2'nci madde yürütme, 3'üncü madde yürürlük. 3 maddelik kanunun normal şartlar altında, şu andaki medeni, mükemmel bir tartışmanın, görüşlerin ideolojik bir şekilde ifade edilmesine rağmen hiç kimsenin cevap verme ihtiyacı duymadığı bir ortamda Türkiye Büyük Millet Meclisinin teknik olarak 3 maddelik kanunu ne kadar zamanda görüşeceğini ifade ediyorum. Kanunun bütünü üzerindeki görüşmeler 20'şer dakika, 5 siyasi parti grubu var, etti 100 dakika; komisyonun hakkı -eskiden bakanın hakkı vardı, bakan kalmadı şimdi- 20 dakika, etti 120 dakika; geneli üzerindeki soru-cevap, 10 dakika komisyona, 10 dakika milletvekillerine olmak üzere 20 dakika; şahsı adına milletvekillerinin 10'ar dakika konuşma hakkı var, 2 milletvekilinin, "10+10" etti 160 dakika. Bu konuyla ilgili bu anda teamül oluşmaya başladı. Sayın Başkanlar bir dakika, iki dakika, üç dakika uzatmalar da veriyorlar. Yani ortalama bütünü üzerindeki görüşme yüz seksen dakika. Yani kanunu görüştük, maddelerine geçelim dedik, oyladık. Bu ara yoklama da istemiyorlar -Anayasa Mahkemesi, biliyorsunuz, 57'nci maddedeki ikinci fıkrayı iptal etti-karar yeter sayısı da istemiyorlar. Büyük bir centilmenlik içerisinde tamamen teknik konuşuyoruz, herkes 3213 sayılı Kanun'un 1'inci maddesini konuşuyor; 3 saat… 1'inci maddeye geldik. Gruplar adına konuşmalar 10'ar dakika, Komisyon adına konuşma 10 dakika. 5 grup var; 50, Komisyon Başkanı konuştu; 60. Sahsı adına 5; 5 daha 10 dakika; 70 dakika. 10 dakika soru-cevap var; 80 dakika. 7 tane önerge verme hakkı var. Önergelerin okunması vesairesi, gitmesi gelmesi, uzatılmasıyla 10 dakika önergeleri koyduğumuz takdirde -İç Tüzük'te 5 dakika yazmasına rağmen- etti 70 dakika. "80+70" 150 dakika, yine tartışmamız yok; 2,5 saatte 1'inci madde. Kim yürütecek bu kanunu? Cumhurbaşkanı yürütecek. 2,5 saat de o. Ne zaman yürürlüğe girecek? Yayımı tarihinde yürürlüğe girecek. 2,5 saat de bu. 2,5; 5; "7,5+3" 10,5 saat. 3 maddelik bir kanun… Türkiye Büyük Millet Meclisi salı günleri 15.00'te, çarşamba, perşembe günleri de 14.00'te açılıyor. Genel bir istatistik: Grup önerileri olağan bir hâle geldi çünkü aslında İç Tüzük'ün -Hocam bunu incelediği takdirde- "ülkesel ve anayasal" ifadesini, meclissel ve işlevsel bir şekilde İç Tüzük'ü incelediği takdirde İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine ve 49'uncu maddesine göre çarşamba ve perşembe günleri önerge verme hakkı yoktur, sadece 49'uncu maddedeki sırayı değiştirme hakkı vardır. Ama bu teamül bu hâle gelmiş, ona da eyvallah diyoruz. Ben, lütfen, rica ediyorum, 49'uncu maddeyi bir inceleyin, İç Tüzük'ümüzün 49'uncu maddesini. Bu tartışmalar, atışmalar, sataşmalara Allah'tan 2'şer dakika veriyorlar. O ara grup başkan vekillerine 3'er dakika, her gün 15 veya 20 milletvekilinin – İç Tüzük'te olmamasına rağmen- 1'er dakika konuşma hakkı, saat 14.00'te başlayan Türkiye Büyük Millet Meclisi, en uygun şartlar altında 18.00'de gündemine geçiyor. Biz yürütme ve yürürlükle beraber 3 maddelik kanunu 10,5 saatte görüşüyoruz. O kadar medeni bir şekilde tartışma yapıyoruz tıpkı burada olduğu gibi… Ne oldu? Altıda başladık, beş saat birinci gün çalışalım -uzlaşıyoruz yine- etti 23.00. Ya, bizim de çoluğumuz çocuğumuz var, bizi izleyenlerin de çoluğu çocuğu var, izlemeyi seven kişiler de var Türkiye Büyük Millet Meclisi Televizyonunu. Ertesi gün devam edelim… Yani bir maddelik kanunun çıktığı süre bu.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Televizyon da dokuzda kapanıyor.

BAŞKAN – Ki Türkiye Büyük Millet Meclisi de dokuzda kapanıyor, dokuza kadar bütün atraksiyonlar yapılıyor -Yasin Bey'e teşekkür ediyorum- çünkü milletvekilinin de görevi seçmene selam vermek, tanıtabilmek. Şimdi, değerli arkadaşlar, torba yasa maalesef buradan kaynaklı çıktı.

Şimdi, torba yasa dediğimizde, temel yasa dediğimizde, maddeler üzerinde 5 tane önerge verme hakkı var, siyasi parti gruplarından dolayı, her siyasi parti grubunun bir önerge verme hakkı saklı olduğundan dolayı. Konuşmalar: Maddeler üzerinde konuşma yok, sadece 5 önergeyle 50 dakikalık bir atraksiyon, soru-cevap da yok. Ondan dolayı, maalesef, bu güzel konuşma, tartışma ortamları -kusura bakmasın arkadaşlarımız- biraz özünden çıkarılarak istismara doğru gittiğinden dolayı konuşma hakkının İç Tüzük'ün kendisine verdiği hak gibi nasıl ki 19'uncu maddedeki grup önerileri bu şekilde geliyorsa iktidar da kendisine has, bu şekilde yapıyor. Ha, iktidarın da bununla ilgili atraksiyonları olabilir. Mesela, İç Tüzük'ün 87'nci maddesine göre komisyon orada salt çoğunlukla otururbut kabul ettiği takdirde komisyon önergelerin hiçbiri konuşulmaz, önergeler okunur, geçilir. Ama bugüne kadar AK PARTİ iktidarı döneminde buna bir kere müracaat ettik, sonradan vazgeçtik.

Onun için, değerli arkadaşlar, hocamın ve değerli Komisyon üyesi arkadaşlarımızın aflarına sığınarak bu açıklamayı yapma ihtiyacı hissettim. Bizi de burada izleyen vatandaşlarımızdan "Ya, Türkiye Büyük Millet Meclisinde bu işler niye bu kadar uzun sürüyor?" "Gece yarısı bu önerge gelir mi kardeşim? Niye gece yarısı bu önergeyi getiriyorsunuz?" diye bize sivil toplum örgütlerinden de itiraz edenler "Böyle yapın, böyle yapın." diyenler var ama arkadaşlar, maalesef, ancak gece yarısı biz gündeme geçebiliyoruz, söylediğimden dolayı. Hâlbuki, herkes ayaktayken, herkes Türkiye Büyük Millet Meclisindeyken önergelerinizi verseniz, o hassasiyetleri kamuoyu, sivil toplum örgütleri, kanaat önderleri izleseler, size telefonlarla baskı yapsalar, bize telefonlarla baskı yapsalar, yanlış varsa o yanlışı düzeltmek için toplumsal bir baskıyla bunun için gayret göstersek. Gece saat on ikide, birde, ikide önerge geliyor, paydaşlar, taraflar maalesef uyuyor, uyumak zorundalar çünkü bizim görevimiz Türkiye Büyük Millet Meclisinde kanun çıkarmak, onlarınki de ertesi gün, takip ettikten sonra itiraz etmek.

Onun için, ben istirham ediyorum, Yasin Bey'in dediği gibi, saat dokuza kadar kanunla ilgili konuları görüşelim, sivil toplum örgütleri de bunu iyi takip etsinler, ne diyorlar, önergelerde neler var; hemen baskı unsurlarını kullanıp bizi bu noktaya doğru getirsinler.

Teklifle ilgili bir iki şey söyleyecektim ama değerli milletvekili arkadaşlarımızın şeyi var.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sadece üç kısa cümle Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun Hocam.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Eğer teklif Anayasa'nın öngördüğü biçimde Meclis tarafından hazırlanırsa, kanun torba değil de Maden Kanunu örneğin… İki: Burası gerçek mutfak işlevi görürse Genel Kurulda zannediyorum, dediğiniz sakıncaları ileri derecede azaltırız.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Yasin Bey, buyurun.

II.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Komisyon Başkanı Mustafa Elitaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkanım, biraz önce söylediklerinizde haklısınız ama uzamasının sebeplerini aktarırken torbanın mecrasından çıkmasının sebeplerini de aslında izah etmiş oldunuz. O manada, haralı ben size bir anlatmaya çalışayım. Haral, çok büyük çuval demek ve büyük şehirlerde özellikle geri dönüşümcü gariban arkadaşlarımız, işçilerimiz o çok büyük çuvalla çöplükleri karıştırarak kendisine yararlı bir şeyler bulmaya çalışırlar. Onlarda bile kâğıtçısı sadece kâğıdını toplar, plastikçisi sadece plastiğini toplar, metalcisi sadece metalini toplar, haralın içine hepsini katmaz. Dolayısıyla, biraz önce dedim ya, ölçme ve terazi aletleriyle ilgili mevzuyu şu madenin içinde görmek, işte, o haralı bile yanlış kullandığınızın ifadesi. Yani mecrasından çıktı derken kastımız o. Biraz önce bahsettiğiniz gibi, torba kanun, daha hızlı işleyebilmek için geçerli olması uygundur ama ilgili alanlarda olması çok daha uygun olur. Yoksa kâğıdı, plastiği, metali, hepsini aynı çuvala katmış gibi oluyoruz, sadece onu söylemek istedim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Tahsin Bey, buyurun.

3.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Komisyon Başkanı Mustafa Elitaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, işte, bir kanun maddesinin kaç saatte çıkacağını tarif ettiniz ama Meclisimizde geçen dönem, sizin de bildiğiniz gibi, bir yılda çıkması gereken kanun maddelerini biz bir gecede çıkardık ama bu nasıl oldu? Uzlaşarak oldu. Size bu halk iktidar görevi veriyorsa bize de muhalefet görevi veriyor. Bizim Komisyonumuz bir siyasi komisyon değil, Sanayi Komisyonu. Her zaman uzlaşarak çalışmamız gerektiğini düşünüyoruz. Sizin iyi niyetinizle kurulan alt komisyon dahi… Biz 32 önerge vermiştik, iyi niyet karşısında bu önergeleri yarı yarıya düşürdük. Neden düşürdük? Maddelere muhalif olmayacağız anlamına gelmiyor, sizin iyi niyetinizden dolayı düşürdük. Eğer o kadar zaman "Bir kanun çıkarmak için o kadar zaman gerekiyor." diyorsanız uzlaşmak gerekiyor, muhalefetle birlikte beraber çalışmak gerekiyor diye düşünüyorum.

İktidar Komisyon üyemiz de söyledi "Eksikleri olabilir…" Biz kanun yapıyoruz, eksikleri olmaması gerekiyor. İnanın, dün geceden beri akın akın geliyor. İşte, TEMA Vakfından geliyor, Elektrik Mühendisleri Odasından geliyor bize, petrol mühendislerinden geliyor, akın akın geliyor. Yani biz şunu istiyoruz: Çalışalım, bir kanun yapacaksak kaliteli kanun yapalım. Birlikte çalışalım, eksikleri neyse bunu tamamlayalım. Sivil toplum örgütlerinden tutun, ihtisas olan bütün alanlardan önerileri alalım, öyle kanunu hazırlayalım ve birlik içerisinde, beraberlik içerisinde de hem komisyonlardan hem de Genel Kuruldan geçirelim diye düşünüyoruz. Onun için, bu kadar zaman eğer konuşulması için kanun olarak hak tanınmışsa burada da bizlerin çalışmalarının daha sağlam yapılması ve iyi niyetle bu kanun metinlerinin hazırlanması gerektiğini düşünüyoruz.

Teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN – Tahsin Bey, teşekkür ediyorum.

Ali Bey, buyurun.

4.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Komisyon Başkanı Mustafa Elitaş'ın yaptğı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, ben de söylemiş olduklarınızla ilgili bir iki cümle söylemek isterim. Mecliste kanun yapma sürecinin yoğunluğundan bahsettiniz, arkadaşlar da dile getirdi. Esasen, işte bizim Meclis olarak yanlış yaptığımız yer şurası: Biz kanunları Genel Kurulda tartışarak orada çıkarmaya çalışırsak bu sonuca ulaşıyoruz. Ancak kanunların daha öncesinde, bir kere, sivil toplumda tartışılması gerekiyor. Yani örneğin bu kanun teklifi kamuoyuna bir yayınlanmalı,

bununla ilgili bütün sivil toplum örgütleri, sektör temsilcileri, bu konuyla alakalı ne kadar bileşen varsa, kişi varsa bunları kamuoyunda bir tartışmalı; daha sonra -tam da burası işte- komisyon bunların burada harmanlandığı ve bu görüşlerin ortaklaşıldığı yer olmalı. Yani Genel Kurulda o zaman tartışmaya gerek kalmaz, Genel Kurul çok daha hızlı…

BAŞKAN – Bilgilendirme olur.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Evet, kesinlikle. Genel Kurulda çok daha birlikte, güllük gülistanlık içerisinde, hoş sohbet içerisinde tamamlayabiliriz ama biz bütün bunların hepsini… Yani iki günde kanun getiriliyor, bir günde hızlıca komisyonda tartışılıyor, alt komisyon kurulursa -büyük şans tabii bu- orada tartışılıyor, alt komisyon kurulmazsa hemen o bir güne sığdırılıyor, tartışılıyor, gecenin birine, ikisine kadar komisyonda bitiriliyor; arkasından, Genel Kurula getiriliyor. Söylediğiniz takvimde de Genel Kuruldan çıkıyor. Ne insanların bunu tartışabilme imkânı oluyor ne görüş belirtebilme imkânı oluyor, her şey birbirine karışmış oluyor. O yüzden de birçok yanlış yapılıyor. Umarız sizlerin de bu hassasiyetiyle bundan sonraki süreçleri bu şekilde düzeltiriz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Görüşlerinize aynen katılıyorum. Komisyon tam bir mutfak olmalı, Genel Kurul bilgilendirme olmalı. Genel Kuruldaki on buçuk saati biz iki buçuk saate düşürsek, oradaki sekiz saati on beş, yirmi, otuz saat olarak buraya ilave etsek… Ama Genel Kurulda nasıl çıkacağını bilmediğimiz için… Hele bir de yoklamalar, karar yeter sayıları, lafların karşı karşıya gelmesi, ondan dolayı bu işler… Genel Kurulda engelleme modu çok baskın ve etkin olduğundan dolayı maalesef bu böyle oluyor. Aslında, aynen katılıyorum, bu komisyondaki mutfak… Hatta, ben Grup Başkan Vekiliyken -bürokrasi bilir- Komisyondan geçen bir kanun Hükûmet tarafından bir önergeyle gelirse teknik bir düzenleme olmadığı takdirde kesinlikle almazdım. Siz dersinize çalışmıyorsunuz diye almazdım. Ya bizi uyutmaya çalışıyorsunuz ya baypas etmeye çalışıyorsunuz. Teknik olan hariç. Orada bir önerge olmazdı çünkü herkes dersine iyi çalışmalı. En iyi ders çalışılacak yer de konuya hâkim olunulacak yer de komisyon olmalıdır.

IV.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A)KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1410) (Alt komisyon metni) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon üyesi milletvekili arkadaşlarımızın söz talebi bitti. Komisyon üyesi olmayan milletvekili arkadaşlarımızın söz taleplerini yerine getireceğim.

Buyurun Sayın Ünver.

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, kıymetli Bakanlık temsilcileri; elde bulunan kanun teklifiyle ilgili olarak, özellikle redevans uygulaması bölgemizde, Karaman Ermenek'te önemli olduğu için oradan bahsetmek istiyorum.

28 Ekim 2014 dediğimiz zaman, bu tarih Cumhuriyet Bayramı'nın başladığı tarih veya Cumhuriyet Bayramı'ndan bir gün önceki tarih olarak çoğumuzun aklına gelir ama bu, Ermenek'te maden faciasının yaşandığı gündür. O günden sonra Ermenek'te 8 maden ocağı varken maden ocağı sayısı 2'ye düştü; 2.700 işçi çalışıyorken 380 işçiye düştü. Yarısı altı ay çalışıyor bu işçilerin. Ermenek ekonomisi çöktü. Nakliyeciler Kooperatifinde 130 kamyon varken sayı 80'e düştü.

Ermenek, 30 bin nüfuslu Karaman'ımızın en büyük ilçesi. Kömürcülük bitti, ekonomi bitti ve hayat bitti. Bu kaza nedeniyle bitmedi. Kazadan sonra, özellikle Soma ve Ermenek facialarından sonra gerekli görülen, işçi güvenliğinin sağlanabilmesi, maden güvenliğinin sağlanabilmesi için alınan önlemler neticesinde redevansla dağıtılan maden sahalarında özel şirketlerin bu sorumluluklarını yerine getirecek sermaye gücüne sahip olmaması nedeniyle bitti. Yani bu sahalarda, mesela Ermenek'te Cenne kömür havzasında özel şirketler madenleri çıkaramıyor, devlet de seyrediyor. Elde bulunan teklife baktığımızda da görüyoruz ki seyretmeye devam edecek.

Biz, özellikle redevans uygulamalarının yetersiz sermayeyle madencilik yapmak durumunda olan özel şirketler söz konusu olduğunda kaldırılmasını, en azından sınırlandırılmasını istiyoruz. Oysa bu teklifte redevans uygulaması, sınırlandırılmak veya kaldırılmak bir yana, genişletilmektedir maden sahaları daha fazla küçültülmektedir.

Ermenek'te dağların altında kömür var ama çıkaramıyoruz. Ne yapıyoruz? Kaynak ve rezerv maden sahalarında madenciliği beceremiyoruz ama görünür ve muhtemel maden sahalarına göz dikmiş durumundayız. Mesela, Karaman Ayrancı ilçesi Akçaşehir beldesi ve Konya Karapınar ilçelerini kapsayan sahada yani tarım arazilerinin ortasında tam Konya Ovası'nın göbeğinde henüz olgunlaşmamış linyit rezervini çıkarıp hem de yanı başına bir termik santral kondurmayı düşünüyoruz. Bu, maalesef, toprağa, havaya, suya ve insana vefasızlıktır.

Teklifi hazırlayanlara ve Bakanlığa önerim şudur: Dar çerçeveden çıkıp kısıtlı bir zümreye hizmet edecek kanun teklifi yapma ve getirme anlayışından vazgeçip milletin menfaatine olacak düzenlemelerle, uzlaşmayla toplumun tamamının yararını sağlamayı deneyiniz. Belki o zaman daha sürdürülebilir, daha yüksek kâr getiren bir madenciliğimiz olur.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Evet, Karaman Milletvekilimiz İsmail Atakan Ünver Bey'e teşekkür ediyorum.

Komisyon üyesi arkadaşlarımızdan ve milletvekillerimizden başka söz talebi olmadığına göre, 24'üncü Dönem Edirne Milletvekilimiz, daha önce Sanayi Komisyonu üyeliği yapmış, şu anda sektörde aktif olarak çalışan Kemal Değirmendereli'ye söz veriyorum.

Çok kısa, fikirlerinizi beyan ederseniz memnun kalırız.

Buyurun Kemal Bey.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve bürokrasinin kıymetli temsilcileri, Sayın Bakan; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, buradaki tartışmaları biz de kendi dönemimizde yaptık, çok da faydalı yasalar çıkardık. Bizim dönemimizde de muhalefet de dinlenerek el birliğiyle gerçekten faydalı işler yapıldı. Bu dönemde de aynı duyarlılıkla devam ediliyor olmasını görmekten mutluyum.

Şimdi, ben maden mühendisliği okudum arkadaşlar, fiilî olarak da madencilik yapıyorum ve -eksi 10, eksi 15 derecede son iki üç gündür- sahadan geliyorum. Şimdi, biz bu yasaları burada sıcak odalarımızda, bürokrasi yine sıcak odalarında şekillendirirken madencilerin eksi 10, eksi 15 derecede mazotu donuyor, makineleri donuyor, elektrik hatları donuyor. Gerçekten doğayla büyük bir mücadele vererek mesleklerini icra etmek durumundalar ve büyük bir özveriyle de çalışıyorlar.

Şimdi, bu sektörün desteklenmesi gerektiğini hep beraber söylüyoruz ancak geldiğimiz noktada, özellikle arkadaşların da söz ettiği Soma ve Ermenek facialarından sonra getirilen yasal düzenlemeler ve uygulamalar bazen hayatla uyumsuzluk yarattı. Şöyle ki: Bu süreç içerisinde getirilen mesela

Maden Yasası'yla "Ya, küçükler gitsin, büyüklerle iş yapalım." anlayışı hâkim oldu. Yani bir örnek vermek gerekirse işte Arçelik kategorisinde çalışabilenler madencilik yapsın ama şimdi Demir Export gibi büyük şirketlerin yatırım yaptığı alanlar daha zengin maden kaynakları, mesela kömürde 15-20 metrelik kömürlerde çalışıyorlar ama Türkiye'mizin 1 metrelik, 2 metrelik kömürleri de var. Bunları da ekonomiye kazandırmamız önemli. Yani bu yasalar büyük ölçekli şirketleri desteklemeye, öne çıkarmaya yönelik yapılınca daha KOBİ niteliğindeki işletmeler sıkıntıya düştü.

Şimdi, bu çerçevede, şu 3 tane temel konuyu paylaşmak istiyorum: Birincisi, bu gelen yasalarda madenciler yaptıkları bir eksiklikten dolayı uyarılmadan pat diye ceza kesiliyor; bu gelen yasada da aynı şekilde. İşte, fenni nezaretçi, YTK veya madenci yaptığı hatadan dolayı uyarılmadan bir bakıyor işte, 25 bin lira, 50 bin lira, 77 bin lira, 150 bin lira ceza çıkmış; hâlbuki bu maddi tarafa dönmeden mutlaka daha önce bir uyarı yapılması önemli. Şimdi, yine konuşuluyor, bu yasada da gelen konu fenni nezaretçilere bir eksiklikten dolayı ceza, YTK'ye ceza.

Arkadaşlar, şu anda çok temel olan konulardan bir tanesi, özellikle yer altı işletmelerinde yer altına girecek işçi bulamıyorsunuz, yer altına girecek mühendis bulamıyorsunuz. Mühendis arkadaşlardan da herkes neyin peşinde? Herkes iş güvenliği uzmanı olmanın peşinde. Yani ama fiili olarak işi yapacak insanlar şeyden kaçınıyorlar yani subay çok ama işleri operatif olarak yapacak asker bulunmuyor. Yani bu çok temel bir konu. Biz burada bu daimi nezaretçiye, YTK'ye uyarmadan bu cezayı verdiğimizde yarın bunları yapacak insanları da bulamayacağımızı bilmeliyiz. Sayın Bakanım, yani bunu çok gönülden, kalpten yani içi yana yana yaşayan birisi olarak söylüyorum ve hani şahsi olarak değil, yani ben bunu hem mesleğime gerekli sorumluluk hem yer altı kaynaklarımıza karşı sorumluluğumuz hem de ülkemizin geleceğine ilişkin sorumluluğum gereği olarak bunları paylaşmak durumundayım sizlerle.

Çok önemli bir diğer konu, yani şimdi bir ceza alıyorsunuz, iki ceza alıyorsunuz "Üçüncü cezadan sonra ruhsat iptal olur." diyor. En önemli konu da, madenciliğin gelişememesinin temel sebeplerinden biri de ruhsat güvencesinin olmaması.

Şimdi, bakın, çok somut söylüyorum, hiçbir maden işletmesi, özellikle orta ölçekli maden işletmesi hiçbir bankadan bugün kredi alamıyor, bütün madenciler faktoring firmalarının kapısında. Kaçla borçlanıyorlar? Yüzde 50'yle borçlanıyorlar Sayın Başkanım. Yani yüzde 50'yle borçlanıp yatırım yapıp işi geliştirme imkânı olabilir mi? Yani özetle, sektörümüz, stratejik bir sektör. Yani böyle konjonktürel ihtiyaçlara göre yasalarda değişiklik yaparak değil gerçekten… Şöyle de bir noktadayız zaten: Şimdi, Maden İşleri Genel Müdürlüğümüz Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü oldu ve bir de bakanlıktan ayrılıyor, bir özerk kurum hâline geliyor. Bununla birlikte bunun altyapısını oluşturacak yeni Maden Yasası'nın ortaklaşa değerlendirilmesi bizim madenlerimizi daha etkin kullanma açısından çok faydalı olacaktır. Yani burada da, maddelerde de gerçekten sıkıntı yaratacak konular var ama onlara girmek istemiyorum. Ama gönülden söylüyorum arkadaşlar, yani bugün bu torba yasanın içinde 10 tane madde koyduk, yarın başka bir torba yasanın içinde güncel ihtiyacımızı karşılayacak maddeleri koyduk; bu, bizim önümüzü açmayacak.

Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar; bizim hakikaten bu MAPEG'le birlikte bir yeni maden yasasına ihtiyacımız var. Burada da hani böyle, efendim, hipermarketler, süpermarketler niteliğinde madencilik yapmanın ötesinde küçük kaynaklarımızı da değerlendirebilecek şekilde orta ölçekli işletmelerin de yaşamasını, gelişmesini sağlayacak yasal altyapıyı oluşturma zorunluluğumuz olduğunu düşünüyorum.

Hepinize çok teşekkür ediyorum dinlediğiniz için.

BAŞKAN – Değerli milletvekilimize teşekkür ediyorum. 24'üncü Dönem 7 Haziranda bitmişti ama milletvekilliği performansından bir şey kaybetmemişsiniz, 28'inci Dönemde ilgililer değerlendirirler inşallah sizi.

Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, geneli üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum.

MADEN KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMEDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1 - 14/6/1935 tarihli ve 2804 sayılı Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü Kanununun ek I inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "arama ve araştırma ibaresi "arama, araştırma ve işletme" şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Bu madde kapsamında kurulan şirketler özel hukuk hükümlerine tabi olup 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu, 5/1/1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıt Kanunu, 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye, 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnameye, 18/5/1994 tarihli ve 527 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlileri ile İlgili Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnameye, 4/7/2001 tarihli ve 631 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Mali ve Sosyal Haklarında Düzenlemeler ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile bu kanunların ek ve değişikliklerine ilişkin hükümler ile kamu kurum ve kuruluşlarına personel alınmasına dair ilgili mevzuat hükümleri, şirketler veya ortak olduğu şirketler ile bunların iş ve işlemleri hakkında uygulanmaz. Şirketlerin faaliyetleri iş mevzuatı hükümlerine göre istihdam edilen personel eliyle yürütülür.

Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanlar bu madde kapsamında kurulan şirketlerin talebi, kendilerinin ve kurumlarının muvafakati ile şirketlerde istihdam edilebilir. Bunların kurumlarıyla olan ilişkileri iş akdinin yapılmasıyla son bulur. Bunlara verilecek ücret ile diğer malî ve sosyal haklar yapılacak iş akdi ile belirlenir. Bu şekilde istihdam edilenler, şirketteki görevlerinin sona ermesinden itibaren altı ay içerisinde başvurmaları üzerine daha önce çalıştıkları kurum veya kuruluşların öğrenimlerine ve kazanılmış hak aylıklarına uygun kadrolarına veya durumlarına uygun pozisyonlarına ayrılmadan önceki kadro ve pozisyonları dikkate alınmaksızın en geç üç ay içerisinde sınavsız atanırlar. Bu fıkra uyarınca önceki kurumlarına dönen kişilerin şirket ve alt şirketlerde geçen hizmetleri kazanılmış hak aylık derece ve kademelerinde değerlendirilir. Bu durumda, şirketlerdeki çalışmalarından dolayı kıdem tazminatları ödenmez ve bu süreler emeklilik ikramiyesinin hesabında dikkate alınır."

BAŞKAN – Evet, değerli arkadaşlar, 1'inci maddeyi dinledik.

Madde üzerinde söz talebi olan?

1'inci madde üzerinde söz talebi olmadığından, maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum.

MADDE 2- 9/7/1982 tarihli ve 2690 sayılı Türkiye Atom Enerjisi Kurumunun Muafiyetleri ve Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 5- 14/1/2012 tarihinde Türkiye Atom Enerjisi Kurumunda kadro karşılığı sözleşmeli personel statüsünde bulunan ve halen bu statüde görevine devam eden personel hakkında, anılan tarihte yürürlükte bulunan 12 nci maddenin üçüncü ve dördüncü fıkrası ve bu maddeye istinaden Başbakan onayı ile yürürlüğe giren 26/6/2000 tarihli Türkiye Atom Enerjisi Kurumunda Çalıştırılacak Sözleşmeli Personel Hakkında Hizmet Sözleşmesi Usul ve Esaslarının, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 10 uncu, geçici 12 nci ve geçici 16 ncı madde hükümleri de dikkate alınmak suretiyle uygulanmasına devam olunur.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi? Yok.

Madde üzerinde önerge yok.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum.

MADDE 3- 4/12/1984 tarihli ve 3096 sayılı Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtımı ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

Kömür alımı

"EK MADDE 7- Elektrik Üretim Anonim Şirketi (EÜAŞ), ihtiyaç duyulması halinde kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması amacı ile bu Kanun kapsamında elektrik üretim tesisleri kurması ve işletmesi ile ticaretinin yaptırılması konusunda görevlendirilen veya kendisine üretim tesisi işletme hakkı devredilen sermaye şirketlerinin sözleşme kapsamında tahsis edilen sahasından kömür alımı yapabilir."

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi? Yok.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Önergemiz var.

BAŞKAN - Madde üzerinde bir önerge var, okutup işleme alacağım.

Buyurun.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinde yer alan EK MADDE 7 fıkrasının sonuna ilave edilmek üzere aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz

"Bu kömür alımı, EÜAŞ ve ilgili sermaye şirketi arasında yapılan sözleşme kapsamında devlet alım garantisi şeklinde uygulanamaz."

Tahsin Tarhan	Müzeyyen Şevkin
Kocaeli	Adana
Kazım Arslan	Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
Denizli	Manisa

Ahmet Akın

Balıkesir

BAŞKAN – Gerekçesi hakkında söz alacak mısınız?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Gerekçeyi okuyalım.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

Devletin elektrik ticaret ve taahhüt faaliyetlerini yürütmek amacıyla 2001 yılında kurulmuş ve elektrik piyasasında devlet alım garantisi veren mülga Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt AŞ. (TETAŞ) Genel Müdürlüğü, 731 Milyon TL zarar ile 9/7/2018 tarih ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile EÜAŞ bünyesine katılmıştır.

Mülga TETAŞ Genel Müdürlüğü, faaliyette bulunduğu sürede mevcut sözleşmeler çevresinde yap-işlet, yap-işlet-devret, işletme hakkı devir modeliyle tesis edilen santrallerden ikili anlaşma yoluyla Elektrik Üretim AŞ. ve yerli kömür yakıtlı özel elektrik üretim şirketlerinden, mübadele ve ithalat anlaşmalarıyla yurt dışından elektrik enerjisi satın almış ve aldığı bu enerjiyi mübadele ve ihracat anlaşmalarıyla yurt dışına satmıştır.

Sayıştay 2016 yılı Denetim Raporu'na göre (syf:IV) "Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ve Rusya Federasyonu Hükûmeti arasında 2010 yılında onaylanan anlaşma kapsamında Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nden alınacak elektrik enerjisinin fiyatı, güç ünitelerinin ticari işletmeye alınmasından itibaren on beş yıl boyunca 12,35 Amerikan senti/kWh olarak, Kahramanmaraş Elbistan sahası ilgili olarak 14/11/2014 tarih ve 7919 sayılı Bakanlık oluru kapsamında TETAŞ ile ilgili şirket arasında 14/1/2015 tarihinde imzalanan ESA'da elektrik enerjisinin fiyatı da yirmi yıl boyunca 9,3348 ABD senti/kWh olarak belirlenmiştir.

2016 yılı ortalama elektrik piyasası satış fiyatının 16,23 kr/kWh (2,96 ABD senti) olduğu ve uygulanan maliyet bazlı fiyatlandırma sonucu oluşacak satış fiyatlarının yüksekliği dikkate alındığında nükleer güç santrallerinden yapılacak elektrik enerjisi fiyatlarının ve imtiyaz sözleşmesi kapsamında yapılacak ödemelerin getireceği yüklerin teşekkülün mali gücünü zorlayacağı açıktır.

Sayıştay raporundan anlaşılacağı üzere TETAŞ'ın devlet alım garantisi verdiği model 2018 yılında 731 milyon TL zararla çökmüştür. Zararın yıllara sari artarak devam edecek olan kısmı TETAŞ'ın mülga edilmesiyle kamuoyunun dikkatinden kaçırılmak istense de önümüzdeki yirmi yıl boyunca EÜAŞ'a zarar olarak yansımaya devam edecektir.

Bu sebeple TETAŞ'ın çöken elektrik devlet alıp garantisi modelinin, kömür alımı garantisi modeli şeklinde EÜAŞ tarafından uygulanmaması; devlet kaynaklarının verimli ve kârlı değerIendirilmesi açısından önem arz etmektedir.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Başkanım, bu maddeyle ilgili milletvekilli arkadaşımız…

BAŞKAN – Deniz Bey bu konuyla ilgili, önergeyle ilgili bir açıklama yapacak. Komisyon üyesi arkadaşımız Müzeyyen Hanım siz de mi yapacaksınız?

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Müzeyyen Hanım'a verin, pozitif ayrımcılıkla.

BAŞKAN – Peki, Müzeyyen Hanıma verelim, daha sonra teknik arkadaşlar bu önergeyi dikkatle incelesinler gerekçesiyle beraber, teklif sahibi arkadaşlarımız da incelesinler. Burada bir alım garantisi veren bir durum söz konusu mu? Amaç, gerekçedeki hassasiyet ehemmiyetli ama ben kanunun özünü bildiğimden dolayı burada bir alım garantisi yok hatta eğer şey olursa bunun mesela kendi maliyetleri üzerinden de bir şey yapabiliriz yani birine yüksek fiyattan sözleşme imkânını ortadan kaldırabilecek bazı şeyleri de ortaya koyabiliriz, o hassasiyetimiz o şekilde.

Müzeyyen Hanım, buyurun.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Efendim, tabii, bu yapılan düzenlemeyle Elektrik Üretim Anonim Şirketine kendisine ait olmayan saha ve işletmelerden kömür alımı gerçekleştirebileceği yetkisi verilmekte. Bu düzenlemede bizim çekincemiz şudur: EÜAŞ, bazı firmalardan sözleşme

yoluyla yurt içi veya yurt dışından temin ettikleri kömürü satın alabilecek. Kendisinin sahip olduğu kömür işletmelerini ise atıl hâle getirebilecektir. Bu da üretime bir yüklenmeyi getirecek, tıpkı Soma benzeri facialarn yaşanmasına neden olabilecektir.

Yine hepimiz biliyoruz ki bazı ülkeler sahip oldukları jeolojik yapı gereği kömür rezervlerinin hem daha büyük hem de işletme maliyetinin daha düşük olması sebebiyle daha ekonomik koşullarda kömür arz edebiliyor piyasaya. Dolayısıyla bu koşullarda üretim gerçekleştirebildikleri için… Ülkemizin sahip olduğu yine jeolojik yapı nedeniyle hem kalorisi düşük kömür rezervleri hem de çıkarılması, üretimi pahalıya mal olan bir üretim söz konusu olduğu için bu kaynaklardan vazgeçilerek yurt dışından kömür ithaline sebebiyet verebileceği kaygısını taşıyoruz. Dolayısıyla ülkemizin enerji bakımından yurt dışı kaynaklarına bağımlı olacağı ve ülke ekonomisinde kömür madenciliğine bağlı Zonguldak, Soma, Milas, Çan, Elbistan gibi illerimizin ve ilçelerimizin ekonomilerinin daha da bozulmasına sebebiyet vereceği ve daha yoğun bir işsizliğe sebebiyet vereceği kaygılarımız var bu maddeyle ilgili. EÜAŞ gibi kamu işletmelerinin bugün olduğu gibi ihtiyaçları ülkemiz kaynaklarından temin etmesi ve ülke ekonomisine katma değer yaratması gerektiğine inanmaktayız, çekincemiz budur bu maddeyle ilgili.

BAŞKAN – Yalnız bu maddede yurt dışından ithalat söz konusu değil, Türkiye'de…

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ama başka…

BAŞKAN – Hayır, Türkiye'de üretilen kömür madenlerinin… EÜAŞ'a yapısal zorunluluklar ve ihtiyaç hasıl olduğu takdirde kendilerine elektrik enerjisi üretme imtiyazı verilen ve ocakları bulunan şirketlerden satın alabilme imkânı veriyor. Sizin maden ocağınız ve santraliniz var, isterseniz satmayabiliyorsunuz zaten diğerlerinden alma hakkı var EÜAŞ'ın. Elektrik santralinde elektrik üretmekle imtiyaz verilmiş şirketlerin maden sahalarındaki ürettikleri kömürü başkalarına satma hakkı yok. Bir şeyden dolayı…

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Göçük olmuştu.

BAŞKAN – …bir göçükten dolayı imtiyaz sahibi sahanın kullanılmasının elektrik enerjisi üretiminde çok büyük bir verimlilik ortaya çıkacağından dolayı bu madde ihdas edilmek zorunda kalındı, tam da sizin söylediğiniz gibi bu maddenin şeyi. Yani orada hatta arkadaşların getirdiği önergede, teklif sahibi arkadaşlarımızın getirdiği önergede şu da vardı: EÜAŞ'ın ortalama maliyetini aşamayacağıyla ilgili de bir düzenleme vardı orada alırken. Eğer uygun görürseniz bunu da oraya dercedebiliriz, teknik arkadaşlar bunu yapabilirler. Yani bir maden sahibinin hak ve menfaatlerini korumak, özelleştirme hakkını özel sektörün serbest piyasa ekonomisinin ruhuna zarar vermeyecek şekilde… Önce mecburi alım vardı, o mecburi alım doğru değil dedik, ruhsat sahibi izin verdiği takdirde, uygun gördüğü takdirde, fiyatta anlaşabildikleri takdirde buna imkân var, bu maddede de aynı durum söz konusu. Yani sizin taşıdığınız hassasiyetlerin aynısını taşıyoruz. Biz hem bürokrat arkadaşlarımızdan Komisyon Başkanı olarak aldığımız hem de diğer arkadaşlarla, teklif sahipleriyle yaptığımız tartışmada bu noktaya doğru geldik. Amaçlarımız aynı ve bu kanun maddesi de sizin amaçlarınızı karşıladı diye düşünerek bu şekilde yaptık.

Bir de Deniz Bey'i dinleyelim bu konuda.

Deniz Yavuzyılmaz Bey, buyurun.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri ve değerli bürokratlarımız; öncelikle ben KİT Komisyonu üyesi olarak bugün gelişen, bu çakışan komisyon toplantılarını aslında Meclisin sağlıklı işleyiş ruhuna uygun bulmadığımı ifade etmek istiyorum çünkü şu anda biz KİT Komisyonunda Türkiye Taşkömürü Kurumunun denetimini gerçekleştiriyoruz ve şu anda burada yapılmak istenen kanun teklifinde yer alan maddelerin de birçoğu Türkiye Taşkömürü

Kurumunu kalbinden ilgilendiren maddeler. Zaten şu anda da Komisyona şöyle bir baktığımda bizim KİT Komisyonundaki arkadaşların bir bölümünü de burada görüyorum, onlara da tekrar merhabalar diyorum.

Burada 3'üncü madde aslında çok açık bir madde değil, bir kanun hükmü, çok detaylı olmasını tabii beklemiyoruz ama kullanılan ifadeler çok zorlama yazılmış gibi yani Türkçesinin anlaşılması ciddi anlamda sıkıntılı. Kömür alımı kavramı, kömür almak, kömür çıkarmak, kömür satın almak, bunların her biri birbirinden ayrı kavramlar, burada "kömür alımı" seçilmiş, ondan dolayı da bir karmaşa var, bunu da ifade etmek istiyorum. Özellikle madenciliğin içinde olan, bu sektörün içinde yer alanlar bu kavramların her bir kelimesinin farklı anlama geldiğini aslında bilirler ancak ben buradaki maddenin özüyle ilgili birkaç şey söylemek istiyorum. Ve biz KİT Komisyonu olarak TETAŞ'ı yani Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt AŞ'nin denetimini gerçekleştiriyoruz Sayıştay raporu üzerinden hem geçmiş yıllar hem güncel konuları olmakla birlikte. Şu anda mülga durumdadır bu kurum. Bu kurum devletin kurumlarının talepleri doğrultusunda elektrik piyasasında da devletimizin etkinliğini sağlar, piyasayı da bir ölçüde yönlendirir, bu bakımdan da elektrik alır, satar, bunu yurt içi, yurt dışında yapar. Ancak yöntemsel olarak şu ana kadar izlediği yöntem itibarıyla maalesef ciddi bir zarar kalemi oluşturmuştur -731 milyon TL- ve bu noktadan itibaren de EÜAŞ'a devri gerçekleşmiştir. İzlediği devlet alım garantili metot aslında bir şekilde işlemeyen, tıkanan ve çöktüğü de görülen bir metot. Şimdi, bu noktadan hareketle ben talep ettiğimiz değişikliğe ilişkin olarak gerekçesinde… Bu devlet alım garantisiyle ilgili kurumlarımıza bundan on beş yıl sonra, yirmi yıl sonrası için bile sürekli zarar yazdırabilecek çeşitli sözleşmelere imza attığını biliyoruz TETAŞ'ın. Bu nedenle hatta Akkuyu Nükleer Santrali'yle ilgili Rusya Federasyonunun Atom Ajansı ROSATOM'la yaptığı anlaşma var, oradan bir örneği de burada ben belirttim, kısaca onu ifade etmek isterim.

Sayıştay 2016 yılı Denetim Raporu'na göre (syf:IV) "Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ve Rusya Federasyonu Hükûmeti arasında 2010 yılında onaylanan anlaşma kapsamında Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nden alınacak elektrik enerjisinin fiyatı, güç ünitelerinin ticari işletmeye alınmasından itibaren on beş yıl boyunca 12,35 Amerikan senti kilovatsaat olarak…" Buna ilave birkaç örnek daha: "Kahramanmaraş Elbistan sahasıyla ilgili olarak 14/11/2014 tarih ve 7919 sayılı Bakanlık oluru kapsamında TETAŞ ile ilgili şirket arasında 14/01/2015 tarihinde imzalanan ESA'da elektrik enerjisinin fiyatı da yirmi yıl boyunca 9,3348 ABD senti kilovatsaat olarak belirlenmiştir." Biri 12,35 Amerikan senti, biri 9,33 Amerikan senti. Peki, 2016 yılında ortalama elektrik piyasasındaki elektriğin satış fiyatı ne? 16,23 kuruş, sent olarak 2,96. Arada çok ciddi bir fark var, TETAŞ mülga olsa bile bu sözleşme hükmü dolayısıyla bağlandığı kurumu da, devletimizi de bu sözleşmeler ilgilendiriyor. Bağlayacak ve zarar yazacak, bu zarar da EÜAŞ'a kalacak. Bu noktadan hareketle bu modelin isabetli bir model olmadığını -zaten mülga oluşuyla da görüyoruz, EÜAŞ'a devredildi- bu noktayı da net ifade etmek bakımından biz sonuna şöyle bir ilave olmasını talep ettik. Diyoruz ki: "Bu kömür alımı EÜAŞ ve ilgili sermaye şirketi arasında yapılan sözleşme kapsamında devlet alım garantisi şeklinde uygulanamaz." Bunun eklenmesini, aslında daha da ileriye giderek kanuna biraz önce Sayın Başkanın da ifade ettiği noktada bazı eklemeler yaparak işte bu piyasa EÜAŞ'ın piyasa alım satım yaptığı rakamlar üzerinden bir ortalama rakam olabilir, o rakama bağlanabilir yani özellikle biz dolar ve euro piyasasında dış etkilere de -hem etkilere hem saldırılara öyle söyleyeyim- açık bir ekonomiye sahip olduğumuz için bazı dalgalanmalar da olabiliyor, bu bağlamın netleştirilmesinin, daha sonra farklı bir yorum geliştirilmesinin önüne geçilmesini talep ediyoruz. Aynı zamanda da EÜAŞ, bu bağlamda TETAŞ'ı kendi bünyesine alarak aslında bir noktada biraz ilginç bir şekilde Türkiye Kömür İşletmeleri ve Türkiye Taşkömürü Kurumuyla da bir rekabet içine de dâhil olmuş oldu, bunu da dikkatinize sunuyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, Sayın Yavuzyılmaz, teşekkür ediyorum.

O sizin anlattığınız konuyla alakalı bir durum söz konusu değil, burada enerji alım sözleşmesi yapılmıyor. Sadece EÜAŞ'ın buradaki tanımlandığı gibi ihtiyaç duyulması hâlinde kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması amacıyla kanun kapsamında… Bakın çok özel bir durum…

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Kömür alımı yapıyor.

BAŞKAN – Tabii, tabii, kömür alımı yapıyor.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – İşte enerjide de aynı model…

BAŞKAN – Yok, yok, öyle değil.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – O yüzden o model…

BAŞKAN – Alımla satım, çıkarma diye ifade ettiniz ya zaten başkasının sahasında EÜAŞ kömür çıkarma yapmıyor. O firmanın çıkardığı kömürden ihtiyacını karşılamak üzere…

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Mesela alım yapıyor.

BAŞKAN – Bakın, maddede bize gelen teklif metninde şeyde…

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Biz de diyoruz ki devlet alım garantisi vermesin onu alırken diyoruz.

BAŞKAN – Yok işte, burada o yok, niyet o zaten.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ama açık duruyor yani o yüzden kapatalım bu önergeyle.

BAŞKAN – Niyet o, bakın, niyet o, tutanaklara da geçiyor zaten bu şeyler. Onunla ilgili arkadaşlar bir teknik çalışma yapsınlar, o teknik çalışmayı birlikte de… Niyetimiz sizinle aynı yani alım garantisi olmadan ihtiyacını karşılayacak, 2011 yılında göçük yapmış bir madenin çalışabilir hâle gelmesine imkân sağlayacak ve 1994 yılından beri ruhsatlı olmasına rağmen yeni çalışmaya başlayacak bir elektrik santralindeki kömürün oradan kullanma imkânı, bu madde olmadığı takdirde oradan alma imkânı olmadığından dolayı çok uzak yerlerden uzun nakliye bedelleri ödeyerek gelmesini ve maliyet artışını engelleyecek bir düzenleme amacıyla bu işi yaptık, niyetimiz bu.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Türkiye Kömür İşletmeleri aslında hâlihazırda bunu yapabiliyor yani EÜAŞ'ı rekabet…

BAŞKAN – Ama bakın ne diyorum: Onu, özel durumunu arkadaşlar size anlatsınlar buranın. Elektrik Üretim AŞ'nin işletmesinin, santralinin kömürden elektrik üretebilmesi için bu santralin sahasındaki kömür ocağından alım yapması gerekir en uygun şartlarla. Oradan alamazsa en uzak yerden getirecek ve tek satıcı olduğu için başkası burada almak mecburiyetinde o kömürü, tonu 10 lira olan kömüre diyelim ki 15 lira diyecek. Bu onun önüne geçmek için daha uygun bir şekilde, sizin amacınız, sizin ifade ettiğiniz doğrultuda yapılan bir düzenleme. Arkadaşlar onun değerlendirmelerini yapsınlar, ona gidelim.

KİT Komisyonu yani her komisyon bağımsızdır. Biz dün arkadaşlarımızdan Tahsin Bey'le görüştük, Ali Bey'e ulaşamadım -cep telefonu başka tarafa yönlendirmedeydi- Abdurrahman Bey'le görüştüm, Yasin Bey'le görüştüm, bütün siyasi parti grup temsilcisi arkadaşlarımızla görüştük bugün saat on birde toplanmaya karar verdik, sizi arayamamışız, kusura bakmayın.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani ben genel işleyiş açısından… Daha sağlıklı olması bağlamında olsaydı daha güzel olurdu.

BAŞKAN – Doğru, katılıyorum ama ne yapalım Meclisin çalışma usul ve esasları bu.

Biz bu maddeyi oylayalım, arkadaşlar çalışsınlar, eğer mutabık kalırsak onu değiştirelim, amaçlarımız aynı.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani bu hâliyle bu biraz önce söylediğiniz…

BAŞKAN – Amaçlarımız aynı….

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – …devlet alım garantisiyle ilgili kısmı ifade edip kapatmak lazım.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bir açıklama yapsınlar.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Yapsınlar bir açıklama bence de.

BAŞKAN – Nevzat Bey…

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım, Komisyonumuzun çok değerli üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu maddeyle… Öncelikle Afşin B Santrali, kömür alınmak istenen santral, 2018 sonu itibarıyla yaklaşık 5,5-6 milyar kilovatsaat elektrik enerjisi üretimiyle Türkiye üretimi olan 300 milyar enerjinin yüzde 2'sini karşılayan bir santraldir. Dolayısıyla bu santrali, Sayın Başkanımızın da kısmen izah ettiği gibi, kömürsüz bırakmak gibi, hele ki yerli kaynaklara dayalı bir santral olması hasebiyle öyle bir lüksümüz yoktur.

İkincisi: Sayın Müzeyyen Hanım'ın ifade ettiği önergede… İthalat iznini asla içermiyor bu madde, alım garantisini kesinlikle içermiyor. Ki EÜAŞ bir KİK'tir ve Kamu İhale Kanunu'na tabidir, o usul ve esaslar çerçevesinde bu alımı gerçekleştirir ve 1.000 kalorilik kömürü başka yerden, yurt dışından getirme şansımız yoktur, orada ciddi bir sahamız ve rezervimiz vardır, bu sahadan elde edilecektir ve dolayısıyla bu saha özelinde bir çalışmadır bu yani bunun yurt dışından bir kömür temini, bir alım garantisi temini… Alım garantisi hususu, Sayın Deniz Yavuzyılmaz Bey'in ifade ettiği gibi, sadece elektrik alımıyla ilgili bir sözleşme vardır, elektrik alımının bir alım garantisi vardır yirmi yıl boyunca o kanun ve o kontrat çerçevesinde, kömürle ilgili böyle bir husus yoktur. Tekrar ifade ediyorum, kurum tamamen KİK kapsamında bu alımı yapacaktır.

Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, ben izahımı yaptım, Bakan Yardımcımız Abdullah Tancan Bey'in de gerekçedeki bazı ifadelerle ilgili açıklaması olacak. Takdir ederseniz sözü ona bırakabiliriz.

BAŞKAN – Sayın Bakan Yardımcımız Abdullah Tancan Bey, buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Sayın Başkanım, Komisyonumuzun çok değerli sayın üyeleri; Nevzat Bey gerekli açıklamaları yaptı. Ben, çok kısa, mükerrer olmasın diye ilave hususlar söyleyeceğim.

Sunulan önergenin gerekçesindeki rakamlarda da hata var. Eğer kayıtlara böyle geçecekse bunların düzeltilmesi gerektiğini hatırlatmak istiyorum.

BAŞKAN – Öyle geçiyor, evet.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Mesela, bu TETAŞ'ın –şimdi EÜAŞ'a devredildi TETAŞ- buradaki elektrik satış anlaşmasındaki fiyatı 9,33 dolar sent olarak ifade edilmiş, hâlbuki bu 8,5 dolar sent civarında yani bir rakam hatası da söz konusu.

BAŞKAN – Yirmi yıllık alım garantisiyle ilgili ifade edilen kısımdaki mi?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Evet, ortalamada 8,5 dolar sente gelen…

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) - Sayıştay raporundan hareketle söylüyorum.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – O ESA yenilendi tekrar Sayın Vekilim yani 2015'deki rakam böyle olabilir ama yeni ESA yapıldı şirketle ve bu rakam düşürüldü, daha uygun bir noktaya çekildi.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayıştay raporu sonra güncellendi.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Güncellendi, evet, öyle söyleyelim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bu arada, arada yaklaşık 4 kat fark var piyasa fiyatıyla.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Piyasa fiyatının ne olduğuyla alakalı yani EÜAŞ'ın fiyatı ayrı. Piyasadaki kömürle üretilen elektriğin fiyatlarına bakmak lazım.

BAŞKAN – Güneş enerjisinde 14,15 sent alım garantisi var biliyorsunuz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – 13,3 var mesela güneş enerjisi.

BAŞKAN – 13,3 yerlide… 8 küsur rüzgâr enerjisinde biliyorsunuz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – 7,5 rüzgâr enerjisi.

BAŞKAN – Artı yerliyle ilgili...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Artı, yerliyi de ilave edersek daha yükseğe çıkıyor.

BAŞKAN – Mesela hidroelektrik santrallerinde de alım garantisi yıllara sari olarak gelenler var, doğal gaz santrallerinde yıllara sari olarak gelenler var yani onu sadece buna has bir şekilde değerlendirmek yanlış olur.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Zaten gerekçeyi birkaç tane örnekle net, belirgin hâle getirmek için bu şekilde. Diğer alanlarda da çok fazla var. Sorun TETAŞ bu modeli kullandı, çöktü model. Ben de diyorum ki elektrik piyasasında uygulanan ve çöken bu modeli kömür alım kısmında da uygulamayalım. Kanun hükmünde böyle bir niyet olmasa bile yarın bir gün yapılabilecek başka bir kanun değişikliğiyle bu aktif hâle geçebilir birdenbire. Devlet alım garantisini sınırlamadığı için birdenbire o yeni yapılacak kanunu destekler kanun niteliğine dönüşebilir. O yüzden, onun önünü kapatmak belki şimdiden mümkün olur diye.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Arz edeyim Sayın Vekilim.

Yani fiyatın fazlalığında, göreceli olarak fazlalığında -güneşe göre, rüzgâra göre yine düşük de- elma ile elmayı mukayese etmiş olmuyoruz. Bu tesisler, tekrar on beş yirmi sene sonra kamuya devredilecek tesisler.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Rusya, Akkuyu'nun…

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Yap-işlet-devret mahiyetinde.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bakın şöyle söyleyeyim: Yapılan anlaşmaya göre Rusya Federasyonu'yla…

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Ha, ben, Afşin kömür santrallerindeki fiyatı konuşuyorum.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) - Akkuyu Nükleer Santrali'nde Rusya'nın payı yüzde 50'nin altına düşemiyor.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Onu kastetmiyorum, şu konuştuğumuz 9,33'ün yanlış olduğu, güncellenip 8,5'a düştüğü santralle ilgili konuşuyorum. Daha sonra, bunu alan şirket, buradaki santrali rehabilite edip, yeni üniteler ekleyip kamuya devredecek; diğer güneş santral sahipleri gibi, rüzgâr santral sahipleri gibi kırk dokuz yıllığına kendisi kullanmaya devam etmeyecek. Dolayısıyla bununla ilgili fizibilite raporu sunuluyor. Fizibilite raporunda ne kadarlık bir maliyet, yatırım maliyeti ve rehabilitasyon maliyeti olduğunu, bunun gerçekçi olup olmadığını kontrol ediyoruz. Dolayısıyla bu yatırım ve rehabilitasyon maliyetlerinin kilovatsaatten kendisine ne kadar ödeme yapılırsa karşılanacağını, finans maliyetlerini, bunların hepsine bakılmak suretiyle bu fiyatlar kabul ediliyor.

Şunu da ayrıca belirtmekte fayda var: Kömür santrallerinin kazanları, terzi mantığında yapılan kazanlardır. Her kömür herhangi bir kazanda yakılamaz. Bir santral yapılacaksa o bölgedeki hangi kömür kullanılacaksa o kömürün nitelikleri önce incelenir, ondan sonra o santralin kazanı dizayn edilir. Dolayısıyla metinde yok da metinde olsa dahi, sayın vekilimizin dediği gibi, ithal kömürü getirip burada yakamazsınız zaten. Soma'daki…

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Zonguldak'takilerin yüzde 90'ı öyle.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Nasıl?

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Zonguldak'taki termik santrallerin.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Onlar ithal kömür.

BAŞKAN – Arkadaşlar, Sayın Bakan Yardımcım, Sayın Yavuzyılmaz, müsaade eder misiniz.

Konuşuyoruz, bu farklı bir noktaya doğru gidiyor. Sayın Bakan Yardımcısıyla bu maddeyi değerlendirdikten sonra teknik arkadaşlarla birlikte siz bir noktada uzlaşın, ondan sonra özetini bize bildirin.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Tamam Sayın Başkan.

BAŞKAN – Evet, Sayın Bakan Yardımcısı, teşekkür ediyorum.

Ben, bunu, az önce ifade ettiğim gibi, sizin hassasiyetiniz, sizin düşündüğünüz ile bu metnin, kanun metninin aynı anlama geldiğini ifade ediyorum. Tutanaklara da bu şekilde geçiyor. Kömür alım garantisiyle ilgili değil. Hem teklif sahibi Sayın Milletvekilimiz Nevzat Bey hem Sayın Bakan Yardımcımız, bu bölgedeki kömürün bu kalorifik değerinin -çünkü her santralin kendine has bir kullanım, üreticiye ham madde şeyi var- ondan kaynaklı ortaya çıktığını -ve bu maden ocağında 2011 yılında göçük meydana gelmiş- diğer ocak yapılana kadar buradan alınmadığı takdirde bu santralin çalışmasının zorlanacağını… Veya maliyetinin çok yükseleceğiyle ilgili kaygıdan kaynaklı ortaya çıkan bir düzenleme. Öbür taraftaki tesisten üretime geçmek için, santralin de üretime geçmesi için iki üç yıllık bir tamir bakım süresi var. Orada imkânların EÜAŞ tarafından kullanılması ve bunun da uygun şartlarla alınmasını ortaya koyacak bir şekilde. Yani "Kamu İhale Kanunu kapsamında alalım."

desek çok yüksek fiyat çıkacak diye de çok tartıştık. Bakın "Bunu Kamu İhale Kanunu kapsamında alalım." desek… Çünkü tek satıcı adam, en yakın maden ocağı… "Mümkün değil." diyor Nevzat Bey, bu konuda uzmandır. Tek satıcı olduğu için 10 liralık kömüre 30 lira diyebilir.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Başkan, bir cümle ekleyelim.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Sayın Başkan, bir cümle ekleyelim o zaman ya. Yerli kaynaklardan temin edelim.

BAŞKAN – Zaten yerli kaynak bu.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ama yani burada belirtelim.

BAŞKAN – Hayır efendim, bakın, ne diyor?

Müzeyyen Hanım, siz benden daha iyisiniz bu konuda, jeoloji mühendisisiniz.

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – Konuya açıklık getirmek isterim müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Buyurun.

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – Şimdi, burada, Sayın Müzeyyen Hanım'ın yerli kaynak… Şimdi, zaten, kanun metninde, sözleşme kapsamında tahsis edilen sahadan kömür alımını mevzubahis yapıyoruz.

TAMER DAĞLI (Adana) – Sahayı işaret ediyoruz yani.

BAŞKAN – "Tahsis edilen sahadan" diyoruz, açık ve net yazıyor. Madde metninde var Müzeyyen Hanım o.

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – Başka bir sahayı da işaret etmiyor, tamamen kendisine ait bölgeyi tarif ediyoruz zaten orada, başka bir yerden alma şansı da yok zaten Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergeyi reddediyoruz şimdi. Arkadaşlar yapsın.

Bu önerge, sizin önerge doğru bir şey değil ama amaçlar aynı. Eğer arkadaşlar aynı amaca uygun daha düzgün bir anlatım bulabilirlerse öyle yapsınlar.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge reddedilmiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Bu arada, Fuat Bey'den bir şey geldi ama…

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Biz geçen komisyonlarda yaptık.

BAŞKAN – Daha önce bu Komisyon üyesi olan arkadaşlarımız var mı? "Maddeyi okumadan önergelere geçelim." derler.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Zamanı tasarruflu kullanmak için. Komisyon üyelerimiz maddelere hâkim. Sadece önergeler üzerinden yürüsek, madde metni okunmasa diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Uygun mu Cumhuriyet Halk Partisi? Uygun.

AK PARTİ "uygun" diyor. Milliyetçi Hareket Partisi "uygun" diyor. İYİ PARTİ de olmadığına göre "uygun" demiştir.

Bu hususu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler…

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – HDP'ye sormadınız.

BAŞKAN - Ali Bey demek, HDP demek ya.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – HDP'yi dışlamayalım.

MADDE 4- 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununun I inci maddesine "madenlerin" ibaresinden sonra gelmek üzere "milli menfaatlere uygun olarak" ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN - 4'üncü madde üzerinde söz talebi olan arkadaşımız var mı?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Önergemiz var.

BAŞKAN - 4'üncü madde üzerinde bir önerge vardır, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Maden Kanunu ile bazı kanunlarda ve kanun hükmünde kararnamede değişiklik yapılmasını öngören Kanun Teklifi'nin 4'üncü Maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Kenanoğlu

İstanbul

BAŞKAN – Önerge üzerinde İstanbul Milletvekilimiz Sayın Ali Kenanoğlu gerekçesini açıklayacaklar.

Buyurun.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Efendim, maddede "millî menfaatlere uygun olarak" deniliyor. Bizim itirazımız şuradadır: Biz zaten Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında çıkartmış olduğumuz bütün kanunları millî menfaatlere uygun olarak çıkartıyoruz yani aksini iddia etmek mümkün değil. Dolayısıyla buraya özel olarak böyle bir maddenin ilave edilmesi bu konudaki suistimallere neden olacaktır çünkü neyin millî menfaate uygun olup olmadığıyla ilgili kişilerin inisiyatifine bırakılan, oradaki yetkililerin inisiyatifine bırakılan bir durum hasıl olacaktır ve maden sahalarına el koymayı bu şekilde kolaylaştıracaktır, sermayenin belirli yerlere aktarılmasına ya da birilerinin sermayesine el konulmasına da sebep olacaktır. Biz, zaten bütün bu kanunun tamamının millî menfaatlere uygun bir şekilde hazırlandığına inanıyoruz. Dolayısıyla özel olarak böyle bir maddeye ihtiyaç olmadığını düşünüyoruz, çıkartılmasını teklif ediyoruz.

BAŞKAN – Müzeyyen Hanım, buyurun.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Alt komisyonda aşağı yukarı 32 önergeyle şerh koymuştuk yani biz şimdi bunları aşağı yukarı 16'ya düşürdük. Hani diğer maddelerde şerhimiz olmadığı anlamına gelmesin, sadece işlemi kolaylaştırmak ve hızlandırmak adına bunu…

BAŞKAN – Önergelerinizi Tahsin Bey bana vermişti, 38 maddede falan önergeniz vardı tahmin ediyorum.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Evet. Yani bunun da kayıtlara geçmesini istiyoruz, hani, bunu başta belirtmek istiyorum.

Bir de yine aynı şekilde Türkiye Cumhuriyeti devletinin ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin çıkardığı tüm düzenlemeler zaten millî menfaatlere uygun olmak durumunda. Hani, alt komisyonda da bunu ifade ettim. Burada da neden bazı kanunlara bunu yazıp diğerlerine yazmıyoruz? Yani millî menfaatlere aykırı mıdır diğerlerine yazılmadığında hani bu şey? Bunu anlamakta güçlük çekiyoruz. Şimdiye kadar yapılan gayrimillî miydi yani kanunlarda yapılanlar gayrimillî miydi, böyle mi çalışılıyor? Yani bu nedenle bu hususun yazılmasının neden önem taşıdığı konusunda kuşku duyuyoruz açıkçası. Hani, bazı şeyler bunun altına atılıp birtakım ayrıcalıklar mı yaratılacak; ondan kuşkuluyuz.

Türkiye Büyük Millet Meclisi, ülkenin millî menfaatleri doğrultusunda çalışmalarını yürütür. Ben Meclise biraz hakaret gibi görüyorum açıkçası bu ibareyi.

BAŞKAN – Estağfurullah. Öyle bir şeyi, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin hiçbiri bu konuyu düşünemez.

Bir de hafızanın fazla olması da bazen çok iyi olmuyor. Şimdi, Petrol Piyasası Kanunu'yla ilgili bir düzenleme yapıyorduk. Orada tutanaklara bakarsanız "Millî menfaatlere aykırı bir kanun yapıyorsunuz." diye bizim aramayla ilgili yaptığımız teşvikler konusunda inanın o Meclis kubbesinin tepemize yıkıldığını hissettik ve o günden bu tarafa pek de arama imkânı, fırsatı bulunmamış oldu. Hâlbuki orada "Petrol denizinin üzerindeyiz, dört tarafımız petrolle çevrili ama Türkiye'de niye yok?" diye koyduğumuz ve aramayı teşvik edecek hâle getirdiğimiz bir kanunda "Millî menfaatlere aykırı davranıyorsunuz." diye… tutanaklara bir bakarsınız onu göreceksiniz. Ben teklif sahibi arkadaşlara sorayım: Amacınız nedir?

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – 11 Haziran 2013 tarihli Resmî Gazete'de yayınlanan 6491 sayılı Kanun, Petrol Kanunu'nda düzenleme. Muhalefetin önerisiyle bu düzenleme yapıldı. "Amaç ve Kapsam Madde 1.- Bu Kanun'un amacı Türkiye Cumhuriyeti petrol kaynaklarının millî menfaatlere uygun olarak hızlı, sürekli ve etkili bir şekilde aranmasını, geliştirilmesini ve üretilmesini sağlamaktır." şeklinde. Burada "millî menfaatlere uygun" kavramı muhalefetin önerisiyle o tarihte -siz de az evvel ifade ettiniz- Kanun metnine girdi. Şimdi, Petrol İşleri Genel Müdürlüğü kapatıldı, TİGEM kapatıldı, ikisi MAPEG olarak birleştirildi. Dolayısıyla bu birleşmeden mütevellit bu vurguyu yapmakta fayda mülahaza ediyoruz.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, Petrol Kanunu'ndaki millî menfaat hassasiyetinin aynı şekilde madendeki millî menfaate… Bir de Bor Kanunu'yla ilgili yaptığımız düzenlemeyi incelerseniz orada da aynı millî menfaatin var olduğunu görürsünüz. Yani madenlerimiz de bizim cevherimizdir. Ben de sordum "Niye?" diye. Cevabını aldık. Ama hafızam beni yanıltmadı, Nevzat Bey de tescillemiş oldu.

Değerli arkadaşlar, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… 4'üncü madde kabul edilmiştir.

MADDE 5- 3213 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde yer alan "Genel Müdürlük", "Buluculuk", "Beyan", "İhtisaslaşmış Devlet Kuruluşu", "Maden Hakları", "Devlet Hakkı", "Ruhsat Bedeli", "Yetkilendirilmiş Tüzel Kişiler" tanımları ile "Sertifika" tanımı "Ruhsat" olarak aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, "Münfesih" ve "Kurul" tanımları yürürlükten kaldırılmış ve maddeye aşağıdaki "Maden İşletme Faaliyetleri", "Madencilik Faaliyetleri", "Görünür Rezerv Geliştirme Hakkı" ve "Teknik Eleman" tanımları eklenmiştir.

"Genel Müdürlük: Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlugu."

"Buluculuk: Herhangi bir ruhsat döneminde bir kaynak veya rezervin ulusal maden kaynak ve rezerv raporlama koduna göre hazırlanmış rapor sonucunda ortaya çıkartılması."

"Beyan: İlgililerin resmi kuruluşlara herhangi bir durumu belirlemek veya açıklamak maksadı ile yazılı ve/veya elektronik ortamda vermiş oldukları belge."

"İhtisaslaşmış Devlet Kuruluşu: Madencilik faaliyetleri ile ilgili konularda ihtisas sahibi kamu kurum ve kuruluşları."

"Maden Hakları: Madenlerin aranması, bulunması, görünür rezervinin geliştirilmesi ve işletilebilmesi için verilen izinler ve maden yataklarının bulunmasına yardımcı olanlara tanınan maddî imkânlar."

"Devlet Hakkı: Maden İstihracı ile sağlanacak gelirden Devlet payına düşen ve ödeme yükümlülüğü ruhsat sahibine ait olan kısım."

"Ruhsat Bedeli: Taban bedelinin, ruhsatın yürürlükte kaldığı takvim yılı sayısı, maden grubu, cinsi ve alan büyüklüklerine göre belirlenen katsayılarla çarpılarak ekli (l) ve (2) sayılı tablolarda gösterildiği şekilde hesaplanarak her yıl ocak ayının sonuna kadar; arama ruhsatlarında tamamı Genel Müdürlüğün bütçesine ve işletme ruhsatlarında ise %30'u çevre ile uyum planı çalışmalarını temin etmek üzere teminat olarak, %20'si Genel Müdürlüğün bütçesine, %50'si ise genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Genel Müdürlüğün muhasebe birimi hesabına yatırılması gereken tutar."

"Yetkilendirilmiş Tüzel Kişiler: Genel Müdürlükçe yetkilendirilen, bu Kanun kapsamında Genel Müdürlüğe verilmesi gereken rapor, proje ve her türlü teknik belgeyi hazırlamaya yetkili ve bunlardan sorumlu olan, şirket hisselerinin yarısından fazlasının sahibinin mühendis olduğu ya da bünyesinde nitelik ve nicelikleri yönetmelikle belirlenen mühendisler çalıştıran maden arama ruhsat sahibi veya işletmesi olan tüzel kişiler."

"Ruhsat: Madenlerin aranması ve işletilmesi için yönetmelikte belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde Genel Müdürlükçe verilen belge."

"Maden İşletme Faaliyetleri: Üretime yönelik hazırlık çalışmaları ve üretim için yapılan faaliyetler. "

"Madencilik Faaliyetleri: Madenlerin aranması, üretime yönelik hazırlık çalışmaları, üretilmesi, sevkiyatı, cevher hazırlama ve zenginleştirme, atıkların bertarafı, ruhsat sahasındaki stoklama/depolama işlemleri, maden işletmelerinin kapatılması ve çevre ile uyumlu hale getirilmesi ile ilgili tüm faaliyetler ve bu faaliyetlere yönelik geçici tesislerin yapılması."

"Görünür Rezerv Geliştirme Hakkı: Ruhsat sahibi ile veya ihalelik sahalara ilişkin Genel Müdürlük ile gerçek/tüzel kişiler ve/veya kamu kurum ve kuruluşları arasında yapılan sözleşme kapsamında, Ulusal Maden Kaynak ve Rezerv Raporlama koduna göre hazırlanmış rapor ile belirlenen görünür rezervden, bu görünür rezervi ortaya çıkaran gerçeldtüzel kişiler ve/veya kamu kurum ve kuruluşlarının aldığı pay."

"Teknik Eleman: işletme tekniği, büyüklüğü ve yapısal durumu göz önüne alınarak, Kanun ve ilgili mevzuat kapsamında istihdam edilen maden, jeoloji, jeofizik mühendisleri ve ihtiyaç halinde harita mühendisleri ile diğer mühendisler."

BAŞKAN - 5'inci madde üzerinde görüş beyan etmek isteyen değerli milletvekilimiz yok. Bir önerge var. Önergeyi okutup işleme alacağım.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji

Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2/1410 esas numaralı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik yapılmasını öngören Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesi 3'üncü fıkrasında yer alan "İhtisaslaşmış Devlet Kuruluşu: Madencilik faaliyetleri ile ilgili konularda ihtisas sahibi kamu kurum ve kuruluşları ile üniversiteler." olarak belirtilmiştir.

Kuruluşlar ifadesinden sonra gelmek üzere "kamu kurumu niteliğinde meslek odaları" eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Kenanoğlu

İstanbul

BAŞKAN – Evet, gerekçeyi açıklayacaksınız Ali Bey.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım, başlangıçtaki konuşmalarda bir vekilimiz "Mühendissiz maden olmaz." demişti. Dolayısıyla konu madense, madencilik faaliyetleriyse yani mühendissiz bir madencilik faaliyeti düşünemeyiz. Dolayısıyla buraya meslek odalarını yani bünyesinde 50 bin civarında mühendisi barındıran ve bu konuda uzmanlaşmış meslek odalarının da eklenmesini teklif ediyoruz. Yani meslek odalarını göz ardı etmemek gerektiğini düşünüyoruz.

BAŞKAN – Şimdi Ali Bey, alt komisyonda siz de vardınız. Biliyorsunuz bu Komisyonda "üniversiteler" ibaresi vardı "üniversiteler" ibaresi çıktı. Çıkarma gerekçesi kamu kurumu niteliğindeki kurumlar arasında zaten Anayasa gereği üniversiteler de sayıldığı için bunu saymak… Eğer üniversiteler orada dursaydı meslek odalarını ilave etmek gerekebilir diye bir endişe olabilirdi. Şimdi üniversiteler çıktığı için "kamu kurumu ve kuruluşları" ibaresi TOBB'u da kapsıyor, odaları da kapsıyor. Yani Anayasa'nın 135'inci maddesine göre olan sivil toplum örgütlerinin tamamını kapsar hâle geldi. Üniversiteleri oradan ayırmasaydık bu hassasiyet belki var olabilirdi diye ifade ediyorum. Şimdi üniversiteler çıktığı için bu bütün kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının var olduğunu ifade ediyor.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Şimdi meslek odalarının…

BAŞKAN – Bu, dernekleri kapsamıyor ama.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yok, odalardan bahsediyoruz, kamu kurumu niteliğindeki odalar. Bu sözleriniz tutanağa geçti.

BAŞKAN – Geçti, geçti.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) - Bununla ilgili bir problem olursa tutanağı çıkartıp gösteririz.

BAŞKAN – Bakın üniversiteler orada olsaydı sizin endişeniz doğru olabilirdi. Üniversiteleri çıkardığımız için "kamu kurumu niteliğindeki kuruluşlar ve üniversiteler" deyince anayasal kurum sadece bakanlıklar, genel bütçeli idareler anlaşılır diye… Üniversiteler özel bütçelidir biliyorsunuz. Sizin bütçeniz özel bütçe de değil. Ama 135'e göre kamu kurumu niteliğinde kuruluşsunuz. Üniversiteler çıktığı için bu engel ortadan kalkmış oldu.

Önergeyi çekiyor musunuz, oylayayım mı?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Tamam, gerek yok o zaman yani.

BAŞKAN – Önerge geri çekilmiştir.

5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Arkadaşlar, 13.45'te ara verecektik, 14.30'da yemek var, 15.15'te toplanmak üzere toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 13.52

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.33

BAŞKAN : Mustafa ELİTAŞ (Kayseri)

BAŞKAN VEKİLİ : Fahri ÇAKIR (Düzce)

SÖZCÜ : Ahmet ÇOLAKOĞLU (Zonguldak)

KÂTİP : İffet POLAT (İstanbul)

BAŞKAN – Saygıdeğer Komisyon üyesi arkadaşlarım, değerli misafirler; toplantımızın İkinci Oturumunu açıyorum.

Birinci Oturumda 5'inci maddeyi oylamıştık.

MADDE 6- 3213 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve ikinci fıkrasına "Maden ruhsatları" ibaresinden sonra gelmek üzere görünür rezerv geliştirme hakkı" ibaresi eklenmiştir.

"Madenler üzerinde tesis olunan ilk müracaat (takaddüm), arama ruhsatı, buluculuk, görünür rezerv geliştirme ve işletme ruhsatı haklarının hiçbirisi hisselere bölünemez. Her biri bir bütün halinde muameleye tabi tutulur."

BAŞKAN – Şimdi 6'ncı madde üzerinde önerge varsa işleme alacağım.

6'ncı madde üzerinde söz talebi yok, önerge yok.

6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 6'ncı madde kabul edilmiştir.

MADDE 7- 3213 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan "madencilik yapabileceği statüsünde yazılı" ibaresi madde metninden çıkarılmış ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Buluculuk ve görünür rezerv geliştirme hakları maden siciline bilgi amaçlı şerh edilir. 24 üncü maddenin üçüncü fıkrası hükümleri kapsamında ruhsat hukukunun sona ermesi hali hariç ruhsatın devri, intikali, terki ve ruhsatın iptali, sicile şerh edilmiş buluculuk ve görünür rezerv geliştirme haklarını ortadan kaldırmaz. Genel Müdürlük buluculuk ve görünür rezerv geliştirme haklarının tarafı değildir."

BAŞKAN - 7'nci madde üzerinde söz talebi yok, önerge yok.

7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 8- 3213 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, dokuzuncu fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "il özel idareleri" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya yatırım izleme koordinasyon başkanlığı" ibaresi eklenmiş ve aynı cümleden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiş, üçüncü cümlesinde yer alan "harcı" ibaresinden sonra gelmek üzere "büyükşehir belediyesi olan illerde yatırım izleme koordinasyon başkanlığı, büyükşehir belediyesi olmayan illerde" ibaresi eklenmiş, onikinci fıkrasında yer alan "İşletme ruhsatları" ibaresinden sonra gelmek üzere "tapu kayıtları ile" ibaresi eklenmiş, onbeşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, onaltıncı, onsekizinci ve ondokuzuncu fıkralarında yer alan "Kurul" ibareleri "Bakanlık" şeklinde, ondokuzuncu fıkrasının ikinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiş, yirminci fıkrası ile yirmibirinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen alanlara yapılan ruhsat müracaatlarının hak sağlaması halinde, iki ay içinde ruhsat bedeli yatırılması ve Kanunun 16 ncı maddesine göre müracaatta bulunulması şartıyla ruhsat düzenlenir. Ruhsat sahasındaki bu alanlara ilişkin ilgili kurumlardan izin alınması için ruhsat sahibine bir yıl süre verilir. Bu süre içinde bu alanların izin alınamayan kısımları ruhsat sahasından taksir edilerek ihale yolu ile ruhsatlandırılır." "Maden ruhsat sahalarında, maden üretim faaliyetleri ile bu faaliyetlere dayalı ruhsat sahasındaki geçici tesisler dışındaki faaliyetler ve/veya tesisler için Bakanlığın izni olmaksızın hiçbir surette işyeri açma ve çalışma ruhsatı düzenlenemez."

"Madencilik faaliyetleri ile Devlet ve il yolları, otoyollar, demir yolları, havaalanı, liman, baraj, enerji tesisleri, petrol, doğalgaz, jeotermal boru hatları, su isale hatları gibi kamu yararı niteliği taşıyan ya da gerçek veya tüzel kişilere ait diğer yatırımların birbirlerini engellemesi, maden işletme faaliyetinin yapılamaz hale gelmesi, yatırım için başka alternatif alanların bulunamaması durumunda, madencilik faaliyeti ve yatırımla ilgili karar, kamu yararı açısından yatırımların önceliği ve önemini tespit etmek üzere, ilgili Bakanlığın uygun görüşü alınarak Bakanlık tarafından verilir. Bakanlık tarafından alınan bu kararlar, kamu yararı kararı yerine geçer. Maden işletme faaliyetinin yapılamaz hale geldiği alanın ruhsattan taksir edilmesine veya ruhsatın iptal edilmesine Bakanlık tarafından karar verilir."

"Yatırım çakışması işlemleri nedeniyle Bakanlıkça veya Genel Müdürlükçe herhangi bir sebeple ödenmek zorunda kalınan tutar lehine karar verilen tarafa rücu edilir."

"Madencilik faaliyetleri ve/veya bu faaliyetlere bağlı geçici tesisler için verilmiş izinler, temditler dahil ruhsat hukuku devam ettiği sürece geçerlidir. Ruhsatın temdit edilmesi halinde madencilik faaliyetleri ve/veya bu faaliyetlere bağlı geçici tesisler için verilmiş bütün izinler temdit süresi sonuna kadar hiçbir işleme gerek kalmaksızın uzatılmış sayılır.'

"Çevresel etki değerlendirmesi ile ilgili karar, işyeri açma ve çalışma ruhsatı, mülkiyet izni olmadan veya onüçüncü fıkraya aykırı faaliyette bulunulduğunun tespiti hâlinde 46.579 TL tutarında idari para cezası uygulanarak bu alandaki işletme faaliyetleri durdurulur. Bu ihlalleri tespit eden kamu kurum ve kuruluşu diğer ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına durumu bildirir. Bu ihlallerin ilk tespit tarihinden itibaren, ilk tespit dâhil üç yıl içinde üç kez yapıldığının tespiti halinde ise ruhsat iptal edilir."

"Ruhsat sahalarında ruhsat sahipleri, madencilik faaliyetleri ve madenlerin işlenmesine yönelik faaliyetler dışında hiçbir faaliyette bulunamaz ve geçici tesisler dışında herhangi bir tesis veya alt yapı tesisi kuramaz. Ruhsat sahalarında ruhsat sahibi veya diğer gerçek veya tüzel kişiler ile kamu kurum ve kuruluşları ancak Bakanlık tarafından uygun görülmesi halinde ticari veya sınai faaliyette bulunabilir.

Maden ruhsat sahalarında rezerv kaybına sebebiyet verilmemesi için, arazinin vasfına bakılmaksızın ruhsat sahaları hafriyat toprağı, cüruf, inşaat yıkıntı atığı ve benzeri atıklar için döküm alanı olarak kullanılamaz, maden ruhsat sahalarına kamu kurum ve kuruluşları tarafından döküm izni verilemez. Genel Müdürlüğe kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılan döküm izni talepleri onbeşinci fıkra kapsamında yatırım çakışması olarak değerlendirilir ve ilgili hükümlere göre sonuçlandırılır. ihalelik sahalar için de arazinin vasfına bakılmaksızın, Genel Müdürlüğün uygun görüşü alınması zorunludur. Bu fıkra hükümlerine aykırı hareket edenlere 10 uncu maddenin yedinci fıkrasında belirtilen idari para cezasının on katı tutarında idari para cezası uygulanarak bu faaliyetler durdurulur, yapılan dökümün ruhsat sahasından veya ihalelik sahadan kaldırılması için altı ay süre verilir, bu süre içerisinde kaldırılmaması halinde bu fıkra kapsamındaki idari para cezası iki katı olarak uygulanır. Bu işlemler valilik veya ilgili idare tarafından yerine getirilerek yapılan masraflar 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil edilir."

BAŞKAN - 8'inci madde üzerinde bir önerge vardır, okutup işleme alacağım:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2/1410 esas numaralı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Kazım Arslan	Müzeyyen Şevkin	Tahsin Tarhan
Denizli	Adana	Kocaeli
Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu		Ahmet Akın
Manisa		Balıkesir

Gerekçe:

Maddenin yedinci fıkrasında belirtilen "Bakanlığın uygun görmesi hâlinde ticari veya sınai faaliyette bulunabilir." ifadesi, uygun görüşün kıstaslarını belirtmediği için daha sonra maden sahalarının amacı dışında kullanılmasının yolunu açacaktır. İfade "Madencilik faaliyeti ve bağlı tesisi olanlar" olarak değiştirilerek bu durumun önüne geçilmesi amaçlanmakta, maden faaliyetlerinin farklı ticari, sınai yatırımlar adı altında zeytinlik alanlarda ve meralarda daralmaya gidecek bir sürece yönelimi engellenmektedir.

8'inci fıkrada, ruhsat sahalarına kurulmuş olan tesislerden çıkan ve yine ruhsat sahasında depolanan artık ve atıkların bu madde kapsamında değerlendirilip değerlendirilmeyeceği açık olarak ifade edilmemiştir. Bu maddenin madencilik faaliyetleri sonucu çıkan artık ve atıklar hariç olarak değiştirilmesiyle ifadenin ve kullanım alanının netleştirilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Müzeyyen Hanım, buyurun.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Şimdi, yapılan bu düzenlemeyle daha önce "kamu yararı" kavramı çerçevesinde yapılan işlemlerin bazı bakanların içinde yer aldığı bir kurul tarafından alınması sağlanırken kurul kaldırılmış ve kamu yararının bulunup bulunmadığı hususunda ilgili bakanlığın görüşü alınarak Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı tek başına görevlendirilmiştir. Bu hususun yanlış olduğunu düşünmekteyiz. Farklı bakanlıkları ilgilendiren kararların bir kurul tarafından alınması daha uygun olacaktır. Alt komisyonda da bunları belirtmiştik ama yine gündeme getiriyorum.

Yine, işletme ruhsatlarının tapu kayıtlarına işleneceği hususu getirilmektedir. Geçmişte imar planı içerisinde olan yerler imar planına işleniyordu ama tapuya şerh düşülmüyordu bu konuda, maden sahası ruhsatı tapuya şerh düşülmüyordu. Kişinin bilgisi ve onayı olmadan sahip olduğu taşınmaz üzerine "Bu alanda şu grup maden işletme ruhsatı alınmıştır." gibi şerhler düşülmesinin önü açılıyor bununla. Vatandaşın haberi olmadan tarlasının, bağının, bahçesinin, zeytinliğinin üzerine şerh düşülmesi kişinin malı üzerinde bir işlem tesis etmeyi getiriyor. Bu, Anayasa'mıza göre mülkiyet hakkının sadece kamu yararı varsa sınırlanabileceğini emretmektedir. Madencilik faaliyetinde kamu yararı olup olmadığı bilinmeden mülkiyet hakkının sınırlandırılmasını, çevre düzeni ve imar planı üzerine işlenmesini ve bu yetmezmiş gibi yurttaşların tapularının üzerine şerh düşülmesini kabul edilemez buluyoruz. Bu nedenle madde bu metinden çıkarılmalıdır. Mevcut ÇED, iş yeri açma ve çalışma ruhsatı, mülkiyet izni olmadan ya da kanunda belirtilen mesafelerden daha yakın yerlerde madencilik faaliyetlerinde bulunduğunun tespiti hâlinde 37.646 lira idari para cezası uygulanarak bu alandaki işletme faaliyetleri durdurulmakta, ihlallerin üç yıl içinde 3 kez veya daha fazla yapıldığının tespiti hâlinde ise ruhsat iptal edilmektedir. Getirilmek istenen tasarıyla bu ihlallerin beş yıl içinde 3 kez veya daha fazla yapılması hâlinde ruhsat iptaline gidilecektir.

Getirilen teklif riskli ve yatırım için ruhsatların geleceğini bilmemesi ve önünü görmediği için yeni girişimcilerin madenciliğe girmesini engellemekte, mevcut ruhsatların ise ruhsat güvencesini yok etmektedir. Bu nedenle yürürlükteki kanun hükmünün değiştirilmemesi yerinde olacaktır görüşündeyiz.

Bununla ilgili açıklama olursa memnun oluruz.

BAŞKAN – Konuyla ilgili, bakın, "Bir mülkiyet hakkına müdahil olabilir." gibi Müzeyyen Hanım'ın bir şeyi var.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bir de tek bakanlık, Başkanım…

BAŞKAN – Kurul, o herhâlde bir şey gereğince.

Arkadaşlar, daha önce bu konuyla ilgili kurul değerlendirirken "kurul" yerine "bakanlık" ifadesini kullanmışız. Bildiğim kadarıyla kurul kalktı.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – İlgili bakanlıklar…

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Sayın Başkanım, saygıdeğer Komisyon üyeleri; alt komisyonda da bu konu gündeme geldi, orada da ifade ettiğimiz üzere ve Sayın Başkanımızın da söylediği gibi geçmişte 3 bakandan oluşan bir kurul mekanizması vardı; bir maden projesiyle bir başka bakanlığa ait bir proje çakıştığında ya da özel sektör projesi çakıştığında hangisinin kamu yararı daha yüksekse onun lehine karar verecek bir mekanizmaydı. Şimdi, bu yeni hükûmet sistemi ve bizim bakanlığımızın vatandaşların işlerini daha hızlı yerine getirme ve bürokrasiyi azaltma yönündeki duruşu istikametinde ilgili KHK kapsamında bu kurul mekanizması kaldırılıyor şeklî olarak, bakan tarafından kararı veriliyor. Ancak ve ancak sayın vekilimizin dediği gibi bakanlıkların görüşü alınarak değil, uygun görüşü alınarak yapılıyor. Yani dolayısıyla ruhunda kurul devam ediyor ama daha hızlı bir hizmet verme açısından format olarak kurul mekanizması kalkmış duruyor. Bunun izahatı bu.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Özür dilerim ama bu o zaman bir de kurulun bir yazışmasını gündeme getirmeyecek mi? Yani kurul bir de ayrıca bakanlara soracak. Hani normalde bakanlardan tek tek…

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Kurul değil, artık bakanlık soracak, ilgili bakanlara soracak, yazılı görüşünü alacak, uygun görüşünü alacak.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Yani zaman açısından, hani, zamanı kısalttığıyla ilgili bana çok şey gelmedi.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Geçmişte de Maden İşleri Genel Müdürlüğü sekreteryayı yürütüyordu bakanlık adına, burada da öyle olacak. Daha hızlı olacağı öngörülüyor. Yani ruhunda ve özünde herhangi bir şey yok yani mahzurlu bir durum söz konusu değil.

BAŞKAN – Yasin Bey, buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Şimdi, alt komisyonda da kısmen düzeltmeler yapılırken galiba gözden kaçmış. İl özel idaresiyle ilgili kısımda düzeltmeler yapıldı, yanına "Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanı" yazıldı ama on ikinci fıkradaki yine sadece "il özel idaresi" olarak kalmış, bunun da aynı şekilde redakte edilmesi talebim var, bir.

İkincisi, yine alt komisyonda gündeme getirdiğim 21'inci fıkrayla ilgili, burada işletme faaliyetlerinin durdurulması konusu. Hem yumuşatılması amacıyla -bunu biz petrolde yaptık- "aykırılıklar giderilinceye kadar" şeklinde yaparsak yani aykırılıklar giderildikten sonra işletme tekrar faaliyete başlasın maksatlı madencilerle ilgili bir olumlu gelişme olur diye düşünüyorum. Çünkü biz

bunu Petrol İşlerinde yaptık. Yani aykırılıklar giderilinceye kadar ruhsat iptal olur noktasını aykırılıklar giderildikten sonra… Pardon, 60 gün işletme durdurulur noktasını… Burada da yine madencilerle ilgili aykırılıklar giderildiği takdirde bu işletme faaliyetlerinin tekrar faaliyete geçirilmesinde fayda var.

Yine, "21'den sonraki gelen fıkrada geçici tesislerin ne olduğu açıkça belirtilirse çok iyi olur." diye söylemiştik ve son fıkrada "ihalelik sahalar için" dediğimizde bunun öncesine madencilik faaliyetleri sona erdikten sonra rehabilitasyon amaçlı kullanılmak maksadıyla dekapajlar sonucu alınan üst örtü toprağının rehabilitasyonda kullanılması maksatlı saha içinde belirli bir alanın bırakılmasının sonraki dönemlerde o sahayı yeşillendirmede hem madenciye ilave bir yük olmaması için hem de o mevcut toprağın orada kullanılmasıyla ilgili bir talebimiz vardı. Bunu sözlü olarak tekrar talep ediyorum.

Teşekkür ederim.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Yalnız, Sayın Başkanım, ben şeye de yanıt alamadım: Hani yüz yıllık, iki yüz yıllık zeytinliği olan, mülkiyet hakkı olan bir tapuya şerh konulmasının gerekçesi alt komisyonda da konuşuldu ama biz Anayasa'nın mülkiyet hakkını düzenleyen 35'inci maddesine açıkça aykırı bir işlem olduğunu düşünüyoruz. Yani imar planına şerh konuluyor, tamam ama tapuya neden şerh konuluyor? Bunu, doğrusu, 35'inci maddeye aykırı olarak görüyoruz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Başkanım, göremediyseniz 9'uncu sayfada tapu kayıtları yazan kırmızı yerin beş satır altında.

BAŞKAN – Mithat Bey, Yasin Bey'in söylediğiyle ilgili düzeltmeyi yapıyoruz. Önerge mi veriyoruz? Alt komisyon raporunda görüşülüp de olması gereken konunun yazım hatasından dolayı olmamasından kaynaklı redaksiyon yetkisiyle Yasin Öztürk Bey'in söylediği ifadeyi yapıyoruz.

Yalnız, Müzeyyen Hanım "Benim soruma cevap verilmedi." dedi.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ayrıca, şu 21'inci fıkradaki "aykırılıklar giderilinceye kadar" noktasına tekrar bir açıklama istiyorum çünkü biz bunu, Petrol Kanunu'nun olduğu yerde -60 günlük durdurmayı- aykırılıklar giderildikten sonra işletme faaliyete açılır şeklinde söylemiştik. Madenle ilgili de işletme faaliyetinde bu aykırılık giderilince tekrar faaliyete geçmesini talep ediyoruz.

BAŞKAN – Selami Bey, buyurun.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Başkanım, mevcut maddede Maden Kanunu'nun 7'nci maddesinde aynı şekilde işletme ruhsatları imar planları notuna işleniyor. Şimdi, burada tapu kayıtlarına işlenmesindeki muradımızı da hemen söyleyelim. Aynı şekilde işletme imar planı notlarına zaten işleniyorsa aynı mantıkta çünkü maden rezerv alanlarının üzerine farklı planlamalar yapılabiliyor, gözden kaçabiliyor. Sadece ve sadece bu tapu kayıtlarına daha büyük olasılıkla bakılma ihtimali var. İmar planları her zaman incelenmeyebiliyor ama tapu kayıtları her daim görülüyor ve burada bir maden ruhsatı varsa, özellikle işletme ruhsatı varsa işletme ruhsatlarında yatırım aşamasına geçilmiş olabiliyor ve yatırım çakışması da olursa bunun daha sonraki pozisyonu var, prosedür işliyor. Bunun önceden bilinmesini ve maden rezervlerinin üzerine herhangi farklı bir şey yapılmasını… Yani ekonomideki kaynakların heba edilmemesi amaçlanıyor. Hem maden rezervlerinin korunması hem de oraya farklı bir yatırım yapılırsa o sıkıntılar olmasın diye, o amaçla. Ruhsat güvencesini de sağlamak amacıyla.

BAŞKAN – Şimdi, "tapu kayıtlarına" ifadesini mi açıkladınız?

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Evet, "tapu kayıtlarına" ifadesini açıkladım.

BAŞKAN – Şimdi, ben buradan metnin işlenmiş hâlini okuyunca şunu görüyorum: "Bunların müştemilatı için imar planı yapılmaz. İşletme ruhsatları tapu kayıtları ile çevre düzeni ve imar planları notuna işlenir." ifadesi var. Yani buradaki tapu kayıtlarına şerhin amacı ne?

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Efendim, uygulamada imar planlarına bakılmadan maden rezervinin üzerine planlamalar yapılabiliyor. Tamamıyla rezervi korumak, ruhsat güvencesi sağlamak adına eklenmesi istenen bir husus.

BAŞKAN – Mülkiyet hakkına dokunan bir şey değil ama…

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Hayır, kesinlikle değil.

BAŞKAN – Orada mülkiyet devri konusunda üçüncü şahısları da koruyucu bir hüküm olabilir aslında bu iş.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Ruhsat sahibi açısından orada işlem olması tabii daha da güvenceli olur.

BAŞKAN – Hayır, benim bir gayrimenkulüm var, orada maden işletme ruhsatı alınmış, ben bu gayrimenkulü satmak istiyorum ama alacak kişi tapu kayıtlarında şerh olmadığından dolayı… Bir başka amaçla oluyor yani üçüncü şahısları koruma amaçlı da olabilir belki; bunu bir değerlendirmek lazım. Yani tapu kayıtlarına olan şerh zaten var, imar planlarında bir şey yapamıyorsunuz fakat devir işlemlerine üçüncü şahısları koruma amaçlı bakarsak… Ben öyle anlıyorum buradakini.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Efendim, ben bunun incelenmesinden yanayım, şöyle ki, mülkiyet hakkı en önemli haklardan bir tanesi…

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Mülkiyet hakkına kesinlikle engel değil Sayın Vekilim.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Tabii, mülkiyet hakkı, ülkemizde en önemli haklardan biri, Anayasa'nın 35'inci maddesiyle de korunmuş, satmak istediği zaman tapuda şerh olduğunda satma olanağı var mı vatandaşın?

BAŞKAN – Var, şerhiyle beraber satıyor. Müzeyyen Hanım, bakın, şimdi, bir gayrimenkulde ipotek olduğunu üçüncü şahıs bilmediği takdirde, tapu kayıtlarında olmadığı takdirde üçüncü şahıs temiz olarak aldığını düşünür, tapu siciline güven prensibi olduğu münasebetle bu gider. Şimdi, orada bir maden ruhsatının varlığı bu gayrimenkulün değerini artırır mı, artırmaz mı bilmem ama alacak kişinin orada ruhsat sahibinin izni çerçevesinde olduğundan kendisinin de ruhsat gereğince, Maden Kanunu gereğince üst yapısında herhangi bir tasarrufta bulunma imkânı olmadığından dolayı üçüncü şahsı korumak amaçlı yapılan bir iştir. Ben o gayrimenkulü başkasına devrederken alacak kişinin o gayrimenkuldeki bütün notlarını okuma, görme imkânını sağlayacak. Bence uygun gibi geliyor.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Üçüncü şahsı koruyorsunuz ama mülkiyet sahibi burada…

BAŞKAN – Hayır, zaten var öbüründe, plan notlarında var zaten, imar planında var.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Sayın Vekilim, mülkiyet sahipleri açısından durumu izah edeyim: Maden sahalarında işletme ruhsatı alındıktan sonra işletme izni getirirken mülkiyet sahibinden izin alınması gerekir, mülkiyet sahibinden izin alınmadıysa orada maden işletmesi açılamaz. Şimdi, mülkiyet sahibinden izin alındığı için mülkiyet sahibinin bu duruma zaten müsaade etmiş olması lazım ki… Yoksa o ruhsat o aşamaya gelip işlenecek pozisyona gelemiyor.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Eğer bilgi sahibi oluyorsa sıkıntı yok ama bilgi sahibi olmadan üzerine şerh düşülüyorsa burada sıkıntı var.

BAŞKAN – Hayır, Müzeyyen Hanım, zaten önceki maddelerde izin var yani o bir yıllık süre içerisinde izin alma mecburiyeti var. Aldıktan sonra zaten mülkiyet sahibi izin vermiş oluyor, tapu kayıtlarına şerh düşüldüğü andan itibaren… Üçüncü şahsı koruma güdüsüyle hareket edilen bir iş.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Buyurun Ali Bey.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Ben yanılmıyorsam gerekçeyi şöyle açıkladınız: "Genelde plana pek bakılmıyor, o yüzden gözden kaçabiliyor, tapuya mutlaka bakılıyor." Hani "Plana bakılmıyor, gözden kaçabiliyor ama tapuya mutlaka bakılıyor." şeklinde bir gerekçeyle söylediniz. Bilmiyorum bu tür köklü işlemlerde bakılmaması… Orada yaşanan eksikliği bu şekilde mi gidermek gerekiyor yani bir memurun yapmış olduğu eksikliği ya da bir yetkili idarenin, diyelim tapu müdürlüğünün ya da ilgili yerin eksikliğini böyle mi gidermek gerekiyor, ben çok emin olamadım.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Efendim, sadece ilgili idarelerin eksikliği olarak düşünmeyin bunu. Siz mülkiyetinizde maden işletilmesi için izin vermiş olabilirsiniz, burada madencilik faaliyeti yapılıyor olabilir ama tapuda işli değil, tapuya gittiğinizde üçüncü bir şahıs gelip alırken orada göremeyebilir ve daha sonrasında "Burada maden işletmesi varmış." diye… Yine aynı şekilde problemler çıkıyor. Hâlbuki, az önce Sayın Başkanımın da anlattığı gibi ipotek fek gibi bu sadece orada bilgi amaçlı, işlem yapılırken görülmesini sağlıyor. Yani bir mülkü devrederken herkes imar planını incelemiyor. Vatandaş için de geçerli bu çünkü vatandaşlar da maden işletmesi olan mülkiyetleri satın alabilirler, sadece idareler değil. Bu açıdan, bilgi amaçlı, korunması için, bütün tarafları koruyucu, başka bir şey yok, özellikle mülkiyet hakkıyla alakalı en ufak bir şey yok efendim.

Başkanım, sayın vekilimin iki hususta daha sorusu vardı, müsaade ederseniz açıklayayım.

BAŞKAN – O da mı redaksiyon?

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Redaksiyon, evet.

Geçici tesislerin tanımlanmasından bahsetmişti, geçici tesislerimiz Maden Kanunu'nda tanımlıdır. Özellikle sayın vekilimin belirttiği dekapajdan alınanların yığılması, pasa izni gibi, bunları da kapsayacak şekilde geniş şekilde yazılmıştır, Maden Kanunu'muzda mevcuttur. O yüzden o düzenlemeye gerek yoktur.

Bir de Sayın Vekilim, üç yılda üç kez… Düzenlemenin eksi hâlinin, sektörle mutabakatla dönülen hâlinin ve "aykırılıklar giderildikten sonra faaliyete izin verilir." cümlesinin eklenmesini istiyor. Efendim, aykırılıklar giderildikten sonra faaliyete izin verilmesi zaten işin doğasındandır. Ayrıca sektörümüz mevcut uygulamaya dönülmesini istedi, mevcut uygulamada da böyle sıkıntı olmadığı için böyle bir ihtiyaç da yoktur. Ayrıca, faaliyet durdurulan alan da tamamıyla izin dışında kalan alandır yani izin içinde yerlerin bu sürede faaliyetine yine izin verilmektedir.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, önergeyi oylayalım mı, çekecek misiniz; bu açıklamalar yetti mi?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Geri çekmeyelim Sayın Başkan.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Oylayalım.

BAŞKAN – Peki.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Az önce ifade edildiği gibi, alt komisyon metninde var olup yazılırken eksik olarak işlenen durumun redaksiyon yetkisiyle 8'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

9'uncu maddeye geçiyoruz.

MADDE 9- 3213 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasına "%50'si" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve IV. Grup (c) bendi madenlerden altın, gümüş ve platin için ise Devlet hakkının %40'ı" ibaresi eklenmiş ve dördüncü fıkrasında yer alan "dördüncü" ibaresi "beşinci" şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – 9'uncu madde üzerinde söz talebi yok.

Önerge yok.

9'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

10'uncu maddeye geçiyoruz.

MADDE 10- 3213 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "yazılı" ibaresi fıkra metninden çıkarılmış, dördüncü fıkrasına "uygulanır" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve beyanlardaki hata ve noksanlıklar düzeltilinceye kadar maden üretim faaliyetleri durdurulur" ibaresi eklenmiş, beşinci, altıncı ve sekizinci fıkraları aşağıdaki şekilde, yedinci fıkrasında yer alan "engelleyen ve" ibaresi "engelleyen ve/veya" şeklinde ve aynı fıkranın üçüncü cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, dokuzuncu fıkrasında yer alan "şekilde" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve/veya haksız yere" ibaresi eklenmiş, onbirinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Gerçek dışı veya yanıltıcı beyanda bulunmak suretiyle bu Kanun hükümlerinin uygulanmasını engelleyen ve/veya haksız surette hak iktisabına sebep olan teknik elemana ve daimi nezaretçiye 5.000 TL idari para cezası uygulanır. Gerçek dışı veya yanıltıcı beyanların üç yıl içinde tekrarı halinde teknik elemana ve daimi nezaretçiye 5.000 TL idari para cezası uygulanarak bu Kanun gereğince yapacakları beyanlar bir yıl süreyle geçersiz sayılır. Fiilin her tekrarında hak mahrumiyeti uygulamasına devam edilir. Uygulanan uyarı ve hak mahrumiyeti, teknik elemanın bağlı bulunduğu mesleki teşekküle bildirilir.

Daimi nezaretçi, atandığı ruhsat sahasındaki faaliyetleri düzenli bir şekilde denetleyerek tespit ve önerilerini daimi nezaretçi defterine haftada en az bir kez kaydetmek zorundadır. Bu süre içerisinde işletmede yeni bir durumun ve/veya işletme güvenliği açısından riskli bir durumun ortaya çıkması halinde bu hususu aynı gün deftere kaydetmesi zorunludur. Aksi takdirde daimi nezaretçiye 5.000 TL idari para cezası uygulanır. İkinci kez bu yükümlülüklerin yerine getirilmemesi durumunda daimi nezaretçiye 5.000 TL idari para cezası uygulanarak bu Kanun gereğince yapacakları beyanlar bir yıl süreyle geçersiz sayılır. Daimi nezaretçi defterini, daimi nezaretçi ile ruhsat sahibi veya vekili imzalar. Defterin ibraz edilmemesi, ruhsat sahibi ya da vekili tarafından imzalanmaması veya düzenli tutulmaması hâlinde, ruhsat sahibine 31.054 TL idari para cezası verilir. Bu fıkranın ihlalinin ruhsat sahibi veya vekili tarafından aynı yıl içerisinde tekrarı halinde idari para cezası iki kat olarak uygulanır."

"Bu Kanuna göre;

a)Ruhsatın ait olduğu grup dışında veya birden fazla bendi bulunan grupta kendi bendi dışında veya üretim hakkı olmayan madenin üretilmesi ve/veya sevk edilmesi,

b)Arama ruhsat döneminde arama faaliyetleri yapılırken zorunlu olarak maden çıkarılması veya numune alınması dışında izinsiz üretim ve/veya satış yapılması,

c)Ruhsat sahibinin kamulaştırılan alanı kamulaştırma amacı dışında kullanması ve/veya ruhsat alanını madencilik faaliyetleri dışında kullanması ve/veya kullandırması,

ç) Galeri atımı yöntemi ile patlatma yapılması,

d)Genel Müdürlükçe faaliyeti durdurulan sahalarda üretim faaliyetinde bulunulması, sahanın güvenli hale getirilmesi ile ilgili faaliyetler sonucunda üretilen madenin ve/veya faaliyetler durdurulmadan önce üretilmiş stoktaki madenin Genel Müdürlükten izin alınmadan sevk edilmesi,

e)Ruhsat sahasında yapılan üretim veya satışların beyan edilmemesi,

f)Yapılmayan üretimin Genel Müdürlüğe yapılmış olarak beyan edilmesi,

g)Arama faaliyet raporlarında yapıldığı beyan edilen asgari faaliyetlerin yapılmaması veya eksik yapılması,

ğ) Patlatma izni olmaksızın patlayıcı madde kullanılarak üretim yapılması,

h)İşletme ruhsatlarında işletme izni olmadan ve/veya işletme izin alanı dışında maden üretilmesi veya sevk edilmesi,

ı) 7 nci madde kapsamındaki gerekli izinler alınmadan ve/veya gerekli izinlerin alınmadığı alanda maden üretilmesi veya sevk edilmesi, haksız yere hak iktisabı sayılır. Haksız yere hak iktisabına imkan veren bu hususlarla ilgili yapılmış beyanlar da gerçek dışı ve yanıltıcı beyanlar olarak kabul edilir.”

“İlk tespit tarihinden itibaren üç yıl içinde madde hükümlerinin üç kez ihlâl edildiğinin tespiti halinde ruhsat iptal edilir.”

“Bu Kanun kapsamında tanımlanan işlemleri yapmak üzere kurulan yetkilendirilmiş tüzel kişiler Genel Müdürlükten yetki belgesi almakla yükümlüdür. Yetkilendirilmiş tüzel kişilere yetki belgesinin verilmesi, denetimi, uyarılması, yetki belgelerinin askıya alınması ve belgenin iptal edilmesi ile ilgili usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.”

“Yetkilendirilmiş tüzel kişilere Genel Müdürlüğe vermiş oldukları her türlü bilgi, belge ve beyanın gerçek dışı veya yanıltıcı olması halinde 31.054 TL idari para cezası uygulanır. Bu fıkradaki ihlalin üç yıl içinde tekrarı halinde idari para cezası iki katı olarak uygulanır ve bu Kanun gereğince yapacakları beyanlar bir yıl süreyle geçersiz sayılır.”

BAŞKAN – 10’uncu madde üzerinde söz talebi…

Milletvekillerimizin söz talebi olması lazım burada.

Önergeler var, o önergeleri de hep birlikte dinleyelim, birlikte değerlendirelim.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) - 10’uncu maddeye biraz çalışmak lazım.

BAŞKAN – 10’uncu maddeyle ilgili biz sektör temsilcileriyle konuştuk, üç kısımda itirazları vardı, üçünden 2’sinde mutabık kaldık, 1’inde tam mutabık kalmadık. Dün de sizinle paylaştık o konuyu biliyorsunuz. O konuya da bakarız, değerlendiririz. Ben sektör temsilcileriyle orta yolu buldum, sizinle de hemen hemen uzlaştık gibi geliyor.

Önergeleri okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik yapılmasını öngören Kanun Teklifi’nin 10’uncu maddesinde yer alan ve 3123 sayılı Maden Kanunu’nun 10 uncu maddesine eklenen fıkralarda yer alan “5.000” ibarelerinin “1.000” olarak, değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan	Yasin Öztürk	Enez Kaplan
Kocaeli	Denizli	Tekirdağ

BAŞKAN – Yasin Bey, gerekçeyi okutuyorum, uygun mu?

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Tahsin Bey açıklasın, sonra da ben açıklama yapacağım.

BAŞKAN – Tahsin Bey gerekçe okutturuyor.

Gerekçeyi okutuyorum, sonrasında da Yasin Bey'e de söz vereceğiz gerekirse.

Gerekçe:

Teklifin 10'uncu maddesiyle kanunun 10'uncu maddesine eklenen;

"Gerçek dışı veya yanıltıcı beyanda bulunmak suretiyle bu Kanun hükümlerinin uygulanmasını engelleyen ve/veya haksız surette hak iktisabına sebep olan teknik elemana ve daimi nezaretçiye 5.000 TL idari para cezası uygulanır. Gerçek dışı veya yanıltıcı beyanların üç yıl içinde tekrarı hâlinde teknik elemana ve daimi nezaretçiye 5.000 TL idari para cezası uygulanarak bu Kanun gereğince yapacakları beyanlar bir yıl süreyle geçersiz sayılır. Fiilin her tekrarında hak mahrumiyeti uygulamasına devam edilir. Uygulanan uyarı ve hak mahrumiyeti, teknik elemanın bağlı bulunduğu mesleki teşekküle bildirilir."

"Daimi nezaretçi, atandığı ruhsat sahasındaki faaliyetleri düzenli bir şekilde denetleyerek tespit ve önerilerini daimi nezaretçi defterine haftada en az bir kez kaydetmek zorundadır. Bu süre içerisinde işletmede yeni bir durumun ve/veya işletme güvenliği açısından riskli bir durumun ortaya çıkması hâlinde bu hususu aynı gün deftere kaydetmesi zorunludur. Aksi takdirde nezaretçiye 5.000 TL idari para cezası uygulanır. İkinci kez bu yükümlülüklerin yerine getirilmemesi durumunda daimi nezaretçiye 5.000 TL idari para cezası uygulanarak bu Kanun gereğince yapacakları beyanlar bir yıl süreyle geçersiz sayılır. Daimi nezaretçi defterini, daimi nezaretçi ile ruhsat sahibi veya vekili imzalar. Defterin ibraz edilmemesi, ruhsat sahibi ya da vekili tarafından imzalanmaması veya düzenli tutulmaması hâlinde, ruhsat sahibine 31.054 TL idari para cezası verilir. Bu fıkranın ihlalinin ruhsat sahibi veya vekili tarafından aynı yıl içerisinde tekrarı hâlinde idari para cezası iki kat olarak uygulanır."

Fıkralar ile daimi nezaretçi ve teknik elemanlara uygulanması öngörülen 5.000 TL idari para cezaları 1.000 TL'ye düşürülerek yüksek olan idari para cezaları düşürülmüştür.

BAŞKAN – Buyurun Yasin Bey.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Şimdi, burada daimi nezaretçiyle ilgili alt komisyondayken şöyle bir soru sormuştum: "Yıllık izne çıktıklarında veya raporlu olduklarında nasıl olacak?" Bakanlık yetkilisi arkadaşımız "On beş günden fazla olması hâliyle zaten ruhsat sahibi yeni bir daimi nezaretçi atamak zorunda." diye söylemişti ama on beş günden aşağı olduğu takdirde de onunla ilgili orada açık bir ibare olmadığı gibi, aynı zamanda burada zaten ruhsat sahibine de ayrıca bir ceza söz konusu yani daimi nezaretçinin defteri zamanında imzalamamasından dolayı ayrıca zaten orada 31 bin küsurluk bir ceza söz konusu. Dolayısıyla daimi nezaretçinin, yıllık izinde veya raporlu olduğu takdirde, o döneme denk geldiğinde, riskli bir durum oluştuğunda aynı gün imzalama imkânı neredeyse sıfır, yok. Buna bir açıklık getirilmesi lazım, onu ifade etmiştim. On beş günden fazla olduğunda zaten atama yapmak zorunda yeni bir daimi nezaretçi. Bununla beraber, buradaki cezanın -önergemizde de görüldüğü gibi- 5 bin liranın çok yüksek olduğundan, çünkü daimi nezaretçi ve teknik elemanların aldığı maaşlar buna yeterli olmadığından bahisle bu rakamın daha düşük seviyede olmasıyla ilgili bir teklifimiz var.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, başka milletvekili arkadaşımızın söz talebi var mı?

Buyurun Müzeyyen Hanım.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Şimdi, tabii, bu hüküm çok düşük ücretlerle çalışan, ücret garantisi olmayan daimi nezaretçilere ve teknik elemanlara çok ağır bir yaptırım getiriyor yani neredeyse daimi nezaretçiler ve teknik elemanlar ruhsat sahibine verilecek her cezadan müteselsil kefil sayılıyor. Yani zaten çok düşük ücretlerle çalışıyor maden sektöründeki mühendis arkadaşlarımız, bir de bunlara ceza olarak 3 bin gibi rakamlar telaffuz ediliyor yani maaşının çok üstünde bir cezayla bu yaptırımın uygulanması… Bir de bir yıl zaten görevden uzaklaştırma, hak mahrumiyeti de getiriliyor. Hem sektörü sıkıntıya sokacak. Zaten eleman bulmakta zorlanan sektörde de sıkıntı yaratıyor. Bu bakımdan daimi nezaretçi ve teknik elemanlar için öngörülen idari para cezasının ya çıkarılması ya da teklifte öngörülen 1.000 TL'ye düşürülmesini önemsiyoruz. Bu konuyu görüşlerinize sunuyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun Ali Bey.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, bu konuyla ilgili bizim önergemize henüz sıra gelmedi ancak konuyla bağlantılı olduğu için görüşümü ifade edeyim çünkü bu önerge de oylanacak bu konuda.

Şimdi, biz, esasında bu daimi nezaretçiye yönelik herhangi bir cezai işlemin olmaması gerektiğini öneriyoruz, düşünüyoruz. Alt komisyonda da dile getirdik, bunun sebebi şu: Şimdi, daimi nezaretçi işverene bağlı çalışıyor ve onun… Şimdi, Türkiye gerçekliği üzerinden düşündüğünüz zaman şöyle bir açmaz var işin içinde: Şimdi, bir çalışan, patronunun kusurlarını deftere yazmakla sorumlu tutuluyor. Eğer yazmazsa kusur başına 5 bin lira cezadan bahsediyoruz. Ya yazarsa ne olacak? Onu biz bilemiyoruz yani. Şimdi, burada bir taraftan ceza, bir taraftan da işten atılma riskiyle karşı karşıya kalan bir durum söz konusu. Dolayısıyla bununla ilgili aslında iki tane öneri konuşmuştuk.

Birincisi: Ya bu durumda daimi nezaretçiye farklı yaptırım yani para cezası yerine farklı yaptırımlarla bu iş düzenlenebilir veyahut da evet, para cezası kesilecekse daimi nezaretçilerin işverene bağlı… Yani onların özgünlüğünü sağlayacak bir iyileştirme oluşması gerekiyor. Yani iş güvenliği uzmanı, iş yeri hekimlerine yapılanlar gibi bir bağımsızlık hâli sağlanması gerekiyor. Öbür türlü, yani Türkiye'deki iş hayatının gerçekliğini hepimiz biliyoruz, bu işsizlik koşullarında bu tür suistimallerin ve ikircikli durumların ortaya çıkacağını ve buradan da oradaki saha daimi nezaretçilerinin ciddi anlamda sıkıntı yaşayacağını ve sağlıklı sonuçlara evrilmeyeceğini düşünüyoruz.

Bu nedenle, biz önergemizde bunun, para cezasının tümden ortadan kaldırılmasını, farklı yaptırımları öneriyoruz. Ancak konunun bu şekliyle de düşünülmesi, ele alınması, gerekiyor.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Tahsin Bey…

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, tabii, cezayı yüksek değerlendiriyoruz. Sadece ceza değil, Ali Bey'in dediği gibi, burada, bizim önergemizin içerisinde iş güvenliği de var. Eski, bir önceki dönem Edirne Milletvekilimiz açıkladı, zaten mühendis bulmakta zorlanıyoruz. Aynı zamanda Türkiye'de şu an işsizlere baktığınız zaman, kimya ve maden mühendisleri işsiz. Şimdi, hem işsizliği artıracak bir etken hem de bu mühendislerin iş bulma konusunda bu gibi yapacağımız, koyacağımız cezalarla bu sektörden o mühendisleri uzaklaştırmış oluyoruz. Onun için, bu kanun maddesini, 10'uncu maddeyi tekrar bir gözden geçirelim diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, buyurun.

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) - Sayın Başkanım, bu konuda bize de gelen çok sayıda müracaat olmuştur. Hakikaten, sektörde çalışanların zaten iş bulmalarıyla ilgili sorun var ama bir müeyyidesi de olması gerektiği, bir yere konması gerektiği ama bunun da, rakamın da yani bin-2 bin bandında bir şey olması gerektiği, 5 binin ağır olduğu… Çünkü daha çok 3 bin-3 bin 500 lira bandında maaş aldıkları göz önüne alınırsa belki "Hata yapacağız." diye yanlış yapmaları da daha olası olur ama en azından bin-2 bin bandında olunca biraz daha doğal davranılır diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Arkadan bir arkadaş… Bununla ilgili söz istemiştiniz siz?

TOBB HUKUK MÜŞAVİRİ AV. BURKAY ARAZ - Evet, bu madde için.

BAŞKAN – Buyurun.

TOBB HUKUK MÜŞAVİRİ AV. BURKAY ARAZ – Efendim, bu kanunda haksız yere hak iktisabı sayılan hâller belirlenmiş. Burada (h) ve (ı) bentlerinde sayılanlar bizim tespitimizce kanunun 7'nci, 12'nci maddesi ile ek 15'inci maddesinde aynı ihlalleri içeriyor. Cezai işlem uygulandığından aynı şekilde mükerrer ceza uygulamasının önlenmesi amacıyla bu 2 bendin çıkarılmasını Komisyona arz ediyoruz.

BAŞKAN – Nasıl, anlamadım?

TOBB HUKUK MÜŞAVİRİ AV. BURKAY ARAZ – Efendim, burada…

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) - Önergeyle ilgili değil de maddeyle ilgili konuştu, aynı konuya ben de değinecektim zaten.

TOBB HUKUK MÜŞAVİRİ AV. BURKAY ARAZ – Önergeyle ilgili değil, ben maddeyle ilgili…

BAŞKAN – Şimdi önergeyi konuşuyoruz.

TOBB HUKUK MÜŞAVİRİ AV. BURKAY ARAZ – Tamam, efendim, o zaman…

BAŞKAN – Önergeyle ilgili kısmı konuşuyoruz. Oda Başkanımızın… Zaten biz görüştük, müsaade ederseniz ben o fikirlerini ifade edeyim. Oda Başkanımız ile arkadaşlarımızın mutabık olduğu konuya kısmen geldik.

Şimdi, değerli arkadaşlar, maddeye bir bakalım. Bu 5 bin lira… 10'uncu maddenin birinci fıkrasında diyor ki: "Gerçek dışı veya yanıltıcı beyanda bulunmak suretiyle bu kanun hükümlerinin uygulanmasını engelleyen ve/veya haksız surette -iktisap sahibine, hak sahibine- hak iktisabına sebep olan teknik elemana ve daimî nezaretçiye 5.000 lira…" Neyi denetleyecek bu teknik eleman ve daimî nezaretçi? Kanunun uygulanmasını engellerse… Yani bir kanun var ortada, bu kanunun uygulanmasını bir teknik eleman, daimî nezaretçi engellediği takdirde, hukuka uygun bir işlem yaptığı takdirde buna bakmamız lazım. Şöyle düşünelim: Şimdi eğer… Hani az önce dedik ya, madenler en zor çalışma sahası olan yerler, insan hayatının en riskli bulunduğu alanlar. İnsan hayatının en riskli bulunduğu alanlarda biz bu yaptırımla oradaki maden mühendisi arkadaşımızın "Kardeşim, bunu iyice denetleyeceksin, burada herhangi bir unsur, kusur varsa…" Zaten ben o zaman sordum, Maden Mühendisleri Odası Başkanı arkadaşımıza dedim ki: "Giderken habersiz mi gidiyorlar? İşletme sahibinin, ruhsat sahibinin orada olmama ihtimali var mı?" "Yok." İşletme sahibi, ruhsat sahibi veya daimî nezaretçinin denetim hakkı var, denetime açma hakkı var. Buna rağmen eğer denetime açmazsa, onun herhangi bir şekilde denetlenmesini engelleyecek -o arada işletme faaliyete devam edecek- bir kusur, hayati tehlikeyi beraberinde getirecek bir unsur varsa, oradaki daimî nezaretçi veya teknik eleman burada diyecek ki: "Bana 5 bin lira ver, ben bunu ifade edeyim…" Bakın, ne diyorum? İşletmenin denetlenmesini engellediği takdirde… Maddenin şeyi bu, tekrar okuyorum…

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım…

BAŞKAN – Ali Bey, bir dakika.

Tekrar okuyorum: "Gerçek dışı veya yanıltıcı beyanda bulunmak suretiyle bu kanun hükümlerinin uygulanmasını engelleyen ve/veya haksız surette hak iktisabına sebep olan teknik elemana…" Yani, kamuya zarar veren, çalışma güvenliğini yine ortadan kaldıran bir uygulamayı engelleyen bir teknik eleman hiç para vermesin diyorsanız eyvallah, tutanaklarda kalıyor.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Şimdi, Başkanım, bakın…

BAŞKAN – Yani, bu iş tutanakta duruyor, Allah göstermesin… Bakın arkadaşlar, denetim çok önemli.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Kesinlikle önemli.

BAŞKAN – Biz buradaki yaptırımı, denetimi hızlı bir şekilde, etkili bir şekilde uygulasın diye yapıyoruz. Adam 2 bin lira maaş alabilir, 3 bin lira maaş alabilir ama insan hayatının bedeli yoktur çünkü buralar en riskli alanlardır.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Başkanım, aynı şeyi söylüyoruz aslında. Biz de denetimin daha iyi yapılabilmesi için bu itirazı yapıyoruz. Diyoruz ki: Bu kusuru işleyen kim? İşveren.

BAŞKAN – İşveren de var.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – İşveren var.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Bu daimî denetçi…

BAŞKAN – Hayır, işveren de var.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – İşletme kime ait?

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Bir saniye, ben burada bir şey istiyorum.

BAŞKAN – Bir saniye, bitsin size söz vereceğim.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Bir dakika, bu işletme kime ait? Yani bu işletme işverene ait. Daimî nezaretçi işverenin çalışanı. O çalışan, işverenin birtakım eksiklerini, kusurlarını tespit edecek ve oraya yazacak. Şimdi, burada, biz de tam tersine -tam sizin söylediğiniz gibi Sayın Başkanım- sizin kaygılarınızla hareket ederek bunu söylüyoruz, diyoruz ki: Bu denetimin daha iyi yapılabilmesi için, can kaybının önlenebilmesi için, bu denetimlerin sağlıklı yapılabilmesi için daimî nezaretçinin bağımsız olması lazım. Bakın, cezai yaptırımı kaldıralım da demiyorum örneğin bu sağlanacaksa eğer. Buna, daimî nezaretçiye bir bağımsızlık sağlanacaksa bu farklı bir durum ama bu, işverenin bir personeli, çalışanı olarak işverenin işletmesindeki birtakım kusurları, eksikleri tespit ederken onun çalışanı olarak bunu yapmada…

BAŞKAN – Bu tespit kısmı değil, o ikinci fıkra.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Burada sıkıntı var Başkan.

BAŞKAN – Şimdi müsaade edin, izin verirseniz araya giriyorum. Bir işletmenin denetimine izin verme yetkisi bulunması gerekenler: Ruhsat sahibi, daimî nezaretçi, teknik eleman. Bu 3'ünden biri olduğu takdirde işletme denetlenebiliyor. Eğer işletme denetlenirken ruhsat sahibi, daimî denetçi veya teknik eleman olmadığı takdirde yine cezai müeyyide var. Şimdi, burada ruhsat sahibi yokken işletmenin denetlenmesine izin vermeme yetkilisi kim? Daimî nezaretçi. Daimî nezaretçi, patron adına işletmenin denetlenmesine engel oluyor. Patron "Girdirme kimseyi." diyor, hiç kimse giremiyor içeri; hiçbir müeyyidesi yok. Bakın, aynı şeyleri söylüyoruz, aynı hassasiyeti taşıyoruz, bakışlarımız değişik. Niye? Bakın arkadaşlar, maden işi en zor işlerden birisi.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sadece içeriye sokup sokmamakla mı ilgili bu ceza?

BAŞKAN – İşte, bura bu, ondan sonra geliyor arkasından.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Biz de onları söylüyoruz, bunların hepsi birlikte Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Ali Bey, şu birinci fıkrayı konuşuyorum.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Başkanım, benim anladığım birinci fıkrada bu kalsın, ikinci fıkrada düşürelim diyorsunuz.

BAŞKAN – Geliyorum, oraya geliyorum.

Arkadaşlar, Komisyonumuz genel olarak ne derse onu yaparız ama bunların hepsi tutanağa geçiyor. Hani, millî menfaatle ilgili kısım tutanağa geçmiş ya, bunların hepsi tutanağa geçiyor.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Tabii, tabii geçsin, sonuçta daha iyi denetim yapılabilmesi için biz bunu söylüyoruz.

BAŞKAN – Tartışıyoruz, eyvallah, hepimiz onun için…

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Niyetimiz aynı, farklı niyet yok yani.

BAŞKAN – Amaçlarımız aynı.

Buyurun Müzeyyen Hanım.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Tabii ki şu anda Almanya'da kırk yıldır neredeyse hiçbir can kaybının olmadığı kömür işletmeleri varken bizim ülkemizde de bu can kayıplarının sıfıra indirilmesi hepimizin hedefi. Elbette ki bu Maden Yasası'na da bu cezalar mutlaka bu nedenle konulmaya çalışılıyor ama efendim sorun şu: Yapı denetim firmalarında olduğu gibi, ücretini siz ödeyeceksiniz ve sizi denetleyecek o mühendis.

BAŞKAN – Bu denetim değil Müzeyyen Hanım, bu denetim değil.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ama yani şimdi bu ceza…

BAŞKAN – Bu denetim değil, denetime izin verip vermeme işi.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ama şimdi, bakın, patronun iki dudağı arasındaysa sizin işten çıkarılmanız -o maden sahasına sokmama- iş güvenceniz yok yani iş güvenceniz olmadığı zaman doğal olarak isterseniz bin lira ücret alın isterseniz 10 bin lira alın o işletmeye sokmama yönünde bir eğiliminiz olacaktır.

BAŞKAN – Müzeyyen Hanım, katılıyorum, aynı kanaatteyim. Biz bunu arkadaşlarımızla çok konuştuk, tartıştık, Maden Mühendisleri Odası Başkanı arkadaşımla, dün Tahsin Bey'le de bu konuyu tartıştık. Haklısınız, katılıyorum fakat işletmeye teftiş heyetinin girmesini engelleyen bir maden zaten kapanacak demektir, o arkadaşımızın işi tamamen ortadan kalkacak demektir. Eğer engellemesi münasebetiyle orada herhangi bir kaza çıkarsa, yaralanmalar vesaireler olursa o zaman bunun vebali hepimizde olabilir, o daimî nezaretçide de olabilir. Şimdi, bunu, rakamları tartışabiliriz, ona bakabiliriz. Mesela, birincide bin lira ikincide 5 bin lira olabilir, caydırıcılık etkisiyle olabilir.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Tamam, o olabilir.

BAŞKAN - Hepsi 5 bin lirayı bin liraya düşürmüşsünüz ya, o olabilir. Bu işletmeye teftişi engelleyen bir unsur; birinci fıkra. Çok kötü bir işletme, teftişi engelliyor patronun talimatıyla. Patronun talimatıyla orada bir iş kazası ortaya çıkarsa bunun vebali kimde?

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Efendim, biz de işte patronun inisiyatifine bırakılmasın, güvenceye alınsın mühendis diyoruz.

BAŞKAN – Bakın, arkadaşlar, oraya geleceğiz.

Bu işte zaten denetlenmeye izin verilmeyen bir müessese kapatılacak demektir, o hâldedir.

İkinci fıkrayla ilgili geliyoruz, buna bakıyoruz.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – 2 bin mi yazıyordu 2.500 mü yazıyordu?

BAŞKAN – Dur, oraya geliyoruz, şey yapacağız.

"Daimî nezaretçi, atandığı ruhsat sahasındaki faaliyetleri düzenli bir şekilde denetleyerek tespit ve önerilerini daimî nezaretçi defterine haftada en az bir kez kaydetmek zorundadır." Burada arkadaşlar Yasin Bey'in önerisine dikkat edin, izinle ilgili kısım; izinli olan adamda haftada bir kez kaydetme mecburiyeti olmaz.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Aynı gün yapmak zorunda ya, raporlu adam aynı gün nasıl yapacak?

BAŞKAN – "Bu süre içerisinde işletmede yeni bir durumun ve/veya işletme güvenliği açısından riskli bir durumun ortaya çıkması hâlinde bu hususu aynı gün deftere kaydetmesi zorunludur." Doğru da bir iş, bu iş çok mükemmel bir iş. "Aksi takdirde daimî nezaretçiye 5.000 TL idari para cezası uygulanır." Riskli bir durumu deftere kaydetmiyorsa, önlem alınmasını engelliyorsa, ihmal ediyorsa, savsaklıyorsa, arkadaş, aslında bu işin para cezası da olmaz ya. Enteresan bir iş. Öyle bir iş ki bu maden işi… "İkinci kez bu yükümlülüklerin yerine getirilmemesi durumunda…" Zaten bu kısımlar belli. "Daimî nezaretçi defterini, daimî nezaretçi ile ruhsat sahibi veya vekili imzalar." İmzalamaları gerekiyor. "Defterin ibraz edilmemesi, ruhsat sahibi ya da vekili tarafından imzalanmaması veya düzenli tutulmaması hâlinde…" Burada da ruhsat sahibine 31 bin lira para cezası veriliyor. Bu da yeni bir düzenleme, değil mi?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Bu vardı.

BAŞKAN – Var olan 25 bin lirayı eskale ettiniz, 31 bin liraya getirdiniz. Ruhsat sahibi de eğer defter belgelerini tutmuyorsa…

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ya da tutturmuyorsa.

BAŞKAN – Tutturmuyorsa…

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ya da "Kaybettim." diyorsa.

BAŞKAN – "Kaybettim." dediğinde onun herhâlde başka bir şeyi vardır, ben vergici olduğum için, orada şeyini yapabilir.

Kazım Bey, buyurun.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarımız; tabii burada ceza vermenin ötesinde, görevin layıkıyla yapılıp yapılmaması veyahut da yapılacak denetlemeye karşı konulup konulmaması yönünde bir değerlendirme var bu maddenin içinde. Bu nedenle, bir kere bana göre -ilk fıkrada- bu denetlemeye bir arkadaşın, teknik bir arkadaşın engel olacağını düşünmüyorum.

BAŞKAN – Eyvallah.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Ancak işveren yukarıda baskı yapıyorsa -gelmedi- "Sakın ola ki bunları içeriye sokma, içeriye sokarsan, denetim yaptırırsan işine son veririm." dediği zaman buradaki teknik eleman ne yapabilir? Yani, bu cezaya razı olabilir veyahut da razı olmaz "Buyurun arkadaşlar." diyebilir. Dolayısıyla, bana göre ilk şeyde bine düşürüp sonra 5 bine çıkarmak uygun olabilir çünkü cezalandırmalarda bu hep esastır -bir hukukçu olarak da bunu değerlendiriyorum- yani birincide, işte, bir alt ceza…

BAŞKAN – Ben bir işveren olarak düşünüyorum, siz de bir işverensiniz.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Evet, tabii. İkincilerde, üçüncülerde artırılmak suretiyle genelde cezalandırılma uygulamaları yapılır. Bence birincide bin, ikincide 5 bin, öbürünü de bin ve 2 bin şeklinde düzeltmek suretiyle, buna bir iyileştirme yapmak suretiyle düzeltmekte fayda var diye düşünüyorum. Gerçekten buradaki yük tamamen orada görev yapan nezaretçi arkadaşımızın yükü, sorumluluğu. Yani, bunun aslında bağımsız bir kuruluş tarafından, işte yapı denetimlerde olduğu gibi olması belki daha uygun olabilir ama bu sistem burada düzenlenmediği için bu şekilde bunun düzenlenip hem teknik elemana yük getirecek ve aşırı ceza getirebilecek, mali yük getirebilecek bir durumdan da kurtarmak gerekir diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Evet Kazım Bey, amaçlarımızın hepsi aynı; insan sağlığının, insan hayatının değeri yoktur. Gerekli şeyleri yapacağız. Açıkçası "Bana az maaş veriyorlar." diye denetimi savsaklıyorsa bu farklı bir şey, zaten ona hiçbir şey konuşmuyoruz.

Mühendisler Odası Başkanımıza da teşekkür ediyoruz, dün bir buçuk saat bu konuyu tartıştık arkadaşımızla. Sağ olsun makul bir noktada bir araya geldik. Kanaatler aynı, hepimiz aynı şeyiz. Onların kendi üyelerinin hak ve menfaatlerini korurken insan hayatını da, orada çalışan madencilerin hayatını da aynı bizim hassasiyetimizle düşündüklerini burada ifade etmek istiyorum. Muhakkak ki tabii kendi şeyleri var, ona göre yapacaklar ama doğru neyse orada birleşeceğiz.

ALTIN MADENCİLERİ DERNEĞİ BAŞKANI HASAN YÜCEL – Sayın Başkanım…

BAŞKAN – Arkadaşlar, burası Türkiye Büyük Millet Meclisi, ilk söz milletvekillerinin, son söz de milletin.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Aslında ilk sözü onlar söylüyor, sonra biz söylüyoruz.

Ben de Komisyonu saygıyla selamlıyorum.

Burada özellikle Ali Bey'in bu maddede olan itirazıyla ilgili alt komisyonda da bunu bayağı tartıştık, konuştuk detaylı. Şöyle bir algı oluşmasını arzu etmeyiz: Sanki bütün maden sektöründe olan patronlar, işverenler insanların hayatını hiçe sayan…

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yok canım, öyle şey olur mu?

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) - …kanuna, nizama, iş güvenliğine hiç uymayan işverenler gibi görülüyor burada. Türkiye'de birçok patrona baktığınızda hiçbir tanesi yaptığı sektörde eğitim almış değil, birçoğu böyledir Türkiye'de. Yani, bakıyorsunuz, madencilerin birçoğunun hiç maden mühendisliği tahsili, jeoloji mühendisliği eğitimi falan yok. Bu patrondur ve yatırım yapar. Bunun işyerini kim kontrol eder? Başına atamış olduğu ya genel müdürdür, işte, maden sektöründeyse teknik nezaretçidir ya da daimî nezaretçidir, işini buna emanet eder patron. Belki de yılda 1 kez bile maden sahasına gitmeyen Türkiye'de patronlar vardır. Dolayısıyla burada maaşını verdiği ve iş güvenliğini, verimliliği artıracak mühendislere burayı emanet eder.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Kamulaştıralım, bu işten kurtulalım.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Bu emaneti almış olan mühendisler sizin anlattığınız şekilde patronun iki dudağı arasında işinden olacak bir karar alıyorsa, iş güvenliğini hiçe sayıyorsa, insan hayatını hiçe sayıyorsa onun o zaman o teknik bilgisinden, almış olduğu eğitimden bizim endişe etmemiz lazım.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Konu iş güvencesi, teknik bilgi değil.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ama bakınız Müzeyyen Hanım, benim söylediğim bir şey, sanki bütün patronlar için işçi düşmanı ya da güvenliksiz çalıştıracakmış gibi bir kanaatin burada ortaya konulması doğru değil.

BAŞKAN – Bu öyle değil Fuat, o değil bu. Burada Ali Bey iş güvencesi açısından söylüyor, olursa diyor.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ama Ali Bey'in söylediği bu. Öbür türlü de işini yapmayan daimî nezaretçi olursa patron ne yapacak? Faturasını da o ödüyor. Görevini yerine getirmeyen teknik nezaretçi olursa ne olacak?

BAŞKAN – Burada denetlemeyi engelleyen patron olabileceği için arkadaşlar "Güvencesi ne olacak?" diye soruyorlar.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ağabey, birçok patron maden sahasına gitmiyor belki de ya.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Atmayasın diye uğraşıyoruz, işten atmayasın diye.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Tam tersi, atılır işini yapmıyorsa.

BAŞKAN – Buyurun.

Bakın, milletin sözü hemen açılıyor.

ALTIN MADENCİLERİ DERNEĞİ BAŞKANI HASAN YÜCEL – Aslında Soma'yı, Ermenek'i, Siirt'teki kazaları konuşuyorsak… Bazı önlemleri kanunlarla almaya çalışıyoruz. Bakın, madenler dinamik ve canlıdır, kanunlarla yönetilmez; madenler projeyle yönetilir. Bu projelerin takipçisi de oradaki iş güvenliği uzmanlarıdır ve daimî nezaretçilerdir. Sizin denetlemeye yılda 3 kere gitmeniz, 4 kere gitmeniz bir projede uygunsuzlukları tespit etmenize kesinlikle yeterli değildir. Üzülerek söyleyeyim -ben de bir maden mühendisiyim- iş kazalarının ana nedenlerini oluşturan temel problem projeye uygun çalışılamamasıdır. Bu bazen patron kaynaklı üretim baskısı olabilir, farklı geleneksel kültürler olabilir ama şu anda mühendis arkadaşlarımız tarafından düzenlenen raporların birçoğunda problem var, standartlarıyla ilgili problem var. O nedenle mutlaka ve mutlaka –"yanıltıcı beyan" diye zaten bu komisyonda düzeltildi- yanıltıcı beyanlara yönelik bir yaptırım yapılması lazım çünkü denetimden sonra o madeni koruyacak olan, yönetecek olan, projeye uygun olarak çalıştıracak olan kesinlikle oradaki daimî nezaretçiler ve iş güvenliği uzmanlarıdır. O nedenle, sadece işveren ile çalışanın işten atılması çerçevesinde bu olay değerlendirilmemelidir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ali Bey, buyurun.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Evet Sayın Başkan, şimdi biz tabii burada bir kanun yapıyoruz ve bu kanunla birlikte yaşamını sürdürecek, hem iş hayatını hem işçi yaşamını sürdürecek bir sürü insan bu kanunlardan etkilenecek. Şimdi, biz şöyle hareket edemeyiz yani iyi niyet-kötü niyet duygusu üzerinden hareket edemeyiz. Bizim topraklarımızda söylenen bir söz var "Sen kapını sağlam kilitle, Allah'ına sonra yalvar." diye. Dolayısıyla, şöyle bir şey yok: Biz işverenin niyetiyle ilgili bir yasa çıkaramayız. "Ya, işverenlerimiz nasılsa iyi niyetli." diyerek bir yasa olmaz yani. Biz burada daha iyi denetlenmeyi oluşturabilecek şekilde ne tür kaygıları varsa bunların hepsini dikkate alırız.

BAŞKAN – Benim gibi konuşuyorsunuz şimdi.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Bir sıkıntı yok zaten, aynı şeyleri söylüyoruz. Sadece bizim söylediğimiz şu: "Bu, iyi denetlenmeyi engeller." Siz ya da diğer arkadaşlar da diyor ki: "Hayır engellemez." Bunu tartışıyoruz burada, engeller mi engellemez mi, onu tartışıyoruz, sadece mesele budur. Ben şuna inanmıyorum yani arkadaşlar kesinlikle kötü niyetli "Aman yıkın bunu işçinin üstüne." falan düşüncesine sahip insanlar değil, böyle bir şey söylemiyoruz zaten yani.

BAŞKAN – Aynı kanaatteyiz. Bakın, Mühendisler Odasıyla ilgili de az önceki görüşlerimi söyledim, dün bir buçuk saatlik yaptığımız görüşmede…

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Şimdi şunu gördüm yalnız Sayın Başkan, onu da söyleyeyim: Vallahi bizim Komisyon hayli zengin yani böyle işveren hepsi.

BAŞKAN – Hepsi işveren.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Ben hariç.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Biz de işveren değiliz.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Şimdi, dolayısıyla, hakikaten bu kanun hazırlanırken -onu söyledim- büyük patronlarla görüşülerek hazırlanmış yani birçok yerinde buna denk geldik. Küçük işletmeler dediklerimizin -ileriki maddelerde onlara da geleceğiz- onların görüşleri de alınmamış, çok dikkate de alınmamışlar, alt komisyonda da alınmadı. Yani, biz 1 can kaybını engelleyebilecek ne yapabiliriz burada, buna bakıyoruz. Dolayısıyla bu bir kaygı mıdır? Kaygıdır evet yani bir iş yerinde çalışanın, patronunun işten çıkarması kaygısıyla denetimini yerine getirememesi bir kaygıdır. Bu kaygının giderilebilmesi için rakam üzerinde mi oynanır, yoksa başka türlü yaptırım mı getirilir, benim önerdiğim gibi bu denetlemeyi yapan bu sahadaki eleman için bağımsız bir sistem mi oluşturulur yani bütün bunları dikkate almamız gerektiğini düşünüyorum. Yani bu iş böyle iyi niyetle, kötü niyetle açıklanacak bir durum olmasa gerek.

BAŞKAN – Evet değerli arkadaşlar, yeterince herhâlde bir noktaya doğru geldik.

Buyurun.

TMMOB MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI AYHAN YÜKSEL – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri, saygıdeğer bakanlık temsilcileri; hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Bu konu bizim 18 birliğimizin yaklaşık 4.500-5 bin civarında bu işi yapan meslektaşlarımızı ilgilendiren bir konu ve Türkiye'nin de gerçekten sıkıntılı bir konusu. Aslında dün size de takdim ettik, bu 1954 yılından beri kanayan bir yaraydı. 2015 yılında bu çok büyük bir aşamada düzeltildi. Şu anda her işletmede bir maden mühendisi istihdamı yapılmakta.

Burada şunu söylemek istiyorum: Bu maden mühendislerine aynı zamanda bir denetim görevi veriliyor burada. Şimdi, burada söylendiği üzere hiçbir maden mühendisinin ocağa gelen devletin müfettişe, herhangi bir denetim elemanına kendi iradesiyle "Sizi buraya sokmuyorum." deme şansı, lütfu yok, öyle bir dünya yok yani Türkiye'de. Ben de bir denetim elemanıyım yani başıma şu ana kadar hiç gelmedi. Eminim denetlemeye gidenlerin başına da gelmemiştir. Zaten devletin denetim elemanıdır. Devletin kolluk kuvvetleri vardır, gücü vardır, gider oraya girer. Devletin giremeyeceği yer yoktur kendi sahası içerisinde. Hele ki Anayasa'ya göre kendi tasarrufu altında olan madende hiç olmaz, özel mülkiyet bile değil, kısmen onların.

O nedenle, buradaki o işlem hani onu sokmama gibi bir durumu yoktur hiçbir mühendisin. Burada yanıltıcı beyan konusu da aslında çok tartışmalı bir konu yani bazen matematiksel hatalar yapıldığında da "yanıltıcı beyan" diye algılanabilir yani doğru olmayan, aslında Komisyonda daha önce sektör görüştüğünde "doğru olmayan beyan" diye geçiyordu bu, yanıltıcı beyana geçti ama. Biraz önce siz de söylediniz, biz hiçbir mühendisin bu ülkenin kaynaklarının kaybedilmesinde, yok edilmesinde, heba edilmesinde payının olmasına razı değiliz. Kimse devleti kandırmamalı. Herkes devletin madenlerine sahip çıkmalı. Bu, bizim öncelikli görevimizdir. Zaten yaptığımız işin tek amacı da odur, üretime katkıdır.

O kapsamda, işin doğasına aykırı olduğunu düşündüğümüz için bu cezanın yüksek olduğunu düşünüyoruz. Sonuçta orası çalışan ve işverenin tamamen emir komutasında çalışan bir arkadaşınız. O yüzden, işveren "yap" dediğinde yapsın, yapmamazlık edemez. Bizim sorunumuz burada şu: Aslında bakanlık temsilcilerini de biz bu gerekçeyle koyduğunu düşünüyoruz. Bu eskiden kalma alışkanlık

vardı, bir mühendisin 10 sahaya baktığı, 5 sahaya baktığı yerler vardı, o dönemde gidilip gelinmiyordu. Biz buna tamamen karşıyız. Her mühendis bu mevzuata göre sabah sekizde ocağa gitmeli, akşam beşe kadar ocakta çalışmalı, orada ne oluyorsa da onu defterine yazmalı. Biz bunu kabul ediyoruz ve destekliyoruz. Ama bunu yapabilmesi için de bu insanların bir mesleki güvenceye ihtiyacı var. Bunu aslında Hükûmetimiz 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nda iş güvenliği uzmanları için yaptı. Şu anda burada da yine aynı o uzmanlara verilen görev gibi bir güvenlik denetim görevi veriliyor. Biz diyoruz ki, orada verilen korumayı aynen orada uzman yerine, daimî nezaretçi yazarak bu kişilerin güvencesi sağlanırsa, kanunla verilen bu denetim görevini de iş güvenliği uzmanlarında olduğu gibi sağlıklı yapabileceklerini düşünüyoruz. Orada hatta o maddede sadece işverene değil mühendise de yaptırım var dikkat ederseniz yani mühendis de bu yetkisini kötüye kullandığında o da onun gereğini… Yine orada da o ibare var. Biz bu konuda şey yaparız. Teşekkür ederiz.

Bu konudaki talebimiz sizlerden bunun ilk etapta cezanın kaldırılmasıdır ama bu bir politikadır, saygı duyarız.

BAŞKAN – Benim bekçiyle olan hikâyemi yaparsak, o iş doğru bir iş.

TMMOB MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI AYHAN YÜKSEL – O zaman bir uyarı ya da uyarı peşinden bin liraya çevirebilirsek…

BAŞKAN – Uyarı doğru değil çünkü almama uyarı değil.

TMMOB MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI AYHAN YÜKSEL – Bin TL olursa seviniriz.

BAŞKAN – Teklif sahibi arkadaşlar 5 bin lira getirmişler.

Nevzat Bey, şimdi siyasi parti gruplarımızın şöyle bir konuda şeyi var.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – İktidar dâhil…

BAŞKAN – İktidar dâhil canım.

Ben Komisyon Başkanı olarak tarafsız yönetiyorum, görüşlerimi ifade ediyorum. Sadece kanunla ilgili okudum, onun için görüşlerimi söylüyorum, olur veya olmaz, kabul edersiniz veya etmezsiniz, duygularımı söylüyorum, düşüncelerimi değil, duygularımı paylaşıyorum.

Şimdi, bu birinci fıkradaki 5 binin biri bin olsun, ikinci 5 bin olsun. İkincideki de aynı şekilde bin ve 5 bin olsun şeklinde bir talepleri var. Bence uygun. Önergeyi bu şekilde değiştirelim.

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – Başkanım, söz istiyorum.

BAŞKAN – Alabilirsiniz.

Yani siz de bu konuda katkı sağlayın diye Nevzat Bey size söz veriyoruz. Komisyon gündemine hâkimdir.

Buyurun.

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – Bu madde üzerinde birkaç kez söz istemiştim Başkanım. Sayın Bakan Yardımcımızla da bir ara istişare ettik. Şöyle bir şey önermek istiyorum: Bu hususla alakalı biraz çalışmak için müsaade verin, bunu Genel Kurulda düzeltme şansımız olabilir.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Genel Kurulda düzelmez bu işler.

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – Yo, düzelebilir, düzelmez diye bir şey yok. Niye düzelmesin? Kaç tane madde düzeldi önergeyle.

BAŞKAN – Arkadaşlar, şimdi siz çalışın, eğer itirazınız varsa Genel Kurulda bizimkini düzeltin.

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – Başkanın takdirine bırakıyorum.

BAŞKAN – Arkadaşlar, birinci 5 bin liralar bin lira, ikinci 5 bin lira. Burada geçen 4 tane 5 bin var. Birinciler bin lira, ikinciler 5 bin lira şeklinde yapıyoruz. Bu önergeyi hazırlayalım. Önerge hazırlanana kadar...

Bunu oylamadan geçiyoruz, önergeyi ona göre yapıyoruz.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkanım, biz alt komisyonda biraz önce Odalar Birliği yetkilisi arkadaşın da bahsettiği bu cezalarla ilgili (h) ve (ı) bendiyle ilgili gündeme getirmiştik. Yine Bakanlık yetkilisi arkadaşımız bu (h) ve (ı) bendiyle ilgili "Zaten aynı ceza olsa bile en yüksek maddi ceza üzerinden işlem yapılır." diye bir gerekçe ifade etmişti. Ama burada mevzu şu: Bir kere (h) bendi 12'nci maddede aynı şekilde aynı kusuru, (ı) bendi de 7'nci maddede yani 7'nci madde aynı kusuru gösteriyor. Dolayısıyla burada zaten aynı kusuru 3 defa işlediğinde ruhsat iptaline sebep verilecek bir yerde hem 2 defa işlem gibi, aynı suça 2 defa suç kapsamına girmemesini hem de madem buradaki gibi görülüyor. Sayın Bakanlık yetkilisi arkadaşın da ifade ettiği gibi en yüksek ceza hangi maddedeyse o kalsın, daha aşağıdaki olan ceza kısmındaki bu (h) ve (ı) bendi maddeden geri çekilsin diye bir öneri sunmak istiyorduk.

Bunu alt komisyonda tam olarak herhâlde ifade edemedik. Dolayısıyla burada tekrar bir açıklama bekliyoruz.

BAŞKAN – Odalar Birliği temsilcisi arkadaşımızın bu konuyla ilgili açıklamasını dinleyelim.

Buyurun.

TOBB HUKUK MÜŞAVİRİ AV. BURKAY ARAZ – Efendim, biz de aynı şekilde (h) ve (ı) bentlerinde yapılan düzenlemenin mükerrer ceza uygulamasına sebep olacağını düşünüyoruz. Bu nedenle uygun görürseniz Komisyonun takdirine bırakıyoruz ama bunların buradan çıkartılması ya da diğer maddelerde düzenlenen cezaların…

BAŞKAN – Mükerrer ceza nerede?

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – 10'uncu maddedeki ceza…

BAŞKAN – 12'nci maddede (ı) bendiyle ilgili ceza mı var?

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Başkanım, Kabahatler Kanunu tam da bu hususu düzenlemektedir. Müsaade ederseniz ilk fıkrasını okuyayım: "Bir fiil ile birden fazla kabahatin işlenmesi halinde bu kabahatlere ilişkin tanımlarda sadece idarî para cezası öngörülmüşse, en ağır idarî para cezası verilir. Bu kabahatlerle ilgili olarak kanunda idarî para cezasından başka idarî yaptırımlar da öngörülmüş ise, bu yaptırımların her birinin uygulanmasına karar verilir."

Şimdi fıkranın girişinde de "Bir fiil ile" diyor, evet, bir fiilledir, doğrudur ama takdir edersiniz ki burada işletme izni olmadan çalışılması yine 7'nci madde izinleri olmadan çalışılması da maddenin düzenlediği haksız yere hak iktisabı kapsamındadır ve gerçek dışı ve yanıltıcı beyanı mıdır? Evet, bunlarda öyledir ama bunun mükerrer, sayın vekilimizin dediği gibi de, zaten üç kere uygulandığı zaman bitecek ruhsat iptaline götürecek bir süreçte iki kere sayılır mı diye sayılmaz çünkü Kabahatler Kanunu 15'te "Bir fiille birden fazla durum" diye bahsediyor. Burada fiil bir tane olduğu için bunu her seferinde bir saymak zorundasınız.

BAŞKAN – Buyurun.

TÜRKİYE MERMER DOĞALTAŞ VE MAKİNALARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ ESİN OZGAN – Çok teşekkür ederim.

Hukuk danışmanı bürokratımızın açıklamalarını dinledim ancak yönetmelikte "idari para cezaları" başlığında şöyle bir madde var: "Kanunun idari para cezası gerektiren hükümlerinden dolayı birden fazla idari yaptırım uygulanmasının gerekmesi hâlinde idari para cezaları ayrı ayrı uygulanır." diyor.

BAŞKAN – Ama şu fıkralarla ilgili ayrı ayrı uygulanır, "Aynı fıkra için iki kere uygulanmaz." diyor.

TÜRKİYE MERMER DOĞALTAŞ VE MAKİNALARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ ESİN OZGAN – Ama aynı madde şimdi eklenen (h) bendi kanunda üç maddede de var, bununla birlikte dört oluyor. Dolayısıyla yönetmelikte diyor ki: "Bunların hepsini ayrı ayrı uygularım."

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bir tane fiil var dört tane ceza var.

TÜRKİYE MERMER DOĞALTAŞ VE MAKİNALARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ ESİN OZGAN – Hapis cezası dâhil dört ceza var. Yönetmelikte de ayrı ayrı uygulanacağı hükme bağlanmış.

BAŞKAN – İşletme izni olmadan zaten maden sevkiyatı yapıyorsa bu adam cezasını da ödesin ya arkadaşlar.

TÜRKİYE MERMER DOĞALTAŞ VE MAKİNALARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ ESİN OZGAN - Ödüyor, hapis cezası var zaten.

BAŞKAN – Hapis cezası da olacak, para da ödesin ya, bırakın. Adam hapse girecek para da ödemesin. Neyini savunuyorsunuz?

Arkadaşlar, ben 11 ve 12'nci maddedeki konunun yani bakın (h) bendi işletme ruhsatlarında işletme izni olmadan ve/veya işletme izin alanı dışında maden üretilmesi veya sevk edilmesi…" Bu tamamen kayıt dışı bir iş.

TÜRKİYE MERMER DOĞALTAŞ VE MAKİNALARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ ESİN OZGAN – Evet, doğru.

BAŞKAN – Ne devlet hakkı var ne fatura var ne vergi var. Yani bu 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'na aykırı. Oradan da gelecek… Böyle bir işi yapan adama da olsun bunlar.

TÜRKİYE MERMER DOĞALTAŞ VE MAKİNALARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ ESİN OZGAN – Efendim, çok özür dilerim, ona karşı olduğumuzdan değil, elbette olacak.

BAŞKAN – E, neyine karşısınız?

TÜRKİYE MERMER DOĞALTAŞ VE MAKİNALARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ ESİN OZGAN – Dört maddede de aynı şey yazmasından dolayı genel anlamda bir hata olduğunu düşündük, onu arz etmek istedim ben. Yoksa elbette tabii ki ceza kesilecek.

BAŞKAN – 12'nci maddede ne var?

Bir ara vereyim, bu konuyu değerlendirin.

Yarım saat ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.48

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.27

BAŞKAN : Mustafa ELİTAŞ (Kayseri)

BAŞKAN VEKİLİ : Fahri ÇAKIR (Düzce)

SÖZCÜ : Ahmet ÇOLAKOĞLU (Zonguldak)

KÂTİP : İffet POLAT (İstanbul)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, üçüncü oturumu açıyorum.

10’uncu maddeyle ilgili yaptığımız görüşmede siyasi parti temsilcisi değerli milletvekili arkadaşlarımızın yaptığı uzlaşı çerçevesinde bir önerge var, o önergeyi okutup işleme alacağım.

Önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Kanun Teklifi ile değiştirilen 3213 sayılı Kanun’un 10’uncu maddesinin beşinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “5000” ibaresinin ‘’1000” olarak, altıncı fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan “5000” ibaresinin “1000” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ahmet Çolakoğlu — Zonguldak

Tahsin Tarhan — Kocaeli

Ali Kenanoğlu — İstanbul

Yasin Öztürk — Denizli

Abdurrahman Başkan — Antalya

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi yok.

Gerekçesini okutuyorum.

Gerekçe:

Bu değişiklikle teknik eleman ve daimî nezaretçilere uygulanan idari para cezalarının daha düşük düzeye getirilmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN – önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Şimdi, Odalar Birliğinin, buradaki bir hanımefendinin ve Yasin Bey’in itirazıyla ilgili (h) ve (ı) bentleri 12’nci maddede ek şeyde sayılır ifadeleri var. Yalnız burada benim gördüğüm kadarıyla -bürokrat arkadaşlarımız da dikkatle izlerlerse- buradaki bu kanuna göre hangi unsurların ihlal olduğuyla ilgili bir tanımlama var, burada cezai müeyyide yok. Sadece son fıkrada YTK’larla ilgili cezai müeyyide var. YTK’lar kendilerine verilmiş, kanunla tevdi edilmiş görevi bihakkın yerine getirmediği takdirde 31.054 liralık bir cezai müeyyideyle karşı karşıya gelecekler. Bu işletme sahibiyle ilgili doğrudan yapılan bir düzenleme değil, 12’nci maddedeki cezaların neleri ihtiva ettiğiyle ilgili bir tanım söz konusu. O anlamda Odalar Birliğinin itirazının ve diğer itirazın maddeyle alakalı olmadığı kanaatindeyim. Sanıyorum Yasin Bey de benimle aynı kanaatte. Odalar Birliği ve diğer arkadaşlar başlarını salladılar, onlar hukuk müşaviri ama ben değilim.

Buyurun Yasin Bey.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Başkanım, son fıkrayla alakalı olmadığı kanaatindeyim. Burada yetkili bürokrat arkadaş -hâlâ gelmediği için- belki görüşünü bildirir. Bu kanuna göre (a)'dan (ı)'ya kadar belirtilen cezalar aşağıdaki yetkilendirilmiş tüzel kişiliklerden ziyade bir üst kısımda daimî nezaretçilerin bu usulsüz yaptığı işleri de ifade eden yani aykırılıkları açıklamak için, yoksa YTK'yla ilgili değil.

BAŞKAN - Aykırılıkları açıklayalım… Tanım yani. Yani o cezayı kapsamıyor. Aynı kanaatteyiz.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Başkanım, maddeyle ilgili bir açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Şimdi, redakte olarak yapılmıştı ama yine daha net anlaşılabilir olması için söylüyorum, redakte yaptığımız alt komisyonda "gerçek dışı veya yanıltıcı olması hâlinde" kısmının "yanıltıcı nitelikte olması" şeklinde düzeltilmesi çok daha net olur diye düşünüyorum.

BAŞKAN – "Yanıltıcı nitelik" olunca sanki kavramı daha biraz daha elastik hâle getiriyorsunuz.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Hayır, net hâle getiriyorum aslında.

BAŞKAN – Ben daha farklı düşünüyorum.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Yanıltıcı elastiktir…

BAŞKAN – Redakteye bakalım ama "nitelikte" demek sanki daha yanıltıcı, daha keskin bir ifade. Yani Yasin Bey, "nitelikte" dediğiniz zaman sanki biraz daha elastik hâle getiriyor kanaatindeyim. Tutanaklara da geçti.

Önerge var 10'uncu maddeyle ilgili, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesine 3213 Sayılı Maden Kanunu'nun 10'uncu maddesinin (2)'nci fıkrasının birinci cümlesinden sonra gelmek üzere "Mühendislik hizmeti üreten gerçek ve tüzel kişiler ile daimi nezaretçiler beyanlarını ilgili meslek odasından aldıkları oda sicil kayıt belgesiyle belgelendirmek zorundadırlar." ibarelerinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Kenanoğlu

İstanbul

BAŞKAN – Açıklamanız var mı?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Gerekçe…

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe: Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde mühendislik, mimarlık meslekleriyle ilişkili iş ve işlem yapan tüm mühendislerin 6235 sayılı yasa gereği ilgili meslek odalarına üye olmaları ve bunu devam ettirmeleri zorunludur. Meslek örgütlerinin üyeleri üzerinde mesleki denetim faaliyeti yürütebilmeleri ilgili meslek erbabının ürettiği mühendislik hizmetini (her türlü rapor, harita, belgeyi) kendi siciline kaydettirmesiyle mümkün olabilecektir. Tüm dünyada JORG, Pan-European Code for Reporting of Exploration Results, Mineral Resources and Reserves (PERC), CRIRSCO, SAMREC, NI 43-101 kodları madencilik sektöründe çalışan yetkin mühendislerin meslektaşlarına karşı hesap verebilir olmasını istemekte olup, bu mühendisler tarafından düzenlenen her türlü proje, rapor, harita ve belgenin doğruluğu meslek odasına karşı sorumluluğunu yerine getirerek mesleki sicile kaydettirmesi ile sağlanmaktadır. Önerilen düzenleme ile mühendislik hizmeti üreten gerçek ve tüzel kişiler ile daimî

nezaretçilerin tüm dünyada olduğu gibi meslektaşlarına karşı "hesap verebilir olmaları" sağlanarak, kamu kaynağı niteliğindeki madenlerimizin doğru bir şekilde aranması, araştırılması ve çevreye duyarlı bir şekilde işletilmesini sağlayacak proje, rapor, harita vb. mühendislik hizmetlerinin ortaya çıkarılması sağlanacaktır.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan…

BAŞKAN - Buyurun.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Bu maddeyi kabul edip bunu eklersek en azından denetçilerin yani daimî nezaretçilerin meslek odaları tarafından da denetlenmesini, onlara karşı da bir sorumluluklarının oluşmasını sağlayacaktır. Bu anlamıyla önemli olduğunu düşünüyorum denetimin geliştirilmesi açısından.

BAŞKAN – Müzeyyen Hanım, buyurun.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ben de aynı şekilde "Teknik elemanlar beyanlarını ilgili meslek odalarından aldıkları oda sicil kayıt belgesiyle belgelendirmek zorundadır." ibaresinin eklenmesini şu gerekçeyle istiyorum açıkçası: Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde mühendislik, mimarlık mesleğiyle ilişkili iş ve eylem yapan tüm mühendisler 6235 sayılı Yasa gereği ilgili meslek odalarına üye olmak zorunda ve bunu devam ettirmeleri de zorunlu. Bu neyi sağlıyor? Az önce de tartıştığımız bu meslek disiplinine uymayanlar -hani herkesin, az önce okumuş yazmışların bu meslek ahlakını yerine getirmesi gerekir diye belirtti sayın vekilim, onunla ilgili, bu meslek ahlakına ve etiğine uymayanlar- oda tarafından cezalandırılıyor ve meslekten men cezasına kadar giden durumlar söz konusu ve uluslararası normlarla da zaten 1954'te kurulmuş kamu niteliği olan kurumlar biliyorsunuz odalar. Dünyada her yerde olduğu gibi mühendislerin bu meslek odalarına kayıtlı olmaları ve oda sicil belgeleri alması zorunludur, bunun da bence bu kanunda yerinin olması gerekir.

BAŞKAN – Oda sicil kayıt belgelerini alıyorlar zaten, zorunlu oldu ama "İşlemlerini yaparken ne iş yaptığın hakkında bana bilgi ver ben onu tutayım." diyor.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Alıyorlar ama zorunlu değil.

BAŞKAN - Eğer bu dediğim işleri ben yapmadığım takdirde müeyyidesi de beraberinde geliyor. Bu evrakı, belgeyi vermediği takdirde müeyyidesi geliyor. Sizin söylediğinize göre, mühendissiniz, veya meslekten de men cezası geliyor ama az önce biz bunu iş yerine sokmayan adamı, "Ya, çok ağır oluyor, görüyor musun, bunu ne yapacağız?" diye tartışırken odaya böyle bir belgeyi vermeyen kişiyi meslekten menle karşı karşıya bırakıyoruz.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – İşte, iş ahlakına şey yapmak adına.

BAŞKAN - Ben mühendis değilim arkadaşlar, ben Müzeyyen Hanım'ın söylediğini söylüyorum.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Benim dediğim noktaya geliyorsunuz.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Hayır, tam da bundan dolayı. Zaten cezayı uyguladık efendim. Konu burada meslek ahlakına uymayan, meslek disiplinine uymayan ve meslekle ilgili sicillerinin tutulduğu yerdir odalar.

BAŞKAN – Efendim, iş yerine denetçi sokmamak herhâlde meslek ahlakına aykırı bir durum.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Zaten cezai şey konuldu efendim.

BAŞKAN – 1.000 lira koyduk ama şimdi meslekten de men var. Zaten böyle biri mühendislik mesleğine aykırı, onları etik olarak zor duruma düşürecek şeyleri yaptığı takdirde ikinci keresinde uygulandığında hem 5.000 lira ceza hem de onun bir yıl süreyle beyanlarını engellemiş oluyoruz.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Tamam, bu iş sadece cezalarla yani…

BAŞKAN - Bu konuda ısrarla el kaldıran oda başkanı arkadaşımız var, ona bir söz verelim sonra oylamaya geçelim.

TMMOB JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI HÜSEYİN ALAN – Sayın Başkanım, çok değerli milletvekilleri, sayın bakanlarım, değerli katılımcılar; şahsım ve Jeoloji Mühendisleri Odası adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Biraz önce ifade edildi, gerekçede de söz konusuydu. 2010 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisinde kurulan komisyon çerçevesinde Madencilik Kanunu'nun uluslararası normlarla uyumlu hâle getirilmesi çerçevesinde benzer bir düzenleme 10'uncu maddede vardı. 2015 yılında bazı gerekçeler nedeniyle bunlar kaldırıldı. Bugün itibarıyla söyleyeyim, 2018 yılı itibarıyla, biliyorsunuz daha sonra mühendislik hizmetlerinin tek mühendis tarafından değil YTK'lar yani yetkilendirilmiş tüzel kişiler tarafından üretilmesi gündeme geldi. Bugün itibarıyla Türkiye Cumhuriyet içerisinde mühendislik hizmeti üreten yani madencilik sektörü açısından söylüyorum ve MAPEG tarafından yetkilendirilmiş bulunan 251 şirketin yani bu tüzel kişiliğin 126'sı sadece Jeoloji Mühendisleri'ne şu an kayıtlı, öteki 125 şirket kayıtsız olarak bu hizmetleri üretmeye devam ediyorlar. Bu niye önemli efendim, onu söyleyeyim: Biraz önce Altın Derneğinden bir arkadaşımız da ifade etti. Türkiye'deki kazaların birçoğunun yeterli mühendislik hizmeti almamış projelerden kaynaklandığını hepimiz biliyoruz. 2011 yılında özellikle Elbistan'daki bu maden kazasının nedenini hepimizi biliyoruz ki yanlış proje ve bu projeden kaynaklı sorunlardan dolayı yaklaşık 1 milyon metreküpün üzerinde bir heyelan gerçekleşti. Bir tanesi de meslektaşım olmak üzere 9 arkadaşımızın da can yitiren insanların da maalesef henüz cesetlerine bile ulaşamadık.

Şimdi, bu düzenlemelerden sonra mesleki denetimin yapılması gündeme geldi. Dediğiniz doğru, Maden Kanunu çerçevesinde bazı idari cezalar söz konusu ama insanlar mesleklerini yapmaya devam ediyor efendim. Maden Kanunu'ndaki iş için siz şey yapıyorsunuz, onu yapmıyor, gidiyor jeoteknik hizmet üretiyor yani bina türü yapıların etütlerini yapıyor, yer altı sularıyla ilgili hizmetleri yapmaya devam ediyor, jeotermalle ilgili iş ve işlemlerini devam ettiriyor. Hâlbuki meslek disiplinine bağlı kaldığı zaman kişi orada yaptığı hatadan dolayı bu diğer faaliyetleri de yapamıyor. YTK'yle, şununla ceza veriyorsunuz, doğru ama başka hizmetleri üretmeye devam ediyor oradaki mühendis. Bunun önlenmesi için mutlaka sicil sisteminin işlemesi lazım, aksi takdirde bu gerçekten etik olmayan mühendislik hizmetlerinin devam ettirilmesini sağlayacak. Yani kısaca Maden Kanunu'ndan kaynaklı bir hata, kusurdan dolayı kişiye ceza verdiğimizde kişi mühendislik hizmetini yapamıyor veya o fiili bir daha en azından gerçekleştirinceye kadar silsilesi var biliyorsunuz, disiplin soruşturması çerçevesinde bu iş ve işlemleri yapamıyor. Yani bir örnek vereceğim: Alp Gürkan meslektaşımdı, Soma'dan kaynaklı hatalardan dolayı meslekten men cezası aldı. Bizi yargıya taşıdı, yargı da bizi haklı gördü, meslekten men cezasını onayladı ama Elbistan'daki olaydan dolayı kimseye ceza veremedik mesela, kişiler mühendislik hizmetlerini yapmaya devam ediyor. Çünkü niye? Sicil kayıtları yok, kimin ne iş yaptığını bilmiyoruz, bildirimde bulunmamış. Yani bizim mutlaka bunu önlememiz lazım.

Yani 2015 yılındaki o cümle de şu efendim, onu da okuyayım yani 2015 yılına kadar vardı bu cümle: "Mühendisler tarafından hazırlanan her türlü rapor, proje ve teknik belge için geçerli olduğu yıla ait kayıtlı oldukları oda sicil belgesinin genel müdürlüğe ve il özel idaresine verilmesi zorunlu." ibaresi zaten 2010 yılında geldi, 2015 yılına kadar da kaldı ama kalktıktan sonra şu andaki gerçek durum mühendislikte bu şekilde. Düşünün, jeoloji mühendisi hizmet üretiyor, bende sicil kaydı yok şirketin, YTK'lerin.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

TMMOB MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI AYHAN YÜKSEL – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tekrara kaçmak istemiyorum, sadece bir yanlış anlaşılmayı düzeltmek istiyorum.

Öncelikle Sayın Başkanın dediklerinin altına imza atıyorum. Şimdi, bizim burada –bir yanlış anlaşılma oldu galiba- ceza verme talebimiz yok, yetkimiz zaten Anayasa'nın 135'inci maddesine göre kuruldu, 6235 sayılı Yasa'dan kaynaklı böyle bir yetkimiz var zaten. Biz bu yetkinin uygulanabilmesi için bunun kayıtlara geçmesi gerekiyor ki biz bu işlemleri yapabilelim, yoksa yapma şansımız yok. Mesela biraz önce Hüseyin Bey dedi. Elbistan'dakiler hakkında neden işlem yapılamadı? Elbistan'daki projeyi çizen bir Alman şirketin yabancı mühendisleriydi. Türkiye'ye gelip, normal şartlarda aslında o dönem için odaya kayıt olup projeyi oradan geçirmeleri gerekiyordu ki o proje buradan geçmiş olsaydı biz onunla ilgili o olayı da onur kuruluna, disiplin kuruluna taşıyabilecektik, belki onlar da yine yargıya taşıyabileceklerdi ama elimizde şu anda o projenin yapıldığına dair, o projenin Elektrik Üretim A.Ş'ye teslim edildiğine dair elimizde hiçbir bilgi belge olmadığı için bu süreç olmadı, yoksa biz cezalandıralım diye yetki istemiyoruz. Zaten şu anki mevcut yasalarımızdan kaynaklı yetkimiz var, biz bu iş ve işlemlerin takip edilebilmesi amacıyla bu talebi yapıyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

2 oda başkanımız bunu ifade etti. Jeoloji Mühendisleri Odası Başkanı, yanlış hatırlamıyorsam 2010 yılında jeoloji mühendislerinin madenlerde çalışma hakları yoktu, orada gene epey bir mücadeleyle bu hakkı verdik diye hatırlıyorum, grup başkan vekiliydik.

TMMOB JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI HÜSEYİN ALAN – 2010'da bu, özellikle zaten 4 partinin önerisiyle girmişti efendim.

BAŞKAN – Bayağı engellemeler vardı, sizin meslektaşlarınız arasında bazı engeller vardı yani jeoloji mühendislerinden değil de başka mühendis olanlardan epey şey vardı, iyi hatırlıyorum.

TMMOB JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI HÜSEYİN ALAN –Evet, gayet iyi Başkanım.

BAŞKAN – Şimdi, değerli arkadaşlar, Ali Bey'in önergesini oylarınıza sunacağım: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önergeler kabul edilmemiştir.

Bu konuyu biraz daha değerlendirelim, Genel Kurul aşamasına bakalım o işle ilgili. 6131 sayılı Yasa'yla ilgili de onu değerlendireceğimi söyledim, ona da bakalım inşallah.

Maddeyi oylamadan önce Yasin Bey'in bir söz talebi var.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Başkanım, önergeyle bu daimî nezaretçileri olan cezaları düşürdük ama herhâlde bir redakte konusu söz konusu yine, o da şu: Bu daimî nezaretçilerle ilgili ilk fıkrada tekrarı hâlinde kısmında bir süre sınırlaması var yani üç yıl içinde tekrarı hâlinde ceza söz konusu ama (2)'nci fıkraya baktığımda ikinci kez tekrarıyla ilgili bir süre sınırlaması yok yani bu, sanki ömür boyu ikinci bir cezayı yapmayacak manasına da gelebilir. Yani (1)'inci fıkrada üç yıl içinde tekrarı hâlinde ceza söz konusuyken (2)'nci fıkrada tekrarıyla ilgili bir süre sınırlaması yok. Aynı şekilde ek fıkra (7)'deki bu ruhsat sahiplerine 50 bin lira idari para cezası verildiği yerde de "İkinci kez tekrarı hâlinde ceza katlanarak ödenir." dediği yerde yine süre sınırlaması unutulmuş diye görüyorum. Bunlara bir süre sınırlaması yapmakta fayda var, onların da yine "üç yıl içinde" olmasını talep ediyorum.

BAŞKAN – Şimdi, tespitiniz doğru, dikkatinize de teşekkür ediyorum.

(1)'inci fıkrada iş yeri güvenliğiyle ilgili olan hadise aslında (2)'nci fıkradaki şu şey olabilir: Daimî nezaretçi defter kayıt belgelerini düzenleyecek ya, o düzenlemede bir zaman geçirmesi veya koymamasıyla ilgili birinci kadar ehemmiyetli olmadığını anlıyorum şeyde. Ben (1)'inci fıkradaki ilk 5.000'in kalması kanaatindeyim çünkü iş güvenliğiyle ilgiliydi ama öyle uzlaştık, anlaştık, 1.000 lira, 5.000 lira dedik. (2)'nci fıkradakini 1.000 lira, ikinciyi 5.000 lira yapalım diye söylemiştik.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ehemmiyetli olmaması…

BAŞKAN – Anladım, birincide müeyyidesi var.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ehemmiyetli olan kısımda sınırlama koyuyorsunuz, ehemmiyetsiz olan yerde sınırlama koymuyorsunuz; adam on sene sonra o ikinci tekrarı yaptığında yine ceza devam etmiş oluyor.

BAŞKAN – Ama şöyle diyor yalnız: "Bu kanun gereğince yapacakları beyanlar bir yıl süreyle geçersiz sayılır."

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – O, üstte de var yani o, adamı meslekten men gibi, bir yıl boyunca beyanı geçersiz sayılıyor ama ikinci kez tekrarında var, birincisinde yok.

BAŞKAN – Birincide yapmıyoruz işte, uyarı niyetinde o birinci.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ama ikinci kez tekrarında süre koymamışsınız, "ikinci kez tekrarı" denmesi lazım, yoksa on yıl sonra da aynı tekrar yapıldığında… Yetkili arkadaşlardan…

BAŞKAN – Yalnız (1)'inci fıkrada üç yıl içinde tekrarıyla ilgili kısım var, ikinci yılında bu kanun gereğince yapacakları beyanlar ikinci kez bu yükümlülüklerin yerine getirilmemesi hâlinde daimî nezaretçi… Ha, ilanihaye "Bu, aynen devam ediyor." diyor. Mithat Bey, ne diyorsunuz? Yani Yasin Bey'in buradaki şeyi doğru, adam mühendislik yaptığı sürece aynı işletmede böyle bir suçu yaptığı takdirde…

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Sayın Başkanım, müsaadenizle açıklayayım.

(2)'nci fıkrada işletme güvenliği açısından riskli bir durumun ortaya çıkması hâlinde bu hususu aynı gün deftere işlemesi yükümlülüğü de var. Bunu takdir edersiniz ki süre değil, bunu bir kere yaptığında ceza yedikten sonra ikincisinde de çok riskli bir durumu yazmamadan kaçınması lazım yani burada süre vermek işin doğasına biraz aykırı gibi çünkü çok riskli durumu belli bir süre geçtikten sonra tekrar işlememe gibi bir hak verilmiş olur.

BAŞKAN – Yalnız, bakın, (1)'inci fıkranın ehemmiyeti daha yüksek, iş sağlığıyla ilgili. Orada üç yıl içinde 3 kez diyoruz değil mi?

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Hayır, ikinci kez…

BAŞKAN – Ha, gerçek dışı beyanların ve diğer şeylerin üç yıl içinde ikinci kez tekrarı hâlinde bunu veriyoruz. Öbüründe, adam birinci şeyi yaptı, 1.000 lirayı ödedi. Aynı işletmede çalışıyor, on sene sonra aynı müeyyideyi yaptı, 5.000 lira ceza. Zaman aşımı falan var mı burada? Hukukçu arkadaşlar, Kabahatler Kanunu yönünden zaman aşımı var mı burada? Yasin Bey diyor ki: "(2)'nci fıkranın birincisini yaptım, bir hafta içerisinde defteri düzenlemedim, 1.000 lira ceza yedim. İkinci hadiseyi dört sene sonra veya on sene sonra yaptım, 5.000 lira ceza yiyorum ve bir yıl beyanım gidiyor." Yani burada Kabahatler Kanunu'nda oradaki şeyin 1.000 liralık bir zaman aşımı süresi var mı yok mu, onu soruyorum.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Sayın Başkanım, benim de şahsi kanaatim ikinci paragraf birinciden daha ehem iş güvenliği açısından, kazaları önlenmesi açısından. Öyle bir ifadede bulundu ama benim hem şahıs hem de kurumsal temsiliyet bağlamında ikincinin daha mühim olduğunu düşünüyorum. O yüzden biraz önce Selami Bey'in de bahsettiği üzere orada bir zaman kısıtı koymamanın öneminin altını çizmek istiyorum. Yani bunu koyduğumuzda çok riskli bir hadiseyi deftere kaydetmeyen şahsın bunu zamanla bir alışkanlık hâline getirmesini zımnen desteklemiş oluyoruz. Buna mahal vermemek gerektiğini açıkçası düşünüyorum. Eğer cezalarda da bir indirim yapılacaksa (1)'inci fıkra için bence daha az bir miktar ödenmeli, diğerinde herhangi bir değişiklik olmaması gerektiği kanaatindeyim ama tabii ki takdir Komisyonumuzun, vekillerimizin.

BAŞKAN – Yani önergeyi kabul ettik, maddenin oylamasına geçerken…

Yasin Bey, bir daha herhâlde görüş beyan edeceksiniz.

En zor maddemiz bu herhâlde.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Maden Kanunu'nun diğer maddelerinde de hep bu tekrarlarla ilgili bir süre kısıtlaması hepsinde var, burada unutulmuş bu. Yani bunu belki gözden kaçırıyorsunuz. Ruhsatsız olana bile daha büyük suç işlemesine rağmen…

BAŞKAN – Yasin Bey, uygun görürseniz, ben anladım sizin dediğinizi, arkadaşların ifadelerini. Bir teknik olarak değerlendirsinler, olmazsa Genel Kurulda öyle bir sınırlama yapabiliriz.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sadece burada değil, bir de ek 7'de de aynı şey. 50 bin lira ceza olan yerde engelliyorsun yanıltıcı beyan suretiyle, kanun hükümlerini engelliyorsun, orada da 50 bin lira idari para cezası var ama tekrarıyla ilgili yine süre kısıtlaması unutulmuş olabilir, ona da baksınlar.

BAŞKAN – Onu da bir gözden geçirsinler, bakalım şeyde, maddenin oylamasına geçelim.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… 10'uncu madde değişiklik önergesiyle birlikte kabul edilmiştir.

MADDE 11- 3213 sayılı Kanunun 11'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı" ibaresi "Genel Müdürlük" şeklinde ve üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Ruhsat sahibi veya vekilinin mahallinde yapılan tetkik ve incelemelere katılmaması veya ruhsat sahibince ya da vekilince herhangi bir nedenle tetkik ve incelemelerin engellenmesi hâlinde 31.054 TL, bu fiillerden herhangi birinin tekrarı hâlinde ise iki katı tutarında idari para cezası uygulanır, mahallinde tetkik ve inceleme gerçekleştirilinceye kadar üretim faaliyetleri durdurulur.'

BAŞKAN - 11'inci madde üzerinde söz talebi yok, önerge yok.

11'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

MADDE 12- 3213 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin üçüncü, dördüncü, beşinci, altıncı ve yedinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Sevk fişi olmaksızın maden sevk edildiğinin ilgili kamu kurum ve kuruluşu tarafından tespit edilmesi halinde, ilgili mülki idare amiri tarafından sevk edilen madene el konulur ve ödenmesi gereken Devlet hakkına ilaveten sevk fişi olmaksızın sevk edilen miktar için söz konusu madenin ocak başı satış bedelinin beş katı tutarında idari para cezası verilir. Bu fıkranın ihlalinin tekrarı halinde sevk fişi olmaksızın sevk edilen miktar için sevk edilen madenin ocak başı satış bedelinin on katı tutarında idari para cezası uygulanır.

Denetim ve inceleme sonucunda, yaptığı üretim ve sevkiyatı sevk fişi ile kayıt altına almadığı veya bildirmediği tespit edilen ruhsat sahiplerine, ödenmesi gereken Devlet hakkına ilaveten bildirilmeyen miktar için hesaplanacak Devlet hakkının beş katı tutarında idarî para cezası verilir. Bu fıkranın ihlalinin tekrarı halinde bildirilmeyen miktar için madenin ocak başı satış bedelinin on katı tutarında idari para cezası uygulanır.

Ruhsatı olmadan veya başkasına ait ruhsat alanı içerisinde üretim yapıldığının tespiti halinde faaliyetler durdurularak üretilen madene mülki idare tarafından el konulur. Bu fiili işleyenlere, ödenmesi gereken Devlet hakkına ilaveten bu fıkra kapsamında üretilmiş olup el konulan ve/veya el konulma imkânı ortadan kalkmış olan tüm madenin ocak başı satış bedelinin beş katı tutarında idari para cezası uygulanır. Üretim hakkı olmayan madenin üretiminin yapıldığının tespiti halinde faaliyetler durdurularak üretilen madene mülkî idare amirliklerince el konulur. Bu fiili işleyen kişilere, ödenmesi gereken Devlet hakkına ilaveten bu fıkra kapsamında üretilmiş olup el konulan ve/veya el konulma imkânı ortadan kalkmış olan tüm madenin, ocak başı satış bedelinin beş katı tutarında idari para cezası uygulanır. El konulan madenler, mülki idare amirliklerince satılarak bedeli büyükşehir belediyesi olan illerde yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı, diğer illerde il özel idaresi hesabına aktarılır. Bu fıkranın ihlalinin tekrarı halinde madenin ocak başı satış bedelinin on katı tutarında idari para cezası uygulanır.

Hammadde üretim izni olmadan ve/veya Genel Müdürlüğe bildirilen yüklenici dışında gerçek veya tüzel kişiler tarafından üretim yapıldığının tespit edilmesi durumunda faaliyetler durdurularak üretilen hammaddeye mülki idare tarafından el konulur. Bu fiili işleyen kişilere, bu fıkra kapsamında üretilmiş olup el konulan ve/veya el konulma imkânı ortadan kalkmış olan hammaddenin kamuya ait projelerde kullanıldığının tespit edilen kısmına ocak başı satış bedeli tutarında, hammaddenin kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılan projeler dışında kullanılan, ticarete konu edilen ve/veya satışının yapıldığı tespit edilen kısmına ise ocak başı satış bedelinin beş katı tutarında idari para cezası uygulanır. Herhangi bir işleme tabi tutulmadan kullanılan hammaddeler için ocak başı satış bedeli, tüvenan hammaddenin ocak başı fiyatına göre, herhangi bir işleme tabi tutularak kullanılan hammaddeler için ise ocak başı satış bedeli işlem görmüş hammaddenin ocak başı fiyatına göre hesaplanır. El konulan madenler, mülki idare amirliklerince satılarak bedeli büyükşehir belediyesi olan illerde yatırım izleme koordinasyon başkanlığı, diğer illerde il özel idaresi hesabına aktarılır. Bu fikranın ihlalinin tekrarı halinde madenin ocak başı satış bedelinin on katı tutarında idari para cezası uygulanır ve hammadde üretim izni iptal edilir.

Ruhsatlı, ancak işletme izni olmadan aynı grupta üretim yapıldığının tespiti halinde. faaliyetler durdurularak üretilen madene el konulur. Bu fiili işleyen kişilere, ödenmesi gereken Devlet hakkına ilaveten bu fıkra kapsamında üretilmiş olup el konulan ve/veya el konulma imkânı ortadan kalkmış olan tüm madenin, ocak başı satış bedelinin beş katı tutarında idari para cezası uygulanır. El konulan madenler, mülki idare amirliklerince satılarak bedeli büyükşehir belediyesi olan illerde yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı, diğer illerde il özel idaresi hesabına aktarılır. Bu fıkranın ihlalinin tekrarı halinde madenin ocak başı satış bedelinin on katı tutarında idari para cezası uygulanır.'

"Genel Müdürlük veya ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından uygulanacak idari para cezasının hesaplanmasında esas alınacak ocak başı satış fiyatı, bir önceki yıl geçerli olan ocak başı satış fiyatının, ilgili yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca belirlenen yeniden değerleme oranında arttırılması sureti ile hesaplanır."

BAŞKAN - 12'nci madde üzerinde söz talebi var.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Şimdi, alt komisyonda belirtmiştik, ruhsatsız üretimle taşmalara aynı cezaya benzer cezalar olduğundan bahsetmiştik. Bu konunun burada tekrar gündeme, değerlendirmeye alınmasını istiyorum. Çünkü her ne kadar bürokrasideki arkadaşlar taşmalarla ilgili tanımların olduğunu söylese de çok böyle patlatmadan kaynaklı veya yanlışlıkla çok az olan bir taşmada bile aynı ruhsatsız işleme gibi bir söz konusu durum var, dolayısıyla ceza da orantısız gibi duruyor. Yani ya ruhsatı olmayanlara daha fazla ceza verelim ya da burada böyle yanlışlıkla yapılan taşma tarzındaki cezaların oranını düşürelim diye bir düşüncem söz konusu.

BAŞKAN – Sizin dediğiniz konuyla ilgili bir bilgi alalım uygun görürseniz arkadaşlardan.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Başkanım, Maden Kanunu'nda taşmalarda kasıt olması, taksirli taşırması gerekiyor. Zira, hapis cezası getiren maddede de bu, taksirle işlenebilecek bir suç olarak düzenlenmişti. GPS'in artı-eksi payında yanılma oranındaki taşmalarda ceza uygulanması söz konusu değildir.

BAŞKAN – Nerede yazıyor?

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Efendim, Ceza Kanunu'muzda ek 15'inci maddede, hapis cezası getiren maddede aynı hususta bu, kasıtla işlenebilecek bir suç olarak düzenlendiği için kasıt aranıyor, bir de ayrıca GPS'in artı-eksi yanılması var. GPS'le doğru ölçemediğiniz yerde ruhsat sahibine 1 metre bu tarafa taştı diye yazmak zaten işin doğasına aykırı bir durum.

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – GPS'in hatalı ölçmesi hususu bir yerde yazıyor mu yani?

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Yani sayın vekilin tereddüt ettiği hususta bugüne kadar uygulanmış bir şey yok ama arzu edilirse bundan sonra yönetmelik çalışılacak, orada bu GPS'in artı-eksi oranlarının olmasını da yönetmeliğe dercedip bu şekilde daha açıklık da getirebiliriz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Yönetmelikte net bir şekilde yazacağız aslında Başkanım.

BAŞKAN – Şimdi, şöyle: "Pasa" diyorlar değil mi bunun atıklarına? "Pasayı döktüğü alanda eğer 1-2 metrelik bir taşma olduğu takdirde iptale kadar giden bir uygulama var." diyorlar.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Hayır Sayın Başkanım, hayır.

BAŞKAN – Nerede var peki bu ihlal?

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Başkanım, pasayı döktüğünüz yer de sizin işletme alanlarınızın dışındaysa bu faaliyetle o izin alanının dışına dökmemesi gerektiği bildirilir ve durdurulur. Yine, aynı yerde sizin çalışıp ısrarlı bir şekilde ikinci kez yakalanıp ceza yemeniz, sonra da üçüncüyü yemeniz gerekir ki ruhsatınız iptal edilsin ama size birinci geldi, uyarıyı yediniz, başkasının izin sahasında olduğunuzu biliyorsunuz ya da kendi sahanız dışında. Devam ediyorsunuz, gidiyorsunuz. Tabii ki yakalanırsanız böyle gidebilir ama ilkinde gelip, uyarılıp "Burası senin değil, çalışmayacaksın." diye ve o taşan kısımda faaliyetler durdurulduğu için "Yapamazsın." diye zaten böyle bir problemin olması mümkün değil.

BAŞKAN – Bu, şikâyetle mi tespit edilir yoksa uydu veya GPS'le mi tespit ediyorsunuz bunu?

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Efendim, haritacılarımız var. Bizim denetimlerimizde haritacılar teknoloji yardımıyla, GPS'lerle ve diğer yöntemlerle, mühendislik teknikleriyle ölçüm…

BAŞKAN – Peki, cüzi, ihmal edilebilir bir aşım anında uyarı mekanizması var mı?

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Başkanım, biraz önce de belirttiğim gibi, atıyorum, 1 metre taşma var, ölçüyorsunuz. Bu 1 metreyi bizim arkadaşların da yüzde 100 1 metre taştı diye şu andaki GPS'le de ölçmesi mümkün olmadığı için orada sadece uyarılıp "Burası sınırda, dikkat edin." deniyor.

BAŞKAN – Mesela GPS'le net olarak yapılacak 5 metre midir, 10 metre midir, 15 metre midir hassas olarak ölçüm?

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Şimdi, GPS'lerde genelde o kullanım kılavuzlarında artı-eksi şaşmasını belirtiyor ama bunun ortalaması var, atıyorum, 6-7 metre şaşma olabiliyor gibi düşünmek lazım. Belki ilerleyen zamanlarda tam yüzde…

BAŞKAN – Sayın Bakan Yardımcımın söylediği doğru, Yasin Bey'in ifadesinde altını çizdiği mesele doğru. Yani işletmenin GPS'i diyelim ki 10 metre toleranslı ölçüyordur, sizinki 2 metre toleranslı ölçüyordur. Yani burada GPS'in bir akredite edilmiş kurum tarafından onaylanıp GPS'le yapılması gerekir. Bunun mümkünatı var mı yok mu bilmiyorum ama yönetmelikle bu şeyleri ortadan… Yönetmelik imkân veriyor mu?

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Tabii ki veriyor.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Şimdi, bir ilave daha var.

Şimdi, aynı madde içinde geçtiği için, farklı bir konu olduğu için ara verdim.

Burada sevkiyatla ilgili de biraz önce 10'uncu maddede bahsettiğim konuyla ilgili, benzer aslında. Yine, sevkiyatın sevk fişi olmaksızın yapılmasında verilen cezanın tekrarıyla ilgili süre sınırlaması olması lazım. Yani ikinci tekrarın ne zaman yapıldığıyla ilgili ilanihaye gibi görülüyor yine burada da üretim ve sevkiyat kısmının (3) ve (4)'üncü fıkralarıyla ilgili. Bu fıkra ihlalinin tekrarında bir süre konması lazım. Örneğin bir sene içinde ikinci bir defa böyle sevk yapmadan, sevk fişi kesmeden olduğunda cezanın 2'ye katlanması gibi ama bu beş sene sonra da olabilir, bu, sürekli madencinin başında bir sopa gibi olur.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bakın, Vergi Usul Kanunu'nda der ki: "Bir yıl içerisinde üç kere sevk irsaliyesi olmadan sevk yapan firmalara derhâl dört gün -hiç soruşturmaya gerek kalmadan- iş yeri kapatma cezası verilir." Burada da eğer böyle bir bir yıl içinde mi, üç yıl içinde mi, bir şeyiniz var mı?

Selami Bey…

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Sayın Başkanım, bu bahsedilen hüküm Maden Kanunu'nda kaçakçılık fiillerini düzenleyen madde. Sevk fişi olmadan yapılan üretim Maden Kanunu kapsamında kaçak sevkiyat. Dolayısıyla burada kaçakçılık yapılırken "Bir yıl daha yap." ya da "İki yıl yap." demek biraz işin doğasına aykırı bir durum.

BAŞKAN – Doğru, kaçakçılığa bir süre vermek de doğru değil herhâlde Yasin Bey.

12'nci maddede önerge yok, görüşleri aldık.

12'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

MADDE 13- 3213 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin birinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları ile ikinci fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiş ve maddeye bağlı ekli (l) sayılı ve ekli (2) sayılı tablolar ekte yer alan şekilde değiştirilmiştir.

"Ruhsat bedellerinin tamamının her yıl ocak ayının sonuna kadar yatırılması zorunludur. I. Grup (a) bendi maden ruhsatları hariç diğer grup madenlerin ruhsat bedelleri Genel Müdürlüğün belirlediği bankada açılacak hesaba yatırılır. I. Grup (a) bendi madenlerin ruhsat bedelleri ise, büyükşehir belediyesi olan illerde yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı hesabına, diğer illerde ise il özel idaresi hesabına yatırılır. Ruhsat bedelinin her yıl ocak ayının sonuna kadar tamamının yatırılmaması hâlinde yatırılmayan kısmının iki katı ruhsat bedeli olarak her yıl Haziran ayının son gününe kadar yatırılması zorunludur, aksi halde ruhsat iptal edilir. Ruhsat bedellerinin yatırılması ile ilgili ruhsat sahibine ayrıca herhangi bir tebligat ve bildirim yapılmaz. İptal edilen ruhsatlar için ocak ayının sonuna kadar ödenmesi gereken ruhsat bedelinin ödenmeyen kısmı 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilmek üzere ilgili tahsil dairesine bildirilir. Kaynak tuzlaları, lületaşı ve oltutaşı için düzenlenen ruhsatlardan ruhsat bedeli alınmaz. Faaliyet sonrası sahanın çevre ile uyumlu hâle getirilerek 7 nci madde kapsamındaki mülkiyet izni sahiplerinden sahanın kabul edilerek teslim alındığına dair belgelerin Genel Müdürlüğe ibraz edilmesi şartı ile 6183 sayılı Kanunun 22/A maddesi kapsamında vadesi geçmiş borcunun ve bu Kanun kapsamında ruhsata ilişkin geçmiş borcunun bulunmaması halinde çevre ile uyum bedeli iade edilir."

"Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları tebliğinden itibaren bir ay içinde Genel Müdürlüğün muhasebe birimi hesabına ödenir. İdari para cezalarına karşı otuz gün içinde idare mahkemelerinde dava açılabilir. Verilen idari para cezalarına karşı yargı yoluna başvurulması takip ve tahsilatı durdurmaz. Genel Müdürlük genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere ilgili bedeli en geç 15 işgünü içerisinde Hazine hesabına aktarır. Tahakkuk eden ve ödenmeyen Devlet hakları 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilmek üzere ilgili tahsil dairesine bildirilir. İlgili tahsil dairesi idari para cezası tamamen tahsil edildikten itibaren en geç bir ay içerisinde durumu Genel Müdürlüğe bildirir.

l. Grup (a) bendi maden ruhsatları hariç diğer grup madenlerde ruhsat birleştirme, izin alanı değişikliği, ihale, küçük alanların ihalesi, rödövans ve devir talepleri, Kanunun 16 ncı maddesinin onbirinci fıkrası gereğince yapılan talepler, işletme ruhsatı ve süre uzatımı taleplerinde işletme ruhsat taban bedelinin Genel Müdürlüğün bütçesine gelir kaydedilmek üzere Genel Müdürlüğün muhasebe birimi hesabına yatırılması ve 6183 sayılı Kanunun 22/A maddesi kapsamında vadesi geçmiş borcun bulunmaması halinde müracaat edilir. I. Grup (a) bendi madenlerde ise işletme ruhsat taban bedelinin büyükşehir belediyesi olan illerde yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı, diğer illerde ise il özel idaresi hesabına gelir kaydedilmek üzere yatırıldığına dair belge ve 6183 sayılı Kanunun 22/A maddesi kapsamında vadesi geçmiş borcun bulunmaması halinde müracaat edilir. Aksi takdirde bu fıkra kapsamındaki müracaatlar ruhsat taban bedelleri iade edilmeksizin reddedilir.'

"Ruhsat bedeli; arama ruhsatlarında, ekli (l) sayılı tabloda; işletme ruhsatlarında ise ekli (2) sayılı tabloda belirtilen şekilde hesaplanır."

"Ruhsat sahiplerinin ruhsat yürürlük yazısı, ruhsat devri, rödövans sözleşmesi, izin alanı değişikliği, ruhsat birleştirme, temdit, ruhsat alanı küçültme, terk, mera tahsis değişikliği, geçici tatil, işletme izni, pasa değerlendirme, pasa döküm alanı, Kanunun 16 ncı maddesinin onbirinci fıkrası gereğince yapılan zaruri üretim izni, kamu yararı kararı. kamulaştırma kararı ve patlayıcı madde talepleri; aktif edilmiş tebligata esas kayıtlı elektronik posta adresinin (KEP) veya kurumsal elektronik tebligat sistemi (e-Tebligat) adresinin bulunması, 6183 sayılı Kanunun 22/A maddesi kapsamında borcunun bulunmaması, ruhsat harcı, ruhsat bedeli, çevre ile uyum teminatı ve Devlet hakkı borcu olmaması, işletme izni olan işletme ruhsatlarında daimi nezaretçi atamasının yapılmış olması, yetkilendirilmiş tüzel kişi sözleşmesinin bulunması ve mevzuatın ilgili hükümleri kapsamında ibraz edilmesi gereken

belgelerin tamamının eksiksiz bir şekilde ibraz edilmesi şartıyla değerlendirmeye alınır, aksi taktirde talep reddedilir. Ruhsat devir taleplerinde tahakkuk etmiş/edecek, diğer taleplerde ise tahakkuk etmiş ve son ödeme tarihi geçmiş Devlet hakkı borcu olmaması aranır."

BAŞKAN - 13'üncü madde üzerinde söz talebi yok, önerge yok.

13'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

MADDE 14- 3213 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin başlığı "Devlet hakkı" şeklinde, ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde, dördüncü fıkrasının (ç) bendinde yer alan '"%4" ibaresi "%4.5" şeklinde, (e) bendinde yer alan "%2" ibaresi "%3" şeklinde ve beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, altıncı fıkrasında yer alan "ve kendi entegre tesisinde" ibaresi "entegre tesislerde" şeklinde ve "%50'si" ibaresi şeklinde değiştirilmiş, sekizinci fıkrasının birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiş ve mevcut ikinci cümlesinde yer alan "Ayrıca, diğer madenlerden bu" ibaresi 'Bu" şeklinde, dokuzuncu. onuncu, onbirinci ve onüçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve ondördüncü fıkrasında yer alan "Bakanlık" ibaresi "Genel Müdürlük" şeklinde değiştirilmiş, aynı fıkranın birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümleler eklenmiş ve mevcut üçüncü cümlesinde yer alan "esaslar" ibaresinden sonra gelmek üzere "Hazine ve" ibaresi eklenmiş, onbeşinci fıkrasına "indirim" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve artırım" ibaresi eklenmiş ve onaltıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, onyedinci fıkrasında yer alan *'Bakanlıkça" ibaresi "Genel Müdürlükçe" şeklinde, onsekizinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş. maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiş ve maddeye bağlı ekli (3) sayılı tablo ekte yer alan şekilde değiştirilmiştir.

"Üretilen madenin hammadde olarak kullanılması veya satılması hâlinde, aynı pazar ortamında madenin işletmelerdeki tüvenan olarak ocak başı satışında uygulanan fiyat. ocak başı satış fiyatıdır. Madenlerden alınan Devlet hakkına esas olan emsal ocak başı satış fiyatı, bölgeler de dikkate alınarak her madene ait ayrı ayrı ve uygulandığı yıl için belirlenerek Genel Müdürlükçe ilan edilir. Ruhsat sahipleri tarafından Devlet haklarının beyanında kullanılan ocak başı satış fiyatı, Genel Müdürlükçe ilan edilen ocak başı satış fiyatından daha düşük olamaz. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.'

"Ruhsat sahibi tarafından beyan edilen ocak başı satış fiyatı Genel Müdürlük tarafından denetlenir ve eksik beyanlar tamamlattırılır. İşletme izni olan maden ruhsatlarından her yıl en az ruhsat bedeli kadar Devlet hakkı alınır. Ancak, kaynak tuzlaları, lületaşı ve oltutaşı için düzenlenen ruhsatlardan alınacak Devlet hakkında bu şart aranmaz."

"Altın, gümüş ve platin dışındaki diğer madenler ise bu madde kapsamında belirtilen özel indirimlerin sadece birinden istifade edebilirler. "

"Bu yerlerin Devlet ormanlarına rastlaması ve Tarım ve Orman Bakanlığınca verilen iznin beş hektarı geçmemesi halinde, bu alandan ağaçlandırma bedeli dışında başkaca bir bedel alınmaz. Sahanın rehabilite edilerek teslim edilmesinden sonra, talep edilmesi halinde teslim edilen saha kadar aynı şartlarda izin verilir.

Bir ruhsat sahasında defaten verilen iznin beş hektarı geçmesi halinde, beş hektarı aşan kısım için orman mevzuatı hükümlerine göre fon bedelleri hariç diğer bedeller alınır.

Ruhsatın temdit edilmesi durumunda, aynı ruhsat sahası içerisinde Tarım ve Orman Bakanlığınca izin verilen sahanın beş hektarı geçmemesi halinde ağaçlandırma bedeli, beş hektarı geçmesi halinde beş hektarı aşan kısım için fon bedelleri hariç orman mevzuatı hükümlerine göre bedel alınır."

"Ruhsat sahibi tarafından Genel Müdürlüğün muhasebe birimi hesabına yatırılan Devlet hakkı tutarının;

a)Büyükşehir belediyesi olan illerde, yarısı kırsalda kullanılmak kaydıyla yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarına aktarılmak üzere %50'si İçişleri Bakanlığı hesabına, %50'si de genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Hazine hesabına,

b)Büyükşehir belediyesi olmayan illerde ise %25 'i il özel idaresine hesabına, 0 025- i ruhsatın bulunduğu bölgeyle sınırlı olarak altyapı yatırımlarında kullanılmak üzere, doğrudan ilgili ilçe veya ilçelerin Köylere Hizmet Götürme Birlikleri hesabına, de genel bütçeye kaydedilmek üzere Hazine hesabına; anılan muhasebe birimince 15 işgünü içinde aktarılır."

"Kamu kurum ve kuruluşlarına ait olmayıp, bu maddenin altıncı veya yedinci fıkrası kapsamında belirtilen özel indirimlerden veya 9 uncu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen teşviklerden yararlanan ruhsatlar ile ruhsat sahiplerinin kendi çimento üretim tesisinin hammadde ihtiyacım tedarik ettiği ruhsatların, altın, gümüş ve/veya platin işletme izni olan ruhsatların ve ilgili mali mevzuat kapsamında yeminli mali müşavir tasdikine tabi olan ruhsat sahiplerinin ruhsatlarının Devlet hakkı beyan formunun yeminli mali müşavirlerin tasdiki ve ruhsat sahibinin imzası ile verilmesi zorunludur. Bu zorunluluğa uymayan Devlet hakkı beyanları verilmemiş sayılır."

"Devlet hakkının tamamı, her yıl haziran ayının son gününe kadar ruhsat sahibi tarafından Genel Müdürlüğün muhasebe birimi hesabına yatırılır."

"Bu Kanun kapsamında ruhsat sahipleri için öngörülen idari para cezaları hammadde üretim izin belgesi ile çalışılan sahalarda faaliyeti yürüttüğü tespit edilen gerçek ya da tüzel kişiler için veya faaliyette bulunanın tespit edilememesi halinde ise hammadde üretim izin belgesi sahipleri için geçerlidir."

"Hammadde üretim izni talep edilen alanın 20 km yakınında Genel Müdürlükçe tespit edilen pasa, artık ve atık olması halinde bunlar projede kullanılır. Söz konusu pasa, artık ve atığın projede kullanılması için fiziksel ve kimyasal özelliklerinin uygun olmadığının uzman kuruluş raporu ile belgelendirilmesi halinde hammadde üretim izni talep edilebilir."

BAŞKAN - 14'üncü madde üzerinde sözü Ali Bey'e veriyorum.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Efendim, bu 14'üncü maddeyle ilgili TEMA Vakfının göndermiş olduğu bir şey var. Şimdi, 14'üncü maddede "Bu verilen yerlerin devlet ormanlarına rastlaması, Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen iznin 5 hektarı geçmesi hâlinde bu alanlarda ağaçlandırma bedeli dışında başka bir bedel alınmaz." noktasında bir ibare var. Şimdi, burada denilir ki: "Madenciliğe bir orman alanı tahsis edildiğinde bu alanda tüm toplumun yararlandığı orman ekosistem hizmetinden vazgeçilmektedir." Yani bu madenciliğe terk edilmekte. "Tam da bu noktada ormanların sağladığı ürün ve hizmetlerin kaybolmasıyla oluşan kamusal zarar dikkate alınmazken alınan devlet hakkının da ortadan kaldırılmasıyla ilgili yasa maddesinde, kanun tasarısının gerekçelerinde kamusal yararın ne olduğu yer alması gerekirdi çünkü Anayasa'nın 169'uncu maddesinde kamu yararı olmaksızın ormanların tahsis edilemeyeceğine dair hüküm bulunması bu muhasebenin yapılmasını şart kılmaktadır. Oysa kanun tasarısının ilgili maddesi için yazılı gerekçe sadece alınan bedele açıklık getirmek olarak ifade edilmiş ancak zaten yasanın eski hâlinde açık olmayan bir şey yoktur. Bu hâliyle yasalaştığında ormanlar her türlü maden için çekici hâle getirilirken ormanların ürettiği hizmetlerin yok sayılmasıyla ormanların paramparça hâle gelmesi kolaylaştırılmış olacaktır. Üstelik maden olduğu tartışmalı taş ocaklarının bile Maden Kanunu kapsamında yer alması nedeniyle ormanların tahsis edilecek olmasında kamusal yarar görülmemektedir." Böyle bir eleştiri söz konusu bu konuyla ilgili. Açıkçası burada Anayasa'nın 169'uncu maddesine rağmen orman alanlarının tahsis edilmesinde nasıl bir kamu yararı söz konusudur, bunu da bilmek isteriz efendim.

BAŞKAN – Evet bu konuyla ilgili Selami Bey, buyurun.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Başkanım, bilindiği üzere, madencilik faaliyetleri madenin bulunduğu yerde yapılması gereken faaliyetlerdir. Bunu taşıyalım, başka bir yere götürelim, kullanılmayacak yerde madencilik yapalım deme lüksümüz ve imkânımız maalesef yok.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yani ormanı da taşıma hakkımız yok ama.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Evet, o yüzden, şimdi orman alanlarına denk gelenler madencilik faaliyetlerinin alanına bölündüğü zaman çok az bir kısmına denk gelir. Buradaki düzenlemede mevcut düzenlemenin içerisine bakarsanız karşılaştırmasında bir değişiklik yok, sadece 2010 yılında yapılan düzenlemede kaldırılan bedellerin aşağıdaki serpintilerinin daha uygun olması açısından çıkarıyoruz Başkanım, başka bir durum yok.

BAŞKAN – Madencilik sektörünü destekleyici bir şey mi?

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Evet, destekleyici bir şeydir.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yani şöyle: Madenciliği destekleyelim tamam ama bir taraftan da Anayasa'nın 169'uncu maddesi ve ormanlar söz konusu yani.

BAŞKAN – Ama Ali Bey, zaten Bakanlık izin vermeden bu işi yapamıyorsunuz. Sadece burada bakanlık iznine tabi olan yerlerde ödenecek maliyeti düşüren bir unsur madenciliği yapıyor, eğer Anayasa'ya aykırı bir şekilde Bakanlık veriyor dersek ona diyecek bir şeyimiz yok. Bu para isterse 10 bin lira olsun, isterse bin lira olsun aynı yetki Tarım ve Orman Bakanlığında ise bu parasına bakarak değil ona göre zaten yetkiyi, izni verecek. Bu para caydırıcı bir unsur olarak çıkmayacak o konuda.

Altın Derneğinden buyurun.

ALTIN MADENCİLERİ DERNEĞİ BAŞKANI HASAN YÜCEL – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle madencilik faaliyeti de kamu yararı için yapılan bir faaliyettir.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) - Orman talan edilebilir diyorsunuz.

ALTIN MADENCİLERİ DERNEĞİ BAŞKANI HASAN YÜCEL – Hayır, efendim.

Sürdürülebilir kalkınmanın temeli üretmektir.

Bakın, biz ihtiyaç duyduğumuz altının yüzde 90'ını, kömürün yüzde 60'ını, alüminyumun yüzde 95'ini, bakırın yüzde 77'sini, demirin yüzde 64'ünü, gümüşün yüzde 60'ını ithal ediyoruz. İthal ettiğimiz ülkelerde orman var ve bu faaliyetler de orman alanlarında yapılıyor.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) - Vallahi samanı da ithal ediyoruz biliyorsun yani; bu iş farklı bir politika yani.

ALTIN MADENCİLERİ DERNEĞİ BAŞKANI HASAN YÜCEL – Hayır, efendim, bakın bunlar çok farklıdır diyorum.

Bu madenlerin tamamı bizde var, ülkemizde var ve bunları ithal ediyoruz. Bütün orman alanları içerisinde madencilik faaliyetleri sadece binde 3'ünü oluşturuyor. Şu anda bütün madencilerin isyan ettiği bir konu orman izinleriyle ilgili mülkiyet bedelleridir. Bakın, dünyanın hiçbir yerinde yatırımın yüzde 40-50'sini orman mülkiyet bedelleri oluşturmaz. Orman Genel Müdürlüğü gelirlerinin yüzde 65'ini madencilik faaliyetlerinden sağlamaktadır.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – 58.

ALTIN MADENCİLERİ DERNEĞİ BAŞKANI HASAN YÜCEL – Yüzde 58-60'ını. Bu, taşınabilir bir yük değil. Bu şu demek: Kalkınmayacağız, üretmeyeceğiz, dışarıdan ithal edeceğiz. Tabii ki orman bedellerini, orman alanlarını biz... Madencilik de bir kamu yararı, ormanları korumak da bir kamu yararı. Bizim doğaya müdahale ettiğimiz her alanda ormanı koruma, çevreyi korumayla ilgili standartları yükseltmeliyiz, daha çok faaliyette bulunmalıyız ama "Ormanlar talan ediliyor." anlayışı da yanlış.

Burada yapılan düzenleme çok yetersiz bir düzenleme, orman mülkiyet bedelleriyle ilgili. Orman mülkiyet bedelleriyle ilgili bir düzenleme, ormanları talan etmek, ormanları yok etmekle ilgili bir düzenleme değil. Ben bunları Altın Madencileri Derneği olarak konuştum ama bütün madencilerin bu konuda rahatsız olduğunu ifade etmek istiyorum.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Efendim, şunu kabul etmiyoruz: Siz rahatsız olabilirsiniz Altın Madencileri olarak ya da diğer madenciler de ama sonuçta ormanlar, bir ülkenin yani altı eşilerek içerisinde değerli madenler var diye talan edilecek yerler değildir. Yani siz bunun binde 1 olduğunu söyleseniz de, binde 3 olduğunu söyleseniz de sonradan orman yapılmıyor, bir kere bunu bilelim yani, sonradan diktiğiniz ağaçlar o doğallığı ve o doğal ekosistemi oluşturmuyor; bunu bütün uzmanlar ve bilim insanları söylüyorlar, bununla ilgili ortaya konmuş birçok rapor ve bilgi de var. Şimdi, siz 1 ağaç yerine 5 ağaç da dikseniz, 10 ağaç da dikseniz ormanın doğallığında oluşmuş ekosistemi sonradan ağaç dikerek oluşturmanız mümkün değil. Yani sonradan siz bir orman oluştursanız da o ormanın kendi doğallığında oluşan ekosistemi ve faydayı yakalamanız mümkün değildir.

Dolayısıyla "Altını ithal ediyoruz." diyorsunuz. Bakın, bu konuyla ilgili araştırma yapan kurumların açıklamaları var. Türkiye'nin altın ihtiyacının kat kat fazlasıyla piyasada altın var, böyle bir gerçek de var. Ama bizim orman ihtiyacımıza bir baktığımız zaman ne bileyim, son yirmi yıl, otuz yıl, son elli yılla bir karşılaştırma yapın bakalım, ormanlar artmış mı, azalmış mı?

BAŞKAN – Buyurun.

TEMA VAKFI ÇEVRE POLİTİKALARI KOORDİNATÖRÜ BUKET BAHAR DIVRAK – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; TEMA Vakfı adına buradayım.

Bütün milletvekillerimize, Komisyon üyesi ve alt komisyon milletvekillerimize yasadaki bazı görüşlerimizi iletmiştik bir tablo hâlinde. Bunlardan 14'üncü maddeyle ilgili ben de birkaç şey söylemek istiyorum. Zaten vekillerimiz biraz aktardı ama öncelikle şunun altını çizmek istiyorum: Doğanın yararına olmayan hiçbir şey kamunun yararına olamaz inancındayız. Doğal varlıklarımızın uzun vadede karşı karşıya olduğu baskı ve tehditlerin farkındayız. Maden Kanunu'yla ilgili bir değişiklik burada söz konusu ve sektör temsilcileri burada. Kendilerince de haklarını ve çalışma koşullarını iyileştirmek üzere çalışıyorlar ve burada savunuculuk yapıyorlar ama aynı zamanda hakikaten Türkiye'de şu anda tarım alanlarımız, 1'inci, 2'nci sınıf tarım alanlarımız, gıda güvencesi açısından kritik olan ve orman alanlarımız taş ocağı çeşitli madenlerin geliştirilmesiyle ilgili projeler, yatırımlar, ÇED süreçleri ve bütün bu lisans talepleriyle baskı altındalar. Biz buradaki devlet hakkını sadece bir bedel ödenmesi olarak görmüyoruz, sadece madenciliğin her türlü madencilik faaliyetinin ormanlarımızın korunması karşısında bir üstünlük yorumlaması olarak algılıyoruz açıkçası. Ormanlara ilişkin yaptığımız, aldığımız her karar aslında bir tercihtir ve bu tercihlerin de sonuçları vardır.

Sayın vekilimizin arz ettiği gibi, ekosistem hizmetleri dediğimiz, aslında hiçbir bedel, paha biçemeyeceğimiz ormanlarımızın bize sunduğu bütün o hizmetlerden bir anlamda vazgeçiyor oluyoruz orada bir madencilik faaliyetine izin tahsis ettiğimiz durumda. Dolayısıyla, bu madde konusunda endişeliyiz, elbette Tarım ve Orman Bakanlığının uygun görüşü alınarak ya da OGM'nin uygun görüşü alınarak bazı izin süreçlerinin sürdüğünü biliyoruz ama bizim yasa koyucular olarak ortaya

koyacağımız irade, eğer bir sektörü, bir üretim kolunu ormanın ya da doğanın diğer bileşenlerinin üstüne çıkaran, ona üstünlük sağlayan, öncelik sağlayan bir şekilde nitelendirirsek her koşulda Tarım ve Orman Bakanlığımızın da zaten buna olumlu görüş vermesiyle neticelenecek durumda. Dolayısıyla, ormanları korumanın bir kamu yararı ve öncelik olduğu kanaatindeyiz ve düşüncesindeyiz, bu hususta endişemizi de sizlere arz etmek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Müzeyyen Hanım, buyurun.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ben de TEMA'nın bize son anda ilettiği görüşleri iletmek üzere söz almıştım. Aynı şekilde düşünüyorum yani 1 ağacı kestiğimizde yerine 5 ağaç dikince orman olmuyor. Yani oradaki kurdu, kuşu, ayıyı, mantarı, oradaki faunayı ve florayı yok ediyorsunuz ormanı yok ettiğiniz zaman. Dolayısıyla, bunun böyle bir ederle yani 1 ağaç yerine 5 ağaç dikmek gibi bir bedelle ölçülmesinin çok mantıklı olmadığını düşünüyorum ben de.

Ayrıca da eski bir İller Bankası çalışanı olarak biraz belediyelerden yana tavır koymak istiyorum. Mesela, burada, il belediyeleri veya ilçe belediyeleri sınırları içerisinde yapılan üretimlerle ilgili herhangi bir pay verilmemesi kısmını tekrar…

BAŞKAN – Alt komisyonda ilave ettiniz herhâlde onu.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ben de görünmüyor o, bilemiyorum, ilave edildi mi? Edilmedi zannedersem, bu konu şey yapılmadı.

BAŞKAN – O belediyelere hisse veriyoruz ya.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Hayır efendim, büyükşehir belediyesi olmayan illerde yüzde 25'i il özel idarelerine ama büyükşehir belediyesi olan illerde tamamı genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere…

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Yok, yarısı kırsala ait olmak üzere ve kalanı da YİKOB'a ait olmak üzere İçişleri Bakanlığı hesabından genel bütçeye aktarılır.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Genel bütçeye aktarılıyor yani belediyelere gelmiyor ama.

BAŞKAN – Büyükşehir belediyelerine geliyor ama.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Aktarılıyor oraya.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Aktarılıyor mu büyükşehre? Aktarılıyorsa tamam.

BAŞKAN – Şimdi bir önergemiz var zaten, bu maddeyi biraz daha anlaşılır hâle getirmek için bütçe disiplini açısından, bizim arkadaşlarımızın bir önergesi var, o önergeyi okutacağım.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Belediyeleri savunma ihtiyacı hissettim İller Bankalı olarak.

BAŞKAN – Buyurun.

Siz TEMA'ya aykırı bir şey söyleyeceksiniz herhâlde.

TÜRKİYE MERMER DOĞALTAŞ VE MAKİNALARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ ESİN OZGAN – Hem dâhil hem aykırı.

BAŞKAN – Bir bakalım, neymiş.

TÜRKİYE MERMER DOĞALTAŞ VE MAKİNALARI ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ ESİN OZGAN – Çoğumuz meslektaşız ve yer bilimciyiz esasında, iyi bir hayvan hakları savunucusuyum, onu da söylemek isterim esasında. Madenler olmasa hayatımız olmuyor yani her birimizin elinde cep telefonu ve bunlarla hayatımızı devam ettiriyoruz her şeyden önce ya da yaşadığımız binalarla. Dolayısıyla da madenciliğin çevreyle birlikte hareket etmesi gerekiyor.

Üretirken çok da kirletmeden, çok da dikkat ederek üretimlerimizi yapmamız gerekiyor. Ben burada Bakanlığımıza ve Genel Müdürlüğümüze kurumum ve madencilik sektörü adına da çok teşekkür etmek isterim. Mermer atıklarıyla ilgili bir madde eklendi kanun teklifine, 14'üncü maddede ve taş ocaklarının ham madde üretim izin belgeleriyle ilgili, mermer atıkları varsa civarında, 20 kilometre mesafede, aynı mineraloji ve kimyasal bileşime sahip, bunların kullanılması yönünde yani bir anlamda, geri dönüşümün sağlanmasıyla ilgili. Hem çevrenin korunması hem yeniden ocakların açılmasının önüne geçilmesiyle ilgili daha önce bir çalıştay yapıldı aralık ayında, 19 Ocakta da ikinci çalıştayımız var yine Bakanlığımızın düzenlediği, gelirseniz bizleri çok memnun edersiniz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, 14'üncü madde üzerinde bir önerge var, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi Ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesiyle değiştirilen 3213 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinin on üçüncü fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ahmet Çolakoğlu

Zonguldak

"Ruhsat sahibi tarafından Genel Müdürlüğün muhasebe birimi hesabına yatırılan Devlet hakkı tutarının;

a) Büyükşehir belediyesi olan illerde, tamamı genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere anılan muhasebe birimince Hazine hesabına 15 işgünü içinde aktarılır. Bu tutarın %50'sini yarısı kırsalda kullanılmak kaydıyla, yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarına aktarılmak üzere İçişleri Bakanlığı bütçesine ödenek eklemeye İçişleri Bakanı yetkilidir.

b) Büyükşehir belediyesi olmayan illerde ise %25'i il özel idaresi hesabına, %25'i ruhsatın bulunduğu bölgeyle sınırlı olarak altyapı yatırımlarında kullanılmak üzere, doğrudan ilgili ilçeye veya ilçelerin köylere hizmet götürme birlikleri hesabına, %50'si de genel bütçeye kaydedilmek üzere Hazine hesabına anılan muhasebe birimince 15 işgünü içinde aktarılır.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Söz konusu fıkranın bütçe tekniğine uygun olarak değiştirilmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Tamamen teknik bir düzenleme. En sondaki fıkrayı birinci fıkradan, ikinci fıkradan ayırmak için yapılan bir düzenleme.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Önergeyi tekrar okursak, yanlış anlaşılma olmasın düşüncesiyle söylüyorum. (A) bendinde bir sıkıntı yok ama (b) bendinde "%50'si de genel bütçeye kaydedilmek üzere" derken orada aktarılma kısmı yok dolayısıyla genel bütçede kalacak gibi görünüyor. Büyükşehirlerde bütün hepsini ilgili ile gönderirken büyükşehir olmayan yerlerde yüzde 50'si sanki genel bütçede kalmış gibi bir okumanız oldu, oraya bir bakalım.

Yine (a) bendinde "yarısı kırsalda kullanılmak kaydıyla" kısmını, ne olur ne olmaz diye, daha net olmak için söylüyorum "yarısı ilgili ilin kırsalında kalmak kaydıyla" şeklinde olması daha net olacaktır.

BAŞKAN – Zaten o öyledir, başka yer olmaz.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Tamam, net ibare olsun diye söylüyorum.

Ama (b) bendinde…

BAŞKAN – İkisine de "aktarılır" diye konulmuş, önergede "aktarılır" ifadesi var.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmiştir.

Değiştirilen önerge doğrultusunda 14'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

15'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 15- 3213 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasına aşağıdaki cümle ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Ruhsat sahibi, arama ve/veya işletme ruhsatı süresince Ulusal Maden Kaynak ve Rezerv Raporlama Koduna göre hazırlanan teknik raporlar ile kaynak veya rezerv olarak bildirdiği madenlerin bulucusu sayılır. Bu hakkı talep eden ruhsat sahibine buluculuk belgesi verilir. "

"Buluculuk hakkı hesabında kullanılacak ocak başı satış fiyatı, Genel Müdürlük tarafından her yıl belirlenerek ilan edilen ve Devlet hakkı ödemelerinde esas alınan ocak başı satış fiyatından daha düşük olamaz."

"Üçüncü kişiler, ihalelik sahalara ilişkin Genel Müdürlük ile veya ruhsat sahibi ile yaptıkları sözleşmeler kapsamında ruhsat sahasındaki görünür rezervi tespit etmeye ve/veya geliştirmeye yönelik yaptıkları faaliyetler sonucunda, tespit ettikleri ve/veya geliştirdikleri görünür rezervde pay sahibi olabilirler. Görünür rezervi geliştirme hakkına yönelik yapılan sözleşmeler Genel Müdürlüğe başvurulması halinde bilgi amaçlı maden siciline şerh edilir."

BAŞKAN – 15'inci madde üzerinde söz talebi? Yok.

Önerge yok.

15'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

16'ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 16- 3213 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan "III. Grup ve" İbaresi "III. Grup," şeklinde, "sertifikası" ibaresi "ruhsatı" şeklinde değiştirilmiş ve "arama ruhsatı" ibaresi fıkra metninden çıkarılmış, dördüncü fıkrasında yer alan "Bakanlıkça" ibaresi "Genel Müdürlükçe" şeklinde, beşinci fıkrasında yer alan "sertifikası" ibaresi "ruhsatı" şeklinde, altıncı fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkraya birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

"Ruhsatlar, sahibinin ruhsat bedellerini ödeyerek müracaatta bulunması ve birleştirmeye konu tüm ruhsatlarının işletme izinli olması şartıyla, düzenlenme tarihi daha eski olan ruhsatta birleştirilebilir."

"Diğer ruhsatlar hangi aşamada olursa olsun birleştirilemez. Ancak kamu kurum ve kuruluşlarının ruhsatları hangi aşamada olursa olsun birleştirilebilir."

BAŞKAN – 16'ncı madde üzerinde söz talebi? Yok.

Önerge yok.

16'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

17'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 17- 3213 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “genel bütçeye” ibaresi “Genel Müdürlüğün bütçesine” şeklinde değiştirilmiş, aynı fıkrada yer alan “ilgili muhasebe birimi hesabına” ibaresi fıkra metninden çıkarılmış, ikinci fıkrasına aşağıdaki cümleler eklenmiş, altıncı fıkrasında yer alan “sertifikası” ibareleri “ruhsatı” şeklinde, üçüncü, dördüncü, yedinci, dokuzuncu, onuncu ve ondördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde ve onikinci fıkrasında yer alan “50.000” ibareleri “77.632” şeklinde değiştirilmiştir. “Ruhsatların süre uzatım taleplerinin en geç ruhsat süresinin bitiş tarihinden altı ay önce Genel Müdürlüğe verilmesi zorunludur. Aksi halde ruhsat süresi uzatılmaz ve bu alanlar başka bir işleme gerek kalmaksızın ihalelik saha konumuna getirilerek ihale yolu ile ruhsatlandırılır.

“I. Grup (a) bendi madenlerin işletme ruhsat süresi beş yıldır. Diğer grup madenlerin işletme ruhsat süresi on yıldan az olmamak üzere projesine göre belirlenir. I. Grup (a) bendi ve diğer gruplardaki maden işletme ruhsatlarının süresi, sürenin bitiminden altı ay önce süre uzatma talebinin olması ve uygun bulunması hâlinde uzatılabilir. I. Grup (a) bendi maden işletme ruhsat süresini uzatma taleplerinde, işletme ruhsat bedelinin beş katından fazla olmamak üzere büyükşehir belediyesi olan illerde valilik, diğer illerde ise il özel idaresi tarafından belirlenen uzatma bedeli alınır. Süre uzatımları dahil toplam işletme ruhsat süresi I. Grup madenlerde otuz yılı, II. Grup madenlerde kırk yılı, diğer grup madenlerde ise elli yılı geçmeyecek şekilde projesine göre Genel Müdürlük tarafından belirlenir. I, Grup madenlerde otuz yıldan altmış yıla kadar, II. Grup madenlerde kırk yıldan seksen yıla kadar sürenin uzatılmasına Bakan, diğer grup madenlerde ise elli yıldan doksandokuz yıla kadar sürenin uzatılmasına Cumhurbaşkanı yetkilidir. Ruhsat süreleri, süre uzatımları dahil bu süreleri aşamaz ve süresinin sonuna gelen ruhsat alanları başka bir işleme gerek kalmaksızın ruhsat sahasındaki buluculuk ve görünür rezerv geliştirme hakkı düşürülerek ihalelik saha konumuna gelir. Kamu kurum ve kuruluşlarına ait ruhsatlarda süre sınırları uygulanmaz. Kamu kurum ve kuruluşları tarafından ihale edilen ruhsat sahalarında ruhsat süre başlangıcı hak sahibi adına ruhsatın düzenlendiği tarihtir.

Arama ruhsatlı sahalara, geçici tesis alam ile arama süresince belirlenen görünür ve/veya muhtemel rezerv alanı üzerine, arama ruhsatının diğer kısımları taksir edilerek, işletme ruhsatı verilir. Ancak maden işletme faaliyetlerinin yapılması mümkün olmayan küçük alanlar içerecek şekilde işletme ruhsatı düzenlenemez. Maden işletme faaliyetleri yapılamayacak nitelikte küçük alanlar içerir şekilde yapılan işletme ruhsat taleplerinde bu alanlar Genel Müdürlükçe ruhsattan taksir edilir. Taksir edilen küçük alan, taksir edildiği ruhsatın mücaviri sayılmaz. İşletme ruhsatlarında, geçici tesis alanı ve görünür rezerv alanına işletme izni verilir. Muhtemel rezerv alanlarının IV. Grup maden işletme ruhsat sahalarında on yıl, diğer grup maden işletme ruhsat sahalarında beş yıl içinde Ulusal Maden Kaynak ve Rezerv Raporlama Koduna göre kaynak ve/veya rezerv haline getirilmeyen alanlar da taksir edilir. İşletme ruhsatlarında muhtemel rezerv alanlarının Ulusal Maden Kaynak ve Rezerv Raporlama Koduna göre kaynak ve/veya rezerv alanı haline getirilmesine yönelik yapılacak faaliyetlerde 17 nci maddenin dokuzuncu fıkrası hükmü uygulanır. İşletme ruhsatlarında, işletme izin alanı dışında kalan alanlarda görünür rezervin tespitine yönelik yapılacak arama faaliyetlerinde alınması gerekli izinler arama ruhsatları ile aynı hükümlere tabidir.”

“V. Grup madenlerde işletme ruhsatı süresi beş yıl olup bu süre uzatılabilir.”

“Görünür rezervi belirlenen alanlar üzerine maden işletmeciliğine engel olacak şekilde başka grup işletme ruhsatı verilemez. Ayrı ayrı üretilmesi imkanı olmayan farklı gruptaki madenler için üst üste işletme ruhsatı verilemez. Ancak farklı gruptaki ruhsat taleplerinin aynı kişiye ait olması veya talep sahiplerinin aralarında mutabakat sağladıklarını belgelemeleri halinde bu şart aranmaz. IV. Grup maden ruhsat sahaları üzerine V. Grup maden ruhsatı verilemez. V. Grup maden ruhsat sahalarının üzerine

ise IV. Grup maden ruhsatı verilebilir. Ancak bu durumda IV. Grup maden ruhsat sahalarında yapılan madencilik faaliyetlerinde elde edilen V. Grup madenlerin V. Grup maden ruhsat sahibine IV. Grup maden ruhsat sahibi tarafından herhangi bir bedel talep edilmeksizin teslim edilmesi zorunludur. Aksi takdirde 10 uncu maddenin yedinci fıkrası ile 12 nci maddesinin beşinci fıkrası kapsamında işlem tesis edilir. Ayrıca V. Grup maden ruhsatlarında, Kanunun 16 ncı maddesinin on birinci fıkrası kapsamında zaruri üretim ve/veya pasa değerlendirme izni verilmez.

Aynı alanda ayrı veya aynı gruplara ait ruhsat faaliyetlerinin çakışmasından dolayı, ruhsat sahipleri arasında uyuşmazlık çıkması veya kendi aralarında mutabakat sağlayamamaları halinde, Genel Müdürlük, projeler üzerinde ve/veya yerinde inceleme yapar. İnceleme sonucunda bu alanda ayrı ayrı çalışma imkânının tespiti halinde, çalışma esasları Genel Müdürlükçe belirlenir. Bu mümkün değilse öncelik hakkı esas alınarak faaliyete izin verilir."

"Ereğli Kömür Havzasındaki taşkömürü ve 2840 sayılı Bor Tuzları, Trona ve Asfaltit Madenleri ile Nükleer Enerji Hammaddelerinin İşletilmesini, Linyit ve Demir Sahalarının Bazılarının ladesini Düzenleyen Kanunda sayılan bor tuzu, toryum ve uranyum madenleri ile bu ruhsatlarda birlikte işletilme zorunluluğu olan, kompleks halde bulunan madenler için bu maddede yazılı süreler uygulanmaz."

BAŞKAN – 17'nci madde üzerinde söz talebi? Yok.

Önerge yok.

17'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

18'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 18- 3213 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin yedinci fıkrasında yer alan "Bakanlık" ibaresi "Genel Müdürlük" olarak değiştirilmiş ve aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"İhalelik sahalar, ihale edilmeksizin İhtisaslaşmış Devlet Kuruluşlarına Bakan onayı ile verilebilir."

BAŞKAN – 18'inci madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi Ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 18'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan

Kocaeli

BAŞKAN – Tahsin Bey, buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – "Sayın Başkan, burada şunu söylüyor: İhalelik sahalar ihale edilmeksizin ihtisaslaşmış devlet kuruluşlarına Bakan onayıyla verilebilir." Yani özel sektör-kamu ortaklığı şirketler de var. Buradaki bizim kaygımız, kamu ortaklığı özel şirketlere de verilebilir anlamına geliyor, buna bir açıklık getirirse arkadaşlar…

BAŞKAN – Kamudan arkadaşlarımız Tahsin Bey'in sorusunu ifade ederlerse, buradaki "ihalelik sahalar, ihale edilmeksizin ihtisaslaşmış devlet kurumlarına" yani devlet kuruluşlarına ihalesiz vermesinde bir…

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Engel yok.

BAŞKAN – Kamudan kamuya var.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Kamu ortaklığı var.

BAŞKAN – İhtisaslaşmış devlet kurulunda kamu ortaklığı var mı?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ –Hayır, yüzde 100 devlet.

BAŞKAN – Yani devir yüzde 100 devlet arasında oluyor.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Evet.

BAŞKAN – Selami Bey açıklasın mı Tahsin Bey?

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – İsterseniz ben de söyleyeyim, ondan sonra…

BAŞKAN – Müzeyyeni Hanım'ı dinleyelim ondan sonra Selami Bey gene açıklasın.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Şimdi yapılan bu düzenlemeyle, 30'uncu maddeye eklemlenen fıkrayla "İhalelik sahalar ihale edilmeksizin ihtisaslaşmış devlet kuruluşlarına bakan onayıyla verilebilir." hükmü getirilmiştir. Yapılan bu düzenlemeyle başta MTA Genel Müdürlüğü olmak üzere taksir edilen veya bir sebepten dolayı düşen ruhsatlar başta Varlık Fonu kapsamındaki şirketler olmak üzere diğer kurumlara ihale edilmeksizin devredilebilecek, Varlık Fonu içinde yer alan kuruluşlar tarafından da Varlık Fonu Yasası çerçevesinde bu ruhsat sahaları devir, ipotek, rehin olarak verilebilecektir. Bu düzenlemeyle ülke yer altı kaynakları kimsenin haberi olmadan Varlık Fonu marifetiyle…

BAŞKAN – Özelleştirilmiş hâle gelecek.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – …verilebilecektir diyeyim. Özelleştirilmiş hâle gelecektir. "Yağmalanabilecektir." cümlesini çok kullanmak istemedim.

BAŞKAN – Doğru, kullanmıyorsunuz. Biz nezaketi hiç elden bırakmadık.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Kullanmak istemediğim için durakladım orada.

BAŞKAN – Ben de yardımcı oldum size.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ediyorum.

Bu düzenlemenin madde metninden çıkarılması gerektiğini düşünüyoruz.

BAŞKAN – Evet, Selami Bey, bu hassasiyetleri, bu konuları da dikkate alarak, hepimizin hassas olduğu bir konu…

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Başkanım, esasında bu ihtisaslaşmış kamu kurumlarının tanımını geçtik, madencilik faaliyetlerinde, alanlarında ihtisas sahibi kamu kurum, kuruluşları dedik. Burada kamudan başkası söz konusu değildir. Ayrıca maden…

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Varlık Fonu'ndan dolayı.

BAŞKAN – Varlık Fonu'unda olan var mı böyle?

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Eti Maden var mesela.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Eti Maden yüzde 100 kamu olarak zaten madencilik faaliyetini gösteren şirket.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Devredebiliyor.

BAŞKAN – Ama Varlık Fonu'yla ilgili, bakın diyor ki: "Varlık Fonu'nda olan kurumlara…"

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Başkanım, mevcut kanunumuzda 47'nci maddede zaten bu hüküm uygulanabiliyor, MTA'ya devredilip, MTA'dan ihtisaslaşmış kamu kurum, kuruluşlarına bakanlık onayıyla verilebiliyor.

Burada daha kulağımızı tersinden tutmak yerine ihtiyaç hâlinde ihtisaslaşmış kamu kurumlarına, genel müdürlük değil, aynı şekilde yine bakan onayıyla verilmesine imkân tanınıyor. Özünde olmayan bir şey gibi…

BAŞKAN – Yine bakan onayı, yine bakan onayı.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Yine bakan onayı, yine bakan onayı.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bizim onaydan sıkıntımız yok, ihalesiz verilmesinden…

BAŞKAN – "Zaten var." diyor. Şimdi Tahsin Bey diyor ki: "MTA vasıtasıyla bu iş yapılıyordu, bakan onaylıyordu. Şimdi MTA değil, bakan doğrudan doğruya bu işi onaylayabiliyor."

Sizin önergeniz var mı? Önergeyi okuduk zaten.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Tabii, tabii. Gerekçesini de okuyun.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Teklife göre ihtisaslaşmış devlet kuruluşu madencilik faaliyetleriyle ilgili konularda ihtisas sahibi kamu kurum ve kuruluşları ile üniversiteler olarak tanımlanmıştır. Talep hâlinde üniversitelere ruhsat verilmesi sonucu ortaya çıkmaktadır. Ayrıca DSİ, Karayolları gibi kuruluşlara da özellikle bir ve ikinci grup ruhsatlar verilerek ham madde olarak üretim yapma yetkisi verilmektedir. Bu durum ruhsat hukukunun yürütülmesi için sakıncalı bir ortam yaratacaktır. Bu nedenle sakıncalı durumların ortaya çıkmasının önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Burada bir şey daha söylemek istiyorum. "MTA zaten veriyordu." dedi Sayın Selami Bey. Normalde MTA MİGEM'e devrediyor, MİGEM de ihaleye çıkarak bu şeyleri veriyordu. Hani bu ihalesiz verilmiyordu. Onu da burada belirtmek istiyorum.

BAŞKAN – Şimdi Müzeyyen Hanım, önergenin gerekçesinde "üniversiteler" diye yazıyor. Biliyorsunuz üniversiteleri çıkardık biz. Şimdi bu önergeyi arkadaşlar yeniden güncellemeden yazdıkları için fark oluyor. Sizin açıkladığınızla gerekçe arasında büyük bir fark var. Yani burada üniversitelerin endişelerini doğurmuşlar gerekçede fakat üniversitelere çıkınca zaten gerekçedeki endişe ortadan kalkmış oluyor. Herhâlde 5'inci maddede biz üniversiteleri çıkardık. Yani bunu hazırlayan arkadaşlarımız o alt komisyonda değildi tahmin ediyorum. Hazırlayan arkadaşlarımız o değişikliğin farkında olmadan yapmışlar. O fark da gitmiş oluyor.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Tamam, bunu düzeltiriz.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul…

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayın Başkan, arada bir şey eklemek veya sormak istiyorum.

BAŞKAN – Peki, buyurun.

Arkadaşlar, böyle konuşmaya can kurban, ne kadar teknik, ne kadar güzel konuşuyoruz ya. Aylarca konuşalım biz bunu ya. Ama Genel Kurulda Sayın Kaboğlu'nun dediğini de yapalım. Şura müthiş bir mutfak. Doğru mu?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Doğru, doğru.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Kesinlikle.

BAŞKAN – Evet, buyurun.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayın Başkan, burada "İhalelik sahalar, ihale edilmeksizin, ihtisaslaşmış devlet kuruluşlarına bakan onayıyla verilir." diyor. Burada "devlet kurumu" değil, "kuruluşu" ifadesi var, dolayısıyla iştirakleri noktasında bir soru işareti var. Bunu neden söylüyorum: İsterseniz o noktayı da hemen ifade edeyim. Şimdi EÜAŞ'ın genel müdürü aynı zamanda yine bir devlet kurumu olan TEMSAN'la ortak firma kurarak… Yüzde 60'ı özel, kendisine ait bir firmadır. EÜAŞ genel müdürü istifa etmeden önce tabii. Bu görevi almadan -Resmî Gazete'de- yaklaşık bir hafta önce kendisi istifa etmiştir. Dolayısıyla TEMSAN'ın da ortaklığı yüzde 40 şeklinde bir teşekkülü vardı. Daha sonra bu görevden ayrıldı, bir hafta sonra da EÜAŞ'a genel müdür oldu. Yani aslında işin gerçek sahibi EÜAŞ. Zaten TEMSAN'la o yapı ortaklığına işi vermişti. Dolayısıyla kendisi EÜAŞ'a genel müdür oldu. Şimdi, dolayısıyla devlet teşekkülü, kurum teşekkülü dediğimiz şeyin ortaklık yapısı birbirinden farklı. Orada özel sektör de var. Onun kârlılık anlayışı, arayışı, başka parametreler de işin içine giriyor. Buna dayanarak özellikle soruyorum. Bu ucu böyle açık özel sektör, devlet iş birliği yapılırken özellikle yurt dışı üzerinde Sayıştay denetiminin dışına çıkması açısından belki zaman zaman ülke menfaatine de faydalar sağlayabilir, tazminat yükümlülüklerinden kurtarmak bakımından ama yurt içinde de olduğu zaman bazı sıkıntılar doğuruyor. Bir açıklık getirilmesini rica edebilir miyim?

BAŞKAN – Selami Bey, siz mi açıklayacaksınız?

Buyurun.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Başkanım, mevcut kanunun 47'nci maddesinin (4)'üncü fıkrasını okuyorum izninizle: "Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü tarafından buluculuk hakkı kazanılan maden ruhsat sahaları, bedeli karşılığında ihtisaslaşmış Devlet kuruluşları ile bunların bağlı ortaklıklarına Bakan onayı ile devredilebilir." Mevcut düzenlememizde zaten var. Bunu söylerken, "zaten var" derken 47'nci maddeyi, aynı şeyi bunda okuma gereği duydum.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani devlet-özel ortak olunan iştirakler de buna dahil.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Değil.

BAŞKAN – Evet, bu vuzuha kavuştu diye tahmin ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

18'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

18'inci maddeden sonra gelmek üzere yeni madde ihdasıyla ilgili bir önerge vardır, önergeyi okutup işleme alacağım.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) asas numaralı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararname'de değişiklik yapılmasını öngören kanun teklifine aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

"3213 sayılı Kanun'un 31'inci maddesine son fıkrasından sonra gelmek üzere olarak aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

'Daimi Nezaretçilerin hak ve yetkileri, görevlerini yerine getirmeleri nedeniyle kısıtlanamaz. Bu kişiler, görevlerini mesleğin gerektirdiği etik ilkeler ve mesleki bağımsızlık içerisinde yürütür. Daimi nezaretçilerin iş sözleşmelerine bu Kanun ve ilgili mevzuat ile belirlenen görevlerini yerine getirmelerinden dolayı son verilemez ve bu kişiler hiçbir şekilde hak kaybına uğratılamaz. Aksi takdirde işveren hakkında bir yıllık sözleşme ücreti tutarından az olmamak üzere tazminata hükmedilir. Daimi

nezaretçilerin iş kanunları ve diğer kanunlara göre sahip olduğu hakları saklıdır. Açılan davada, kötü niyetle gerçek dışı bildirimde bulunduğu mahkeme kararıyla tespit edilen daimi nezaretçinin belgesi, altı ay süreyle askıya alınır."

Kazım Arslan	Müzeyyen Şevkin	Tahsin Tarhan
Denizli	Adana	Kocaeli
Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu		Ahmet Akın
Manisa		Balıkesir

BAŞKAN – Bunu arkadaşlarımız 31'inci maddeye yapmışlar. Biz İş Güvencesi Yasası'yla ilgili bu konuyu değerlendireceğiz, bakacağız.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Çekeriz.

BAŞKAN – Önergeyi çekiyorsunuz. Onu yapacağız, uygun gördüğümüz takdirde Genel Kurulda o işi yapacağız.

Benim işveren ve diğer şeylerle aldığım ve arkadaşlarımızla paylaştığım şeyler var. Haklı-haksız olabilir. Biz hakem görevini yapıyoruz.

Önerge geri çekilmiştir.

MADDE 19- 3213 sayılı Kanunun 47 nci maddesine ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğünün 14/6/1935 tarihli ve 2804 sayılı Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü Kanununun 5 inci maddesine göre maden ruhsat sahipleri ile yapmış olduğu arama ve araştırma tip sözleşmeleri maden siciline bilgi amaçlı şerh edilir."

BAŞKAN – 19'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler…

18'i oyladık, 19'dayız.

20'nci madde üzerinde söz talebi yok.

Arkadaşlar, 19'uncu maddede bir uyarı geldi. "Kabul edenler" dedim, "Kabul edilmiştir" dememiştim.

19'uncu maddeyi yeniden oyluyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… 19'uncu madde kabul edilmiştir.

MADDE 20-3213 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Türkiye Taşkömürü Kurumu ile Türkiye Kömür İşletmeleri, uhdelerinde bulunan maden ruhsatlarını işletmeye, işlettirmeye, bunları bölerek yeni ruhsat talep etmeye ve bu ruhsatları ihale etmeye yetkilidir. Bu fıkra kapsamında yapılacak ihale sonucunda Türkiye Taşkömürü Kurumu ile Türkiye Kömür İşletmeleri ihaleyi kazananla yapacağı sözleşme hükümleri saklı kalmak kaydıyla ihale edilen sahayı devredebilir ve ihaleyi kazanan adına ruhsat düzenlenebilir. Ruhsat devrine esas olan sözleşme ilgili ruhsatın siciline şerh edilir. Genel Müdürlük bu sözleşmenin tarafı değildir. Ancak, Türkiye Taşkömürü Kurumunun halen kendisi tarafından doğrudan işletilen işletme izin alanlarında oluşturulacak ruhsatlar bu madde kapsamında ihale edilemez. Kamu kurum ve kuruluşları ruhsat sahalarındaki rödövansçılarımn rödövansa konu olan kısmını ruhsat sahalarından bölerek rödövans sözleşmesinin hükümleri saklı kalmak kaydıyla rödövans sözleşmesi sona erene kadar rödövans sözleşmesini yaptığı kişiye devredebilir ve rödövansçı adına ruhsat düzenlenebilir. Ruhsat devrine esas olan rödövans sözleşmesi ilgili ruhsatın siciline şerh edilir. Genel Müdürlük bu sözleşmenin tarafı

değildir. Bu fıkra kapsamında devredilmiş olan ruhsat sahalarında yapılacak madencilik faaliyetlerinden doğacak maden kanunu, iş kanunu, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili idari, mali ve hukuki sorumluluklar ruhsatı devralana aittir."

BAŞKAN – 20'nci madde üzerinde Ünal Bey'in önerge hakkında konuşma hakkı yok ama onda da vermiş olalım.

Buyurun.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım ve sivil toplum örgütlerinin değerli temsilcileri; öncelikle konuşmama başlamadan önce selam, saygılarımı iletiyorum.

Tabii, bizim için, Zonguldak için Türkiye Taşkömürü Kurumu çok önemli bir kurum. Neden çok önemli bir kurum? Çünkü Zonguldak'ın bütün psikolojisi, sosyolojisi, geçimi, ekonomisi, her şeyi taş kömürü üzerine kuruludur ve yüz yetmiş yıldır bizim Zonguldak'ta taş kömürü çıkartılır ve Zonguldak taş kömürüyle var olmuş bir kenttir. Dolayısıyla Türkiye'deki diğer illere baktığımızda Zonguldak'ın durumu farklılık arz eder. Tabii, taş kömürü de gerçekten stratejik bir üründür, enerji kaynağıdır. Bugün KİT Komisyonunda Türkiye Taşkömürü Kurumunun Sayıştay raporlarını görüştüğümüzde de yine benzer ifadelerde bulunmuştuk. Orada Genel Müdürümüzün yapmış olduğu sunumda, önümüzdeki yıllarda taş kömürü tüketiminin dünyada yüzde 74 oranında artabileceği öngörülmektedir ve taş kömürünü de çok ciddi oranda ihtiyacımız var.

Şu anda Türkiye'nin ortalama yıllık taş kömürü tüketimi 36-37 milyon ton civarında. Bunun 6-7 milyon tonunu yüksek kalorili; 6 bin, 7 bin kalorili dediğimiz, koklaşabilme özelliğine sahip taş kömürü tüketimi oluşturmakta, geriye kalan yaklaşık 30 milyon tonluk bölümü de termik santrallerde ve evlerde yakacak olarak kullanılmakta.

Dolayısıyla, bizim üretimimize baktığımızdaysa, Türkiye'deki üretime baktığımızdaysa üretim son derece düşük rakamlarda. Bugün itibarıyla, 2018 Kasım ayı itibarıyla özel sektör ve kamunun üretimine baktığımızda yaklaşık 1,5 milyon ton civarında bir üretim yapılmış. TTK'nın üretimi 700 tona yakın, 650-700 civarında bir üretim yapılmış yani otuz altıda 1'ini ancak üretebiliyoruz. Oysa rezervlere baktığımızda yaklaşık 1,5 milyar ton rezerv var yani bunun 750 milyon tonu görünür rezerv olarak ifade ediliyor. Bizim Zonguldak havzasına baktığımızda da -havza olarak nitelendiriliyor madencilik anlamında, teknik anlamda- havza imtiyaz alanı 6.885 kilometre. Bu maddenin kapsamı içerisine giren, ruhsatların kapsamına giren şey 6.885 kilometre; 3 bin kilometresi denizde, 3.885 kilometresi ise karada. Toplam 1.545 kilometrekarelik alan bölünerek beş ayrı ruhsat sahası belirtilmiş ve havzanın eksi 1.200 metre derinliğine kadar hesaplanan jeolojik rezervini 1 milyar 500 milyon ton olarak hesaplamışlar az önce ifade ettiğim gibi, 823 milyon tonu da bunun yüzde 55'i özel sektör madenciliğine açılmış.

Türkiye Taşkömürü Kurumu da genel müdürlük birimleri ile 5 müessesede faaliyetlerini sürdürmekte ve ağırlıklı olarak da 3 müessesede "koklaşabilme özelliğine sahip" dediğimiz yani 6 bin, 7 bin kalorili, demir çelik sektöründe ve ağır sanayide kullanılan taş kömürünü üretebiliyoruz Kozlu, Üzülmez ve Karadon bölgelerinde ve bu da rezervin yaklaşık yüzde 57'sini oluşturmakta.

Türkiye Taşkömürü Kurumunun da kurulu kapasitesi 5 milyon ton. Ancak bakıyoruz üretim rakamlarına, son derece düşük rakamlar. Gitgide düşen bir üretim rakamı söz konusu. Sadece ve sadece bu 5 milyon ton kurulu kapasiteyle demir çelik sektöründeki ihtiyaca dahi cevap veremiyoruz bugünkü tüketime göre. Dolayısıyla taş kömürüne ihtiyacımız var.

Aynı zamanda Zonguldak'ın da en büyük sorunu işsizlik değerli arkadaşlar ve on binlerce gencimiz de şu anda işsiz vaziyette iş beklemekte. Ve yukarıda, netice itibarıyla, işçi var, aşağıda kömür var ama bunu çıkartacak bir irade yok.

Geçen dönem, Sayın Başkanımız iyi bilir, o da katkı sunmuştu bu değişikliğe, yardımcı olmuştu. O kısım korunuyor. İşte o zaman bu görüşlerimizi ifade etmiştik. Gerçekten yani bu özelleştirmenin önünü açan bir maddeydi bu. Yani Türkiye Taşkömürünün uhdesinde bulunan ruhsatların bölünerek, parçalanarak özelleştirilmesinin önünün açılacağını öngörüyorduk ve aynı zamanda buraya da yeterli yatırımın yapılmayacağını düşünerek özelleştirme sonrasında da kurumun kapatılacağını düşünüyorduk. O vesileyle, o bizim dikkat gösterdiğimiz hususlarda Sayın Başkanımız da yardımcı olmuştu, yine TÜRK-İŞ Başkanı…

BAŞKAN – Gece saat üçte hallettik o işi.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Evet, beraberce çıkarmıştık. Mevcut sahalar korunmuş ve redevanslı sahalarla ilgili bölünme, parçalanma onayı verilmişti.

Şimdi yine benzer bir madde yani baktığımızda aynı hükümler burada da var, biraz genişletilmiş bir hâli var. Şimdi, bizim yine burada en büyük endişemiz, hani, özelleştirmeye aslında karşı değiliz. Burada özel sektörün temsilcileri de var ancak Türkiye'de değil sadece, dünyada da yani yer altı kömür madenciliği en tehlikeli, en riskli ve en fazla yatırım gerektiren sektör ve kârlı bir sektör değil, özel sektörün çok da fazla teveccüh gösterdiği bir sektör değil. Hele bizim ülkemizde, özellikle Zonguldak havzasında, özel sektörün çok da teveccüh gösterebileceği bir sektör değil gibi geliyor bana. Çünkü yer altı kömür madenciliği gerçekten, dediğim gibi, zor, riskli ve büyük yatırımlar gerektiren bir alan ve bizde de 1.200 metreye kadar rezerv var yani bunun aşağıya kadar inip çıkartılması maliyetli gerçekten. Ancak ihtiyacımız da var. İşte bu –bahsettim- yıllık 37 milyon tonluk tüketime Türkiye ortalama yıllık 4,5 milyar dolar bir para ödüyor. Çok büyük bir rakam Sayın Başkanım. Yani son sekiz yıla, 2010 yılından bugüne kadar baktığımızda rakamlara 32, 33 milyar dolar civarında bir para ödemişiz, çok büyük bir rakam. Onun için bizim ne yapmamız lazım? Bu yer altında bulunan kömürü pahalı da olsa çıkarmamız lazım. Çünkü yerli ve millî diyoruz, Hükûmetin politikasının böyle olduğu ifade ediliyor ama yerli ve millînin içini dolduramıyoruz bu şekilde. Ne oluyor? Dışarıdan ithal ediyoruz.

Dolayısıyla bizim buradaki önerimiz yani bu şekilde havza madenciliğinden vazgeçiliyor… Şimdi, havza madenciliğini yapmazsanız birtakım tehlikeler ve riskler ortaya çıkıyor; işte üretim düşüyor, işte iş kazalarına davetiye çıkarıyor.

Şimdi, tabii, maddenin içeriğine baktığımızda, ağırlık olarak redevanslı sahalarda sanki bir bölünme, parçalanma var. O zaten geçen sefer çıkarttığımız maddede vardı yani redevanslı sahalarda zaten ruhsatın bölünmesi, parçalanması, devredilmesi imkânı vardı.

BAŞKAN – Olan bir şeyi mi yapıyoruz diyorsunuz burada siz?

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Yani vardı zaten, çok da fazla bir şey değiştirmiyor. İlave olarak, sanırım, burada şu var sadece: İşte, redevanslı sahalarda iş kazalarından doğabilecek olan sorumluluktan kurumu kurtarması gibi bir durum söz konusu. Ama baktığımızda, bunun da büyük sakıncaları olacağını düşünüyorum ben, şöyle: Şimdi, bu redevanslı sahalardaki çalışan şirketlerin tamamı güçlü şirketler değil yani ekonomik anlamda güçsüz olan şirketlere de veriliyor bu. E, ne olacak? Şimdi, buralarda bir iş kazası meydana geldiğinde veya işçiler yasal haklarını alamadıklarında bu sefer ne olacak? TTK'ya gidiliyordu. E, şimdi, işçinin hakkı ortadan kalkmış olacak. Dolayısıyla işçiler açısından, çalışanlar açısından son derece sakıncalı bir durum bu. Yani eğer devlet burada bu sahayı redevanslı olarak veriyorsa, devrediyorsa burada işçiye yani çalışanlara da bir güvence sağlamalı bence

çünkü bakıyorsunuz, on yıl redevanslı sahada faaliyet gösteren şirketler var ama şu ekonomik ortamda sıkıntıya düştüklerinde ne olacak? İşçilerin kıdem tazminatları ve diğer yasal hakları ödenemeyecek. Ödeyemeyince ne olacak? E, zaten güçsüz bir şirket ekonomik anlamda. TTK da bu sorumluluktan kurtulursa, devlet güvencesi de ortadan kalkarsa o arkadaşlarımız, işçi arkadaşlarımız ortada kalacaklar deyim yerindeyse, herhangi bir güvenceleri olmayacak veya bir iş kazası olduğunda, Allah korusun… Yani bu yer altı kömür madenciliği dünyanın en riskli işidir diyoruz, en tehlikeli işidir diyoruz ve toplu ölümlerin yaşandığı bir iştir diyoruz. Gerçekten yakın tarihimizde çok acı olaylara sahne olmuş bir alan yani 301 madencimizi yitirdik Soma'da, yine Zonguldak Karadon'da özel bir şirket devam ediyordu, 30 işçimizi yitirdik, daha sonra 8 işçimizi yitirdik. Mesela, Soma'da olan olayda Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumunun sorumluluğu vardı, müteselsil sorumluluk vardı. Orada yaşamını yitiren madencilerin ailelerinin bir hak kaybı olmadı güvence olduğu için ama bu şekilde bu ruhsatları bölüp parçaladığımızda ve devrettiğimizde, özel sektöre bunu tamamen devrettiğimizde, devleti bu mekanizmadan çıkardığımızda, TTK'yı çıkardığımızda veya TKİ'yi çıkardığımızda, Allah korusun, büyük bir madencilik kazası olduğunda yaşamını yitiren o madencilerimizin aileleri tazminatlarını alamayacaklardır diye düşünüyorum. Onun için yani bu güvenceyi bence ortadan kaldırmamamız gerekiyor diye düşünüyorum.

Ya, düşünebiliyor musunuz, eşini kaybediyor bir kadın, 3 çocuğuyla ortada kalıyor ve sadece bir maaş bağlanıyor. Elbette maaş da bir güvence, SGK güvencesi, neticede bu primleriyle ödenen bir şey ama tazminat davası açtığında tazminatını tahsil edemiyor. Bugün Zonguldak'ta, özellikle bu kaçak maden ocaklarında bunu rahat bir şekilde görebiliyoruz yani bu tür sorumluluktan kurtulma durumu söz konusu olabiliyor ama redevanslı sahalarda Türkiye Taşkömürü Kurumunun sorumluluğu devam ediyor.

Biz hem havza madenciliğinden vazgeçilmesi nedeniyle ve bu havza madenciliğinden vazgeçilmesinden doğan tehlike ve risklerin artması nedeniyle hem de bu işçilerin yasal haklarına kavuşmasının önünde bir engel olacağı düşüncesiyle bu maddenin geri çekilmesini talep ediyoruz.

Sabırla dinlediğiniz için çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Estağfurullah efendim, sizi dinlemek büyük bir zevkti, teşekkür ediyoruz.

Şimdi, değerli arkadaşlar, burada, bu maddede Ünal Bey'in geçen dönemde, 26'ncı Dönemde de söylediği konuyla ilgili -1.500 civarında işçi kardeşimiz madendeydi- hassasiyetlerini anladık, dinledik sendikalarla yaptığımız görüşmede. Nitekim, buradaki devredilemez hükmünü orada ilave ettik, koyduk, muhafaza ettik. Yalnız buradaki, sizin de az önce söylediğiniz gibi, ihtiyaca binaen ortaya çıkabilecek şeylerin bu Bakanlığın işlettikleri hariç olmak üzere kendisinde bulunan ruhsatı redevansçılara verdiği, redevansçıların sınırları dâhilinde işletme ruhsatını onlara redevans süresince izin verme yöntemi… Bence işletmenin daha sağlıklı olması, daha verimli olması gibi bir durum hasıl oluyor. Sizin anlattığınıza göre de zaten ekstra bir durum söz konusu değil ve olağanüstü bir değişiklik de söz konusu değil.

Selami Bey, bu konuda, sizin…

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Sayın Başkan, bir şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN – Çekinceleriniz doğrultusunda Selami Bey teknik olarak bu konuda da bilgi versin, sonra önergeyi oylayalım.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Başkanım, ben de Zonguldak Milletvekili olarak söz istiyorum.

BAŞKAN – Peki.

Buyurun Sayın Şevkin.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim.

Şimdi, tabii, devlet her zaman kâr gütmemeli diye düşünüyoruz yani Zonguldak ve Soma'da istihdama bu kadar ihtiyaç varken ve kömürün bu kadar derinden çıkarılması özel sektör tarafından maliyetli olduğundan -kâr marjlı baktığı için özel sektör- sadece zarar ediyor diye Türkiye Kömür İşletmelerinin ya da Türkiye Taşkömürü Kurumunun tamamen bu sahadan çekilip havza madenciliğini bırakmasının çok anlamlı olmadığını düşünüyoruz. Havza madenciliği bütünlüklü olarak yapılan bir şeydir ve Soma benzeri kazaların yaşanmaması için ve özel sektör girdiğinde de çok fazla ihtiyaç olduğunda o iş güvenliği, can güvenliği, iş ve işçi güvenliği önlemlerinin yeterince alınmaması nedeniyle çok büyük ölümlü kazalara sebebiyet veriyor.

BAŞKAN – Ama jeoloji mühendisi arkadaşlarımız, maden mühendisleri arkadaşlarımız 10'uncu maddedeki görevleri münasebetiyle nezaretçi olarak bu işleri hassasiyetle yapacaklar, çok tartıştık onu.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Yapmaları gerekiyor elbette ama devlet de sadece kâr amacı gütmemelidir.

BAŞKAN – Kâr yok burada, redevansçılara devrediyoruz zaten.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Hayır, işte, redevansçılara devretmekteki amaç…

BAŞKAN – Zaten redevansçıların işlettiği şeyde redevansçılara ruhsat veriyor.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Burada benim söylemeye çalıştığım, kamunun tamamen elini bu kömür işletmelerinden çekmesini kastediyorum efendim yani kamusal işletmenin olması gerekiyor hem buradaki istihdama…

BAŞKAN – Zaten var efendim, kanunda korunuyor zaten. Ünal Bey az önce söyledi ya, TKİ'nin kendi işlettiği yerlerin devredilmesi mümkün değil ama TKİ'nin ruhsat kendindeyken başkalarına redevansçı olarak verdiği yerlerin, o redevansçıların alanıyla sınırlı kalmak üzere, işletme ruhsatını onlara veriyoruz, olan şeyi veriyoruz.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Bize Mithat Bey alt komisyonda yaptığı açıklamada hani bu kadar rezerv var ve işletilemiyor, hazır tedavülden de kalkmadan kömür işletmeleri bunların böyle redevansla özel sektöre verilmesi gibi ifadede bulundu.

BAŞKAN – Şimdi, birincisinde farklı. Uhdesinde bulunan işletme ruhsatlarını, redevansçıya vermediği işletme ruhsatlarını işletebileceklere devrediyor. İkincide ihale edilemez kısmı var ya, ondan sonra gelen, Ünal Bey'in altını çizdiği ki 26'ncı Dönemde yaptığımız düzenlemeden sonra gelen kısımda redevansçıların işlettiği TTK'ya ait sahaların redevansçılara ruhsatının verilmesiyle ilgili… Ne zamana kadar? Redevans süresinin sonuna kadar yani zaten onlar çalışıyor, o şeyi düzenliyor.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Burada acaba yasal sorumluluktan mı çekiliyor? Hani Ünal Bey'in de çekincesi gibi biraz…

BAŞKAN – Herhâlde daha etkin hâle gelsin diye yapılıyor diye düşünüyorum.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Biz bu çekincelerimizi yine de burada belirtmiş olalım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Sayın Deniz Yavuzyılmaz, buyurun.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Şimdi, neden verilmek isteniyor? Hemen o sorunun cevabını ben size aktarayım.

Hâlihazırda redevansçıların işletme biçimini Sayıştay raporundan size aktarıyorum, nasıl işletiyor: "Havzada çok fazla sayıda kaçak ocak girişi mevcut olup bunların bir kısmı redevansçı firmaların kontrolünde, kimi zaman firma taşeronu olarak gösterilmektedir." Şu anki işletilme biçimini söylüyorum.

BAŞKAN – Arkadaşlar…

Biz dinliyoruz, zaten karar verecek biziz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yok, öyle ama yanıt tesis edecekler…

BAŞKAN – Orada Selami Bey dinliyor, sizden sonra Selami Bey cevap verecek.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani yanıtı konuşmalarıma göre tesis etmek durumunda, evet.

Türkiye Taşkömürü Kurumu (TTK) 2016 yılı Sayıştay Denetim Raporu: "Geçmişte redevans uygulamasına başlanılmadan önce havzada münferiten gerçekleşen ticari amaçlar güdülmesinden ziyade kaçak ocak çalıştıranların ve yakınlarının günlük kömür ihtiyaçlarının giderilmesi amaçlarıyla yapılan kaçak üretim, havzanın redevans uygulamasına açılmasından sonra bazı redevansçı firmaların kaçak ocaklarda üretilen kömürü satın alması, taahhüt ettikleri üretimi daha düşük maliyetle gerçekleştirmek için kaçak ocaklara göz yumması, hatta sigortasız, düşük ücretli işçiyle genellikle aile içinde yapılan bu üretim şeklinin karşılıklı çıkar ilişkisi kurularak bir şekilde teşvik edilmesiyle, üretilen kömürlerin tüketiciye ulaştırılmasının ardından iş münferit olmaktan çıkmış ve hesabı tam olarak yapılamayan, kontrol edilemeyen ticari bir faaliyet şekline dönerek üzerinden rant sağlanan bir yapı hâline gelmiştir. Mevcut durumu hâlâ devam ediyor. Havzada kaçak kömür üretiminin önlenememesinin nedenleri olarak, redevansçı firmaların kaçak ocaklarda üretilen kömürü satın almaları ve bu kömürler için sevk fişi sağlamaları, ayrıca Zonguldak ve civarı tüketicilerin, ucuz olduğu gerekçesiyle bu kömüre olan talebi gösterilebilir. Bu durum, kaçak ocakçıyı, pazar bulabilen üretici konumuna getirmiş ve böylece kömür kaçakçılığının geçmişteki münferit ihtiyaca binaen nispeten masum olma özelliğini kaybetmesine neden olmuştur." diyor.

Şimdi, bu durum zaten devlet kurumlarınca tespit edilmiş, dolayısıyla bu illegal durumu legal duruma getirmek veya getirmemek arasında tercihen bu kanun teklifindeki bu madde tesis edilmiş, bu belli. Buradaki temel problem şu: Tabii ki kömürün çıkarılmasını, bizim vatanımızın yer altı zenginliğidir, verimli şekilde çıkarılmasını isteriz, ancak bu durum dolaylı olarak büyük, ciddi kazalara yol açmaktadır. İş kazaları, gerek TTK'nın aslında asli işi olması gereken birçok işi taşere etmesi çeşitli galeriler gibi, gerek bu kanun teklifinde yer alan madencilik unvanının firmanın almak durumunda kalmadan inşaat yapabilecek firmaların da madene sokulmasıyla ortaya ciddi anlamda sıkıntılar çıkıyor ve bunu da yine Türkiye Taşkömürü Kurumunun geçmişiyle birlikte bir bütün olduğunu ve bütün hafızasının da değerlendirilmesi gerektiğinden hareketle yani bu tecrübelerden iyi sonuçlar çıkarıp dersler çıkarıp geleceği ona göre kurmamız bakımından, diyor ki yine Sayıştayın bir başka raporu: "Yüklenici firmalar taahhütlerini daha fazla kazanç sağlayarak yerine getirebilmek uğruna –burada altını çizerek söylemek istiyorum- daha fazla kazanç sağlayarak yerine getirmek uğruna iş güvenliği önlemlerine bile tam anlamıyla uymaktan imtina edebilmekte, asıl iş veren olan kurum elemanlarının yaptıkları tespitleri kendi işlerine engel olarak görebilmektedir." Şimdi, TTK'nın da neden bu yapının içindeki denetimden çıkarıldığını, dönüyorum ta 2009'daki Sayıştay raporu zaten söylüyor.

Dolayısıyla, burada tabii ki bir çözüm arayışımız var, yani 5 milyon ton devlet olarak çıkaracağız, 5 milyon ton da redevansçıya çıkartacağız, ikisi birlikte 10 milyon ton ve Türkiye'deki demir-çeliklerdeki taş kömürü ihtiyacımızın büyük bölümünü de sağlamayı planlıyoruz. Burada bir sıkıntı

yok ama yöntem olarak TTK'nın denetçisini çıkardığımız zaman bakın neye dönüşüyor: Elimizde 1 tane daimî nezaretçi var. Daimî nezaretçinin maaşını kim ödüyor? Şirket. Daha bunun üzerine yorum geliştirmiyorum, istediğiniz kadar 5 bin TL ceza koyalım.

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Onu değiştirdik.

BAŞKAN – "Daha da artırın." diyor aslında Sayın Yavuz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Öyle mi? İsabetli olmuş ama ne yönde bir değişiklik olduğunu şimdi bilmediğimden yorumlayamasam da…

BAŞKAN – Azalttık cezayı…

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ya o cezaya tabi değil, buradaki konu nezaretçiyle ilgili de değil.

BAŞKAN – Nezaretçi mühendis değil mi?

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ya mühendis ama…

BAŞKAN – İşe yaramaz mühendis, mühendis ama…

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Hayır, hayır o başka bir şey.

Hangi kurumu temsil ediyorsa o niteliktedir. Şimdi devlet kurumunu temsil eden bir müfettiş başka bir şey ifade eder…

BAŞKAN – İşte 10'uncu maddeyi onun için koyduk zaten.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Herhangi bir özel firmanın mali müşaviri daha eğitimlidir ama o vasfı ve görevi yoktur.

Şimdi, şöyle, ikincisi: Teknik eleman denetimi. Yine, teknik elemanı özel firmanın. İş güvenliği uzmanı, biraz önce size anlattığım nitelikte redevansçı firmaları lütfen düşünün. O da yine aynı firmadan maaş alıyor, diğeri yetkilendirilmiş tüzel kişilik var, bu projesini oluşturan, zaten yılda 1kere gidiyor, 2 kere gidiyor. MİGEM yılda 4 kere gidiyor, Çalışma Bakanlığı yılda 2 kere gidiyor. Zonguldak'ta valilik kaçak ocak arıyor, gerçekten bu kaçak ocak dediğimiz şey öyle kocaman büyük ocaklar değil, büyük galeriler falan değil. 1,5 metreye 1,5 metrenin içinden işçiler girmek suretiyle -tabiri caizse bir tabuta neredeyse, bunu söylerken üzülüyorum ama- çalışmak mecburiyetinde oldukları için oraya giriyorlar. Şimdi, biz TTK'yı da oradan çekiyoruz ve bu konuda en profesyonel, 170 yıllık kültürü temsil eden TTK'yı oradan çekiyoruz, diyoruz ki: "Biraz önce Sayıştay raporlarında tespit edilen ve aktarılan -ki Sayıştay belli bir üslupta aktarıyor aslında- bu önerileri, bu tespitleri görmezden geliyoruz ve diyoruz ki: "Ruhsatı tamamen redevansçı firmaya bırakalım."

Benim burada ilave olarak ve teklif olarak da söylüyorum, redevansçı firmalarda –yani gerek bu yasa teklifi geçer, geçmez, sizlerin ve Genel Kurulumuzun iradesinde bu ama- çalışacak olan işçinin mutlaka ve mutlaka bu konuda uzman Türkiye Taşkömürü Kurumu tarafından eğitilmesi lazım. Eğitimini, sertifikasını Türkiye Taşkömürü Kurumundan alması lazım. Bu, Türkiye Taşkömürü Kurumuna bir sorumluluk yüklemeyecek şekilde de düşünülebilir ve bunu da mümkünse belirli bir tutar karşılığında yapmalı, Türkiye Taşkömürü kurumu da buradan bir gelir elde etmelidir. Aynı zamanda, redevans sahalarında çalıştırılacak işçinin de böylelikle takibini daha eğitimin alınma aşamasında sağlanması da başlayabilir.

Başkanım, bu noktayı, bilmiyorum takip edebildiniz mi? Redevans sahalarında çalışacak işçilerin her hâlükârda Türkiye Taşkömürü Kurumu tarafından eğitilmesi, eğitim alması çıraklık eğitimi şeklinde… Zaten eskiden Türkiye Taşkömürü Kurumunun 1985'e kadar bir eğitimi vardı, o şimdi kalktı iş güvenliği eğitimi var sadece. Hem o tarafının canlandırılması, nitelikli işçi yetiştirilmesi

bakımından hem redevansçı firmaların çalıştıracağı işçilerle Türkiye Taşkömürü Kurumunda çalışacak işçiler arasında rekabeti, nitelikli çalışabilecek işçi sayısını artırarak ortadan kaldırmak bakımından böyle sertifikasyonlu bir eğitim verilebilir ama her hâlükârda özel firmanın da mutlaka kendisini bir eğitim sürecinden geçirmesi gerekir.

Bir noktada da Türkiye Taşkömürü Kurumunun, bu kanun teklifine neden olan redevansçılara o ruhsatın verilmesi, redevansçının onu parçalaması aslında mevcut o redevans ruhsatını veya işletmesini kiralamayacak güçte olan, belki bugün kaçak ocak işletenleri legal hâle dönüştürmeye dönük bir şey. Ama karşı karşıya kalınmasının temel nedenlerinden biri bu, bu kanun teklifinin ihtiyacını doğuran. O da Türkiye Taşkömürü Kurumu, 2016 yılı verilerine göre günde 93 bin TL tazminat ödüyor, kaybettiği davalar nedeniyle. Bunun belirli bir bölümü redevanslı sahalardaki sorumluluğundan yani dolaylı iş kazalarından geliyor. Kimi, sağlık nedeniyle işte solumadan kaynaklanan çeşitli raporlamalarla… Bunu şu noktadan dolayı özellikle söylüyorum: Biz Türkiye Taşkömürü Kurumu söz konusu olduğunda bunun ne AK PARTİ'si, ne CHP'si, ne MHP'si, ne İYİ PARTİ'si, ne HDP'si diye bir şey yok. Biz Zonguldak'ta Türkiye Taşkömürü Kurumunu da ayakta tutmalıyız, çok önemli. Türkiye Taşkömürü Kurumunu değerlendirirken lütfen norm kadronun altında çalıştığı 7.136 tane yer altı işçisi var, bununla değerlendirmeyin. Norm kadro 14 bindir yani bizim sahaya çıkaracağımız -futbol terimiyle- ilk 11'e karşılık gelen 14 bindir. Siz sahaya 8 kişi çıkarsanız o zaman rekabet etmeniz de zor olur, takımdan verim almanız da zor olur. Bizim 14 bin norm kadroya ulaşmamız gerekli.

Dolayısıyla, burada, yine raporlar anlatmış, bunu detaylı size tekrar okumuyorum ama kurum bas bas bağırıyor diyor ki: "Benim 3.600 tane yer altı işçisine ihtiyacım var." diyor ancak siyasi irade bir türlü bunu yapmıyor ve kadro 11'in altında kalıyor. O nedenle, gerekçeleri anlıyoruz, biz de bu kömürün çıkarılmasını istiyoruz ancak bu kanun teklifini bu şekilde geçirirseniz, redevans sahalarında iş güvencesiz bir şekilde çalışmaya işçileri mahkûm bırakırsınız. Zaten kaçak ocakları denetleyemiyoruz. 1 tane, 2 tane değil, 200 tane kaçak ocaktan bahsediyorum. Bir alanın, bir redevans sahasının içinde 200 tane kaçak ocak ve valilik kolluk kuvvetleriyle, polislerle, jandarmayla birlikte gidiyor, bulamıyor kaçak ocağı. Yani bulmak istemediğinden değil, çaba harcıyor Zonguldak Valiliği, bulamıyor orayı. Böyle bir yerden bahsediyorum. Ölüm gerçekleşiyor, ölüm gizleniyor, aradan geçen bilmem ne kadar süre sonra dolaylı olarak öğreniliyor. Ocakların sahibi kesinlikle belli değil, gizli.

Şimdi, o nedenle, mutlaka TTK'nin denetlemesi lazım ve orada MİGEM'in artık MAPEG'le eş güdüm sağlaması lazım bir yetki çakışması olmadan ve orada çalışacak işçilerin TTK'den eğitim alarak sertifikalandırılmalarıyla ama özel firma ayrıca kendi de verdirecek onu. Yani sorumluluk paylaşılacak ama o eğitimi alıp sertifikayı almasıyla da çalışacak işçilerin tanımı ve kontrolü de sağlanmış olacak diyorum.

Tabii, birçok boyutu var ama ben Komisyonda söz verdiğiniz için teşekkür ediyorum. Eğitim boyutuna özellikle bir düzenleme getirirseniz de memnuniyet duyacağımızı ifade ediyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Komisyon sözcüsü arkadaşımız ve Alt Komisyon Başkanımız Ahmet Çolakoğlu'nun bir söz talebi var.

Buyurun.

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Evet, değerli Komisyon üyeleri, hepinizi tekrar saygıyla selamlıyorum.

Evet, Zonguldak TTK'nin yüz yetmiş yıllık bir tarihi var, çok geçmiş bir tarihi ve bütün Zonguldak'taki her bireyi ilgilendiren bir kurumdur sonuç itibarıyla.

Tabii, üretim anlamında ülkemizin yıllık 36-37 milyon ton ihtiyacı varken, şu anda 1 milyon ton gibi bir üretim gerçekleştirmekteyiz.

Tabii, bu 20'nci maddedeki düzenleme, aslında geçmiş yıllardaki düzenlemenin biraz daha devamı oluyor.

Evet, Deniz Bey'in dediği gibi, sonuç itibarıyla redevanssız sahalarda bir faaliyet yürütülüyor ve burada yürütülen her faaliyette, her ocak işletmecisi, oluşacak kazada veya oluşacak herhangi bir olumsuzlukta, sorumluluğun direkt TTK'de olduğunu biliyor ve bu bağlamda da redevanssız sahalardaki ocak işletmelerinin tutumları, davranışları veya iş akdi veya iş ahlakı anlamında bazen sıkıntılar yaşanabiliyor. Aslında, bu bağlamda, biz, o sahalardaki ocak işletmelerini daha rahat denetleme fırsatı buluruz diye düşünüyoruz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – İşçileri kaderine terk etmiş oluyoruz Vekilim.

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Eski hâliyle, redevanssız sahalardaki bütün işletmeler bir olumsuzluk olduğunda bunu TTK'nin karşılayacağının bilinci içindeler, bunu bir şekilde aşmamız gerekiyor.

Sizler de biliyorsunuz ki hem sağlık anlamında çıkacak sorunlardan hem de -Allah göstermesin- bir kaza anında bütün sorumluluk TTK'nin ve işletme sahipleri burada hiçbir cezaya taraf olmuyorlar.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Niye? İyi denetlemediği için suçlu.

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – İşte, bu ruhsatları parçalayarak da ruhsat vererek o işletmeciye de bunu daha iyi denetleyebiliriz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yo, denetimden çıkıyor.

BAŞKAN – Bitti mi Ahmet Bey?

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Evet.

BAŞKAN – Selami Bey'e söz vermeden önce, ben Sayın Yavuzyılmaz'ın yaptığı açıklamaya karşılık şunu ifade ediyorum: Aslında 10'uncu madde tam da bunun için. O yaptığınız şey, Sayıştay denetçisinin raporu… Bakın, Sayıştay denetçisinin raporunda diyor ki: "TTK'nin redevans olarak verdiği yerlerde öyle büyük araziler var ki kimin ne ocak açtığı belirsiz, orada belki siyasi saikle başka şeyler de olabilir, işçilerin evlerinin ihtiyaçlarını karşılamak üzere yeni bir sektör oluşmuş."

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – "…niyetiyle yola çıkıldı." diyor ama niyet bozulmuş.

BAŞKAN – Hayır, "Şahsi ihtiyaçlarını veya evsel ihtiyaçlarını karşılamak üzere böyle olmuş." diyor.

İşte, 10'uncu madde tam da bunu düzenlemek için yapılmış. Bir jeoloji veya maden mühendisi veya ilgili kuruluşlar -bu işler ha devlette olmuş ha özel sektörde olmuş- hassas bir şekilde yapamadığı takdirde devlet memuru olsa ne yazar, özel sektörde bulunsa ne yazar?

İşte, burada, aslında sizin açıklamalarınıza istinaden diyorum ki bu düzenleme 10'uncu maddenin niye gerekli olduğunu gösteriyor. Çok büyük sahaların kontrol altına alınabilmesi için oradaki kayıt dışı işlerin… Şu anda o kayıt dışı işle ilgili müeyyide de yok, biz 10'uncu maddede müeyyide de getiriyoruz, 12'nci maddede müeyyide de getiriyoruz. 12'nci maddedeki bu işlemlerle ilgili yapılanı ne yapıyoruz? Redevans sözleşmesini iptal ediyoruz ama kaçak ocakları tespit edemiyoruz.

Şimdi, redevans sözleşmecilerine biz ruhsatı verdiğimiz takdirde, adam böyle bir iş yaptığında kaçakçılık statüsüne girecek, ruhsatı alınacak, devlet hakkının 5 misli, 10 misli civarında ceza yazılacak, artı 31 bin lirada para cezası yazılacak. Burada YTK'nin de müeyyidesi ortaya gelmiş oluyor.

Ben teşekkür ediyorum, Sayıştay denetçisinin açıklamasına göre bu maddenin ne kadar gerekli olduğu kanaatine ulaştım, Selami Bey şimdi benim eksiğim varsa düzeltsin.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ben 30 cümle Sayıştaydan söyledim ama siz, o ilk cümledeki o masumiyet tarafındasınız, ben Zonguldak gerçeğindeki ölümler tarafındayım. O kaçak ocaklar… Yönü farklı yani önlemek için devletin denetimini artırmak lazım. Yani terk etmek değil ki işçiyi kaderine.

BAŞKAN – Buyurun.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ben, hazır Selami Bey yanıtlayacakken, TTK'nin elinde ne kadar havza var şu anda, bunu merak ettim. Bir de bugüne kadar kaç redevans verilmiş, bunu da yanıtlarsa eğer…

BAŞKAN – Evet, Selami Bey, buyurun.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Başkanım, Sayın Vekilimiz Müzeyyen Hanım'ın sorduğu sorunun cevabını hemen alıyoruz, ileteceğiz.

BAŞKAN – Sayın Deniz Yavuzyılmaz'ın…

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Evet, Sayın Deniz Yavuzyılmaz Vekilimin sorusuyla başlayalım isterseniz.

"Redevans verilmesinin buradaki çalışma şartlarını kötüleştireceği veyahut da kaçak ocakların artacağı yönünde bir düşünce olabilir mi?" dedi.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Şu anki hâlinde kalırsa zaten çok kötü, ölümler var.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Şimdi, daha önceki Zonguldak vekilimizin söylediği gibi, yeni bir şeyi düzenlemeyip mevcutta var olan, daha önce yapılmış olana ufak tamamlayıcı hükümler getiriyor. Ama neyi sağlayacak?

Şimdi, sizin de bahsettiğiniz gibi redevansla zaten o sahalarda çalışılıyor ve o sahaların yanı köşelerinde berilerinde de kaçak ocaklar açılmakta ama biraz önce Başkanımın da ifade ettiği gibi, redevans açısından orası TTK'nin sahası ve TTK'nin kömüründen götürüyor, onu bulup, yakalayıp durdurmak aslında hiç de umurunda değil çünkü redevansla devam ettiği sürece orayı başka birisi de redevans alabilir ya da başkasının yerini düşünebilir ama bu redevansla çalıştığı yerleri ruhsatlandırdığımız zaman, artık ruhsat sahibi olarak, o bölgede, tabiri caizse nasıl ki diğer ruhsat sahiplerimiz kendi sahasından maden kaçırtmak istemeyecekse, kuş uçurtmayacaksa, o da ona yönelik artı bir işlem sağlayabilir.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Neden?

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Çünkü artık o sahanın ruhsat sahibi. Kanun önünde de artık ruhsat sahibi olduğu için, arkasından TTK'ye gitmeyecek değil, diğer ruhsatlarda olduğu gibi ruhsat sahibi olduğu için bütün yükümlülükler onun uhdesinde olacak ve o da bununla karşılaşmamak için diğer ruhsat sahipleri gibi tedbir almak zorunda olacak.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Mevcut durumda da zaten sorumlu…

BAŞKAN – Arkadaşlar, saygıdeğer milletvekilleri, bakın, arkadaşlarımız hiç sözünüzü kesmeden konuyu bitirdiler. Ünal Bey ve Deniz Yavuzyılmaz Bey'e rica ve istirham ediyorum, katkı sağlıyorsunuz, bütün şeylerinizi hakikaten büyük bir ciddiyetle dinliyoruz. Biliyorsunuz, arkadaşlarımıza milletvekillerini konuşturduktan sonra söz verilir, arkadaşlarımızın insicamını bozmayalım.

Buyurun.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Şimdi, mevcut durumda tabii ki onların da sorumlulukları var ama o sorumluluğu TTK'yle paylaşıyorlar. Ben de bir hukukçuyum, dışarda avukat olsam, aynı davaları açacak olsam, arkada TTK olduktan sonra daha hızlı hareket ederim çünkü redevansçıya yansıyacak kısmının gelmeyeceğini, sekerse geleceğini bilirim. Bunu redevansçılar da biliyor, nasıl olsa sorumluluk TTK'ye kalacak, rahat davranıyorlar ama artık, bugün itibarıyla kendi adlarına ruhsat düzenlendikten sonra sorumluluk tamamıyla kendilerinde ve bu sorumluluklarla karşılaşmamak için, diğer ruhsat sahipleri gibi kendileri de bu tedbirleri almak zorundalar.

Şimdi, burada, biz, bazı şeylerin sorumluluğunun ruhsat sahibine ait olduğunu yazdık. Aslında, bu düzenlemeye, bu şekliyle "Ruhsat sahibine aittir." demeye gerek yok. Meri mevzuat gereği, ruhsat düzenlendiği anda, ruhsat kimin adına düzenlenirse sorumluluk da onun adına geçiyor ama bölge üzerinde hâlâ TTK da sorumludur, paylaşıyoruz sorumluluğu gibi şeyler olmasın diye bunun altını çizmek babında belirtilmiş bir durumdur.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Milletvekilimiz Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu'na söz veriyorum.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Şimdi, biraz evvel Deniz Vekilim Sayıştay raporlarından bahsetti, kaçak ocakların müşterisinin bizatihi redevans şirketleri olduğundan bahsetti.

Şimdi, redevans şirketi bunu kendi üretim maliyetinden daha ucuza almış olması lazım ki böyle bir alışveriş olsun. Yani biraz evvel sizin söylediğiniz gibi, işte, o sahada kaçakçıların yapmış olduğu faaliyetlerin, redevans şirketleri ruhsat alsalar da çok fazla etkileneceklerini zannetmiyorum çünkü oradan çıkacak olan kömür de biraz evvel konuşmalardan anladığım kadarıyla zaten o insanlara geliyor, zaten alıcısı bunlar.

Esasında, burada kayıt dışılığı besleyen bizatihi bu redevans sistemi. İşin tuhafı, daha önce yaşamış olduğumuz Soma maden kazası, oradaki maden kazasından sonra yapılan Meclis araştırması komisyonu raporlarında, oradaki 301 madencimizin hayatına kastedenin esasında bu sistem olduğu… Yani biz birçok şeyi tartışıyoruz da neden bu redevansı kaldırmayı tartışmıyoruz. Yani esasında bakıldığı zaman, sistemin sorunu zaten bizatihi kendisi, bu redevans sistemi ve biz bu sistemde ısrar ediyoruz, bu sistemi ne şekilde sürdürebileceğimizi tartışıyoruz burada. Bu sistemden vazgeçmemiz lazım diyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Arkadaşlar, gerekli açıklamalar yapıldı diye ümit ediyorum.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Eğitim konusunda…

BAŞKAN – Hayır, o, şu anda, bizim Komisyonumuzla ilgili değil, buraya ilave yapmamız da mümkün değil. Onu teklife koymanın bir anlamı yok çünkü her şeyi teklife koyarsak doğru bir iş değil, yapılacak yönetmelikle bu işi yaparlar.

20'nci maddede verilmiş önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

20’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 20’nci madde kabul edilmiştir.

MADDE 21- 3213 sayılı Kanunun ek 7 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Bakanlığın” ibaresi “Genel Müdürlüğün” şeklinde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Genel Müdürlük rödövans sözleşmelerinin tarafı değildir.”

BAŞKAN – 21’inci madde üzerinde söz talebi yok, önerge yok.

21’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

21’inci maddeden sonra gelmek üzere yeni madde ihdasına ilişkin bir önerge var, okutup işleme alacağım.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji

Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasını Öngören Kanun Teklifi’ne aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

3213 sayılı Maden Kanunu’nun EK-8 inci maddesinde yer alan “teknik nezaretçilik” ibaresi “daimi nezaretçilik” olarak değiştirilmiştir.

Tahsin Tarhan — Kocaeli
Kazım Arslan — Denizli
Müzeyyen Şevkin — Adana
Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu — Manisa
Ahmet Akın — Balıkesir

Gerekçe:

3213 sayılı Maden Kanunu’nun EK-8 inci maddesi; “Ruhsat sahası ile ilgili bir önceki yıla ait teknik nezaretçilik ücretinin ödendiğine dair belgelerin her yıl Nisan ayı sonuna kadar Genel Müdürlüğe verilmesi zorunludur. Aksi taktirde Kanunun 10 uncu maddesinde yer alan hata ve noksanlık kapsamında değerlendirilir. 6592 sayılı Kanun değişikliğiyle teknik nezaretçilik müessesesi daimî nezaretçiliğe dönüştürülmüştür. Hâlihazırda Maden Kanunu’nda yer alan ek 8’inci maddenin güncellenerek daimî nezaretçiler hakkında uygulanabilmesi için ilgili değişiklik yapılmıştır.

BAŞKAN – Selami Bey, bu konuda bir açıklık getirebilir misin? Bu değişiklik önergesi ne anlam ifade ediyor.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Başkanım, teknik nezaretçi kavramı 2015 yılındaki kanun değişikliğinde terk edilmiştir, yerine daimî nezaretçi getirilmiştir. Buradaki daimînin altını çizmek gerekir.

BAŞKAN – Zaten tanımlarda da yok değil mi? Tanımlara aykırı bir durum ortaya çıkacak yani tanımlara da bir şey koymak gerekebilir çünkü tanımda olmayan bir şeyi burada ifade ediyoruz, bir anlam ortaya çıkarmayabilir.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Başkanım, şöyle: Teknik nezaretçilik hizmeti daha önceden satın alınabiliyordu, bu satın alınan hizmetin de yani maden sahalarının olduğu için bunun en azından parasının ödenmesi, işini düzgün yapsın mantığıyla dışarıdan hizmet alımında aksaklıklar varmış, böyle bir düzenleme yapılmış. Yalnız 2015’teki değişiklikle “daimî nezaretçi” denerek… Bu daimî nezaretçiler zaten iş

yerinin çalışanı, bugün de birçok kez tartışmaya konu oldu. Dolayısıyla bunların ücretlerini takip etmek diye bir şey söz konusu olamaz çünkü zaten bunlar İş Kanunu kapsamında ve SGK'ya karşı hükümler kapsamında kendiliğinden otomatik takip edilir durumda.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir, madde ihdası gerçekleşmemiştir.

22'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 22- 3213 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 38- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ruhsat süresinin bitimine bir yıldan daha az süre kalan ruhsatlar için 24 üncü maddenin ikinci fıkrasında belirtilen altı aylık süre hükmü uygulanmaz.

24 üncü maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen ruhsat sürelerini aşan şekilde temdit edilmiş ruhsatlar temdit süresi sonuna kadar geçerli olup bu ruhsatlar azami ruhsat sürelerini aşacak şekilde temdit edilemez. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte ruhsat süresi bitmiş olup sonuçlanmamış temdit talepleri ise bu Kanunun 24 üncü maddesinin üçüncü fıkrasındaki azami ruhsat sürelerini aşacak şekilde ruhsat süresinin bitiş tarihinden itibaren beş yılı aşmayacak şekilde temdit edilebilir.

GEÇİCİ MADDE 39- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce V. Grup maden ruhsat sahaları için 16 ncı maddenin onbirinci fıkrası kapsamında verilen zaruri üretim ve/veya pasa değerlendirme izinleri iptal edilir. IV. Grup madenlerin işletme izin alanlarıyla V. Grup madenlerin işletme izin alanlarının çakışması durumunda, V. Grup madenlerin işletme izin alanları taksir edilir.

GEÇİCİ MADDE 40- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce düzenlenmiş işletme ruhsatlarındaki mümkün ve muhtemel rezerv alanlarının, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren IV. Grup maden işletme ruhsat sahalarında on yıl, diğer grup maden işletme ruhsat sahalarında beş yıl içinde Ulusal Maden Kaynak ve Rezerv Raporlama Koduna göre kaynak ve/veya rezerv haline getirilmeyen alanlar taksir edilir. Bu kapsamdaki işletme ruhsatlarında mümkün ve muhtemel rezerv alanlarının Ulusal Maden Kaynak ve Rezerv Raporlama Koduna göre kaynak ve/veya rezerv haline getirilmesine yönelik yapılacak faaliyetlerde 17 nci maddenin dokuzuncu fıkrası hükmü uygulanır Bu kapsamdaki işletme ruhsatlarında, işletme izin alanı dışında kalan alanlarda görünür rezervin tespitine yönelik yapılacak arama faaliyetlerinde alınması gerekli izinler arama ruhsatları ile aynı hükümlere tabidir.

GEÇİCİ MADDE 41- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce düzenlenmiş işletme ruhsatlarının maden işletme faaliyetleri yapılamayacak nitelikteki küçük alanları ruhsat sahibinin ve/veya bu alana mücavir ruhsat sahibinin talebi üzerine Genel Müdürlükçe taksir edilebilir, Bu kapsamda oluşan ihalelik sahalar taksir edildiği ruhsatın mücaviri sayılmaz.

GEÇİCİ MADDE 42- 31/12/2019 tarihi dâhil bu tarihten önce düzenlenmiş işletme ruhsatları için ödenmesi gereken 2020 yılı işletme ruhsat bedeli hesaplanırken, ruhsatın yürürlükte kaldığı takvim yılı sayısı (RS) bir (1) olarak alınır. 31/12/2019 tarihine kadar 6592 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi ile değişik 13 üncü maddesi hükümleri uyarınca arama ve işletme ruhsat bedeli alınmaya devam olunur."

BAŞKAN – 22'nci madde üzerinde önerge yok, söz talebi yok.

Çerçeve 22'nci maddeye bağlı geçici 38'inci maddede söz talebi yok, önerge yok. Geçici 38'i oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Çerçeve 22'ye bağlı geçici 39'uncu madde üzerinde söz talebi yok, önerge yok. Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Çerçeve 22'ye bağlı geçici 40'ıncı madde üzerinde söz talebi yok, önerge yok. Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

22'ye bağlı çerçeve 41'inci madde üzerinde önerge yok, söz talebi yok. Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

22'ye bağlı geçici 42'nci madde üzerinde söz talebi yok, önerge yok. Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bu sayede 22'nci madde kabul edilmiştir.

23'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 23- 3213 sayılı Kanunun;

a)29 uncu maddesinin sekizinci fıkrasında yer alan "Bakanlık bütçesinden" ibaresi "Genel Müdürlük bütçesinden" şeklinde,

b)32 nci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan "Bakanlık tarafından" ibaresi "Genel Müdürlük tarafından" şeklinde,

c)35 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Bakanlık bütçesine" ibaresi "Genel Müdürlük bütçesine" şeklinde,

ç) 43 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "Bakanlıktan alacağı" ibaresı "Genel Müdürlükten alacağı" şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan 'Bakanlığa bildirilir.' ibaresi "Genel Müdürlüğe bildirilir." şeklinde,

d)44 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "Bakanlıkça kendisine" ibaresi "Genel Müdürlükçe kendisine" şeklinde,

e)46 ncı maddesinin birinci ve üçüncü fıkralarında yer alan 'Bakanlığa müracaat" ibareleri "Genel Müdürlüğe müracaat" şeklinde, dokuzuncu fıkrasında yer alan "Bakanlıkça tespiti" ibaresi "Genel Müdürlükçe tespiti" şeklinde, onuncu fıkrasında yer alan 'Bakanlığın müracaatı" ibaresi "Genel Müdürlüğün müracaatı" şeklinde,

f)Ek 15 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan 'Bakanlıkça şerh edilmiş" ibaresi

"Genel Müdürlükçe izin verilmiş" şeklinde,

değiştirilmiştir.

BAŞKAN - 23'üncü madde üzerinde söz talebi yok, önerge yok.

23'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler…. Kabul etmeyenler…Kabul edilmiştir.

24'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 24- 11/1/1989 tarihli ve 3516 sayılı Ölçüler ve Ayar Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendine "ölçü aletlerinin" ibaresinden sonra gelmek üzere "muayenelerinin veya" ibaresi ve fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

"h) Ölçü aletlerinin muayenelerini veya tamir ve ayarını yapmak için Bakanlık tarafından yetkilendirilen servislerin, yetki kapsamındaki hizmetlerde ilgili kanun ve yönetmeliklere aykırı faaliyette bulunması,"

BAŞKAN - 24'üncü madde üzerinde söz talebi yok, önerge yok.

24'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler…. Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

25'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 25- 3516 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (c), (d) ve (e) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki bentler eklenmiştir.

"c) Damgası kopmuş, bozulmuş, damga süresi geçmiş ölçü aletini kullanan kişiye, ölçü aletinin türüne ve kullanıldığı işin niteliğine göre beşyüz Türk Lirasından on bin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir. Ayrıca bu ölçü aletlerine el konularak mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir.

d)Yetkisiz olduğu halde, bu Kanun kapsamına giren ölçü aletlerinin muayenelerini veya tamir ve ayarını yapan kişiye, iki bin Türk Lirasından 'on bin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.

e)Ayarı doğru olmayan ölçü aletlerini kullanan kişiye, ölçü aletinin türüne ve kullanıldığı işin niteliğine göre ikiyüz Türk Lirasından iki bin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir. Ayrıca bu ölçü aletlerine el konularak mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir. "

"h) Ölçü aletlerinin muayenelerini veya tamir ve ayarını yapmak için Bakanlık tarafından yetkilendirilen servislerin, yetki kapsamındaki hizmetlerde ilgili kanun ve yönetmeliklere aykırı faaliyette bulunması halinde iki bin Türk Lirasından on bin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.

ı) Uluslararası birimler sistemine göre yapılmamış olan veya bu sisteme göre imal edilmiş olmakla beraber nitelikleri bakımından bu Kanun hükümlerine uygun bulunmayan ölçü ve ölçü aletlerini ticaret maksadıyla imal eden, ithal eden, satan, satışa arz eden, satın alan veya bulunduran kişiye on bin Türk Lirasından elli bin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir. Ayrıca bu ölçü aletlerine el konularak mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir."

j) Damgalanmamış ölçü ve ölçü aletlerini satan, satışa arz eden veya ticari ilişkide kullanan kişiye bin Türk Lirasından on bin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir. Ayrıca bu ölçü aletlerine el konularak mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir. "

BAŞKAN - 25'inci madde üzerinde söz talebi yok, bir adet önerge var.

25'inci madde üzerindeki önergeyi okutup işleme alacağım.

Okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi Ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2/1410 Esas numaralı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin 25'inci maddesinin (c) fıkrası için yapılan düzenlemede "damga süresi geçmiş ibaresinin" teklif metninden çıkartılmasını, (e) fıkrasının başına "kasıtlı" olarak ibaresinin getirilmesini, (ı) fıkrasında "satın alan veya bulunduran kişiye" ifadesinden önce "kasti olarak" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan	Müzeyyen Şevkin	Ahmet Akın
Kocaeli	Adana	Balıkesir
Kazım Arslan	Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu	
Denizli	Manisa	

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Damga süresi geçmiş ölçü aletinin kullanımının kontrolü kullanıcı açısından nerede ise imkânsız bir durumdur. Çünkü elektrik, doğalgaz, su sayaçları gibi yaygın kullanılan ölçü aletlerinde aboneler abone olma süreçlerinde damga üzerindeki tarihi kontrol etmedikleri gibi damga süreleri ve mevzuat konusunda bilgi sahibi olmaları mümkün değildir. Bu madde milyonlarca aboneyi ilgili şirketin keyfi

yaklaşımlarına bırakır. Şöyle ki bazı dağıtım şirketleri sayaçların damga süreleri doldu gerekçesi ile sayaçları değiştirmekte (ki sayaçlar sökülmeden kontrol edilebilecek ve hata sınır aşımı yoksa değiştirilmeden yeniden mühürlenebilecekken), değiştirirken sökme, takma ve sayaç bedeli adı altında ücretler almakta abonenin konu hakkında yeterince bilgisi olmamasından faydalanmaktadır

e) "Ayarı doğru olmayan ölçü aletlerini kullanan kişiye," denilerek genelleme yapılmaktadır. Ölçü aletini kişi yasal satıcılarından almış ve ölçü aleti arızalandı ise kişinin bir sorumluluğu bulunmadığı halde cezalandırılmaktadır.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Arkadaşımız bir açıklama yapabilir mi?

BAŞKAN – Kim o arkadaşımız?

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – EMO'dan.

BAŞKAN – Buyurun.

TMMOB ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI YÖNETİM KURULU YAZMAN ÜYESİ İBRAHİM SARAL – Sayın Komisyon Başkanı, sayın milletvekillerim; bana söz verdiğiniz için teşekkür ederim.

Bu yasanın ölçümle ilgili olan, ölçü aletleriyle ilgili olan kısımları, 24-25-26-27'nci maddeleri aslında bütünlüklü olarak sorumlulukları devretmeyle ilgili bir şey. Yani eskiden şirketlerin olan sorumlulukları artık müşterilerin sorumluluğuna devrediyor ama müşterilerin bu konuda, yani milyonlarca insanın bu konuda bilgisi ve yeterince tecrübesi olmadığı için ve olamayacağı için ve kontrol etmesi de mümkün olmayacağı için çünkü herhangi bir sayacın mührünü kimse bir eve kirayla veya satın alarak girdiğinde "Acaba dolmuş mudur?" diye bakmayacağı için sürekli olarak bir tehdit altında kalacak çünkü idari para cezaları var.

Bu arada sürmekte olan, süren birçok dava var, kazanılmış davalar var. Bütün bu süreçlerde sayaçları değiştirmeye çalışan şirketler var, ön ödemeli sayaçları değiştirmeye çalışıyorlar veya sayaçları elektronik sayaçlarla değiştirmeye kalkıyorlar ve bunlarla ilgili bir sürü kaybettikleri davalar var. Bütün bunların hepsi, mahkeme kararları her şey ortadan kalkmış olacak bu maddeyle. Bütün sayaçların ki 27'nci maddede gelecek, zaman tanınıyor, üç ay içerisinde periyodik kontrol yaptırılması istenecek. Periyodik kontrol yaptırmaya kalksanız yani sadece elektrik sayaçları için düşünün, 27-28 milyon sayacın muhtemelen 20 milyonu bu durumdadır. Bunun periyodik kontrolünü yapabilecek bir zemin yok, bunu yapabilecek bir altyapı yok ülkemizde şu anda. Periyodik kontrol yapılmayacağı için bütün sayaçlar değiştirilecek. Hâlbuki sayacın arızalanması diye bir şey söz konusu değil yani ender olarak arızalanır yani ben kendim TEİAŞ'ta bir laboratuvarda çalışıyordum, toplam olarak karşıma çıkan, yani yirmi beş yıllık meslek yaşantımda 3-5 tane sayaç arızasıyla karşılaştım, binlerce onarım yaptığım süreçlerde. Sonuçta bunların dönem dönem ayarlarını kontrol etmek lazım. Bunların ayarlarını kontrol etmek için etalonla, daha üzerindeyken, çalışırken, var olan ortamda etalonla kontrol edilip arızası varsa değiştirilebilecekken ki her bir sayacın değiştirilmesi demek ülke ekonomisine zarar demek çünkü gereksiz yere çalışan bir aleti alıyorsunuz yerine yeni bir alet takıyorsunuz. Bütün bunların hepsi zarar. Bir kişi bir sayaca kasti bir müdahalede bulunup arızalanmasını sağladıysa, yanlış ölçüm yapmasını sağladıysa elbette suç olmalı ama kasti bir durum yoksa, farkında değilse, bilmiyorsa bununla ilgili kişileri suçlamak doğru değil yani hukuki açıdan.

BAŞKAN – Neyle ilgili konuşuyorsunuz?

TMMOB ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI YÖNETİM KURULU YAZMAN ÜYESİ İBRAHİM SARAL – Yani bütünüyle ilgili konuşuyorum.

BAŞKAN – Söylediklerinizi yok yalnız, sadece (e)'de var.

TMMOB ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI YÖNETİM KURULU YAZMAN ÜYESİ İBRAHİM SARAL – Yani (e)'de var, (c)'de de var, kasti kısmı konması lazım.

BAŞKAN – Bozulmuş alet kullananlar yani ayarı doğru olmayan ölçü aleti kullananlar…

TMMOB ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI YÖNETİM KURULU YAZMAN ÜYESİ İBRAHİM SARAL – "Ayarı doğru olmayan ölçü aletlerini…" Şimdi ayarının doğru olup olmadığı…

BAŞKAN – Onu diyorum ben.

TMMOB ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI YÖNETİM KURULU YAZMAN ÜYESİ İBRAHİM SARAL – Hayır, kasti olarak olması lazım bunda da. Neden? Çünkü şimdi siz evinize geldiniz, bir sayaç var; bilemezsiniz ki bunun…

BAŞKAN – Öyle bir şey söylüyorsunuz ki, sizi dinlerken ben maddeyi inceliyorum, maddede en son söylediğiniz cümlede hassas bir durum var, (e)'de var; muallakta olan bir durum var ama diğer konuyla ilgili yani keyfî olarak sayaçları değiştirecek ifadelerini ben bu maddede görmüyorum, başka maddede de var mı bilmiyorum?

TMMOB ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI YÖNETİM KURULU YAZMAN ÜYESİ İBRAHİM SARAL – Hayır, 27'de o söylediğim.

BAŞKAN – Efendim, biz 25'i konuşuyoruz.

TMMOB ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI YÖNETİM KURULU YAZMAN ÜYESİ İBRAHİM SARAL – Hayır, bakın (c) şıkkında var. Efendim, bakın, bütün hepsi.

BAŞKAN – Efendim, bakın, biz 25'inci maddeyi konuşuyoruz, siz 27'nci maddeyi 25'te konuşuyorsunuz.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Söz almışken…

BAŞKAN – O zaman 27'nci maddede konuşmanızı yapmış oluyorsunuz.

TMMOB ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI YÖNETİM KURULU YAZMAN ÜYESİ İBRAHİM SARAL – Biliyorum.

BAŞKAN – Peki.

TMMOB ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI YÖNETİM KURULU YAZMAN ÜYESİ İBRAHİM SARAL – Şimdi (c) fıkrasında bakın, şeyden bahsediyor.

BAŞKAN – Arkadaşlar, demokrasiye olan inancımızı, güvencimizi başka şeylere getirerek sarsmayın, sabırla hepsini yapıyoruz. Onun için lütfen dersinizi iyi getirin, biz her şeyi sizin kadar iyi bilmiyoruz.

TMMOB ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI YÖNETİM KURULU YAZMAN ÜYESİ İBRAHİM SARAL – Şimdi damgası kopmuş, bozulmuş, damga süresi geçmiş ölçü aletini kullanan kişinin –(c) maddesinde- damga süresinin geçmiş olduğunu bilmesi teorik olarak mümkün değil yani damgaları takip etmesi mümkün değil. Bunu takip edecek…

BAŞKAN – Şimdi, beyefendi, önergeyi veren arkadaşlarımızın önergesinde var bu. Siz olmayan bir şeyle ilgili bir şey istiyorsunuz, onu da yapmıyorsunuz, genel bir görüş ifade ediyorsunuz, maddenin bütünü üzerindeki…

Ben anladım sizi, yani 27'nci maddeyle ilgili konuştunuz. 25'inci maddedeki şu süresi geçmişle ilgili olan kısmı nasıl bilecek diye biz de Bakanlık temsilcilerine bunu soralım.

Sayın Bakan Yardımcım…

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE– Genel Müdürümüz açıklama yapacak.

BAŞKAN – Genel Müdürümüz kendisini tanıtırsa biz de bu vasıtayla tanımış oluruz.

Sayın Genel Müdürü, buyurun.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI METROLOJİ VE STANDARDİZASYON GENEL MÜDÜRÜ NECİP CAMUŞCU – Sayın Başkanım, bir yanlış anlaşılma olmuş. Beyefendinin değerlendirmelerinde sanki biz bu maddeleri yeniden kaleme alıyormuşuz gibi. Aslında madde 1989 tarihli 3516 sayılı Kanun'da sadece ceza miktarlarını değiştirdik. Bu ifadelerin hepsi orijinal kanun metninde zaten var. Mesela (c) fıkrasında aynı ifadelerle ceza öngörülüyor ama tüm ölçü aletlerine 1.000 lira ceza öngörülüyordu, yalnız bu her sene yeniden değerlendirme oranında arta arta bu sene, 2018 senesinde 2.101 liraya, 2019'da ise 2.600 lira civarına çıktı. Biz dedik ki: Bu ceza miktarı adil değildir, ölçü aletinin nevine ve kullanıldığı işin niteliğine göre belli bir aralıkta ceza uygulayalım. O nedenle de ceza aralığını 500 ile 10 bin lira arasında uygulanacak şekilde bir düzenleme yaptık. Böylece daha –nasıl diyeyim- basit olan ölçü aletlerine daha az ceza, daha yüksek cirolu işlerde kullanılan ölçü aletlerine daha ağır ceza uygulanacak şekilde bir düzenleme yapmaya çalıştık.

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Genel Müdürüm, bakın, maddeyi okursak, diyor ki: "3516 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinin birinci fıkrasının (c), (d), (e) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye diğer fıkralar eklenmiştir." diyor yani 3516'nın 15'inde olmayan fıkralar da ekliyorsunuz. Bakın, şu anda 3516'nın 15'inci maddesinde (h) var mı, yok mu?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI METROLOJİ VE STANDARDİZASYON GENEL MÜDÜRÜ NECİP CAMUŞCU – Yok. Şöyle, o yeni eklendi Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Beyefendi, bakın, ben çok dikkatli dinleyen bir adamım. (h) var mı, yok mu 3516'nın 15'inde?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI METROLOJİ VE STANDARDİZASYON GENEL MÜDÜRÜ NECİP CAMUŞCU – Yok.

BAŞKAN – Peki, (ı) var mı? Yok.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI METROLOJİ VE STANDARDİZASYON GENEL MÜDÜRÜ NECİP CAMUŞCU – Yok.

BAŞKAN – (j) var mı? Yok.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI METROLOJİ VE STANDARDİZASYON GENEL MÜDÜRÜ NECİP CAMUŞCU – Şöyle Sayın Başkanım, müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Estağfurullah, buyurun.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI METROLOJİ VE STANDARDİZASYON GENEL MÜDÜRÜ NECİP CAMUŞCU – Şimdi, bu (ı) ve (j) bentleri madde 16'daydı. 3516'nın 16'ncı maddesindeydi ve hapis cezası olarak uygulanıyordu.

BAŞKAN - Ha, öyle girin de onu yapalım, biz burada bakıyoruz.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI METROLOJİ VE STANDARDİZASYON GENEL MÜDÜRÜ NECİP CAMUŞCU – Hapis cezası olmasın, idari para cezası olsun. O nedenle 16'ncı maddeden onları aldık, 15'inci maddeye ekledik.

BAŞKAN – Eyvallah, 16'ncı maddedekileri getirdiniz.

Bu konuyla ilgili açıklama geldi.

Değerli arkadaşlar, burada ben şunu soruyorum size: Damga süresi geçmiş ölçü aletini kullanan kişi -evdeki su sayacı, elektrik sayacı, vesaire sayaç- ben bunun damga süresini ezbere bilemem, aklımda tutamam, ne olacak bu iş? Yani bana diyorsunuz ki her gün eve giderken bak veya şu teknoloji de gelişti, telefonuna yükle, 2021 yılında su sayacının damga süresi geçecek, aman kaçırma diye mi yazacağız?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE – Sayın Başkanım, burada beyefendi yanlış anlamış konuyu. Bu…

BAŞKAN – Ben yanlış anlamışım, ben öyle anlıyorum.

Hayır, ben onu zaten önerge üzerine konuşuyorum, onu diyorum. Damga süresi geçmiş. Araçların iki yıllık muayeneleri, şunlar bunlar, onlar kalktı mı?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE – Duruyor.

BAŞKAN – Bizimkileri sormadıkları için farkında değiliz. Yani şimdi, bakın, evin içindeki su sayacı bodrumda, evin kilitli olan yerinde elektrik sayacı, kilitli. Kilitli olan yerdeki elektrik sayacının damga süresini vatandaş, ben nereden takip edeceğim? Bu sizin göreviniz. Diyecek ki ey vatandaş, ey Mustafa Elitaş senin aletin damga süresi geçmiş, ben bunu damgalıyorum. Onu benim uyarma hakkım falan olmaması lazım. Denetimi siz yapacaksınız.

Sayın Bakan Yardımcım, ne diyorsunuz bu konuda. Siz de iş aleminden gelen, benim hassasiyetimi en iyi şekilde hisseden birisiniz. Bir vatandaşız aynı zamanda. Mevcut kanunda var mı bu, damga süresi geçmiş?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI METROLOJİ VE STANDARDİZASYON GENEL MÜDÜRÜ NECİP CAMUŞCU –Buradaki ölçü aletlerinin yükümlülükleri veyahut da sahibi buradaki dağıtım firmalarıdır, yani Bakanlık değil.

BAŞKAN – Ama “kullanan” diyor.

Sayın Bakan Yardımcım, bakın, burada o zaman şöyle yapalım. O beyefendinin söylediğini, ben de onu söyleyecektim, 27’nci maddede herhâlde o iş. Şimdi damga süresi geçmiş sayaçları kullanan değil, kullandırana yazarsanız doğru. Ben kullanıyorum, kim kullanan? Hukukçular, buradan ne anlıyorsunuz? Evinde sayacı olan kişi anlıyorsunuz; Doğru mu?

Hamdi Bey, EPDK Başkan Yardımcımız, iyi bir hukukçudur, ne diyor bakalım.

Buyurun.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Estağfurullah efendim.

Bizim hitap ettiğimiz sektörü ilgilendirdiği için söylemekte yarar var. Elektrik Piyasası Kanunu ve Doğalgaz Piyasası Kanunu’nda, her iki kanunda da sayaçlar dağıtım şirketinin malıdır efendim, müşterinin malı değildir. Belki bu bilgi meseleyi çözebilir.

BAŞKAN – Arkadaşlar, ben bir tüketiciyim. Bir kere Bakanlık olarak şuna net bir cevap verin. Bakın, meri mevzuattaki durumu okuyorum, (c)’yi: “Damgası kopmuş, bozulmuş…” Bozulmanın tarifi ne acaba? Kopmuş eyvallah, herkes bilir, damgası yok. Bozulmuş ne? Damgası bozulmuş. Kurşun değil mi bu damgalar? Bozulanı nasıl anlayacağız, ben nasıl bileceğim bozulduğunu.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ölçü aletinin bozulmasından bahsediyor orada.

BAŞKAN – Bakın, size danışman olarak müracaat edeceğiz. Damgası kopmuş, belli, ya üstünde yok veya teli yok. Hani o iki büklüm teller var ya, o gitmiş. Elektrik sayacını ve doğal gaz sayacını söylüyorum. “Bozulmuş” ne demek?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE – Ölçmüyor yani dönmüyor.

BAŞKAN – Damgası kopmuş. Damga mı bozulmuş, sayaç mı bozulmuş?

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Damgası bozulmuş değil, sayaç bozulmuş orada.

BAŞKAN – O benim sorumluluğumda değil arkadaşlar ya.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE – Başkanım, şunu söyleyeyim.

BAŞKAN – Sayın Bakan Yardımcım, bir daha hassasiyetimi söyleyeyim: Damga süresi dolmuş, bunu ben bilemem. "Ölçü aletini kullanan kişiye…" Kim bu kullanan kişi, özne kim burada? Ben miyim, şirket mi?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE – Şu anda şirket efendim. Fakat biz şunu şöyle yapıyoruz.

BAŞKAN – EPDK ne anlıyorsunuz buradan?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Efendim, burada vatandaşın herhangi bir sorumluluğu yok, direkt şirketle alakalı bu.

BAŞKAN – EMO doğru mu?

TMMOB ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI YÖNETİM KURULU YAZMAN ÜYESİ İBRAHİM SARAL – Buradaki şeyde "kullanan kişi" diyor. Yani eskisinde de kullanan kişi diyor zaten.

BAŞKAN – Kim o yani? Özne kim burada? Şirket mi, ben miyim?

TMMOB ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI YÖNETİM KURULU YAZMAN ÜYESİ İBRAHİM SARAL – Özne abone.

BAŞKAN – Bir dakika, bir daha soru sorayım. Damgasını bozarsam ben, bir elektrik sayacının damgasını bozup alttaki mandalı düşürüp hiç yazdırmazsam…

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI METROLOJİ VE STANDARDİZASYON GENEL MÜDÜRÜ NECİP CAMUŞCU – O zaman siz sorumlusunuz tabii ki.

BAŞKAN – Bir dakika…

O zaman sorumlu kim?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI METROLOJİ VE STANDARDİZASYON GENEL MÜDÜRÜ NECİP CAMUŞCU – Efendim, bu fiil tespit ediliyorsa zaten faildir sorumlusu netice itibarıyla.

BAŞKAN – Bakın, EMO farklı bir şey söylüyor Sayın Genel Müdür. O zaman siz dağıtım firmasıyla mahkemelik olursunuz ama bunun sorumluluğunun ben cezasını şirkete yazarım diyor. Doğru mu?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI METROLOJİ VE STANDARDİZASYON GENEL MÜDÜRÜ NECİP CAMUŞCU – Doğrudur.

BAŞKAN – Bürokrasi hep soruları iyi dinleyecek, doğru cevap verecek.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI METROLOJİ VE STANDARDİZASYON GENEL MÜDÜRÜ NECİP CAMUŞCU – Elektrik sayaçları, gaz sayaçları dağıtım firmalarının sorumluluğunda.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, bir daha soruyorum. Elektrik sayacının mührünü kopardım. Mühür dediğimiz damga değil mi, halk arasındaki ifadesiyle. Kopardım. O altta eski sayaçlarda vardı, şimdiki sayaçlarda var mı bilmiyorum. Alttan mandalı indirirsen yazmazdı. Şimdi o mandalı indirirseniz veya sanayi tesislerinde 3'e 1 yazacak o diyotların yerini değiştirirseniz böyle bir şeyin sorumlusu kim? Elektrik mühendisi var mı burada? Yok. Jeoloji nereden anlayacaksın sen bu işi?

TMMOB ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI YÖNETİM KURULU YAZMAN ÜYESİ İBRAHİM SARAL – Ben varım.

BAŞKAN – O var. Şimdi bunları değiştirirse sorumlusu kim?

Arkadaşlar, bunlar tutanaklara geçiyor, dikkat ediyorsunuz ha.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI METROLOJİ VE STANDARDİZASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAİRE BAŞKANI EROL FERHAT – Sayın Başkanım, öncelikle şunu belirtmek isterim: Elektrik sayaçları, su sayaçları ve gaz sayaçlarının periyodik muayene sorumluluğu tamamen dağıtım firmalarındadır. Mesela Ankara'da Başkent Gaz'da, İstanbul'da İstanbul'un gaz firmasında, su sayaçlarının sorumluluğu ASKİ'de. Vatandaşların veya abonelerin bunların muayene sürelerini takip etmek gibi bir sorumlulukları yok Sayın Başkanım.

BAŞKAN – "Kullanıcı" diyor.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI METROLOJİ VE STANDARDİZASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAİRE BAŞKANI EROL FERHAT – Burada kullanıcı şöyle: Bizim yönetmeliklerimizde kullanıcının tanımı yapılmıştır. Gaz sayaçları için, elektrik sayaçları için, su sayaçları için gaz dağıtım firmaları kullanıcıdır, o şekilde tanımlanmıştır ama bir tartı aleti için, bir akaryakıt sayacı için onun sahibidir. Yani kullanıcı yönetmeliklerde ayrıca tanımlanmıştır. O yüzden vatandaşların burada özellikle elektrik, su ve gaz sayaçlarında bunların periyodik muayenelerini takip etmek, yaptırmak, bunların ücretini ödemek gibi herhangi bir sorumlulukları yok.

BAŞKAN – Eyvallah. Şimdi şöyle tekrar sorumu yenileyeyim. Elektrik sayacını, doğal gaz sayacını veya su sayacını herhangi bir şekilde tahrip eden, damgasını bozan veya buradan kendine menfaat temin etmeye çalışan bir tüketici şirket tarafından tespit edilir, ona bir ceza yazılır.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI METROLOJİ VE STANDARDİZASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAİRE BAŞKANI EROL FERHAT – Evet.

BAŞKAN – O cezayı şirketle ben hukuki, mahkemelik olurum, onu yaparım. Bununla ilgili süreç ne Sanayi Bakanlığının Ölçü, Metroloji Genel Müdürlüğünün ne de EPDK'nın. Doğru mu?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI METROLOJİ VE STANDARDİZASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAİRE BAŞKANI EROL FERHAT – Evet, doğru Sayın Bakanım.

BAŞKAN – Arkadaşlar, vuzuha kavuştu mu? Muhatabı biz değiliz.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkanım, şimdi stenografl ar kontrol ederse, Sayın Bakan Yardımcımızın sizin sorunuza verdiği çok ince bir cevap var. Lütfen baksınlar…

BAŞKAN – Bakan Yardımcımız öyle bir şey yapmadı hiç. Genel Müdürümüz söyledi.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – "Dağıtım firmalarına mı ait?" diye sorduğunuzda "Şimdilik öyle" dedi.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE – "Şimdilik" diye bir şey demedim.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakın, orada tutanaklara sorabilir misiniz? Bu şunu da getirebilir ilerleyen dönemde. Dağıtım firmaları da bunu tüketiciye yansıtabilir.

BAŞKAN – Varsa yanlış bir şeydir ama Sayın Bakan Yardımcısı düzeltiyor.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Tutanaklara girdiği için…

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE – Hayır, öyle bir şey yok.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Tutanaklar burada efendim. Var mı? Hemen bakın yani.

"Şimdilik öyle" cümlesi çok tehlikeli bir cümle. İlerleyen dönemde bu dağıtım firmalarının bu işi tüketiciye yansıtacağı manasına da gelebilir.

BAŞKAN – Yasin Bey, kanunu kafasına göre yorumlayabilecek hiç kimse yoktur. Yani bunu gene yapacak Türkiye Büyük Millet Meclisidir.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Hayır, hayır. Kullanıcının tanımını yönetmeliklerde değiştirirler. Biraz önce bahsetti Sayın Müdürümüz. Kullanıcının tanımı orada tüketicinin direkt kendisi olarak da algılanabilir.

Bir de ayrıca şöyle bir durum var. Alt komisyonda konuşurken sayaç bedeli tarzında -Ali Bey sormuştu ve burada EPDK yetkilisi arkadaşımız da aynen sayaç bedeli anlamında alınmıyor, abonelik sözleşmesi anlamında kullanıcıların aldığını da söylediği için ilerleyen dönemde bu kısım eminim ki dağıtıcı firmalar bu konuyla ilgili işi, bu işi tüketiciye yansıtabilirler.

BAŞKAN – Şimdi, efendim, bakın tüketiciye yansıtmazlar da daha önceki süreçlerle ilgili şeyde biliyorsunuz depozitolar vardı. Şimdi hâlâ depozito var mı, bilmiyorum. Depozito var mı Enerji Bakanlığı?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Var.

BAŞKAN – Sayaçlarda vatandaşın depozitosu var mı?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Sayaçlar bazında yok efendim, abonelik bazında var.

BAŞKAN – Eskiden abonelik bazında depozito vardı, onu sonra iade ediyor musunuz abonelik gidince?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Evet efendim ama…

BAŞKAN – Eski fiyattan mı eskale edilmiş fiyattan mı?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Eskale edilmiş fiyattan efendim.

BAŞKAN – Orada bir problem yok.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – "Şimdilik" diyorsunuz.

BAŞKAN – "Şimdilik" öyle değil. Bakın, şöyle bir şeyi var. 1990 küsur yılında çıkan bir şeyle EGO'nun bir sözleşmesi var. Bu sözleşmede "Bu abonelik bedelleri alınmıştır, geri de iade edilmez, sayacın parası da 100 dolardır." diye orada geçen bir hüküm var. O sözleşme aynı şekilde devam ediyor. Şimdi bu daha farklı bir konu. Geçen tesadüfen bu sözleşmeyi okudum. Yani çok eskilerden yapılmış, ihale edilirken nasıl olduğuyla ilgili çeşitli sorunlar var ama tekrar altını çiziyorum, kayıtlara geçiyor. Bu kayıtlara geçen şeyi de kanun uygulayıcılarının, kanun koyucunun niyetini yapması açısından tüketici hakem heyetlerinin ve sivil toplum örgütlerinin buradaki hem uygulayıcı tarafın hem kanun yapıcı tarafın niyetlerini soracağız, siz de ona göre yapacaksınız, tutanaklara geçecek.

Bu maddenin muhatabı tüketici değil, şirketlerdir. Şirketin muhatabı tüketicidir. Özel sektör veya devlet satıyorsa eğer -o kalmadı- onun da muhatabı tüketicidir. Ama Sanayi Bakanlığının şu maddeden kaynaklı muhatabı doğrudan doğruya firmalardır, müşterileridir. Dağıtıcı firmalardır, doğru mu?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI METROLOJİ VE STANDARDİZASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAİRE BAŞKANI EROL FERHAT – Doğru Sayın Bakanım ama bir açıklama yapayım. Şöyle: Elektrik, su ve gaz sayaçlarında dağıtım firmaları ama bizim ölçü aletlerimiz bunlarla sınırlı değil.

BAŞKAN – O başka herhâlde, değil mi? Onu diyoruz. Tabii canım, bizim sorduğumuz şey o. Terazide de herhâlde tüketici olmayacak, onu kullanan olacak.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI METROLOJİ VE STANDARDİZASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAİRE BAŞKANI EROL FERHAT – Tabii, evet.

BAŞKAN – Yani bu açık ve net.

Değerli arkadaşlar, süresi geçmişle ilgili kısım da vuzuha kavuşmuş oldu. Tutanaklara geçirdik sizin şeylerinizi de. Yani sizin anladığınız değil, tutanaklar artık önemli bu işte.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bir şey söyleyeyim.

BAŞKAN – Buyurun Yasin Bey.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Şimdi yine hem bilgi sahibi olmak için soruyorum. Benim bildiğim -"depozito" dediği için Başkan- depozite ayrı, abonelik sözleşmesi ayrı. İki defa ayrıca alınıyor ve abonelik sözleşmesi evi, depozito ise kişiyi takip eder. Dolayısıyla abonelik sözleşmeleri hiçbir zaman geriye iade edilmez.

BAŞKAN – Doğru.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bu manada bir düzeltme.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Orada abonelik sözleşmesinden kastımız zaten satış sözleşmesi ve o sözleşmeye binaen alınan bir depozito var ama bu sayaç bedeli karşılığı değil.

YASİN ÖZTRÜK (Denizli) – Tabii, onu biliyorum. Ben doğal gaz işi yaptım. Hiç merak etmeyin.

Ayrıca doğal gaz ihaleleri bildiğim kadarıyla ilk başlangıçta sekiz senelik çıkmıştı ve çoğu da artık sayaç dönemlerini doldurmaya başladı. Muhtemelen de bu güncelleme bundan dolayı yapılıyor çünkü sayaçlar on senede bir periyodik kontrole girmesi gerektiği için ve Türkiye'de ilk yapılan sözleşmenin ve sayaçların süreleri artık dolmaya başladı. Anladığım kadarıyla bundan kaynaklı bu iş yapılıyor diye düşünüyorum. Bu da tutanaklara geçsin.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Bakan Yardımcımız Hasan Büyükdede Bey, buyurun.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE – Bu maddeleri sisteme getirmemizin ana sebeplerinden bir tanesi, şu ana kadarki bizim aşağı yukarı on iki kalemde bu genel müdürlüğümüzün kontrolü var. Bu kontrollerde sadece doğal gaz sayaçları değil, bunların içinde takometreler var, taksi sayaçları var, bakkalın terazisi de bilmem şeyin kantarı da yani birçok konu var. Meseleyi, ana fikri söylemek istiyorum. Ana fikir, burada biz maddeleri incelediğimiz zaman biz bazı alınan cezaların yeniden düzenlenmesinin faydalı olacağı gibi bir kanaate kavuştuk. Bu düzenleme de şuradan geldi: Bugün bir pazara gidiyorsunuz, terazinin üstünde mühür yoksa 2.100 lira ceza kesiliyor, terazinin kendisi 300 lira. Adam atıyor, orada tekrar bir tane terazi koyabiliyor. Bunu büyük haksızlık gördük, bu haksızlığı yeniden bir düzenleyelim; daha doğru, makul ceza sistemine geçelim. Bazı cezalarda hapisler var, gereksiz yere hapis cezaları var. Bu hapis cezalarını zorunlu olmayan konularda hapisten paraya çevirelim diye bir düşünce geliştirdik. Dolayısıyla, bu düzenlenen maddeler halkımıza daha iyi hizmet verebileceğimiz veya daha az onları zarara sokabileceğimiz bir

noktaya çekebilmek amacını taşımaktadır. Ayrıca bugüne kadar -ileriki maddelerde de gelecek, ben orada gene genel müdür arkadaşlarıma vereceğim- burada birikmiş çok miktarda cezalı pozisyonlar var. Bu cezaların miktarlarının 500 ila 700 bin kişiye kadar geldiği gibi bir kanaat oluştu. Biz bunu yeniden nasıl düzenleriz diye baktık. Bunu giderebilmek için -ileriki maddede göreceksiniz- bu cezaların bir doksan günlük süre için affedilmesi, o süre içerisinde eğer müracaat ederse bunların silinmesi, bundan sonra devam edecek cezaları da eğer müracaat etmezse o zaman uygulayalım diye bu süreç içerisinde bir iyileştirmeye gidebilmek içindir Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Bakan Yardımcımıza teşekkür ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, şimdi, aslında Sayın Bakan Yardımcımız ifade ederken, "Niye bunu yaptık? Niye amacımız böyle?" diye sorarken muhalefetten arkadaşlarımız dedi ki: "Kanunun şeysi Bakan değil." Ama arkadaşlar, Hükûmetin tasarı getirme hakkı yok. Milletvekillerine rica ediyor, milletvekili arkadaşlarımıza diyor ki: "Sayın Milletvekilim, böyle böyle benim bir konuda ihtiyacım var. Bu ihtiyacı dikkate alır mısınız?" Milletvekili arkadaşlarımız da derinlemesine irdeliyorlar, inceliyorlar, makul görürlerse kanun teklifi olarak veriyorlar.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Bize soran yok hiç.

BAŞKAN – Efendim, hayır, Türkiye Büyük Millet Meclisinde kanun yapma yetkisi Türkiye Büyük Millet Meclisine aittir.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE – Biz onun için buradayız Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynen öyle.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Sayın Başkanım, bize hiç ricada bulunan yok "Şöyle şöyle bir şey var." diye, sayın bakanlardan bize gelen bir şey olmadığı için dedim.

BAŞKAN – Ya, Sayın Bakırlıoğlu, eğer şimdi diyorsanız ki: "Ya, getirin arkadaş, o önergelere, kanun tekliflerine bir imza atalım." Getirirler muhakkak herhâlde bakanlar.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Sayın Başkanım, bir kere de bizim burada bir kanun teklifimiz tartışılsın, hasret çektiğimiz bu.

BAŞKAN – Eyvallah, yapalım. Sayın Bakan Yardımcım, varsa ihtiyacınız olan, piyasayı rahatlatan, vatandaşın arzu ettiği, Sayın Vehbi Bey buna hazır, gönüllü.

Hayırlı olsun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Bizim vermiş olduğumuz kanun teklifleri var. Onlar neden gelmiyor?

BAŞKAN – Ama Bakanlıkla görüşüyor musunuz siz "Ya, böyle böyle bir şey var mı?" diye. Biz kanun yapıcıyız, onlar uygulayıcı. Uygulayıcının yapmayacağı bir şeyi kanun olarak teklif edemeyiz.

Değerli arkadaşlar, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Madde kabul edilmiştir.

MADDE 26- 3516 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin birinci ve ikinci fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN - Madde 26 üzerinde söz talebi yok, önerge yok.

Madde 26'yı oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

MADDE 27- 3516 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 3- 15 inci maddenin birinci fıkrasının (c) bendine giren fiilleri 1/12/2018 tarihinden önce işleyenler hakkında bu bent hükümleri uygulanmaz. Bu kapsamdaki ölçü aletleri için bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren doksan gün içinde periyodik muayene başvurusunda bulunanlar muayene ve damgası yapıldıktan sonra söz konusu ölçü aletlerini kullanabilir. Bu süre içinde periyodik muayene için başvuruda bulunmayanlar ise söz konusu ölçü aletini kullanamaz. Kullananlar hakkında belirtilen bent uyarınca işlem yapılır."

BAŞKAN – Çerçeve 27'nci madde ile 3516 sayılı Kanun'a eklenen geçici 3'üncü madde üzerinde söz talebi var.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkanım, yine, alt komisyonda bildirmiştim ama o gün dikkate alınmadı. Bana burada yetkili arkadaşlar da varken şu 1 Aralık 2018 tarihinin gerekçesini anlatabilirler mi? Biraz önce Sayın Bakan Yardımcım kısmi söyledi ama bunun ben sadece "Komisyondan geçtikten sonraki tarih olsun." düşüncesiyle 31 Aralık 2018 olmasını talep etmiştim, hiç dikkate alınmamış. O manada 1 Aralık ile 31 Aralık arasında ne fark var? Komisyondan geçtiği tarih olması daha uygun olur diye çünkü 1 Aralık taslakken yapılan bir tarih diye görüyorum.

BAŞKAN – Ben söyleyeyim, Yasin Bey, ben bunu sordum. Bu konuyla ilgili kamuoyunda gündeme gelince bir sınırlama yapıyoruz, biliyorsun, tarihte bu bir manada yeniden imkân tanıma. Üç aylık süre veriliyor, o üç aylık süre içerisinde "1 Aralık 2018 tarihinden önce bu fiilleri işleyenler hakkında bu bent hükümleri uygulanmaz." diye söyleniyor. Yani o 1 Aralık 2018'i milat hâline getiriyoruz.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Hayhay.

İkinci konu ise periyodik kontrolleri akredite kuruluşlar yapar ve bu konuda da yeterli düzeyde akredite kuruluş olmadığı veya bu kadar sayıdaki akredite kuruluşun bu kadar sayacı yeterli vaziyette yapamayacağı için bu anlamda da en azından ya o sayaçların yetkili servisleri tarafından belirli bir süre –çok uzun, sürekli değil de- periyodik kontrole yeterli akredite kuruluş, laboratuvar oluncaya kadar en azından belirli bir süre tanınması ya da bu doksan gün sürenin en azından belirli bir süre daha uzatılmasının daha uygun olacağını düşünüyorum çünkü akredite kuruluş yeterli sayıda yok, bunu Bakanlık da kabul ediyordu daha önceden.

BAŞKAN – Doğru mu?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI METROLOJİ VE STANDARDİZASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAİRE BAŞKANI EROL FERHAT – Sayın Başkanım, şöyle: Şu anda bizim Bakanlığımızca bu faaliyetleri yürütmek amacıyla yetkilendirilmiş olan yeterli sayıda muayene servisimiz var.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Kaç tane?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI METROLOJİ VE STANDARDİZASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAİRE BAŞKANI EROL FERHAT – Şöyle söyleyeyim: Tartı aletleri için ülkemizde 95 tane, taksimetre için 124 tane, takograf için 367 tane, egzoz emisyon cihazı için 8 tane olmak üzere şeyimiz var.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Doğal gaz, elektrik ve su; özellikle o kısımda…

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI METROLOJİ VE STANDARDİZASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAİRE BAŞKANI EROL FERHAT – Doğal gaz, elektrik ve su konusunda şunu söyleyeyim…

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Laboratuvar kaç tane, bana onu söyle.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI METROLOJİ VE STANDARDİZASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAİRE BAŞKANI EROL FERHAT – Laboratuvar elektrikte zannedersem 12 tane.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Türkiye'de kaç tane elektrik sayacı var?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI METROLOJİ VE STANDARDİZASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAİRE BAŞKANI EROL FERHAT – 45 milyon efendim.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Günde kaç tane periyodik kontrol yapabilir bu arkadaşlar, hesaplamasını yaptınız mı? Doksan günde bitirebilecekler mi?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI METROLOJİ VE STANDARDİZASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAİRE BAŞKANI EROL FERHAT – Sayın Milletvekilim, şöyle arz edeyim ben size: EPDK yetkililerimiz de burada. Elektrik sayaçlarının periyodik muayene süresi on yıl.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Tamam, on yılı aşan kaç tanedir sizce?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI METROLOJİ VE STANDARDİZASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAİRE BAŞKANI EROL FERHAT – Şöyle söyleyeyim ben size: On yılın sonunda toplam bir yılda yapılan muayene sayısı 54 bin falan. 54 bin civarında yapılıyor, geri kalan ekonomik ömrünü on yıl içerisinde doldurduğu için çöpe atılıyor. Bunu EPDK yetkililerimiz de teyit edecektir.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bir dakika, on yılda doluyorsa, çöpe atılıyorsa periyodik kontrolüne ne gerek var ki? Yeni sayaç alır adam.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI METROLOJİ VE STANDARDİZASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAİRE BAŞKANI EROL FERHAT – Öyle yapılıyor zaten.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – O zaman periyodik kontrol yazmaya gerek yok ki. Yeni sayaç alacak zaten adam, "On yılda bir sayaç yenilenir." diyelim.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI METROLOJİ VE STANDARDİZASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAİRE BAŞKANI EROL FERHAT – Sayın Milletvekilim, şöyle: Mesela bazı elektrik sayaçlarının fiyatı ucuz, özellikle evlerdeki abonelerin kullandığı elektrik sayaçlarının ücreti ucuz, muayene ücretine yakın olduğu için dağıtım firmaları bunları atıyor, yerine yenisini alıyor.

BAŞKAN – Yasin Bey'in sorduğu soruda şu var: "Doksan gün az olur mu?" diyor çünkü siz periyodik muayene için bir doksan günlük süre veriyorsunuz, "Doksan günün sonunda bu şeyi onaylattıranlar kullanmaya devam edebilir." diyor. Yani bunu yüz yirmi gün yapsak ne olur? Siz doksan günde değil, altmış günde bitirin.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI METROLOJİ VE STANDARDİZASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAİRE BAŞKANI EROL FERHAT – "Başvuru" diyoruz…

BAŞKAN – Ama bakın, "başvuru" diyorsunuz fakat şöyle geliyor: "Başvurusunda bulunanlar" deseniz tamam. "Muayene ve damgası yapıldıktan sonra söz konusu ölçü aletini kullanabilirler." diyorsunuz.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI METROLOJİ VE STANDARDİZASYON GENEL MÜDÜRÜ NECİP CAMUŞCU – Sayın Başkanım, doksan gün içinde başvuru yapacak.

BAŞKAN – Ama aynı zamanda da doksan günü… Amacınızı sorayım. Kanun metninde diyor ki: "Doksan gün içinde başvuracaksın…" O zaman virgül koymamız lazım veya başka bir şey koymamız lazım. Doksan gün içerisinde başvuru yapanlara kullanma hakkı veriyorsanız…

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI METROLOJİ VE STANDARDİZASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAİRE BAŞKANI EROL FERHAT – Vermiyoruz.

BAŞKAN – Ama adam doksanıncı gün müracaat etti. Muayeneyi ne zaman yapacaksınız?

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ondan sonra yetişmedi.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI METROLOJİ VE STANDARDİZASYON GENEL MÜDÜRÜ NECİP CAMUŞCU – Belli program içinde, belli bir program dâhilinde il müdürlükleri tarafından organize edilecek. Yani doksan gün sonunda başvurdu, atıyorum, birkaç ay içinde yapılacak diyelim.

BAŞKAN – O zamana kadar kullanamayacak.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI METROLOJİ VE STANDARDİZASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAİRE BAŞKANI EROL FERHAT – Kullanamayacak, evet.

BAŞKAN – Ama kullanmaması lazım.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Şimdi, kullanmadığını doğal gazı evdeki insanın, elektriği kullanmadığını düşünebiliyor musunuz? Bir de öyle düşünün. “Ben laboratuvarda periyodik kontrolü yapıncaya kadar iki ay kullanma bunu.” diyorsun. İki ay elektriksiz olur mu?

BAŞKAN – Yani EPDK ne diyecek bakalım bu konuda? İnceleyen, denetleyen Sanayi Bakanlığı mı, EPDK mı?

EPDK TEMSİLCİSİ AHMET ÖZKAYA – Sayın Başkanım, şöyle: Biz aslında elektrik ve dağıtım şirketlerinin tarifelerini belirlediğimiz için bu bedellere bizatihi muhatap oluyoruz. Hani, aslında yükümlülük dağıtım şirketlerinin Bakanlığın dediği gibi. Şimdi, dağıtım şirketleri, doğal gazda hani bir sayacı söktüğünde yerine yenisini takıyor zaten, dolayısıyla bir boşluk kalmıyor. O sayacı önce ambarına alıyor, muayeneye gönderiyor, muayene ettirip getirip yine ambarına koyuyor. Dolayısıyla, büyük şirketler açısından, dağıtım şirketleri açısından böyle bir sorun zaten oluşmaz.

BAŞKAN – Ahmet Bey, tüketiciyle doğrudan doğruya irtibatlı olan kişileri, bakkaldaki, marketteki…

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) - Sayın Başkan, bunlara bir şey demiyorum.

BAŞKAN – Tartı, terazideki şeylerle ilgili kısma “Kullanma arkadaş.” diyor.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) - Bunlara bir şey demiyorum ama sayın yetkilinin dediğine ben bir örnek vereceğim. Örneğin on sene önce Denizli’de 50 bin tane doğal gaz abonesi olmuş, dolayısıyla bu 50 binin hepsinin süresi doldu. O şirket birden 50 bin tane sayaç almaz. Çünkü yerine söküp, takıp yerine koyacağı için ve Denizli’de olmadığı için o sayaç, laboratuvar, periyodik kontrol şirketi, İstanbul’a, Ankara’ya nereye gönderecekse gönderecek. Bunu belirli aylara sair bile yapsa periyodik kontrol süresi de dolmuş oluyor. Yani dolduğu için de bu defa da sizler geleceksiniz, cezayı basacaksınız kuruma.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI METROLOJİ VE STANDARDİZASYON GENEL MÜDÜRÜ NECİP CAMUŞCU – Hayır Sayın Vekilim.

BAŞKAN – Evet, değerli arkadaşlar, şimdi, bakın…

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) - Ben yeterli sayıda laboratuvar olmadığını, özellikle elektrik ve doğal gazla ilgili…

BAŞKAN – Sayın milletvekilimizin eleştirisini Genel Kurul süresine kadar, yazılı, sözlü… Sayın milletvekilimi ziyaret edin, onunla bu konuyla ilgili tartışmalarınızı yapın, böyle böyle deyin, zihnindeki soru işareti olan şeyleri ortadan kaldırın, bunlar önemli sorular, hepimizin zihninde olacak meseleler. Onu Yasin bey, uygun görürseniz öyle yapalım. Çünkü konu biraz daha dağılıyor.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – 27’yi alacak mıyız?

BAŞKAN – Yok, 27'yi siz yapın. Benim içim rahatladı şeye göre ama sizin kafanızdaki soru işareti kalksın diye söylüyorum. Sorarken de enteresan şeyler ortaya çıkıyor, bizim de kafamızı karıştırıyorsunuz bazen. Siz bizim adımıza vekil olarak soruyorsunuz, siz milletin vekilisiniz, bizim de vekilimizsiniz aynı zamanda.

Evet, değerli arkadaşlar, 27'nci maddede verilen önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

27'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

MADDE 28- 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 237 nci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan "%4'ü" ibaresi "0/0 6'yı" şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN - 28'inci madde üzerinde söz talebi yok, önerge yok.

28'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

MADDE 29- 20/2/2001 tarihli ve 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasının (ğ) bendinde yer alan ", bilgi işlem altyapısını sağlamak ve yürütmek" ibaresi madde metninden çıkarılmış, (h) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (ı) bendi eklenmiş, mevcut bentler buna göre teselsül ettirilmiş ve ekli (I) sayılı listede belirtilen kadro ihdas edilerek aynı Kanuna ekli (I) Sayılı Cetvele eklenmiştir.

"ı) Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı: Kurum bilişim stratejisini hazırlamak ve uygulamak, yazılım ve donanım altyapısı dahil olmak üzere bilişim alanı ile ilgili tüm işleri yürütmek."

BAŞKAN - 29'uncu maddede söz talebi yok, önerge yok.

29'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

MADDE 30- 4/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "bayi sayısı, depolama kapasitesi (işletme stok kapasitesi hariç) konularında sayısal büyüklüklerle sınırlama yapılmaz" ibaresi fıkra metninden çıkarılmış ve aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Kurum, lisans sahiplerinden bu Kanun kapsamındaki mali yükümlülüklerinin tahsilinde kullanmak üzere Kurulca belirlenecek hususlarda teminat mektubu talep edebilir. Teminat mektubu alınacak lisans türleri, teminat mektubunun miktarı, türü, hangi şartlarda paraya çevrileceği ve diğer hususlar Kurumca yapılacak düzenlemeler ile belirlenir."

BAŞKAN - 30'uncu maddede iki adet önerge var, okutup işleme alacağım.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik yapılmasını öngören Kanun Teklifi'nin 30'uncu maddesinin tekliften metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Kazım Arslan Denizli	Müzeyyen Şevkin Adana	Tahsin Tarhan Kocaeli
Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu Manisa	Ahmet Akın Balıkesir	

Gerekçe:

Sektörün farklı bileşenlerinin görüşleri alınmadan ekonomik kriz altındaki gerçeklere aykırı bir şekilde yapılan bu hesaplama sektörde tepkiyle karşılanmıştır. Teklifin kanunlaşması hâlinde, sektör üreticilerine, nakliye sektörüne, altyapı ve ulaştırma sektörüne, belediyeciliğe ve asfalt başta olmak

üzere petrol türevi ürünlere büyük maliyet sorunları yaşatacaktır. Etki değerlendirme analizleri sunulmayan, sektörün maliyet hesapları incelenmeden getirilmiş bir tekliftir. Maddenin geri çekilerek yeniden hesaplanması ve sektör paydaşlarıyla görüşülerek tasarlanması gerekmektedir.

BAŞKAN – Buyurun Tahsin Bey.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Çok teşekkür ederim Başkanım.

Bugünkü iyi niyet çalışmanızdan dolayı…

BAŞKAN – Ben her zaman böyleydim ama siz farkında değildiniz.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – 30'uncu maddeden 40'ıncı maddeye kadar petrol ve türevleriyle ilgili sektör temsilcileri şikâyetçiler. "Bu kanun metni hazırlanırken, bu kanun maddeleri hazırlanırken bizim fikirlerimizi almadılar." diye şikâyetçiler. Biz de alt komisyonda 30'dan 40'a kadar bütün maddelere önerge verdik ama burada sizin iyi niyetinizden dolayı sadece Komisyonu kilitlememe açısından 30 ve 31'e önerge verdik. Onun için, biz kanun maddesi hazırlanırken sektör temsilcilerinin fikirlerinin alınmasından yanayız.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, şimdi, bu önergenin gerekçesini… Sektör temsilcileriyle ilgili ben toplantı yaptım, sektör temsilcisi arkadaşlarımız kimdir bilmiyorum, burada sektör temsilcisi arkadaşlarımızdan var. Sizinle de görüştük, PETDER'le de görüştük, TAGBİS'le görüştük, LPG'cilerle görüştük. Yani sektör temsilcileriyle beş saat, beş saat olmak üzere; beş saat petrol piyasasıyla, beş altı saat doğal gaz piyasasıyla görüştük. Orada şu ifadeyi kullandım: Şu arkadaşlarımız buna itiraz ediyor, bu arkadaşlarımız buna itiraz ediyor, ben de bir hakemim. Sizin dediğinizi yaparsak bunlar razı olmuyor, bunların dediğini yaparsak siz razı olmuyorsunuz, uygun bir ortamı bulalım dedik, bunu yaptık. Sektör temsilcisi arkadaşlar eğer "Bizim fikirlerimiz dikkate alınmadı." diyorlarsa haklı olabilirler, bir kısmı ama "Bizimle görüşmedi." diyorlarsa haksızlık yapıyorlar.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Yok, kanun metni hazırlanırken görüşlerinin alınmadığını söylüyorlar.

BAŞKAN – Ama bütün şeyleri konuştuk. Orada bakanlık temsilcisi, bakan yardımcımız, tüm bürokrasi, buradaki bürokrasiden daha fazla vardı.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – "Görüşmedik." demiyorlar, kanun teklifi hazırlanırken…

BAŞKAN – Efendim, o kanun teklifi hazırlanırken eğer bütün bileşenlerle, paydaşlarla yaparsak o kanun teklifleri bir senede, iki senede çıkmaz.

Bakın, 31'inci maddeyle ilgili iki kez TÜPRAŞ'la görüştük. Bir yanlış anlamadan mütevellit Sayın Genel Müdürle görüşemedik kanun gelmeden önce, daha sonra biz Sayın Genel Müdürle iki kez görüştük. Yani bu konuyla ilgili bütün paydaşlarla görüştük. Sektör temsilcilerinden şu taraftakini kabul edersek bu taraf itiraz edecekti, biz de orta yolu götürdük, devam ettiriyoruz. Alt komisyonda da çok kapsamlı değişiklikler olmuş.

30'uncu madde üzerindeki çıkarma önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 30'uncu maddesinin 4/12/2003 tarihli Petrol Piyasası Kanunu'nun 3'üncü maddesinin üçüncü fıkrasındaki "bayi sayısı, depolama kapasitesi (işletme stok kapasitesi hariç) konularında sayısal büyüklüklerle sınırlama yapılmaz." ifadesi göz önünde bulundurularak kanun teklifinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Kenanoğlu

İstanbul

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Gerekçeyi okutalım.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

4/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu'nun 3'üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "bayi sayısı, depolama kapasitesi (işletme stok kapasitesi hariç) konularında sayısal büyüklüklerle sınırlama yapılmaz." ibaresi "piyasaya girişi kapatmamak şartıyla Kurum sayısal büyüklüklerle sınırlama yapabilir." şeklinde değiştirilmiştir. Görüşülmekte olan kanun teklifiyle birlikte planlanan değişikliğe göre petrol piyasasına girişte 10 milyon TL gibi bir sermaye ödemesi yapılması, bilançosunun aktif toplamının 37,5 milyon TL'nin altında olan firmaların dağıtıcı lisansı almasının engellenmesi, 3.300 ton anlık stok şartının getirilmesi ve benzeri hususları içeren hükümlerle birlikte EPDK'nin lisans sahiplerinden teminat mektubu istemesi yönünde bir değişiklik yapılması planlanmaktadır.

Piyasanın kendi içinde adalet sağlanması amacıyla teminat mektubu lisans sahiplerinin hasılatları oranında talep edilmeli ve teminat mektubu yükünün piyasaya eşit dağılımı sağlanarak rekabetin engellenmesinin önüne geçilmelidir.

Önergeyle birlikte getirilen sınırlamaların kaldırılarak tekelci piyasa yapısı oluşmasının engellenmesi amaçlanmıştır. Bir diğer deyişle, sınırlamaların pazara girişi engellemeyecek ölçüde olması hedeflenmiştir.

BAŞKAN – Ali Bey, buyurun.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Kısa birkaç şey söylemek isterim.

Sayın Başkan, tabii, "Burada sektör temsilcileriyle görüşüldü." dediniz, tabii, doğru, görüşülmüş hepsiyle ancak bizim başında da itiraz ettiğimiz konu şuydu: Bu sektörün büyük oyuncuları dediğimiz kesimlerle birlikte bu kanunun maddelerinin yapıldığı, kanunun yapıldığı gözüküyor. Şimdi, 30'uncu maddede getirilen 3.300 ton sınırı, 10 milyon TL sermaye kısmı gibi birçok husus, aslında orta ve küçük işletmelerin sektörden çıkmasına ya da sektörde iş yapamamasına neden olmaktadır. Dolayısıyla, orta ve küçük işletmelerin de sektörde bulunabilmesini savunmamız gerekiyor. Bu nedenle de bu konuda düzenleme talep ediyoruz. Bunun da dikkate alınması önemli çünkü Anadolu'da bu tür firmalarımız çok fazla ve bunlar bu şartları taşıyabilir durumda değiller yapıları itibarıyla, sermayeleri itibarıyla ancak sonuçta, bu piyasa içerisinde iş yapıyorlar.

BAŞKAN – Petrol piyasasında -o günkü yaptığımız konuşmalar çerçevesinde- 100'ün üzerinde firma var büyüklü, küçüklü. 100'ün üzerinde firmanın kendileriyle ilgili, maalesef, kayıp kaçak ya da kayıt dışı petrolle ilgili olan kısımlarda, oyuncuların kısa bir zamanda girip hızlı bir şekilde çıkmaları ve bunun çok kolay olması münasebetiyle bunlar… "Benzinde hiç kayıt dışı, kaçak yok." dediler. "Doğal gazda yok zaten çünkü onun imkânı yok, onu bulamazlar." dediler. "LPG'de istasyonlar ile mutfak arasında büyük fark var." dediler. 12 kiloluk tüple… "Biri 20 lira, öbürü 80 lira veya biri 25 lira, öbürü

85 lira ya da 75 lira; oradan dolayı, istasyonlarda çok kolay dolum yapılabildiğinden dolayı -LNG'ninki çok zor, onun pompası daha farklı, basıncı daha değişik, taşıyabilmek de çok zor- burada bir şey var." dediler. "Burada da denetimler zor oluyor." dediler. Nitekim, 2013 yılında biz bir kanun çıkardık, çıkardığımız kanunda dedik ki: Gayrimenkul sahipleri de bu adamları ciddi olarak… Bu adamlarla ilgili eğer kısa dönemde bu işleri yapacaklarıyla ilgili bir duyum alıyorsa o da bunun cezasına katlansın diye idari para cezalarında gayrimenkule de rücu hakkı verdik. O yazılan idari para cezasını ruhsat sahibi, aynı zamanda, gayrimenkul sahibi herhangi biri ödemediği takdirde orayı kiraya veremez dedik. Yine o zaman grup başkan vekiliydim, bu önerge de benim imzamla geçti, 1 Nisan 2013. Sektörle ilgili müracaatlar var, sektör diyor ki: "O kanun kayıt dışını müthiş bir şekilde engelledi." Doğru mu?

TABGİS YÖNETİM KURULU BAŞKAN VEKİLİ MURAT BİLGİN – Doğru.

BAŞKAN – Siz bilmediğiniz için, oto gazda olmadığı için, siz gazcısınız, bu işte değilsiniz. Size sormadım, orada petrolcü var "Doğru." diyor.

Büyük oyuncu musunuz, küçük oyuncu mu?

TABGİS YÖNETİM KURULU BAŞKAN VEKİLİ MURAT BİLGİN – Ben bayileri temsil ediyorum.

BAŞKAN – Küçük oyuncuların temsilcisi.

Arkadaşlar, samimiyetle söylüyorum, bu konularla ilgili hakikaten çok hassas bir inceleme yaptık, değerlendirme yaptık. İnanın, kayıt dışı, kaçak petrolle ilgili özellikle bu, solventte ortaya çıkan, solventin boyada kullanılması, sanayide kullanılması gerekirken mazotla karıştırılıp veya 10 numara yağla karıştırılıp kamyon yakıtı hâline getirilmesi hem araçların kısa zamanda bozulmasına hem de millî servetin heder olmasına fırsat veriyor. Hesaplıyor "Ya, benim arabam beş yılda bozulurken üç yılda bozulsun, ne olur? Akaryakıttaki kârım şu olur, varsın bozulsun." diyor. Zor şartlar altında, herkesin hesabı kendine. Ama hava kirliliği olsun, diğer konular olsun, bizim hassas olmamız gereken konular. Az önce TEMA'nın temsilcisi bir şey söyledi, Müzeyyen Hanım destekledi, buradaki hanımefendi de çok doğru bir şey söyledi. Biz bir şeyleri yaparken… Sigarayı bıraktıralım diyoruz, nefes aldığımız havayla ilgili şeylere şöyle yapalım, müsamaha gösterelim deme lüksü içerisinde olmamamız lazım.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Bu, ona denk gelmez.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Başkanım, 44'üncü madde tamamen o müsamahayla…

BAŞKAN – 44'e bakalım, hepsi ezberimde değil, geçmiş hatıramdan.

Bakın, değerli arkadaşlar, teminat mektubuyla ilgili konuya gelince… Bu orijinal metinde şuydu: "İdari para cezasının mahkemeye müracaatı tahsilatı engellemez." diye bir hüküm vardı. Siz "Teminat mektubu konulsun." diyorsunuz ya, sektör temsilcilerinin kahır ekseriyetinin mutabakatıyla biz buna teminat mektubu yapalım dedik. Niye? Çünkü EPDK'nın 3 milyar lira tahsil edilemeyen şeyi var. Nedir bu? Ben maliyeci olduğum için, mesela, Vergi Usul Kanunu'nda kaçakçılık veya herhangi bir şekilde idari para cezasına çarptırıldığınızda bir, paranın aslı; iki, 3 misli cezası yani 1 lirayı 4 lira olarak ödersiniz, kaybederseniz 1 lirayı 4 lira ödersiniz; kazanırsanız hiç ödemezsiniz. Şimdi, bu süreçteki oranın çok yüksek olmasından dolayı vergide uzlaşmaya gidiyorlar fakat burada çok cüzi miktarda fark olduğundan dolayı… 1 milyon lira ceza yazdın, bu 1 milyon lira ceza mahkeme süresi içerisinde ödenmezse 1 milyon 100 bin lira oluyor üç sene sonra, dört sene sonra. Hepsini mahkemeye götürüyor, itiraz ediyor. Sektör dedi ki: "İyi oyuncular, teminat mektubu alabilecek nitelikte olan oyuncular bununla ilgili şeylerini yapsın, teminat mektubu alamayacak birisi varsa, bu 1 milyon liralık idari para cezasına

teminat mektubu alabilecek nitelikte oyuncular yoksa onlar da bu sektörde olmasın, bozmasınlar, bizim de adımızı lekelemesinler.” Sektörün büyük bir çoğunluğuyla da bu maddeyi bu şekilde düzeltmiş olduk, bilmiyorum vuzuha kavuştu mu.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yani yok tabii, şey açısından ikna edici bir tarafı yok. Niye? Netice itibarıyla birtakım bahsetmiş olduğum hukuksuzlukların, kaçakçılıkların ya da benzeri hususların giderilmesi tabii ki gerekir, biz bunun savunucusu değiliz.

BAŞKAN – Mükemmel diye bir şey demiyoruz ama olanı iyi yapmaya çalıştık.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yani devletin bunları kontrol edecek, engelleyecek bir sürü yöntemi vardır ama burada küçük sermayenin de bu işin içerisinde olmasını engellemek gerekiyor. Çıkaracağımız bu kanunla bu piyasada küçük esnaf, orta sınıf esnaf dediğimiz hiç kimse kalmayacak yani.

BAŞKAN – Ali Bey, bana gelenle en az yarım saat, bir saat konuştum. Toplantı beş, altı saat iki bölüm hâlinde, ayrı ayrı da istedik. Petrol piyasasını ayrı istedik, doğal gaz ve LPG piyasasını ayrı istedik, bayileri ayrı istedik, herkese de söz hakkı verdik şu an Komisyondaki gibi. Uzlaştırmaya çalıştık. Sektörün kendi içinde de bir rekabet var zaten yani küçüğün menfaati büyüğün aleyhine oluyor, büyüğün menfaati küçüğün aleyhine oluyor.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – “Ama biz büyükten yana oluyoruz.” diyorsun yani.

BAŞKAN – Az sonra büyüğün şeyini yapacağız, bakacağız, önergeniz var mı bakacağım ona.

Değerli arkadaşlar, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Önerge kabul edilmemiştir.

30’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… 30’uncu madde kabul edilmiştir.

31’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 31- 5015 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “yarısının” ibaresi ‘-tamamının” şeklinde, “geçiş ücreti hariç” ibaresi ‘-geçiş ücreti dahil” şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan “Ras Gharib (21.5 API)” ibaresi “Arab Heavy (27.5 API)” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Şimdi 31’inci maddeyi işleme alıyorum. Üzerinde bir adet önerge var.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 31’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Tahsin Tarhan

Kocaeli

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Gerekçeyi okutalım.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Sektörün farklı bileşenlerinin görüşleri alınmadan, ekonomik kriz altındaki gerçeklere aykırı bir şekilde yapılan bu hesaplama sektörde tepkiyle karşılanmıştır. Teklifin kanunlaşması hâlinde petrol üreticilerine, nakliye sektörüne, altyapı ve ulaştırma sektörüne, belediyeciliğe ve asfalt başta olmak üzere petrol türevi ürünlere büyük maliyet sorunları yaşatacaktır. Madde, kabul edilmesi hâlinde petrol camiasında telafisi imkânsız zararlara yol açacak hatta bazı rafinerilerin (Batman) kapanmasına neden olabilecektir.

Maddenin geri çekilerek yeniden hesaplanması ve sektör paydaşlarıyla görüşülerek yeniden Komisyona sunulması, olumsuzlukların önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini dinledik değerli arkadaşlar. Bu konuyla ilgili şöyle bir husus var: Alt komisyonda ve ilk Komisyonumuz toplandığı gün TÜPRAŞ Genel Müdürü arkadaşımız bu konuyla ilgili ifadelerde bulundu. Komisyon üyelerimiz bunun ne anlama geldiğini ifadelerle şey yaparlarsa TÜPRAŞ Genel Müdürümüze kısa bir söz vermemi arzu eder misiniz, zaten dinlemiştik?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Siz bilirsiniz… Takdir sizin…

BAŞKAN - Şimdi, şöyle değerli arkadaşlar: Ras Gharib ve Arab Heavy'le ilgili TÜPRAŞ'ın bu hesaplamadan dolayı yaklaşık 14 milyon lira civarında bir kaybı ortaya çıkıyor. Ayrıca nakliye bedellerinden dolayı da 20 milyon dolar civarında bir kaybınız var kanundaki değişiklikle, toplamı 30 ile 40 milyon dolar arasında.

Ras Gharib'le ilgili kısım, 7 milyon varil Ras Gharib evsafından ürün üretiyoruz, bizimkinin gravitesi 20, Arap Heavy'ninki de 27,5; aradaki 7,5'luk fark 2 sentten dolayı ortaya çıkan 13-15 milyon dolar civarında bir şey var. Bu da tamamen asfalt olarak üretiliyor. Bu asfalt da Batman tesislerindeki rafinerisinde gerçekleştiriliyor.

Burada şirket diyor ki: "Bana hem nakliyeden dolayı hem de Ras Gharib ile şeyin arasındaki ortaya çıkan bir şeyden dolayı bunu yaptınız." Şirket 2016 yılında müracaat ediyor EPDK'ye, diyor ki: "Ras Gharib Mısır petrolü artık satmıyor, bu ölçü olmaktan çıktı. Bana bir ölçü tayin et." Bunlar da Brent petrol eksi piyasadaki şeye göre 8 dolar –Brent petrolün varili 60 dolar şu anda herhâlde- 60 dolar eksi 8 dolar; "52 dolara ben bunu alırım." diyor Ras Gharib Batman petrolünü. Şimdi bize gelen şey, Arab Heavy'le gelen kısımlara da diyor ki: 52 dolara, 60 dolara alma değil de…

Kaça aldırıyoruz biz şimdi Sayın Bakan Yardımcım, bu gelen önergeyle?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Arab Heavy referans olarak alınıyor ve kanunla tanımlanmış olan…

BAŞKAN – Brent'ten alıyoruz, neyse. Brent'ten alıyoruz, Arab Heavy'nin fiyatını bilmiyoruz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Fiyatı var. Brent endeksli bir şekilde. O esas alınıyor. Buna "API gravite" farkı dediğimiz indirimler uygulanıyor kanunda tanımlı olan.

BAŞKAN – Şimdi, biz, TÜPRAŞ'ın kullandığı çerçevede bugüne kadarki yapılan işlemlerdeki hesabı olarak ve Türkiye'deki petrol çıkarım kapasite ölçümlerine göre yaptığımız şey bu. Piyasadaki rakamlar yarın 100 dolar olursa bu rakam daha farklı olur, 40 dolara düşerse daha farklı olur. Sayın Genel Müdür 62 dolarlık fiyattan hesaplamış getirmiş 34 milyon dolarlık kısım bu şekilde olmuş.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bu konuyla ilgili biz Sayın Genel Müdürle ve diğer yetkililerle de konuştuk. Piyasa fiyatıyla ilgili Bakanlığımıza dedik ki: Ras Gharib veya bizim Batman ölçeğindeki bir petrolü, ham petrolü, ham maddeyi Mersin Limanı'nda kaça alırsınız kardeşim? Ona bakın, araştırın. Şimdi tek satıcı, tek alıcı. Almak zorunda, orada buraya satmak zorunda. Ama uluslararası piyasada ne oluyor? Millî servetimizi… Değerinde bu işi yapalım diye araştırılsın diye bir talepte bulunduk. O konuyu arkadaşlarımız araştıracaklar, değerlendirecekler. Bu maddenin çıkmasını zaten kurum da istemiyor, diyor ki: "Belli olsun bu iş ama adil olsun." Biz bunu adaletli bir şekilde yapmanın yöntemini arayacağız. Bu önergeyi reddediyoruz. O süreçte, Genel Kurul aşamasına ne zaman gelir, bir haftada mı gelir, gelecek hafta mı gelir, on beş günde mi gelir, Bakanlık temsilcileri ve sizler bu konuyla ilgili bir araştırma yaparsınız ona göre bakarız. Orta yolu buluruz inşallah.

TÜPRAŞ GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM YELMENOĞLU – Sağ olun Sayın Başkanım.

İzin verirseniz sadece bir şey söyleyeyim Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

TÜPRAŞ GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM YELMENOĞLU – Sayın Başkanım, sizin de söylediğiniz gibi bizim niyetimiz ucuza petrol almak değil adil fiyat almak. Dolayısıyla çok teşekkür ediyoruz en azından tekrar çalışıp Genel Kurula hazırlık yapabiliriz. Ama benim derdim eğer Genel Kurulda da muvaffak olamazsak, bu madde bu şekilde geçerse, üçten beşten bahsetmiyorum, sonuçta TÜPRAŞ şu anda katlandığından, adil olandan daha fazla bir maliyete katlanmak zorunda kalacak.

Ben diyorum ki: Her hâlükârda biz bu maddeyi bu tekliften çekelim. Ben söz veriyorum TÜPRAŞ Genel Müdürü olarak, bu kanun yasalaştığı tarihten geçerli olmak üzere ileride anlaşacağımız fiyat ne olursa olsun ya da kanunlaşacak fiyat ne olursa olsun ben onu düzelteceğim.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, bakın, çok iyi niyetle söylüyorsunuz ama şu anda Komisyon üyelerine karşı bir endişenizi dile getirmiş oldunuz. Siz ben söz veriyorum böyle böyle olacak, Parlamentonun…

TÜPRAŞ GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM YELMENOĞLU – Hayır, hayır… Benim demek istediğim…

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, bakın, Parlamentodaki değerli milletvekillerimiz –az önce söyledim- burada herkesin hakkını hukukunu en iyi şekilde savunacaklardır. Onun için, siz bize güvenin.

TÜPRAŞ GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM YELMENOĞLU – Peki, Sayın Başkanım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Sayın Başkanım…

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan Yardımcım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Gerek alt komisyon çalışması esnasında gerekse de şimdi, tabii ki doğal hakkı olarak TÜPRAŞ kendi pozisyonunu anlatmak için söz aldılar, bayağı bir açıklama da yaptılar. Şu ana kadar böyle tam teşekkülü, dört başı mamur toplam yerli üretimin yüzde 70-80'ini yapan TPAO başta olmak üzere özel üreticilere dair bir söz hakkı verilmemiştir.

Müsaade ederseniz belki iki dakika TPAO Genel Müdürümüze fırsat verebiliriz.

BAŞKAN – TPAO size bağlı kuruluş mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Bakanlığa bağlı, evet.

BAŞKAN – Sizden izin almadan benden söz istemeyeceğini anladım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Estağfurullah.

BAŞKAN – Yoksa bir sivil toplum örgütü gelip size söylüyorsa yanlış olacaktı. Evet, sizden izin alıp…

Biz sadece TÜPRAŞ'tan dinleyerek amel ettik, ne söylemişiz bakalım.

Buyurun.

TPAO GENEL MÜDÜRÜ MELİH HAN BİLGİN – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; tabii, sektörümüzün derinliği aslında sadece rafinaj şirketleri ve dağıtım şirketlerinin dışında arama ve üretim şirketlerini de ilgilendiren konularla ilgili bir sürecin içerisindeyiz.

Sayın Bakan Yardımcımın da belirttiği gibi Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Türkiye'deki arama ve üretim faaliyetlerinin yüzde 80'ini gerçekleştiren kurum olarak aslında bir kamu kuruluşu olarak petrol piyasasını düzenleme konusundaki görüşlerini bu vesileyle heyetinize arz etme fırsatı bulmuş oluyoruz.

Malumlarınız Türkiye'deki Raman ve Batı Raman petrol sahası ağır petrol rezervlerine sahip. Dolayısıyla aslında ham petrolün fiyatlandırılması konusu Türkiye'deki 3.500 çalışanı ile 1.500 artı, ilave taşeronuyla beraber toplam 5 bin kişiyi doğrudan ilgilendiren bir konudur.

Bu teklifin bizim tarafımızdan değerlendirilmesiyle ilişkili esas husus şudur: Petrol fiyatlarının daha güncel bir zemin içerisinde, ham petrolün fiyatlanabilmesinin sağlanabilmesi açısından biz tasarının olumlu olduğunu düşünüyoruz.

"Ras Gharib" olarak adlandırılan referans petrol fiyatı en son 2016 yılı Haziran ayında yayınlanmış bir fiyattır. Dolayısıyla petrol gibi güncel piyasada sürekli fiyatlanan bir emtianın üç yıl önceki bir fiyata referanslanarak fiyatlandırılması gerçekçi değildir ve haksız uygulamalar haksız sonuçlar doğurmaktadır, kamu açısından haksız sonuçlar doğurmaktadır. Dikkatinize arz etmek isterim efendim.

Bir diğer konu, tabii, millî enerji ve maden politikası çerçevesinde şirketimizin ve kurumumuzun hedefleri Türkiye'de arama ve üretim faaliyetlerini geliştirerek Türkiye'nin onshore ve offshore'da aramacılık faaliyetlerini geliştirebilmesidir. Üretim şirketlerini daha rekabetçi yapıya taşıyabilmek için biz bu düzenlemenin olumlu olduğunu düşünüyoruz.

Arz ederim efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Abdurrahman Bey, buyurun.

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) – Bu 31'inci maddeyle ilgili öneriler konuşuldu Komisyonda da, bir noktaya geldi. Türkiye'deki bütün şirketler bizim memleketimizin öz varlığıdır.

BAŞKAN – Medarı iftarımız.

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) – Dolayısıyla biz burada onlara artı bir değer üretilmesini de eksi bir değer üretilmesini de bu parite değişikliğinden dolayı ekstra bir avantaj da değil ama sonuçta çok mağdur olmasını da istemeyiz. Çünkü biz çalışanlarıyla, işvereniyle, sendikalarıyla, üniversiteleriyle hep birlikte Türkiye'yiz. Dolayısıyla bu süreç içerisinde mühim olan bir hakkın teslimi adına yapılacak şeyse, bu Komisyon da adaleti hakikaten hep ilke edinmiş, hepimiz de çoğu konularda gördüğünüz gibi uzlaşıyoruz, her konuda, neredeyse yüzde 90 oranında mutabakat var. Tabii ki ufak tefek ayrılıklarımız olabilir. Ama Komisyonun bu konuyu gidereceğine olan inancım var.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

PETROL VE DOĞAL GAZ PLATFORMU DERNEĞİ GENEL SEKRETERİ ESER ÖZDİL - Sayın Başkanım, kıymetli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Söz hakkı için çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz sizinle görüştük mü?

PETROL VE DOĞAL GAZ PLATFORMU DERNEĞİ GENEL SEKRETERİ ESER ÖZDİL - Evet, görüştük efendim. Biz Başkanımızla beraber gelmiştik.

BAŞKAN – Biliyorum ama onunla hep Fenerbahçe konuştuk biz.

PETROL VE DOĞAL GAZ PLATFORMU DERNEĞİ GENEL SEKRETERİ ESER ÖZDİL - İşte belki ondan hatırlayamıyorsunuz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Demek ki o dikkatimi çekmiş.

Siz hangi takımdan?

PETROL VE DOĞAL GAZ PLATFORMU DERNEĞİ GENEL SEKRETERİ ESER ÖZDİL - Ben Galatasaraylıyım efendim.

BAŞKAN – Ondan herhâlde.

PETROL VE DOĞAL GAZ PLATFORMU DERNEĞİ GENEL SEKRETERİ ESER ÖZDİL - Şimdi, efendim, bu kanun tasarısındaki mevcut maddeyle ilgili olarak hâlihazırdaki önerinin olumlu olduğunu değerlendiriyoruz.

Bu konuyla ilgili olarak da teklifler hazırlanmadan önce Bakanlığımızla temalarımız ve görüşmelerimiz olmuştu.

Zaten tasarının gerekçesine bakıldığında nedeni çok net bir şekilde teknik olarak ifade ediliyor. Türkiye'de petrol üretiminin biz yaklaşık dörtte 1'ini gerçekleştiriyoruz yani Türkiye'de kabaca 50 bin varil petrol üretimi gerçekleştiriliyor. Bu ülke ihtiyacımızın yüzde 5'i ve 6'sı demek. Yani çok küçük bir rakamdan bahsediyoruz. Bizim derneğimize üye şirketler ise -özel sermayeli şirketler bunlar, TPAO'yla aynı segmentte faaliyet gösteren şirketler- kabaca 10-15 bin varil arasında petrol üretimi gerçekleştiriyorlar.

Sayın Genel Müdürümüzün de ifade ettiği üzere Ras Gharib sahası 2016 yılından beri referans teşkil edecek bir fiyat üretmekten uzak. Onun için, bu teklifte yer alan özellikle Arab Medium, Arab Heavy, Arab Light gibi petroller küresel ölçekte kabul edilen fiyatlama endeksleri tarafından da düzenli olarak yayınlanan endeksler. Dolayısıyla pozitif olarak değerlendiriyoruz.

Bunun dışında, şimdi, rekabetçilik ve fiyat hususunda dikkat etmemiz gereken çok önemli bir husus var. Türkiye'de ortalama petrol kuyuları 40-45 varil seviyesinde üretir.

BAŞKAN – Bir daha söyler misiniz.

PETROL VE DOĞAL GAZ PLATFORMU DERNEĞİ GENEL SEKRETERİ ESER ÖZDİL- Türkiye'de ortalama bir petrol kuyusu günde 40-45 varil seviyesinde petrol üretir. Orta Doğu'ya gittiğiniz zaman, bu rakamlar 10 bin, 15 binlerden başlar 250 bin varillere kadar çıkar. Yani Türkiye'de bir günde üretilen petrolün toplamının Orta Doğu'da 5 katını üreten petrol kuyuları vardır. Dolayısıyla bizim sektörümüzde yatırım yapmak çok risklidir. Diğer sektörlerdeki yatırımlardan ayıran çok temel özelliği vardır. Arama üretim sektöründe en temel yatırım maliyeti yani en büyük giderleriniz sondaj maliyetleriniz yani kazdığınız kuyular. Bu kuyu kazmadan önce çok ciddi şekilde iki boyutlu, üç boyutlu sismik çalışmalar yaparsınız, ciddi paralar harcarsınız. Türkiye'de karada bir kuyu kazmanın maliyeti 1,5-2 milyon dolarlardan başlar, eğer denizlerde ise bu 150-200 milyon dolarlara kadar gider ve siz bu yapmış olduğunuz harcamaya kesinlikle kredi alamazsınız. Bunlar sizin için risk sermayesidir. Yani cebinizde bu para varsa harcarsınız, yoksa böyle bir yatırım yapamazsınız.

Bizim ülkemizde arama üretim yatırımlarının kısıtlı kalmasının temel sebebi, kuyularımızın ortalama üretim rakamlarının düşük olması ve üretim maliyetlerinin yüksek olması. Dolayısıyla bu kanunda yapılan değişikliklerle biz yerli üretilen petrolün fiyatını ne kadar çok uluslararası standartlardaki emsale yaklaştırırsak ülkemizdeki üretimin de o kadar artacağını varsayabiliriz, bu pozitif destek olacaktır. Dolayısıyla ölçek ekonomisini baz aldığımızda biz Türkiye'deki küçük

üreticiler olarak, Türkiye'de üretilen petrolün alım fiyatının mümkün olduğunca uluslararası fiyatlara yaklaşması gerektiğini düşünüyoruz. Dolayısıyla bizim görüşümüz mevcut hâliyle kalma maddesindeki yönüyle pozitiftir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Bir taraftan bu konuyu tüketici anlamındaki TÜPRAŞ'ın yetkilisi Sayın Genel Müdür ifade etti, öbür taraftan petrol arama, petrol çıkarma faaliyetleriyle ilgili faaliyet gösteren arkadaşımız ifade etti. Yalnız burada şunun altını çizeyim: Türkiye'de üretilen petrolün en az yüzde 70'i TPAO tarafından yapılıyor. Yani kamu buradan verim elde ediyor, yüzde 30'luk kısmı diğerlerinden gidiyor. Zaten o yüzde 30'luk kısımların da gravitesi, API'si Arap Heavy'ye yakın civarda, sadece Batman'la ilgili olan kısım var. Burada nakliyeden ortaya çıkan şeyler biraz ekstra geliyor. Teşvik anlamında yani toplamda ortaya çıkacak 36 milyon dolar bir teşvik değil de pazardaki alım garantisiyle ilgili ortaya çıkan gelecekte bir teşvik unsuru oluşturabileceği anlamında bence ona bir bakmak lazım. Biraz önce de ifade ettim, bunu dinlememiştik Sayın Genel Müdürüm. Bu dinleme çerçevesinde biz bunu sizin şeyinizle tekrar gözden geçirip ona göre Genel Kurulda değerlendirmiş olalım.

Bu önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

31'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 31'inci madde kabul edilmiştir.

MADDE 32-5015 sayılı Kanunun 19 uncu maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"İdari yaptırımlar

MADDE 19- İdari yaptırımlar; tedbirler, lisans iptalleri ve idari para cezalarından oluşur. Bu Kanuna göre idari para cezaları, tedbirler ve lisans iptallerinin uygulanması bu Kanunun diğer hükümlerinin uygulanmasına engel oluşturmaz. Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları, alman tedbirler ve lisans iptalleri diğer kanunlar gereği yapılacak işlemleri engellemez.

Bu Kanuna göre; idari yaptırımlar aşağıdaki usulde yürütülür:

a)Lisans sahibi kişiler hakkında bu Kanuna, ikincil mevzuata veya lisans hükümlerine ve Kurul kararlarına aykırı davranılması halinde; Kurul tarafından belirlenen niteliği itibarıyla düzeltme imkânı olan fiiller için ilgilisine Kurum veya Kurumca yetkilendirilen kuruluşlar tarafından, otuz gün içerisinde aykırılığın giderilmesi, aksi halde hakkında geçici durdurma yapılabileceği ihtar edilir. Verilen ihtar süresi sonunda mevzuata aykırı durumu devam ettirenlerin ilgili piyasa faaliyeti altmış gün süre ile geçici olarak durdurulur. Niteliği itibarıyla düzeltme imkânı olan fiilin tespit tarihinden itibaren iki yıl içerisinde tekrar edilmesi halinde ise ihtar işlemi uygulanmaksızın ilgili piyasa faaliyeti altmış gün süre ile geçici olarak durdurulur. Geçici durdurma süresince, tehlikeli eylemin veya kötüniyetin veya ürünlerde zarar oluşmasının önlenmesi ile faaliyetin durdurulmasına neden olan durumun ortadan kaldırılmasına ilişkin faaliyetler dışında hiçbir piyasa faaliyeti yapılamaz. Geçici durdurma süresi sonunda da tespit edilen aykırılıklar giderilmezse, faaliyetin durdurulmasına devam edilerek soruşturma başlatılır ve gerekli idari yaptırımlar uygulanır. Lisans iptalleri Kurumca yapılacak soruşturma neticesine göre karara bağlanır. Yapılan geçici durdurma sonrasında mevzuata aykırı durumun ortadan kalkması halinde geçici durdurma hali sona erdirilir.

b)Lisans sahibi kişiler hakkında, bu Kanuna, ikincil mevzuata veya lisans hükümlerine ve Kurul kararlarına aykırı davranılması halinde, niteliği itibarıyla düzeltme imkânı olmayan fiiller ile 5607 sayılı Kanunda belirtilen akaryakıt kaçakçılığına ilişkin fiiller için ilgilisi hakkında Kurum tarafından

doğrudan idari soruşturma başlatılarak gerekli yaptırımlar uygulanır. Lisans sahibinin ilgili piyasa faaliyeti niteliği itibarıyla düzeltme imkânı olmayan ve kötüniyet veya tehlikeli eylem sonucunu doğuran fiilleri nedeniyle Kurumca geçici olarak durdurulabilir.

c)5607 sayılı Kanunda belirtilen kaçakçılık fiillerinin işlendiği tespit edilen rafineri hariç her türlü tesiste lisansa tabi tüm faaliyetler kovuşturmaya yer olmadığına dair karar veya mahkeme kararı kesinleşinceye kadar Kurum tarafından geçici olarak durdurulur ve bu süre içinde söz konusu tesis için başka bir gerçek veya tüzel kişiye de lisans verilmez. Kesinleşmiş mahkeme kararına göre lisans sahiplerinin lisansı iptal edilir. Lisans sahibine verilen idari para cezası ödenmeden lisansa konu tesis için lisans verilmez.

ç) Kaçakçılık fiilinin sadece ulusal marker seviyesi ile ilgili olması durumunda, geçici durdurma kararı akredite laboratuvar analiz sonucuna göre verilir. Akredite laboratuvar analiz sonucunun bildirilmesine kadar kaçak akaryakıt satışını engelleyecek idari tedbirler Küum tarafından alınır. Seyyar kontrol cihazı ile yapılan ulusal marker kontrol sonucunun geçersiz çıkması halinde, alınan numune en geç beş iş günü içinde laboratuvara teslim edilir. Laboratuvar, yapılması istenilen analizleri numune özellikleri değişime uğramadan onbeş gün içinde yapar ve sonucunu en geç üç iş günü içinde Kuruma ve ilgililerine bildirir.

d)Lisans almaksızın lisansa tabi bir faaliyet gösterildiğinin tespiti halinde, tesisler, lisans alınıncaya veya bu Kanuna göre lisans gerektirmeyen faaliyet gösterecek hale getirilinceye kadar mühürlenir ve ilgililer hakkında soruşturma başlatılır. Mühürlemeye ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

e)Bu Kanuna göre yapılan talep veya işlemlerde, kanuna karşı hile veya yalan beyanda bulunulduğunun tespiti halinde lisans iptal olunur.

f)Kaçak ürün ikmal edenlerin lisansı iptal edilir. Teknik düzenlemelere uygun olmayan ürün ikmal edenler zararı tazmin etmekle yükümlüdür. Teknik düzenlemelere uygun olmayan akaryakıt ikmali nedeniyle kullanıcıya verilen zarar ve hasarların tazmini hususu, lisans sahibi gerçek ve tüzel kişilerin lisanslarında ve sözleşmelerinde yer alır. Uygulamaya ilişkin usul ve esaslar çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

Mühürlemeye rağmen, faaliyetlerini sürdüren gerçek kişiler ile tüzel kişilerin suçun işlenişine iştirak eden yetkilileri hakkında, 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 203 üncü maddesi hükümleri uygulanır.”

BAŞKAN – 32’nci madde üzerinde iki adet önerge vardır, okutup işleme alıyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasını Öngören Kanun Teklifi’nin 32’nci maddesinde belirtilen düzeltilebilir ve düzeltilemez ihlallerin tanımlarının teklife eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Kenanoğlu

İstanbul

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

İlgili maddede bildirilen faaliyet durdurmaya ve/veya lisans iptaline yol açacak düzeltilebilir ve düzeltilemez ihlallerin kesin bir şekilde belirtilmesi gerekmektedir. Aksi takdirde hukuki bir boşluğun ortaya çıkacağı kaçınılmaz olacaktır. Düzeltilebilir ve düzeltilemez ihlallerin belirtilmemesi

durumunda ne tür ihlallerin suç teşkil edeceği ve yine ne tür ihlallerin suç teşkil etmeyeceğinin ucu açık kalacaktır. Bu kapsamda bahsi geçen hukuki boşluk rüşvete, kayırmacılığa yol açabilecek bunun önüne geçebilmek amacıyla düzeltilebilir ve düzeltilemez fiillerin belirtilmesi elzemdir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan alt komisyon metninin 32'nci maddesi çerçevesinde yer alan "19'uncu maddesi başlığıyla birlikte" ibaresinin "20'nci maddesi" şeklinde değiştirilmesi, değiştirilen 5015 sayılı Kanun'un 19'uncu maddesinin madde numarasının "20" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ahmet Çolakoğlu

Zonguldak

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Bu değişiklikle uygulamada tereddütlere yol açmamak amacıyla mevcut madde numaralarının korunması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, burada, teklifte şöyle bir hadise var: Kanun sistematiği açısından aslında 19'uncu maddenin 20 olması, 20'nci maddenin 19 olması gerekiyor fakat yıllardır alışılmış, 19'uncu madde deyince herkes biliyor, 19'uncu madde cezalar, 20'nci madde yaptırımlar, herkesin aklında bu. Şimdi, biz bunu değiştirince alışılmış şeyleri ortaya çıkarıp... Bir de atıf maddesi bu koyduğumuz, uygulayıcılar, efendim, paydaşlar, mahkemelerin atıflar kısmında verirken bir atıftan atfa gitmek yerine alışılmış ve bugüne kadar da herhangi bir sorun çıkmamış. Kanun tekniği açısından doğrusu önce yaptırımlar, sonra cezalar olması lazım. 2003 yılından bu yana on beş yıldır herhangi bir sorun olmamış. Bu sorunu, bundan sonra sorun olmasın diye biz numaraları o hâle getiriyoruz. Bu verdiğimiz önerge teknik bir düzenleme, uygulama kolaylığını yapan bir düzenleme. Belki kanunun tamamı yapılırken bu düzenleme yapılabilir diye düşünüyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Yapılan değişiklik doğrultusunda 32'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 33- 5015 sayılı Kanunun 20 nci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"İdari para cezaları

MADDE 20- Bu Kanuna veya ilgili mevzuata aykırı faaliyet gösterilmesi halinde sorumluları hakkında Kurulca aşağıdaki idari para cezaları uygulanır:

a) Aşağıdaki hallerde iki milyon Türk Lirasından az olmamak ve on milyon Türk Lirasını geçmemek üzere fiilin işlendiği tarihten bir önceki yılda ilgili lisansa konu petrol piyasası faaliyetinden elde edilen net satış hasılatının binde ondördü oranında idari para cezası uygulanır:

l) Rafinerici, dağıtıcı, taşıma, ihrakiye, işleme, depolama, iletim, madeni yağ üretimi ve serbest kullanıcı lisansı kapsamına giren faaliyetlerin lisans almaksızın yapılması.

2) 18 inci maddenin ihlali.

3)4 üncü maddenin dördüncü fıkrasının (l) bendinin ihlali. 4) 8 inci maddenin ikinci fıkrasının (b) bendinin ihlali.

b)Bayilik lisansı sahipleri yönünden (a) bendinde yer alan cezaların yarısı uygulanır.

c)Ulusal Marker ekleme işlemlerine nezaret etmek üzere yetki verilen bağımsız gözetim firmalarına, yükümlülüklerini yerine getirmemeleri halinde Ulusal Markere ilişkin olarak lisans sahibine (a) bendi uyarınca uygulanan cezanın dörtte biri uygulanır.

ç) Aşağıdaki hallerde bayilik faaliyetinde bulunanlar hariç olmak üzere sorumlulara, bir milyon ikiyüzelli bin Türk Lirasından az olmamak ve altı milyon ikiyüzelli bin Türk Lirasını geçmemek üzere fiilin işlendiği tarihten bir önceki yılda ilgili lisansa konu petrol piyasası faaliyetine ilişkin net satış hasılatının binde onikisi oranında idari para cezası uygulanır:

1)9 uncu maddede yer alan kısıtlamalara uyulmaması (yedinci fıkra hariç).

2)5 inci, 6 ncı ve 7 nci maddelerin ihlali.

3)Kurumca, 10 uncu madde gereği yapılan uygulamaların dolaylı veya dolaysız olarak engellenmesi veya engellemeye teşebbüs edilmesi.

d) Aşağıdaki hallerde sorumlulara, beşyüzelli bin Türk Lirasından az olmamak ve iki milyon yediyüzelli bin Türk Lirasını geçmemek üzere fiilin işlendiği tarihten bir önceki yılda ilgili lisansa konu petrol piyasası faaliyetine ilişkin net satış hasılatının binde onbiri oranında idari para cezası uygulanır:

l) 4 üncü maddenin üçüncü fıkrasının ihlali.

2) Bayilik faaliyetinde bulunanlar hariç olmak üzere 4 üncü maddenin, üçüncü fıkrası ile dördüncü fıkrasının (d) ve (l) bendi dışındaki hükümlerinin ihlali.

3)Bayilik faaliyetinde bulunanlar hariç olmak üzere sahip olunan lisansın verdiği haklar dışında faaliyet gösterilmesi.

4)12 nci maddede yer alan hükümler dahilinde iletim ve depolama tesislerine erişimin dolaylı veya dolaysız olarak engellenmesi. 5) 17 nci maddenin ihlali.

e) Serbest kullanıcı lisansı sahiplerince (d) bendinde yer alan fiillerin işlenmesi halinde elli bin Türk Lirasından az olmamak ve yüz bin Türk Lirasını geçmemek üzere fiilin işlendiği tarihten bir önceki yılda ilgili lisansa konu petrol piyasası faaliyetine ilişkin net satış hasılatının binde beşi oranında idari para cezası uygulanır.

1) Aşağıdaki hallerde sorumlulara yüzyirmibeş bin Türk Lirasından az olmamak ve altıyüzyirmibeş bin Türk Lirasını geçmemek üzere fiilin işlendiği tarihten bir önceki yılda ilgili lisansa konu petrol piyasası faaliyetine ilişkin net satış hasılatının binde onu oranında idari para cezası uygulanır:

1)Lisans almaksızın bayilik faaliyeti yapılması.

2)9 uncu maddenin yedinci fıkrasının ihlali.

3)8 inci maddenin ihlali (8 inci maddenin ikinci fıkrasının (b) bendi hariç).

4)Bayilik lisansı sahiplerince lisansın verdiği haklar dışında faaliyet gösterilmesi.

5)4 üncü maddenin üçüncü fıkrası ile dördüncü fıkrasının (d) ve (l) bendi dışındaki hükümlerinin bayilik lisansı sahiplerince ihlali.

6)Bayilik lisansı sahiplerince 10 uncu maddenin ihlali.

g)Kanunun 16 ncı maddesi uyarınca ulusal petrol stoğu tutma yükümlülüğü bulunan lisans sahiplerine, tespit tarihinde eksik tutulan her bir ton ürün için ikiyüzelli Türk Lirası idari para cezası verilir. Eksik tutulan stok miktarının hesabında ton küsuratı dikkate alınmaz. Bu bent kapsamında uygulanan idari para cezası, ulusal petrol stoğunun tamamlayıcı kısmının finansmanı için kullanılır.

ğ) Kurum tarafından yapılan düzenlemeler uyarınca biodizel, etanol ve benzeri harmanlama yükümlülüğü bulunan lisans sahiplerine, eksik harmanlanan her bir metreküp ürün için ikiyüzelli Türk Lirası idari para cezası uygulanır.

h)Yukarıda belirtilenlerin dışında kalan ancak bu Kanunun getirdiği yükümlülüklere, ikincil mevzuat veya lisans hükümlerine, Kurul kararlarına uymayanlara Kurumca yüzonbin Türk Lirasından az olmamak ve beşyüzelli bin Türk Lirasını geçmemek üzere fiilin işlendiği tarihten bir önceki yılda ilgili lisansa konu petrol piyasası faaliyetine ilişkin net satış hasılatının binde sekizi oranında idari para cezası uygulanır.

Ceza uygulanan bir fiilin iki yıl geçmeden aynı kişi tarafından tekrar işlenmesi halinde, idari para cezaları iki kat olarak uygulanır.

Bu Kanunun 19 uncu maddesi ve bu madde hükümlerine göre yürütülen idari işlemler, lisans sahibinin Kuruma bildirdiği elektronik tebligat adresine tebliğ edilir. Kuruma bildirilen elektronik tebligat adresine tebligatın zorunlu bir sebeple yapılamaması halinde Kuruma bildirilen adrese yapılan bildirim tebligat yerine geçer.

Bu Kanun kapsamında verilen idari para cezaları tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenir. Süresinde ödenmeyen idari para cezaları, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri gereğince tahsil edilmek üzere ilgili vergi dairesine gönderilir.

Bu Kanun kapsamında verilen idari para cezalarına karşı yargı yoluna başvurulması, ilgili vergi dairesine idari para cezasına ilişkin banka teminat mektubu verilmesi durumu hariç tahsil işlemlerini durdurmaz. Teminat mektubunun miktarı, türü, hangi şartlarda paraya çevrileceği ve diğer hususlar Kurumca yapılacak düzenlemeler ile belirlenir.

Kurul, bu maddede belirtilen fiillerin işlendiği tarihten bir önceki yılda ilgili lisansa konu petrol piyasası faaliyetinden elde edilen net satış hasılatının olmaması veya tespitinin yapılamaması halinde, tespit edeceği akaryakıt ikmali veya satışı ve benzeri delillerden hareketle fiile ilişkin olarak bu maddenin ilgili bentlerinde belirlenmiş olan oranlar ve asgari azami had dahilinde, hiçbir tespit yapılamaması halinde ise mevzuata aykırı fiili icra edenin petrol piyasası faaliyetinin emsali olabilecek petrol piyasası faaliyetinden elde edilen net satış hasılatını esas almak suretiyle fiile ilişkin olarak bu maddenin ilgili bentlerinde belirlenmiş olan oranlar ve asgari azami had dahilinde ceza tayininde bulunur.”

BAŞKAN – 33’üncü madde üzerinde iki önerge vardır, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan alt komisyon metninin 33’üncü maddesi çerçevesinde yer alan “20’nci maddesi başlığıyla birlikte” ibaresinin “19’uncu maddesi” şeklinde değiştirilmesi, değiştirilen 5015 sayılı Kanun’un 20’nci maddesinin madde numarasının 19 olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ahmet Çolakoğlu

Zonguldak

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Bu değişiklikle uygulamada tereddütlere yol açmamak amacıyla mevcut madde numaralarının korunması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Evet biraz önce ifade ettiğim gibi...

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İkinci önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 33'üncü maddesinin (a) bendinde yer alan "bir milyon beş yüz bin TL" ibaresinin "yüz bin TL" şeklinde değiştirilmesini, (ç) bendindeki "bir milyon iki yüz elli bin TL" ibaresinin "elli bin TL" olarak değiştirilmesini, yine maddenin bu bendindeki "iki milyon beş yüz bin TL" ibaresinin metinden çıkarılmasını ve "binde on ikisi" ibaresi yerine "binde biri" ibaresinin eklenmesini, aynı maddenin (d) bendindeki "yüz yirmi beş bin" ibaresinin "yirmi beş bin" "binde onu" ibaresinin "binde biri" olacak şekilde değiştirilmesini, yine (d) bendindeki "iki yüz elli bin Türk Lirasını geçmemek" ifadesinin metinden çıkarılmasını, (g) bendindeki "yüz on bin" ibaresinin metinden çıkarılarak yerine "on bin" ibaresinin eklenmesini, "ve iki yüz yirmi bin Türk Lirasını geçmemek" ifadesinin metinden çıkarılmasını, "binde sekizi" ibaresinin "on binde beşi" olarak değiştirilmesini, "azami" ifadesinin metinden çıkarılmasını ve "azami had" ifadesinin metinden çıkarılarak yerine "emsal hasılatlara göre" ifadesinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Kenanoğlu

İstanbul

BAŞKAN – Buyurun Ali Bey.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Efendim, özetle şöyle söyleyeyim: Yani şu an büyük firmalarla küçük firmalar arasında bir adaletsizlik var. Cirolara eşit cezalar öngörülmüş, buradan kaynaklı olarak da biz bu teklifi sunuyoruz yani bunların cezalarının da farklı olması gerekiyor.

BAŞKAN – Aslında teklif metnine baktıysanız haklısınız, alt komisyon metninde değişti, siz alt komisyonun üyesiydiniz zaten.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Evet, evet.

BAŞKAN – Orada değişti, onu az mı buluyorsunuz?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Evet, buradakileri teklif ediyoruz efendim biz.

BAŞKAN – Yani büyük firmalara o kadar büyük ikram ediyorsunuz ki siz.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yok, öyle değil efendim.

BAŞKAN – Bakın, Ali Bey, vallahi ben bu hesabı yaparken kanun metninde arkadaşlar öyle bir çalıştılar ki... Siz şimdi en büyüklere 100 bin lirayı geçmeyecek üzere ceza veriyorsunuz. Binde 1'ine düşürüyorsunuz, yüzde 1,2'yi binde 1'ine düşürüyorsunuz. Mesela 100 milyar lira cirosu olan bir şirket -100 milyarlık yok da, 50 milyar herhâlde en büyük cirosu olan- on binde 1 olursa ne yapıyor? 10 milyon yani 100 milyar cirosu olan şirkete, devasa bir şirkete siz 10 milyon liraya düşürüyorsunuz, en büyük şirkete 5 milyon liraya düşürüyorsunuz, bizimkinde 10 milyon. İsterseniz önergeyi bir daha değerlendirin siz, isterseniz önergeyi Genel Kurulda verin çünkü az önceki şeylerinizle çok farklı. Önergeyi çekelim, siz önergeyi Genel Kurulda verin.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Tamam, çekelim.

BAŞKAN – Önerge işlemden kaldırılmıştır.

Yasin Bey, buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Başkanım, burudaki cezalarda üst sınırı yetersiz görüyoruz, sebebi de şu...

BAŞKAN – Buyurun, Ali Bey, "Üst sınırı yetersiz görüyoruz." diyor.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Üst sınırın hatta olmaması gerekiyor ama kanunen de mutlaka bir üst sınır olması gerekiyor ve üst sınırın...

BAŞKAN – Üst sınır var aslında.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Burada var da yetersiz görüyoruz.

BAŞKAN – Eğer siz 10 milyonu kaldırırsanız üst sınır 1,2'nin cirosu neyse o oluyor. Ben de aynı kanaatteyim, sektör de aynı kanaatte ama EPDK diyor ki: "Farklı bir şey çıkabilir."

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Yetkili arkadaşlar alt komisyondayken şöyle bir cevap vermişlerdi: "Büyük iş yapanlar bu işleri yapmıyor." tarzında ama ben bunu yeterli görmüyorum çünkü kaçakçılığın çok cüzisi de büyüğü de birdir yani hırsızın ufağı, küçüğü, büyüğü olmaz diye düşünüyorum. Dolayısıyla bu manada baktığımızda buradaki üst sınırdan çok daha fazla kaçakçılık yapan bir kişi... Bu, kaçakçılığı aynı zamanda teşvik etmiş olur o anlamda bakarsak, yaparsan büyüğünü yap demeye gelir bu iş, cezadan daha büyük kaçakçılığı adam göze almış oluyor.

BAŞKAN – Şimdi, bakın, Yasin Bey, bu konuyla ilgili sektör dedi ki: "Bu üst sınırı kaldırın; 1,4." Üst sınırı kaldırdığımız takdirde 2018 yılı cirosu neyse 1,4'le çarpıyoruz. O 1,4'le çarptığımız, 1,5 milyon lira alt sınır, 1,5 milyon liradan azsa 1,5 milyon alıyoruz, 1,5 milyon liradan çoksa 2 milyon hesap çıkıyorsa onu alıyoruz. Üst sınır 1,2 milyar liraya kadar gidiyor veya 600 milyon liraya kadar gidiyor şu andaki büyüklüğe göre. Yani 2017'nin en büyük şirketlerini hesapladığımıza göre şu andaki üst sınır, eğer biz bu 10 milyonu kaldırdığımız takdirde 600 milyon liraya kadar çıkabiliyor 1,4'ten dolayı. Yani Ali Bey'e önergesini çektirmekle büyük haklı olduğumu anladınız.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Başkanım sizin dediğinize göre de bakarsak yani bu örneklemeyle gidersek buradaki üst sınırdan daha yukarıda bir hesaplama çıkarsa ne olacak?

BAŞKAN – Üst sınırı geçmiyor, 10 milyonda kalıyor.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Geçmiyor yani.

BAŞKAN – Bakın şöyle: Bir müessese idari yaptırıma uğradı (a)'ya göre. (A)'ya da dikkat edin, (a)'yı çok iyi okuyun çünkü ayrım yaptık (a)'da yani önergenizi ona göre verin çünkü Genel Kurul tutanakları daha önemli, çok iyi gidiyoruz, benim de tecrübemden faydalanın, ona göre yapın. Şimdi, (a), çok önemli, ayırdık (a)'yı biz. (A)'da ne yaptık biliyor musunuz? (A)'da "Doğrudan doğruya kaçakçılık yapan adamın canını oku kardeşim." dedik.

Ben 15 milyon demiştim, alt komisyonda 10 milyon yapmışsınız. Şu andaki şartlar çerçevesinde maksimum ceza da 15 milyona geliyor bizim yaptığımız işte.

Şimdi, değerli arkadaşlar, (b) kısmını biraz daha ehven hâle getirdik iyi bir önergeyle, sektör temsilcisi arkadaşlarımız da bu konuda çok büyük katkı sağladılar, kendilerine teşekkür ediyorum.

Üst sınır konusuyla ilgili yani bunu sektör temsilcileri "Sınır kalksın." diyorlar fakat burada, Yasin Bey, arkadaş, 100 milyar cirosu olan bir şirkette kaçakçılığa niyetlenmesin. Böyle bir niyeti varsa, böyle bir basit düşünce içerisindeyse bu ne olursa olsun, öyle mi Abdurrahman Bey? Şirket bizim şirket, tamam da kurallara da uysun.

Şimdi, bu konuyla ilgili şeyleri yapacağız, Genel Kurul aşamasına doğru bakarız. Benim aklımdan geçen 15 milyondu ama alt komisyon "10 milyon." diye yapmış.

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) – Öbür türlü de ceza olmaktan çıkıyor Sayın Başkanım yani öyle bir ciro bazında olduğu zaman ciro ile kârlılık başka…

BAŞKAN – Bakın Abdurrahman Bey yani adam kaçakçılık yapıyor yani bu zaten kaçakçılık yapan adamın cirosunu bulmam da mümkün değil, resen takdir yapacak herhâlde kurum. Yani bu kaçakçılığı yapan adamın 100 milyar cirosu çıkmaz.

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) – Hayır, yetkin olarak bir rakam koymak, üst sınır koymak...

BAŞKAN – Üst sınır var, 10 milyon var, öbüründe de 10 milyon var.

Şimdi, bakın şöyle: 10 milyon. Üst sınır neye bağlı biliyor musunuz? Bir önceki yılın cirosuna bağlı. Bir önceki yılın cirosunu kaçakçılık yapan adamda ne yapacağız, nereden bulacağız? Resen takdir yönteminiz var mı? Yok, resen takdir yöntemi yok. Demek ki 1,5 milyon lira kaldı. Yani onun için bu şeyi var.

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) – Rakam konmalı.

BAŞKAN – Alt sınır rakamını koyduk, sektör temsilcisi arkadaşlarımız... Arkadaşlar yani hepimizi öyle bir uzman yaptınız ki...

Buyurun.

ADER BAŞKAN YARDIMCISI CEMİL DİREKCİ – Bir izahatta bulunmak istiyorum: Şimdi efendim, 6455 sayılı Kanun gereği kaçak akaryakıtın tek kriteri ulusal marker. Bizim endişemiz de şu: Ulusal marker bir kimyevi maddedir. Zaman zaman hatalı sonuçlar geçmişte olmuştu, son zamanlarda yaşamıyoruz ama gene de bu konuda biz endişe duyuyoruz, ondan dolayı açıkçası cezaların çok yüksek olması, olabilecek teknik bir arızadan dolayı bir şirketin mahvına yol açabilir endişemiz var, ondan dolayı bu sürede kalmasında fayda var.

BAŞKAN – Şimdi, o sizin bana söylediğiniz konuyu sektörle ifade ettik, şöyle: İkinci şahit numunenin başka bir yerde, laboratuvarda incelenmesi imkânı var diye zaten o imkân mevcut diyorlar, EPDK o imkânın mevcut olduğunu söyledi, sizin hassasiyetiniz doğru ama hiç başınıza gelmediği için bu iş, olursa diye endişeniz var, endişenizi EPDK'ye sordum, "Zaten o imkân mevcut." diyorlar.

Değerli arkadaşlar, 33'üncü maddeyi kabul edilen değişiklik önergesi doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 34- 5015 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 6- Mevzuatta bu maddeyi ihdas eden Kanunla değişik 19 uncu ve 20 nci maddelerin değişiklikten önceki hallerine yapılmış olan atıflar bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren ilgisine göre değişik 19 uncu ve 20 nci maddelere yapılmış sayılır."

BAŞKAN - 34'üncü maddede 1 adet önerge var, okutup işleme alacağım:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi Ve Teknoloji Komisyon Başkanlığına

Görüşülmekte olan alt komisyon metninin 34'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ahmet Çolakoğlu

Zonguldak

Gerekçe:

32 ve 33'üncü maddelerde yapılan değişikliklere uygun olarak atıflara ilişkin bu maddenin metinden çıkarılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Az önceki yaptığımız önerge doğrultusunda…

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

34'üncü madde metinden çıktığından dolayı… Çıktı değil mi?

YASAMA UZMANI MUSTAFA ŞAHİN - Çıktı, diğer madde teselsül edilecek.

BAŞKAN – Diğer maddeleri buna göre teselsül ettireceğiz.

Ben önümdeki metin çerçevesinde numaralarına devam edeceğim.

MADDE 35- 5015 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 6- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Kurulca idari para cezası verilmemiş olan ve Kurul tarafından belirlenen niteliği itibarıyla düzeltme imkânı bulunan fiiller için, 19 uncu maddenin ikinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen ihtar yapıldıktan sonra sonucuna göre gerekirse idari soruşturma başlatılarak yaptırımlar uygulanır. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce lisansı sonlandırılan veya iptal edilenler hakkında düzeltme imkânı bulunan fiiller için herhangi bir idari işlem tesis edilmez."

BAŞKAN - Çerçeve 35'inci maddeye bağlı o geçici 6'ncı madde üzerinde önerge yok, söz talebi yok.

Çerçeve 35'e bağlı geçici 6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Çerçeve 35'inci maddeye bağlı bir madde ihdasıyla ilgili önerge vardır, okutup işleme alacağım.

YASAMA UZMANI MUSTAFA ŞAHİN – Şöyle bir hususiyet içeriyor, gerekçeden mütevellit bir talep. Sözlü önerge yer yer işlemi yapacağız, siz de takip edersiniz.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi Ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Kanun Teklifi'nde gerekçe kısmında belirtilen hususun teklife eklenmesini arz ve teklif ederiz.

BAŞKAN – Bir dakika, bu, usule aykırı bir iş, böyle bir usul olmaz. Şöyle yaparız Ahmet Bey, Ali Bey; yani hiç böyle bir önerge, metinsiz bir önerge olmaz, gerekçe de değiştiremezsiniz. Sadece tutanaklara geçmek için şunu yaparız, az önce benim Sanayi Bakanlığına sorduğum şey var ya, siz isterseniz… Bu maddeyle ilgili gerekçeyi bir okusun arkadaşımız gerekçeyi, ne olduğunu bir anlayalım. Yani bu usule de her şeye aykırı bir şey.

Gerekçe:

Bilindiği üzere rafineri haricinde herhangi bir tesiste kaçakçılık fiilinin işlendiğinin tespiti hâlinde lisansa tabi tüm faaliyetler durdurulmakla birlikte, lisans sahibine verilen idari para cezası ödenmeden lisansa konu tesis için bir gerçek veya tüzel kişiye lisans verilmemektedir. Bu durum, özellikle akaryakıt istasyonu sahibi olup istasyonun işletmeciliğini yukarıda anılan kanunun tarihi olan 11/4/2013 tarihinden iki, üç, dört, beş yıl önce kiraya vermiş mülk sahipleri, kanunda anılan idari para cezaları kadar, istasyonlarını kiraya verirken kendilerini teminatlandıramadıklarından kendilerinden kaynaklı olmayan kaçakçılık eyleminden dolayı istasyonları kapatılmış olup mağduriyet yaşamakladırlar. Söz konusu mağduriyetlerin giderilmesi ancak kaçak akaryakıtla mücadele konusunda zafiyet oluşmaması bakımından geçici bir madde ihdas edilmesi, kaçakçılık fiiline ilişkin yürütülen adli süreçlerde herhangi bir aksama oluşturmaksızın söz konusu tesislerin lisanslandırılarak petrol piyasası faaliyetlerine dâhil edilmesi gerekmektedir.

BAŞKAN – Şimdi, arkadaşlar, bunu işleme almamız mümkün değil, gerekçeye de geçmesi de olmaz zaten çünkü siz bir yeni madde ihdas etmeniz gerekir. Bununla ilgili Mustafa Bey yeni bir madde ihdas etsin, desin ki: "11 Nisan 2013 tarihinden önce şey olanlar…" diye sizin önergenizi buraya okutmuş olalım ya da bu önerge… Çünkü bu tamamen usule aykırı, gerekçeyi metne geçsin diye yaptığın da bir işe yaramaz.

Buyurun.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Tabii, bu konuyla ilgili mağdur olan arkadaşlar sanırım hepinize uğramıştır, hepinizle görüşmüştür.

BAŞKAN – Doğru.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Dolayısıyla bu kanun çıkmadan önce bu işe tabi olan yani kiraya verip buradan mağduriyeti yaşayan insanların getirdiği yani bizlere rica ettiği bir öneridir ve hakikaten ortada bir mağduriyet olduğu kesindir. Ha, kanun metni bu şekilde olmaz, başka türlü olur, ayrı bir konu.

BAŞKAN – Ben teknik olarak diyorum.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Evet, teknik eksiklikler giderilebilir. Ancak biz burada hakikaten bir mağduriyet olduğunu düşünüyoruz. Yani bazı insanlar bu kanun çıkmadan önce burayı kiraya vermişler, kiracısı kaçakçılık yapmış, buradan kaynaklı olarak da mal sahibinin işletmesi, ruhsatı iptal edilmiş filan, konunun detayını biliyorsunuz zaten.

BAŞKAN – Çok iyi biliyorum.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Çok iyi biliyorsunuz, evet.

BAŞKAN – Önergeyi yazan Fuat'ın "1 Nisan" dediği 11 Nisanmış, o önergeyi imzalayan benim, az önceki yaptığım açıklamayla ilgili.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Teknik kısımlar giderilir ancak biz bu durumu Komisyona getirmiş olduk.

BAŞKAN – Ali Bey, şöyle bir durum var: 11 Nisan 2013 tarihinden önceki yerleri kira verilmiş kişilerin 2013 tarihinden sonraki bir süreçte kanuna muhalif işler yapmasından mütevellit ortaya çıkmış idari para cezaları var. Bu idari para cezaları 100 bin lirayla 1 milyon lira arasında. Biz maktuyu ne zaman yaptık?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Maktuyu 2014'ten sonra.

BAŞKAN - Bu kanunla beraber mi yaptık?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Evet.

BAŞKAN – Yani şu anda maktu, iş yerlerinin 1 milyon lira cezaları var. Bu iş yerlerinde, kanun diyor ki: "Bir, esas muhatap ruhsat sahibidir, kefil iş yeri sahibidir. Bunlardan biri ödesin. Ya ruhsat sahibi ödeyecek o mülkiyete ben bu imtiyazı vereceğim, lisans vereceğim ya da iş yeri sahibi bunu ödeyecek ben buna o zaman tekrar kira imkânı vereceğim." Fakat şöyle bir husus var: Anayasa Mahkemesinin bu konuyla ilgili… 2013'ten sonraki ruhsat verilenlerin buna girmesini sektör de istemiyor. Yani kanun çıktıktan sonra ruhsat verilenlerin… Kanun duruyor, 2013'ten sonra yapılan için yine müteselsil kefalet duruyor, sorumluluk duruyor ama 2013'ten öncekiler "Ya, bunlar bilmiyordu." diye yaptığımızdan kaynaklı bir şey. Yalnız Anayasa Mahkemesine gittiği takdirde Anayasa Mahkemesinin bunu genişletip bizim kaçakçılıkla mücadeledeki en önemli unsurlarımızdan birini elimizden alır mı diye de kaygı var. Yani kısmen af değil bu, sorumluyu tekleştiriyoruz. Yani bunun tamamına böyle olursa diye bir kaygı var, o kaygı netleşmediğinden dolayı…

Geçen dönem, bilen arkadaşlar bilir, Plan Bütçe Komisyonunda koymuştuk. Sonra Genel Kurulda baktık ki bizim verdiğimiz talimatın dışında tamamını kapsayan bir önerge gelmiş, Genel Kurulda iki veya üç siyasi parti birlikte bu önergeyi çıkarmıştık, belki HDP de bu şeye katılmış olabilir. Onunla ilgili bir durum var. Yani Anayasa Mahkemesinin şeyi var. Bunu gruplarla konuşalım, ortak önerge de verebiliriz madde ihdası konusunda, zaten zamanımız var, madde ihdasını gerektiren bir konudur.

Evet, Yasin Bey, bugün ikimiz rekor kırıyoruz ama hep de teknik konuşuyoruz.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Başkanım, ikimiz de uzman olduk bu kanunda.

Geçen sene Plan Bütçe Komisyonunda bu konuyla ilgili…

BAŞKAN – Ha, evet.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – EPDK Başkan Yardımcısı Hamdi Bildirici ifadeleri var, 2013'ten sonra kaçakçılıkla ilgili 324 tane vaka olduğu ve bunun 91 tanesinin hâlihazırda lisansı iptal edilmemiş durumda olduğu ve geri kalanların lisansının iptal edildiği şeklinde bir tutanak var.

BAŞKAN – Doğru.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Yani bu manada hem görüşe katkı olsun diye…

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – O miktarları güncelleyebiliriz.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Tabii, bu geçen seneki rakamlar, mutlaka değişmiştir.

Bundan ziyade, tabii, burası, aslında yeri değil, kaçakçılıkla ilgili kısım da değil ama 2005'teki mesafe sınırlarıyla ilgili değişiklikten kaynaklı mağduriyet yaşayan daha önceden elinde…

BAŞKAN – Önerge var.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – O konuyla ilgili mi?

BAŞKAN - Mesafeyle ilgili önerge var.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Önerge verdim.

BAŞKAN – Evet, mesafeyle ilgili önerge var.

Teşekkür ediyorum değerli arkadaşlar.

Bu konuyla ilgili, anladığım kadarıyla bütün partiler mutabık gibi. Ama Anayasa Mahkemesinin bizim çok önemli bir malzememiz, unsurumuz kaçakçılıkla mücadele konusunu zaafa uğratabilir endişesine dikkat etmemiz lazım. Sektörün bu konuda "Sakın ha 2013'ten sonrakilere müsamaha göstermeyin, yaptırmayın." diye uyarısı var. Hatta o teklifi, önergeyi Genel Kurulda sektör temsilcileri çıkarttırdılar biliyor musunuz, bayiler çıkarttırdılar. O anlamda buna bakıyoruz…

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Çok sayıda başvuru var.

BAŞKAN – Doğru.

"Ben bunun olmasını arzu etmiştim." diyorum.

Geçici 35'e ilave bir geçici maddeye ilişkin önerge var, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi Ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Kanun Teklifi'nin çerçeve 35'inci maddesine aşağıdaki geçici maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Fuat Köktaş	Ahmet Çolakoğlu
Samsun	Zonguldak

"GEÇİCİ MADDE 7- 1/1/2005 tarihinden önce düzenlenmiş ve tesisin faaliyette olduğunu gösteren işyeri açma ve çalışma ruhsatı veya eşdeğeri bir belgesi bulunan ve halihazırda akaryakıt istasyonu faaliyeti yürütülen tesisler için, mevcut lisansa ilave olarak otogaz bayilik lisansı başvurularında 80'inci maddenin dördüncü fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan kısıtlamalar uygulanmaz."

Gerekçe:

Sektörde, asgari mesafe kısıtlamasından dolayı otogaz bayilik lisansı alamayan akaryakıt istasyonları bulunmaktadır. Bu durumda bulunan tesislerin rekabet güçlerinin artırılması, kullanıcıların LPG erişim imkânlarının iyileştirilmesi ve LPG rekabet ortamının güçlendirilmesi amacıyla 1/1/2005 tarihinden önce akaryakıt istasyonu olarak belirlenmiş tesisler için otogaz bayilik lisansı başvurularında asgari mesafe kısıtlamasının uygulanmaması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Tahsin Bey, buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Başkanım, önergeyi veren Fuat Bey bir açıklama yapsın.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Gerekçe okundu.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Açıklama yapılmasını istiyoruz.

BAŞKAN – Müsaade eder misin, açıklama yapayım mı?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Yok, ben Fuat Bey'in yapmasını istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Çünkü 2005'ten önce yapılan bütün bu istasyonların hepsi şehir içinde yani bu tehlike arz etmez mi, bir açıklama istiyorum.

BAŞKAN – Fuat Bey…

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Tahsin Ağabeyin söylediği, gerekçe üzerinde… Yeniden, hiç olmayan yerlere, şehir içlerine akaryakıt istasyonuna yani LPG istasyonuna izin verilmesi anlamına gelmiyor. 2005'te akaryakıt istasyonunu almış, sadece mesafelerden kaynaklanan ki onun yakınında bir LPG istasyonu zaten var.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Şehir içinde…

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ama nihayeti var yani hiç konulmazsa da böyle bir karar vermiş olsak bunda haklısınız. Ama var olanın yanında bir hak tanınıyor burada. Diğer var olan nasıl önlemlerle çalışıyorsa şimdiki hakkını verdiğimiz de aynı tedbirlerle çalışacak.

BAŞKAN – Hamdi Bey, böyle kaç tane var biliyor musunuz?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Efendim 3 bin tane şu anda.

BAŞKAN – Şimdi, Fuat Bey çok önemli bir şey söylüyor değerli arkadaşlar.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Başkanım, şöyle bir düzeltme yapabilir miyim, ilave bir bilgi verebilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Kaç tanesi şehir içinde?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Bizim kayıtlarımıza göre, Sayın Başkanım, 3 bin tane yani akaryakıt istasyonu olarak bu şeye namzet bayi var. Ama bu bayilerin kaç tanesi asgari mesafe şartına takılıyor veya takılmıyor bilmiyoruz. Yani sektörden takribi bin civarında bir rakam aldık ama emin değiliz o noktada.

BAŞKAN – Sektörden bu konuda bilgi verecek arkadaşımız var mı?

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Yaklaşık olarak mı?

BAŞKAN – Yaklaşık tahminlerle değil.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Bu şehir içi mi Tahsin Bey'in söylediği?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Türkiye geneli Sayın Vekilim.

BAŞKAN – Şehir içi zaten bu, öbürlerinde 10 kilometre.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Meskûn mahaller de bazen şehir içi olarak görülüyor ya onun için.

TABGİS YÖNETİM KURULU BAŞKAN VEKİLİ MURAT BİLGİN – Efendim, bine yakın istasyon bu mağduriyeti yaşıyor. Zaten bunun bulunması için TS11939 vardı yani son derece güvenlidir, ben aynı zamanda onun komite üyesiyim. 11939'u sağlayamayan istasyonlar zaten mesafede takılsa bile koyamayacaklar yani buna uymak zorundayız zaten kanun gereği, lisansın ön şartıdır zaten. Dolayısıyla bine yakın istasyonun mağduriyeti giderilecek.

BAŞKAN – Lisans alacaklar, belediye de ruhsat verecek tabii.

Yasin Bey, bugün artık bir daha konuşma, yeter.

Buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayı olarak bin olabilir ama burada şöyle bir durum da söz konusu: Benim buradaki şahsi fikrim, bu önergeyi desteklemenin gerekçesi orada yapılmış olan bir işletme ve atıl durumda kalması -millî bir sermaye, o maksatla- ama ruhsat olup da hiçbir şekilde bir işlem yapılmayan yer varsa da bunların aslında…

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Niye atıl olsun? Benzin satıyor, mazot satıyor.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Hayır, satamıyor işte hiçbir şekilde.

BAŞKAN – Benzin, mazot satıyor.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Mazot satıyor Sayın Vekilim.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – LPG satamıyor o anlamda söylüyorum yani.

Buradaki mesafeler de 2005'ten öncekine göre kurtardığı için adam zaten o günkü şartlara uygun şekilde müracaatını yapmış ama tam da kanun gelince bu defa mesafe sınırına takılmış. Aynı zamanda bu mesafenin mutlaka zaten korunması lazım. Bunda sıkıntımız yok ama buralar da önceden yapılmış işletmeler olduğu için böyle sıkıntı var.

BAŞKAN – Bu kanun çıkarken Sanayi Komisyonu üyesiyken alt komisyon başkanıydım ben. Kanun teklifinde ilk gelen şey şehir içinde 2 kilometre, şehir dışında 10 kilometreydi. Sonradan arkadaşlarımızın şeyiyle 1 kilometreye düşürdük. "2 kilometre" diyenler şehir içinde benzin istasyonları olanların buradan biraz şey yapmak için yapmışlardı ama 1 kilometre doğru. Hatta şimdi bazı kurumlar diyor ki: "Bu mesafeyi tamamen kaldıralım." Fakat burada da haksız rekabet ortaya çıkabilir mi diye Odalar Birliği karşı çıkıyor, diğerleri karşı çıkıyor. Bunun özelliği şu: 11 Nisan 2005 tarihinden önce kırk yıllık, elli yıllık akaryakıt istasyonu olup şehir içinde bulunan firmalar mazot, benzin satabiliyorlar, hatta bizim Kayseri'de mazot da satmazdı şehrin içinde, benzin satardı. Endirliklerin yeri, otelin önündeki yer. Niye? Oradan kamyon geçmezdi, sadece iki tane benzin pompası vardı. Bunlar kalktılar, belediyeler de kaldırdılar büyük bir kısmını. Bunlar almamıştır, oto gaz işi de 2007-2008'den sonra revaçta hâle geldi. 2005'ten sonra olanlar aldılar. Adam 999 metre mesafeye takıldığından dolayı alamıyor.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Başkanım, bizim itirazımız mesafeye değil. "2005 öncesi" dediğimiz için kırk yıl, elli yıl önce şehir içinde benzinlik işi yapanların… Mesela bir örnek vereyim: Bağdat Caddesi'nde benzinlik var. Şimdi, buranın LPG satması doğru mudur, onu soruyorum.

BAŞKAN – Hayır, LPG satması için önce belediyenin şey yapması lazım, teknik şartların da tutması lazım, standardı oluşturması lazım. Yani orada bir problem yok, hepimizin niyeti aynı arkadaşlar. Epey de vakit gecikti, acıktık, siz araya da çıkıp çıkıp geliyorsunuz. Bakın, burada biz girip çıkmıyoruz.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bir de her konuştuğumuza da cevap veriyorsunuz.

BAŞKAN Her konuştuğumuza da cevap vermeyin.

Teşekkür ediyorum.

Siz kimsiniz?

TOBB TÜRKİYE LPG MECLİSİ MEVZUAT KOMİTESİ BAŞKANI MİNE ENGİN ACAR – Başkanım, ben TOBB Türkiye LPG Meclisi Mevzuat Komitesindenim.

BAŞKAN – Siz ne diyorsunuz bu maddeye, evet mi hayır mı, onu söyleyin.

TOBB TÜRKİYE LPG MECLİSİ MEVZUAT KOMİTESİ BAŞKANI MİNE ENGİN ACAR – Maddeye evet ama küçük bir ilave yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Efendim, teşekkür ediyoruz. "Evet" dediniz ama yorulduk biz.

Siz bana gelin, bir anlatın şuradan.

TOBB TÜRKİYE LPG MECLİSİ MEVZUAT KOMİTESİ BAŞKANI MİNE ENGİN ACAR – İzin verirseniz çok kısacık bir şey söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

TOBB TÜRKİYE LPG MECLİSİ MEVZUAT KOMİTESİ BAŞKANI MİNE ENGİN ACAR – Başkanım, akaryakıt istasyonları için LPG kurma iznini maddeyle tanımlıyoruz. Münferit LPG istasyonları içinde akaryakıt istasyonu olabilmeyi yani karşılıklılık tanımının…

BAŞKAN – Doğru değil, kabul etmiyoruz onu.

Teşekkür ediyoruz.

O konuyla ilgili Tahsin Bey'in söylediğiyle daha farklı bir konum ortaya çıkıyor. Yani orada ortaya çıkabilecek şeyin eğer biz geçen değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım Tahsin Bey'le, Abdurrahman Bey'le konuştuk, onunla ilgili farklı bir düzenleme yaparsak belki resmî yollarla bir şeyler yaptırabilirsek onunla ilgili belki imkân olabilir. Yani o LPG istasyonlarında birden bire hem motorin hem benzin satma imkânını vermek bir yerde rantı transfer etmek demektir, doğru bir şey değil bu iş.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

35'inci maddeyi çerçeve maddeye geçici 7'nci madde ilave edilmiştir.

Yapılan önerge doğrultusunda 35'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 36- 2/3/2005 tarihli ve 5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 16 ncı maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"İdari yaptırımlar

MADDE 16- İdari yaptırımlar; tedbirler, lisans iptalleri ve idari para cezalarından oluşur. Bu Kanuna göre idari para cezaları, tedbirler ve lisans iptallerinin uygulanması bu Kanunun diğer hükümlerinin uygulanmasına engel oluşturmaz. Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları, alınan tedbirler ve lisans iptalleri diğer kanunlar gereği yapılacak işlemleri engellemez.

Bu Kanuna göre; idari yaptırımlar aşağıdaki usulde yürütülür:

a)Lisans sahibi kişiler hakkında bu Kanuna, ikincil mevzuata veya lisans hükümlerine ve Kurul kararlarına aykırı davranılması halinde; Kurul tarafından belirlenen niteliği itibarıyla düzeltme imkânı olan fiiller için ilgilisine Kurum veya Kurumca yetkilendirilen kuruluşlar tarafından, otuz gün içerisinde aykırılığın giderilmesi, aksi halde hakkında geçici durdurma yapılabileceği ihtar edilir. Verilen ihtar süresi sonunda mevzuata aykırı durumu devam ettirenlerin ilgili piyasa faaliyeti altmış gün süre ile geçici olarak durdurulur. Niteliği itibarıyla düzeltme imkânı olan fiilin tespit tarihinden itibaren iki yıl içerisinde tekrar edilmesi halinde ise ihtar işlemi uygulanmaksızın ilgili piyasa faaliyeti altmış gün süre ile geçici olarak durdurulur. Geçici durdurma süresince, tehlikeli eylemin veya kötüniyetin veya ürünlerde zarar oluşmasının önlenmesi ile faaliyetin durdurulmasına neden olan durumun ortadan kaldırılmasına ilişkin faaliyetler dışında hiçbir piyasa faaliyeti yapılamaz. Geçici durdurma süresi sonunda da tespit edilen aykırılıklar giderilmezse, faaliyetin durdurulmasına devam edilerek soruşturma başlatılır ve gerekli idari yaptırımlar uygulanır. Lisans iptalleri Kurumca yapılacak soruşturma neticesine göre karara bağlanır. Yapılan geçici durdurma sonrasında mevzuata aykırı durumun ortadan kalkması halinde geçici durdurma hali sona erdirilir.

b)Lisans sahibi kişiler hakkında, bu Kanuna, ikincil mevzuata veya lisans hükümlerine ve Kurul kararlarına aykırı davranılması halinde; niteliği itibarıyla düzeltme imkânı olmayan fiiller ile 21 /3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda beliftilen akaryakıt kaçakçılığına ilişkin fiiller için ilgilisi hakkında Kurum tarafından doğrudan idari soruşturma başlatılarak gerekli yaptırımlar uygulanır. Lisans sahibinin ilgili piyasa faaliyeti, niteliği itibarıyla düzeltme imkanı olmayan ve kötüniyet veya tehlikeli eylem sonucunu doğuran fiilleri nedeniyle Kurumca geçici olarak durdurulabilir.

c)Lisans almaksızın lisansa tabi bir faaliyet gösterildiğinin tespiti halinde, tesisler, lisans alınıncaya veya bu Kanuna göre lisans gerektirmeyen faaliyet gösterecek hale getirilinceye kadar mühürlenir ve ilgililer hakkında soruşturma başlatılır. Mühürlemeye ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

ç) Bu Kanuna göre yapılan talep veya işlemlerde, kanuna karşı hile veya yalan beyanda bulunulduğunun tespiti halinde lisans iptal olunur.

d)Kaçak LPG ile piyasa faaliyetinde bulunan lisans sahiplerinin lisansı iptal edilir. Teknik düzenlemelere uygun olmayan LPG'yi piyasa faaliyetine konu etme fiilini, lisans süresince, aynı lisansla beş defa işleyen lisans sahiplerinin lisansı iptal edilir. Teknik düzenlemelere uygun olmayan LPG ikmali nedeniyle kullanıcıya verilen zarar ve hasarların tazmini hususu, kullanıcıların muhatap olduğu lisans sahibi gerçek veya tüzel kişilerin lisanslarında ve sözleşmelerinde yer alır. Uygulamaya ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Mühürlemeye rağmen, faaliyetlerini sürdüren gerçek kişiler ile tüzel kişilerin suçun işlenişine iştirak eden yetkilileri hakkında, 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 203 üncü maddesi hükümleri uygulanır."

BAŞKAN – Madde 36 üzerinde bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi Ve Teknoloji Komisyon Başkanlığına

Görüşülmekte olan alt komisyon metninin 36'ncı maddesi çerçevesinde yer alan 16'ncı maddesi ibaresinin 17'nci maddesi şeklinde değiştirilmesi, değiştirilen 5307 sayılı Kanun'un 16'ncı maddesinin madde numarasının "17" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ahmet Çolakoğlu

Zonguldak

BAŞKAN – Az önceki redaksiyonla ilgili arkadaşlar bu, petrol piyasasında yaptığımızı aynen LPG piyasasında yapıyoruz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Önergeyle yapılan değişiklik doğrultusunda 36'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

37'nci maddeye geçiyoruz.

MADDE 37- 5307 sayılı Kanunun 17 nci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"İdari para cezaları

MADDE 17- Bu Kanuna veya ilgili mevzuata aykırı faaliyet gösterilmesi halinde sorumluları hakkında Kurulca aşağıdaki idari para cezaları uygulanır.

a) Aşağıdaki hallerde otogaz bayilik faaliyetinde bulunanlar hariç olmak üzere sorumlulara, birmilyonyüzbin Türk Lirasından az olmamak ve beş milyon beşyüz bin Türk Lirasını geçmemek üzere fiilin İşlendiği tarihten bir önceki yılda ilgili lisansa konu LPG piyasası faaliyetine ilişkin net satış hasılatının binde ondördü oranında idari para cezası uygulanır:

l) Lisansa tabi faaliyetlerin lisans alınmaksızın yapılması.

2)4 üncü maddenin son fıkrasının ihlâli.

3)10 uncu madde gereği Kurum tarafından yapılan uygulamaların dolaylı veya dolaysız olarak engellenmesi veya engellemeye teşebbüs edilmesi.

b) Aşağıdaki hallerde sorumlulara beşyüzellibin Türk Lirasından az olmamak ve iki milyon yediyüzelli bin Türk Lirasını geçmemek üzere fiilin işlendiği tarihten bir önceki yılda ilgili lisansa konu LPG piyasası faaliyetine ilişkin net satış hasılatının binde onikisi oranında idari para cezası uygulanır:

1)Dördüncü fıkrasının (ç), (h) ve (ı) bentleri ile son fıkrası hariç 4 üncü madde hükümlerinin ihlali.

2)Otogaz bayilik faaliyetinde bulunanlar hariç olmak üzere sahip olunan lisansın verdiği haklar dışında faaliyet gösterilmesi.

3)Dokuzuncu fıkrasının (c) bendinin (4), (5) ve (6) numaralı alt bentleri hariç 5 inci ve 6 ncı maddenin ihlali.

c) Aşağıdaki hallerde sorumlulara yüzonbin Türk Lirasından az olmamak ve beşyüzelli bin Türk Lirasını geçmemek üzere fiilin işlendiği tarihten bir önceki yılda ilgili lisansa konu LPG piyasası faaliyetine ilişkin net satış hasılatının binde onbiri oranında idari para cezası uygulanır:

1)Lisans alınmaksızın bayilik faaliyetinin yapılması.

2)Otogaz bayilik lisansı sahiplerince lisansın verdiği haklar dışında faaliyet gösterilmesi.

3)İkinci fıkrasının (4) numaralı bendi hariç 7 nci maddenin ihlali.

4)Otogaz bayilik lisansı sahiplerince 10 uncu maddenin ihlali.

5)13 üncü, 14 üncü ve 15 inci madde hükümlerinin ihlali.

6)Dördüncü fıkrasının (ç), (h) ve (ı) bentleri ile son fıkrası hariç 4 üncü madde hükümlerinin otogaz bayilik lisansı sahiplerince ihlali.

ç) 7 nci maddenin ikinci fıkrasının (4) numaralı bendinin ihlali halinde otogaz bayilik lisansı sahiplerine yüzyirmibeş bin Türk Lirasından az olmamak ve ikiyüzelli bin Türk Lirasını geçmemek üzere fiilin işlendiği tarihten bir önceki yılda ilgili lisansa konu LPG piyasası faaliyetine ilişkin net satış hasılatının binde onu oranında idari para cezası uygulanır.

d) 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 16 ncı maddesi uyarınca ulusal petrol stoğu tutma yükümlülüğü bulunan lisans sahiplerine, tespit tarihinde eksik tutulan her bir ton ürün için ikiyüzelli Türk Lirası idari para cezası verilir. Eksik tutulan stok miktarının hesabında ton küsuratı dikkate alınmaz. Bu bent kapsamında uygulanan idari para cezası, ulusal petrol stoğunun tamamlayıcı kısmının finansmanı için kullanılır.

Yukarıda belirtilenlerin dışında kalan ancak bu Kanunun getirdiği yükümlülüklere, ikincil mevzuat veya lisans hükümlerine, Kurul kararlarına uymayan lisans sahiplerine Kurumca onbin Türk Lirasından az olmamak ve ellibin Türk Lirasını geçmemek üzere fiilin işlendiği tarihten bir önceki yılda ilgili lisansa konu LPG piyasası faaliyetine ilişkin net satış hasılatının binde sekizi oranında idari para cezası uygulanır.

Ancak, 5 inci maddenin dokuzuncu fıkrasının (c) bendinin (4), (5) ve (6) numaralı alt bentlerinin ihlali veya LPG tesislerinin ve tüplerinin teknik düzenlemelere aykırılığının tespiti halinde bu Kanun hükümleri uygulanmaz. 5 inci maddenin dokuzuncu fıkrasının (c) bendinin (4), (5) ve (6) numaralı alt bentlerinin ihlali veya LPG tesislerinin ve tüplerinin teknik düzenlemelere aykırılığının tespiti halinde konu ile ilgili diğer kanun hükümleri yetkili idareler tarafından uygulanır.

Lisansa tabi olmayan faaliyetleri yürüten ve bu Kanunun getirdiği yükümlülüklere, ikincil mevzuata, Kurul kararlarına uymayanlar hakkında bu madde hükümleri uygulanmaz. Söz konusu kişiler hakkında diğer mevzuat hükümleri kapsamında yetkili idareler tarafından gerekli yaptırımlar uygulanır.

Ceza uygulanan bir fiilin iki yıl geçmeden aynı kişi tarafından tekrar işlenmesi halinde idari para cezaları iki kat olarak uygulanır.

Bu Kanunun 16 ncı maddesi ve bu madde hükümlerine göre yürütülen idari işlemler, lisans sahibinin Kuruma bildirdiği elektronik tebligat adresine tebliğ edilir. Kuruma bildirilen elektronik tebligat adresine tebligatın zorunlu bir sebeple yapılamaması halinde Kuruma bildirilen adrese yapılan bildirim tebligat yerine geçer.

Bu Kanun kapsamında verilen idari para cezaları tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenir. Süresinde ödenmeyen idari para cezaları, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri gereğince tahsil edilmek üzere ilgili vergi dairesine gönderilir.

Bu Kanun kapsamında verilen idari para cezalarına karşı yargı yoluna başvurulması, ilgili vergi dairesine idari para cezasına ilişkin banka teminat mektubu verilmesi durumu hariç tahsil işlemlerini durdurmaz. Teminat mektubunun miktarı, türü, hangi şartlarda paraya çevrileceği ve diğer hususlar Kurumca yapılacak düzenlemeler ile belirlenir.

Kurul, bu maddede belirtilen fiillerin icra edildiği tesiste bir önceki yılda lisansa konu LPG piyasası faaliyetinden elde edilen net satış hasılatının olmaması veya tespitinin yapılamaması halinde, tespit edeceği LPG ikmali veya satışı ve benzeri delillerden hareketle fiile ilişkin olarak bu maddenin ilgili fıkralarında belirlenmiş olan oranlar ve asgari azami had dâhilinde, hiçbir tespit yapılamaması

halinde ise mevzuata aykırı fiili icra edenin LPG piyasası faaliyetinin emsali olabilecek LPG piyasası faaliyetinden elde edilen net satış hasılatını esas almak suretiyle fiile ilişkin olarak bu maddenin ilgili yerlerinde belirlenmiş olan oranlar ve asgari azami had dahilinde ceza tayininde bulunur.”

BAŞKAN – 37’nci madde üzerinde bir önerge vardır, işleme alıyorum.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan alt komisyon metninin 37’nci maddesi çerçevesinde yer alan “17 nci maddesi” ibaresinin “16 ncı maddesi” şeklinde değiştirilmesi, değiştirilen 5307 sayılı Kanun’un 17’nci maddesinin madde numarasının 16 olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ahmet Çolakoğlu

Zonguldak

BAŞKAN – Bu da aynı gerekçeyle yapılan bir şey.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

37’nci maddeyi oylamadan önce EPDK’nın bu maddeyle ilgili bir redaksiyon talebi var, dinleyelim.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Maddenin ikinci fıkrasında yukarıda belirtilen, dışında kalan ancak bu kanunun getirdiği yükümlülüklere ikincil mevzuat ve lisans yükümlülüklerine uymayan lisans sahiplerinin” ifadesi var. Bu lisans sahibi ifadesi çıkartılarak “uymayanlara” ifadesinin…

BAŞKAN – Niye öyle bir şey bu?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Efendim, uymayanlar sadece ceza verdiğimiz, sadece lisans sahibi değil, lisans sahibi olmayanlara da ceza vermek gibi bir durum söz konusu olduğu için “uymayanlara” ifadesi…

BAŞKAN – Doğru. Şimdi zaten yukarıdaki maddede uymayan lisans sahipleriyle ilgili düzenleme yapmış, burada kanunun getirdiği yükümlülüklere uymayan diğer şahıslara şeklinde uygundur redaksiyon yetkisiyle ilgili arkadaş çünkü birinci cümledeki anlamı tanımlamayan bir şey olduğundan dolayı.

Önergeyle ve yapılan redaksiyon yetkisiyle maddeyi oylarınıza sunuyorum: 37’nci maddeyi kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

MADDE 38- 5307 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- Mevzuatta bu maddeyi ihdas eden Kanunla değişik 16 ncı ve 17 nci maddelerin değişiklikten önceki hallerine yapılmış olan atıflar bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren ilgisine göre değişik 16 ncı ve 17 nci maddelere yapılmış sayılır.”

BAŞKAN – 38’inci madde üzerinde bir adet önerge vardır.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan alt komisyon metninin 38’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ahmet Çolakoğlu

Zonguldak

BAŞKAN – Petrol Piyasası Kanundakine paralel bir düzenleme olduğundan dolayı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

38’inci madde metinden çıkarılmıştır.

MADDE 39- 5307 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 8- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Kurulca idari para cezası verilmemiş olan ve Kurul tarafından belirlenen niteliği itibarıyla düzeltme imkânı bulunan fiiller için, 16 ncı maddenin ikinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen ihtar yapıldıktan sonra sonucuna göre gerekirse idari soruşturma başlatılarak yaptırımlar uygulanır. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce lisansı sonlandırılan veya iptal edilenler hakkında düzeltme imkânı bulunan fiiller için herhangi bir idari işlem tesis edilmez."

BAŞKAN – 38'inci madde üzerinde önerge yok.

Söz talebi yok.

39'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

MADDE 40- 10/5/2005 tarihli ve 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanunun 6 ncı maddesinin beşinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Tamamı yenilenebilir olmak üzere birden fazla enerji kaynağından elektrik üretmek amacı ile kurulan üretim tesislerinde üretilerek sisteme verilen net enerji miktarının YEK destekleme mekanizmasından faydalanmasına ilişkin usul ve esaslar EPDK tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir. "

BAŞKAN – 40'ıncı madde üzerinde önerge yok.

Söz talebi yok.

40'ıncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

MADDE 41- 5346 sayılı Kanunun 6/C maddesine birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik üretim lisansları için bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten sonra 14/3/2003 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 7 nci maddesi kapsamında yapılacak kapasite artışı lisans tadili EPDK tarafından uygun görülenler söz konusu kapasite artışı için YEK Destekleme Mekanizmasından yararlanamaz. Uygulamaya ilişkin usul ve esaslar EPDK tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

İkinci fıkra kapsamında işletmeye alınan kapasite için 4628 sayılı Kanun ve 6446 sayılı Kanun uyarınca ödenmesi taahhüt edilen katkı payı veya katılım bedeli ödeme zorunluluğunu ortadan kaldırmaz,"

BAŞKAN – 41'inci madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutup işleme alıyorum.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2/1410 Esas numaralı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin 41'inci maddesinin "Yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik üretim lisansları için bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten sonra 14/03/2003 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 7 inci maddesi kapsamında 100 megavat üzerindeki barajlı hidroelektrik santraller haricinde, yapılacak kapasite artışı lisans tadili EPDK tarafından uygun görülenler söz konusu kapasite artışı için YEK Destekleme Mekanizmasından yararlanır." şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan	Kazım Arslan	Müzeyyen Şevkin
Kocaeli	Denizli	Adana

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu Ahmet Akın
Manisa Balıkesir

Gerekçe:

Bu kanun teklifinde öngörülen yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı tesislerin kapasite artışlarının YEK Destekleme Mekanizmalarından yararlanmasının önlenmesi yerine 100 MW dev hidroelektrik santralları vb. büyük projelerin YEK Destekleme Mekanizmasının dışında tutulması amaçlanmaktadır. Kanun teklifinin gerekçesinde belirtilen tüketicinin ödediği faturanın YEKDEM dolayısıyla yükseldiği doğrudur ancak bu konudaki asıl fiyat artıcı etkenler başlangıçta küçük/orta kapasitedeki elektrik üretim tesisleri için oluşturulan YEKDEM'e daha sonra çok büyük barajlı hidroelektrik santrallerin de dâhil edilmesidir.

BAŞKAN – Az önceki arkadaşlarımızın fiyat konusunda verdikleriyle, birbiriyle çelişen bir önerge. İsterseniz çekin. Tutanaklara bakanlar… Ahmet Bey'in konuşmalarından söylüyorum. Ahmet Bey'in önceki konuşmalarıyla çelişen bir önerge. Çünkü Ahmet Bey "Niye böyle yaptınız?" santralleri diye söylüyordu, şimdi tam çelişen bir önerge. Ver YEKDEM'den, 13 sente çıksın diyor.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Kalsın.

BAŞKAN – Peki.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

41'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 42- 18/4/2007 tarihli ve 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendinde yer alan "üç" ibaresi "beş" şeklinde ve aynı alt bendin üçüncü cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Şirketler, Bakanlık tarafından belirlenen yetki belgesi bedelini yetkilendirme anlaşması yaptıkları kurum veya kuruluşa öder."

BAŞKAN - 42'nci madde üzerinde önerge yok, söz talebi yok. Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 43- 5627 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı fıkranın (b) bendinin (l) numaralı alt bendinde yer alan "yüzbin" ibaresi "ikiyüzbin" şeklinde değiştirilmiş, aynı alt bende aşağıdaki cümle eklenmiş ve fıkraya aşağıdaki (d) bendi eklenmiştir.

"1) Endüstriyel işletmeler tarafından Genel Müdürlüğe sunulan ve Bakanlık tarafından onaylanan projesinde belirlenmiş bedelleri en fazla bir milyon Türk Lirası olan uygulama projeleri bedellerinin en fazla yüzde yirmisi oranında desteklenir. Cumhurbaşkanı kararı ile proje bedeli limiti en fazla beş katına kadar, destek oranı ise en fazla iki katına kadar arttırılabilir."

"Cumhurbaşkanı kararı ile destek miktarı en fazla beş katına kadar, enerji gideri oranı ise en fazla iki katına kadar afttırılabilir."

"d) Yıllık toplam enerji tüketimleri beşyüz TEP ile bin TEP arasında olan İşletmeler, bu Kanun kapsamında endüstriyel işletmeler için tanımlanan yükümlülükleri sağlamak kaydıyla birinci fıkranın (a) ve (b) bentlerindeki desteklere başvurabilirler."

BAŞKAN - 43'üncü madde üzerinde söz talebi yok, önerge yok. 43'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 44- 5627 sayılı Kanunun 11'inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN - 44'üncü madde üzerinde söz talebi yok, önerge yok. 44'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 45- 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 7 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (b) bendinde yer alan "beş" ibaresi "sekiz" şeklinde, yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(7) Yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesisi kurmak amacıyla alınan lisanslar ve/veya bu lisanslar kapsamındaki tesisler için lisanslarında belirlenen sahaların dışına çıkılmaması ve TEİAŞ ve/veya ilgili dağıtım şirketinden alınan tadil kapsamındaki bağlantı görüşünün olumlu olması hâlinde kapasite artışı, modernizasyon, yenileme yatırımları ve tadilatlara izin verilir."

"(8) Birden çok kaynaklı elektrik üretim tesisleri ile üretim faaliyetinde bulunacak tüzel kişilerin ön lisans ve lisanslarının verilmesi, tadili, sona erdirilmesi, iptali, süreleri, süre uzatımı, yenilenmesi ve lisans kapsamındaki hak ve yükümlülüklerin askıya alınması ile bu tüzel kişilerin piyasa faaliyetlerine ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir,"

BAŞKAN – 45'inci madde üzerinde bir önerge var, okutup işleme alıyorum.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2/1410 esas numaralı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 45'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve talep ederiz.

Ali Kenanoğlu

İstanbul

Gerekçe:

Nükleer Enerji, radyasyon, nükleer atık gibi kamu güvenliğini doğrudan ilgilendiren konularda özel hukuk tüzel kişilerine yetki devri yapılmaktadır. Toplumun can güvenliği daha çok kâr sağlamak amacıyla kurulmuş şirketlere bırakılamaz.

Kamusal denetim kesinlikle devredilmemeli ve sıkı koşullara bağlanmalıdır.

BAŞKAN – Gerekçeyle iktifa edelim mi, bir şey söyleyecek misiniz?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Efendim, alt komisyonda da konuşmuştuk, ilgili arkadaşlar tüm yetki devrinin yapılmadığını, devletin ilgili birimleri tarafında da denetimin yapıldığını ifade ettiler. Ancak bizim açımızdan kaygı uyandıran hususlar vardır. Dolayısıyla teklifimizde ısrarcıyız.

BAŞKAN – Müsaade eder misiniz? Ben bu konuyu epey inceledim. İzin verirseniz sizi aydınlatmak adına söylüyorum.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Buyurun.

BAŞKAN – Buradaki gerekçenizde ifade ettiğiniz sakıncaların olmadığını söylemek istiyorum. Yenilenebilir enerji kaynaklarıyla ilgili bir lisans vermişiz, güneş, efendim, rüzgâr vesaire gibi.

Arkadaşlar, kurum temsilcileri dinliyorsa benim eksiğimi tamamlayın. Güneş ve rüzgâr vermişiz. Şimdi, güneş enerjisiyle ilgili kısımda YEKDEM'den faydalanan bir tesisim var, 50 megavat, lisanslı. Ama saham… Teknoloji öyle gelişmiş ki eskiden 1 megavatı 15 bin metrekareye olurken şimdi 8 bin metrekareye 1 megavat yapılabilir hâle gelmiş, teknoloji gelişmiş ama 10-12 bin metrede bunu hallediyorlar herhâlde. Bende artan bir saha var. Artan sahanın her şeyi yapılmış, sistem kurulmuş,

diyorum ki: “Benim artan sahamdan proje kapsamında benim kapasitemi artırın.” Ama bu kapasiteyi artırırken, 100 megavatı 150 megavata çıkarırken diyorum ki: “Sana YEKDEM’den faydalanma hakkı vermiyorum. Sadece orada şartların uygunsa ilave üretim hakkı veriyorum.” Niye? İşletme kuruluş maliyetlerinden faydalanabilmek için, altyapı maliyetlerinden faydalanabilmek için. Bu, bir manada kurulu tesislerin üretimlerini artırabilmek için bir teşvik kapsamında. Teşvik parasal değil, işletme maliyetlerini düşürme kapsamında önemli bir şey ifade ediyor. Lisans sahipleriyle ilgili kısım da burada var, değil mi? Lisans sahipleriyle… Bir: Kurulmuş tesislere ilave veriyoruz. İki: Lisans sahipleriyle ilgili verebiliyoruz. Niye? Lisans sahipleri 20 bin metrekareye 1 megavat kurabilecekken az önce söylediğim gibi 8 bin metrekareye 1 megavat kurabilecek hâle gelince ortada yüzde 50’lik bir arazi atıl duruma geliyor. O atıl duruma gelen araziyi parasal değil, sadece lisans yönünden teşvik alabilecek bir noktaya doğru getiriyor. Türkiye’nin enerjisiyle ilgili kısmı, çok önemli bir imkân sağlayacak bir düzenleme diye benim kanaatim var. Sizin gerekçede farklı şey söylüyor.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Ama burada denetimden bahsediyor.

BAŞKAN – Burada yok denetim.

Ali Bey, alt komisyon metnine göre olduğu için, buradaki 45 değişmiş. Ali Bey, 48 olmuş. Sizin bu önergeyi 48’de vermeniz lazım. Ama alt komisyon metni önünüzde, sizin uzman arkadaşlara söyleyin, o arkadaşlar alt komisyon metnini takip etsinler.

Önergeyi çekiyor musunuz, duruyor mu? Çünkü önerge bununla alakalı değil.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Bununla alakalı olmayan önergeyi tabii ki çekiyorum.

BAŞKAN – Evet, çekiyoruz. Önerge çekilmiştir.

45’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 46- 6446 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 2- (1) 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu kapsamındaki Devlet ormanları ile 9/8/1983 tarihli ve 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu kapsamındaki alanlarda yapılacak olan, enerji iletim/dağıtım tesislerinin emniyet alanları içinde kalan sahalar ile bu tesislerin yapımı, bakımı, onarımı ve ulaşımı için gerekli olan alanların ilgili mevzuata göre alınması gereken izin ve işlemleri, müracaat tarihinden itibaren, ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından altmış gün içinde sonuçlandırılır. Alınması gereken arazi izin bedeli başkaca bir indirim yoksa %50 indirimli uygulanır.

(2) Kırkdokuz yıllık kesin izin süresi sonunda, yükümlülüklerinin tamamını yerine getirmiş, taahhüt senetlerine uygunluk sağlamış enerji üretim/iletim/dağıtım tesislerine ait izin ve İşlemleri, talep edilmesi halinde son ödenen arazi izin bedeli 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca belirlenen yeniden değerleme oranında arttırılmak sureti ile doksandokuz yıla kadar uzatılır,

(3) 1/1/2018 tarihinden önce orman vasfındaki sahalarda tesis edilmesine rağmen 6831 sayılı Kanun ve 2873 sayılı Kanun kapsamında orman izin işlemleri tamamlanmamış olan enerji üretim/iletim/dağıtım tesisleri, bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde ilgili mevzuat hükümleri kapsamında başvuru tarihindeki tüm bedeller ödenerek izinli hale getirilir. Bu izinler için geçmiş yıllara ait her hangi bir bedel alınmaz.”

BAŞKAN - 46’ncı madde üzerinde bir önerge vardır.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2/1410 esas numaralı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 46’ncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Kazım Arslan Müzeyyen Şevkin Tahsin Tarhan
Denizli Adana Kocaeli

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu Ahmet Akın
Manisa Balıkesir

Gerekçe:

6446 sayılı Kanun'un değiştirilmesi istenen bu maddesi orman alanlarında enerji tesisi kurmak isteyen kuruluşları caydırıcı özelliktedir. Yapılmak isten değişikliklerle ormanların yıkım ve yağması daha da kolaylaşacaktır. Daha önce orman izni almadan inşa edilip çalıştırılan tesisler için fiilî bir durumu kabullenmek anlamına gelen bu madde kanun teklifi metninden çıkarılmalıdır.

BAŞKAN – Gerekçesini dinlediğiniz önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

46'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 46'ncı madde kabul edilmiştir.

MADDE 47- 6446 sayılı Kanunun geçici 8 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "31/12/2019 tarihine kadar" ibaresinden sonra gelmek üzere "1/6/2019 tarihi itibarıyla yapım sözleşmesini imzalamış olanlar ile atık döküm sahalarına ilişkin iş termin planı komisyonca onaylanan işletmelere ise 3 1/12/2021 tarihine kadar" ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN – 47'nci madde üzerinde bir önerge vardır, okutup işleme alıyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2/1410 esas numaralı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 47'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Kazım Arslan Müzeyyen Şevkin Tahsin Tarhan
Denizli Adana Kocaeli

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu Ahmet Akın
Manisa Balıkesir

Gerekçe:

Özelleştirilmiş santrallerin işletmecilerinin 6446 sayılı Kanun'un geçici 8'inci maddesine göre 31/12/2019 tarihine kadar mevcut çevre koruyucu tesislerini iyileştirmiş veya yeni tesisler kurarak devreye almış olmaları gerekmektedir. Söz konusu santraller 2013-2015 döneminde özelleştirilmiş olup firmalar ihale aşamasında çevre koruyucu önlemleri alacaklarını taahhüt etmişlerdir. Firmaların şimdiye kadar bu tesisleri yapmış, çalıştırmış olması gerekmektedir. Ancak "Nasıl olsa süreyi uzattırırız." diyerek gerekli adımları atmamışlardır. Firmaların çoğu yasanın iyileştirme yapmaları için tanıdığı süreyi, mevcut tesisleri bile çalıştırmama süresi olarak kullanmışlardır. Getirilmek istenen madde, yatırım yükümlülüğünü yerine getirmemiş kuruluşlara iki yıl ek süre vererek ödüllendirmeyi öngördüğü için madde metninden çıkarılmalıdır. Ayrıca ek süre verilmesi Anayasa Mahkemesinin 29396 sayı ve 24/6/2015 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 22/5/2014 tarih ve 2014/93 sayılı Kararı'na da aykırıdır.

BAŞKAN – EPDK bu konuda bir açıklama yapsın, ne olduğunu, sonra Sayın Deniz Yavuzyılmaz'a söz veriyoruz.

Abdullah Bey, Sayın Bakan Yardımcım, buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Sayın Başkanım, şimdi, normalde bu santrallerimizin 2019 yılı sonuna kadar baca gazı arıtma tesislerini bitirmeleri gerekiyor, doğru. Ama şu ana kadar aldığımız, yakından da takip ediyoruz, 2019 sonuna kadar bunun yetiştirilmesi değişik sebeplerden dolayı pek mümkün gözükmüyor. Bunun mümkün gözükmemesinin sonucu şu: Yani yetiştirmeye çalıştıkları takdirde -yaklaşık 10 bin megavatlık bir santral gurubu bunlar- 5 bin megavatının ilk altı ay, diğer 5 bin megavatının da ikinci altı ay faaliyetini durdurması lazım ki bunu 2019 sonuna yetiştirebilsinler. Bu 5 bin megavatlık güç kaybı ülke için arz güvenliği konusunda sıkıntı oluşturabilir düşüncesindeyiz Bakanlık olarak, dolayısıyla bu işin de suistimal edilmesini önlemek amacıyla bu konudaki yapımla ilgili sözleşmesini taahhüde bağlamış kişilerin ancak bu işten yararlanabilmesi için böyle bir şartla iki yıl daha bunlar süre verilmesinin arz güvenliği açısından bir faydası olduğunu düşünüyoruz. Onun için öneriyi destekliyoruz.

BAŞKAN – Deniz Bey, buyurun.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Değerli Komisyon üyeleri, biraz tadınızı kaçıracağım ama… Şöyle: Şimdi, hiçbir firma, bu, gerek termik santral sahipleri olsun gerekse herhangi konudaki bir başka firma Türkiye Cumhuriyeti devletinden daha büyük değildir. Bu, daha önce taahhüt edilmişti -burada söz edilmediği için söylüyorum- yerine getirilmedi. Şimdi, tekrar bir taahhüt alınacak, yerine getirilir, getirilmez… Yani ben açıkçası karşılıklı bir konuşma oluşturmak istemiyorum ama bu arada zehirlenen halkı nereye koyuyorsunuz? Yani bu kanun metninin neresinde? Ben göremiyorum. “Elektrik üretimi faaliyeti durdurulamaz.” Ben elektrik mühendisiyim, elektriğin ne demek olduğunu biliyorum, ne kadar önemli olduğunu biliyorum, bunun ne büyük bir ihtiyaç olduğunu biliyorum. “İdari para cezası da uygulanmaz.” Çok güzel, e, nasıl denetlenecek? Daha önce taahhüt edildiğinden şu ana kadar geçen sürede neden denetlenmedi, denetlenmemesinde zafiyet gösteren devlet kurumu yetkililerimiz kimlerdir, bununla ilgili idari soruşturma yapılmış mıdır ki bu durum tekrar karşımıza geliyor? Yani dolayısıyla bunu anlamak çok zor. Şöyle ifade edeyim özellikle Zonguldak açısından ama Türkiye’nin çeşitli yerlerindeki termik santralleri de ilgilendiriyor. Şimdi, Çatalağzı bölgemiz var, Çatalağzı bölgemizde 7.500 vatandaşımız yaşıyor, eskiden daha fazlaydı, birçok hastalanan da var bunların arasında. Bu arada, Zonguldak’ta -hani hastane yapılmasına, doktorlar olmasına seviniriz, değil mi?- Bu sebeplerden ötürü çocuk onkolojisi bölümü açıldı. Bundan dolayı, başka bir nedeni yok, bu termik santrallerden. 1,5 kilometrelik bir alanda 7 ünite termik santral var 3 bin megavat gücünde ve bir şekilde de böyle arkadan dolanarak, kanunun bir tarafından çekiştirerek, böyle imtiyazlar elde ederek… Bu, bir şekilde bir imtiyazdır. 2 ünite daha buna eklenmek isteniyor yani daha basit tabiriyle yeni 2 termik santral diye de söyleyebiliriz. 820 megavat da böyle bir talep var ortada. Dolayısıyla bu gaz, duman, partiküller bunlar kuş uçuşu 30 kilometrelik bir alanı zaten şu anda abluka altına almış vaziyette. Enerji Bakanlığımızın yetkilileri zaten biliyor bu konuyu aslında ama nasıl bu kadar görmezden geliyorlar, ben inanamıyorum yani. Kendi aileleri orada yaşasa bunu yapamazlar ya, insan sevdiğini öldürüyor demektir, böyle bir durum.

Şimdi, bu konuyla ilgili bazı ölçümler yapıldı, buna…

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Sayın Vekilim, bir bilgi versem, öyle devam etseniz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Tabii, lütfen.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Bu konuştuklarımızın hiçbiri Zonguldak’ta değil, onu söyleyeyim de ona göre… Zonguldak’taki santrallerin tamamının çevre mevzuatının uyumlu olduğunu hatırlatayım. Bu santraller bunlar değil yani.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ben devam edeyim.

10 tane böyle santral var diye biliyoruz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – O 10 santralin hiçbiri Zonguldak'takiler değil diyorum.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Orada ÇATES var.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – ÇATES, o çok küçük ve çalışmıyor.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bizdeki ÇATES?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – "3 bin megavatlık" dediğiniz santral…

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – 314,68 megavat.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – 310 megavatlık bir ÇATES var ama çalışmıyor o.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani dâhil mi bu kanuna?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Dâhil. ÇATES dâhil de 3 bin megavattan falan bahsettiniz, o ÇATES'in haricindeki 3 bin megavat…

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Hayır, bakın, ben şu bağlamda söylüyorum Sayın Bakan Yardımcımız: Şimdi, çevresel etki değerlendirmede yapılan havadaki partikül ölçümlerinde de aynı hata yapılıyor. Aslında bu doğrultuda bunu da bir şekilde doğrulamış oldunuz. Konu şu: Şimdi, ölçüm yapılıyor, her bir ölçüm 7 ünitenin aktif bir şekilde çalıştığı bir yerde tek 1 ünite o alanda tekmiş gibi değerlendiriliyor, dolayısıyla, her birine baktığınız zaman da sanki dünya standartlarını ya yakaladı, yakalayacak bir sınırdaymış gibi algılanıyor ve kapasite oranları da düşük çalıştığı hâlde. Hâlbuki yapılan ölçümlerde tümü, hepsi çalıştığı zaman -yani elimde zaten veriler de var- yaklaşık 2 katı, 3 katı seviyesinde, bu partiküllerin havada bulunmaması gereken seviyede olduğu bilimsel olarak ispatlanmış. Bunu zaten siz de biliyorsunuz. Dolayısıyla demek istediğim…

BAŞKAN – Siz bu maddeye niye itiraz ediyorsunuz ben onu anlayamadım.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Burada filtrelerin… 2021 yılına kadar bir şekilde imtiyazlandırıyor, taahhüt veriyor.

BAŞKAN – Hayır, bakın, yanlış anlıyorsanız düzeltsinler, müsaade edin. 1 Haziran 2019 tarihi itibarıyla yapım sözleşmesi imzalamış olanlar 2021'e kadar uzatılıyor.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Şu anki mevcutlar yani.

BAŞKAN – Yapım sözleşmesini "Yap." diyor…

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Zaten imzaladılar daha önce, tutmadı sözünü, tutmadı; şimdi tekrar o taahhüt isteniyor.

BAŞKAN – Var mı öyle bir taahhüt?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Daha önceden öyle bir taahhüt yoktu, 2019'un sonuna kadar süreleri vardı, bu süre içerisinde yapımını bitirenler de var, "Hiçbiri yapmadı." tarzında bir durum yok, sözleşmesini yapıp yapım işlerine başlayanlar da var.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani "2019 yılına kadar bunu yapması gerekiyor." ne demek? Yani devlet diyor ki: "2019'un bir yerine kadar bunu yapacaksın." E, yapmıyor yani bunun adı… İlla gelip bir de imza mı atması lazım? Zaten buna uygun, bu şekilde bir aracı bile trafiğe

çıkaramazsınız, ceza yer. Dolayısıyla bir şehir burada zehirleniyor ve aynı zamanda bu yapılan ölçümler… Ölçümleri ben yapmıyorum, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yapıyor, odalar yapıyor yani böyle çapraz yapılan şeyler bunlar birbirini destekler nitelikte. Çalıştığı anda… Termik santraller de henüz daha yüzde 47 kapasiteyle çalışıyor yani bir de desek ki: Daha fazla enerji ihtiyacımız var, bunu sağlamak üzere daha fazla kapasiteyle çalışsın." Bu partikül oranı daha da fazla olacak. Yani burada sadece şu konuya özellikle temas etmek istiyorum: Zehir, ölçüdedir, kanun teklifinde ölçü kaçmış vaziyette yani bu teklifin içinde bir yerde bana bir şey gösterin, halkın da bu 2021 yılına kadar olan haklarını da korumuş olalım, zehirlenmesine engel olacak bazı müeyyideler, bir şey olsun. Ben bunun için söylüyorum. Zonguldak özelinde de…

BAŞKAN – "Zonguldak'ta yok." diyor canım; bu, Zonguldak'ta değil.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) - …Türkiye genelinde de bir termik santralin filtre koymaması demek bir garaja girip arabanın motorunu çalıştırıp gaza basıp egzoza boğmanız demek bir yerden sonra. O nedenle şunu demek istiyorum: Böyle "çeşitli gerekçeler" dediniz, onu açmadınız, hangi çeşitli gerekçeler, sebeplerden dolayı bu durumun oluştuğunu. Onu açmanızı rica ediyorum, aynı zamanda da bu işin dengesini şu kanun teklifinde görmek istiyoruz. Tamam, termik santrali, tabii ki, "Photoshop" programıyla veya bir fırçayla alıp da bir tabloda silecek hâlimiz yok, var olanları aktif ve verimli kullanmak istiyoruz ama halkımızın da zehirlenmemesini istiyoruz. Şurada iki cümle de onunla ilgili bir şey olmasını alt komisyonda da bu doğrultuda bir düzenleme yapılmış olmasını ben bir Zonguldak Milletvekili olarak, bir çocuk onkolojisinin henüz açıldığı bir şehrin milletvekili olarak açıkçası sizlerden isterdim. Dolayısıyla da bu doğrultuda hâlâ bir düzenleme, değişiklik yapma şansımız varsa…

BAŞKAN – Zonguldak'ta bu kapsama giren var mı nükleer santral?

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Var herhâlde, var.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Nükleer değil, bir tane kömür santrali var ama Zonguldak'ta çok fazla santral var, o yeni yapılan santrallerin tamamının çevre mevzuatına uyumlu arıtma tesisleri var. Bildiğim kadarıyla ÇATES olabilir, o da çok düşük güçte bir santral.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – ÇATES ama ÇATES'in ilave ünite talebi var 660 megavat.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Yenilerin hepsi mevzuata uygun yapılacak. Biz, mevcut işletmedekileri kastediyoruz burada. Bir de…

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani Sayın Başkanım, ben diyorum ki: Yapmıyorlar, ne yapacaksınız?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Bunlar EÜAŞ'ın santrali iken özelleştirilen santraller, o zaman yok. Yalnız, partikül tutmayla alakalı bir sorunları yok. Benim kastettiğim, kükürt oranlarıyla alakalı sağlaması gereken hususları sağlamakla alakalı yapacakları var.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Partiküle ilgili sorun zaten var. Bu kanun maddesinde sizin baktığınız açıdan sadece kükürt görüyorsunuz. Zaten o hastalığı almış, siz yeni bir hastalık var mı yok mu… Zaten var, burada raporu da var. Yani yapılmadığında, bizim, bir devleti temsil eden insanlar olarak bir şey olmalı. Yani şu ana kadar da hâlihazırda yapılmamış 2019 yılının sonuna kadar.

Yani müsaade ederseniz, biz de milleti temsil eden vekiller olarak halkımıza bu yatırımların verimli, faydalı ama onlara da bir ölçüde zarar verilmediği, bu konudaki güvenlik önlemlerini hep birlikte alabildiğimizi ifade edelim.

BAŞKAN – Deniz Bey, Sayın Bakan Yardımcım; 2021 yılında yapmazsa müeyyidesi ne?

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yazalım bunu.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Yani çevre mevzuatı açısından müeyyidesi –yani bildiğim kadarıyla- para cezasıdır.

BAŞKAN – Nedir o?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Bilmiyorum yani.

BAŞKAN – Maliyet nedir mesela?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Para cezası artı belki tekerrüründe santral faaliyetini durdurmak da olabilir.

BAŞKAN – Bir dakika, şöyle yalnız…

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Yani onu biz takip etmiyoruz.

BAŞKAN – Mesela bu bacadaki koruyucu tedbir ne kadarlık bir maliyet ki bu firmalar… Zor mu? Pahalı mı?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Yani şu anda, maliyeti konusunda Nevzat Bey bilgi sahibi, onu söylesin. Megavat başına değişebilir tabii, santralin büyüklüğüne göre değişebilir bu maliyet.

Fakat önemli olan, bizim önemsediğimiz husus, bunların yapılması aşamasında santralin durması. Bir de bunların takip edilmediği… “Bu konuda sorumluluğu olan var mı?” diye Sayın Vekilimiz hatırlattı. Şimdi, neticede bunların 2019 sonuna kadar süreleri var. Yani takip edilecek bir şey yok. 2019’da yapmayan kişi, çevre mevzuatı açısından Çevre Bakanlığının yaptırımlarına tabidir. Santral kapatmak varsa bu yaptırımda, santral kapatmak dâhildir bu yaptırıma.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani rahmetli Cumhurbaşkanımız Süleyman Demirel de “500 günün sonunda enflasyonu tek haneli rakamlara düşüreceğim.” demişti. 495’inci günde sordular, dediler ki: “Ne oldu, hani inecekti, rakam çok yukarılarda?” O da dedi ki: “Yahu daha 500 gün olmadı ki.” Yani bu idari takibi yapmak için 2019’un sonunun gelmesini bekleyip onu görürsek, o, biz ona fırsat verdik demektir.

Sadece şu hatırlatmayı yapmak istiyorum; anlıyorum yapılmak istenen şeyi ama şöyle bir şey var: Yani halkı da düşünmek durumundayız. Yani şu kanun maddesinin bir yerinde olmalı. Sorduğunuz soru da çok önemli bir soru. Bunun bedeli nedir, maliyeti nedir; hem bugün nedir hem de iki yıldır yapılmıyor ya iki yıldan beri ne? Ve biz devlet olarak zaten çeşitli teşvikler veriyoruz, gerek teşvik gerek vergi indirimi, birçok imkân zaten tanınıyor. Bu firmalarla görüşülsün, bu sorun çözülsün. Yani hâlihazırda elimizde. Hadi biz yenisinde dalga enerjisiyle ilgili de çalışma yapmanızı istiyoruz yani bunun gibi yenilenebilir enerji kaynakları… Ama elimizdekileri de daha fizibil kullanılabilir hâle getirelim, öyle bir hâle gelsin ki yüzde 47 kapasiteyle değil de yüzde 80 kapasiteyle çalıştıralım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Şimdi, bunlar zaten sözleşmelerini yaptılar, 2019’da yetiştirecekmiş gibi de işlerine devam ediyorlar. Biz şuna dikkatinizi çekiyoruz: Bunlar 2019’da bu işi yapmaya kalktıklarında, beşer bin, beşer bin megavat

bunları iki altı aya paylaştırmamız lazım. Bir anda 5 bin megavatın devreden çıkmasının riski var arz güvenliği açısından. Yoksa bunlar sözleşmelerini yaptılar, yüklenicilerini belirlediler, şu anda işe başlama arifesindeler. Biz, bu devreden çıkmayı biraz zamana yaymak istiyoruz, hepsi bu; yoksa "Bunlar bunu yapmayacaklar, iki yıl daha boş yere zaman kaybedeceğiz." anlamında değil. 1/6/2019 tarihini de her ihtimale binaen, sözleşmesini yapmayanlar varsa bir tedbir olarak düşünerek koyduk. Yoksa, şu anda 10 taneyse, kaç tanesinin işe başlama noktasında olduğunu bilmiyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, şöyle bir soru sorup kısaltabilir miyim: Yani bunun, diyelim ki 10 bin megavat var, 5 bin megavat var. Bunların baca sistemleriyle ilgili yapılacak bir iyileştirmenin, şartları uygun hâle getirmenin sistemi durdurma mecburiyeti var.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Evet.

BAŞKAN – Bunları bir anda durdurduğumuz takdirde arz güvenliği açısından problemler ortaya çıkabilir.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Yani ikiye böleceğiz durdurmak için.

BAŞKAN – Ama bakın, şunu da yapmanız lazım: Bu taahhütlerle… Hadi, yapmadı adam, taahhüt verdi; ne olacak?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Kapatılacak.

BAŞKAN – Arz güvenliği ne olacak?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Para cezasıyla…

BAŞKAN – Hadi o zaman arz güvenliği ne olacak?

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Para cezası yok.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Yok mu? Bilmiyorum, çevre mevzuatı…

BAŞKAN – Genel Kurulda sorarlar Sayın Bakan Yardımcım, arkadaşlarımıza Genel Kurulda daha açıklayıcı bir bilgiyi, inşallah, sunalım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Olur, tabii, inşallah.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani halkın sağlığını başa bir yere koyalım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum. Artık o iş şeye geçti.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani Zonguldak Vekilimiz var yanınızda, nasıl açıklayacak Zonguldak'ta bu durumu?

BAŞKAN – Yahu bırak Zonguldak Vekilini, biz Türkiye Milletvekiliyiz. Siz Zonguldak'tan seçilmiş Türkiye Milletvekilisiniz Sayın Milletvekilim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bütün termik santraller Zonguldak'a kurulursa…

BAŞKAN – Arkadaşlar, siz Zonguldaklılar aranızda bir tartışırsınız.

Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

47’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 47’nci madde kabul edilmiştir.

48’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 48- 2/7/2018 tarihli ve 702 sayılı Nükleer Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 4 üncü maddesinin dokuzuncu fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(9) Yetkilendirilen tüzel kişiler, tesisi oluşturan yapı, sistem ve bileşenlerin inşa, imalat ve montaj süreçleri ile saha araştırmalarının denetimine yönelik olarak, Kurum tarafından yetkilendirilen özel hukuk tüzel kişilerinden Kurumun belirlediği usul ve esaslar kapsamında ayrıca denetim hizmeti alır. Yetkilendirilen kişinin bu fıkra kapsamındaki denetim faaliyetlerine ve denetçilere ilişkin sorumlulukları Kurum tarafından yönetmelikle belirlenir.”

“(17) Yetkilendirilen kişi, bu Kanun Hükmünde Kararname kapsamındaki mali yükümlülükleri yerine getirir.

(18) Bu Kanun Hükmünde Kararname kapsamında denetime tabi olanlar ile bunların yetkili personeli, Kurum denetçilerinin ve Kurum tarafından görevlendirilen kişilerin görevlerini serbestçe ve zamanında yerine getirebilmeleri için gerekli şartları sağlamakla ve koruyucu güvenlik tedbirlerini almakla yükümlüdür.

(19) Bu Kanun Hükmünde Kararname kapsamında denetime tabi olanlar ile bunların yetkili personeli, nükleer güvence denetimi ile ilgili uluslararası yükümlülükler uyarınca Uluslararası Atom Enerjisi Ajansının Türkiye Cumhuriyeti tarafından onaylanmış denetçileri tarafından yapılan denetimlerde, ilgili mevzuatta belirtilen yükümlülüklerini yerine getirir.”

BAŞKAN – 48’inci madde üzerinde önerge yok.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

49’uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 49- 702 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Üçüncü Bölüm başlığı “Yetkilendirme, Denetim, Ceza Hükümleri ve İdari Yaptırımlar ile Koordinasyon” şeklinde değiştirilmiş ve 4 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Ceza hükümleri ve idari yaptırımlar

MADDE 41A- (1) Bu fıkrada sayılan fiilleri işleyenlere aşağıdaki cezalar uygulanır:

a) Nükleer tesis, radyasyon tesisi veya radyoaktif atık tesisini geçerli bir lisansa sahip olmaksızın işletenler dört yıldan sekiz yıla kadar hapis ve beşbin gün adli para cezası ile radyasyon uygulamalarım geçerli bir lisansa sahip olmaksızın yürütenler bir yıldan dört yıla kadar hapis ve bin gün adli para cezası ile Kurumdan izin alınması gereken faaliyetleri geçerli izne sahip olmaksızın yürütenler iki yıldan beş yıla kadar hapis ve üçbin gün adli para cezası ile cezalandırılır.

b) Faaliyete ilişkin yükümlülükleri sona ermeden, faaliyetin yürütüldüğü yeri veya tesisi, nükleer maddeyi, radyoaktif kaynağı veya radyoaktif atığı sahipsiz kalacak şekilde terk edenler üç yıldan sekiz yıla kadar hapis ve beşbin gün adli para cezası ile cezalandırılır.

c) Nükleer madde, radyoaktif kaynak ve radyoaktif atıkları; zimmet, yağma, hırsızlık, dolandırıcılık suçları veya başka bir hukuka aykırı davranış ile elde eden kişiler fiil daha ağır bir cezayı gerektiren ayrı bir suç teşkil etmediği takdirde beş yıldan onbeş yıla kadar hapis ve onbin gün adli para cezası ile cezalandırılır.

ç) Nükleer madde, radyoaktif kaynak veya radyoaktif atıkların kaybolmasına, çalınmasına veya yetkisiz kişilerin eline geçmesine ihmal göstererek veya dikkat ve özen yükümlülüğüne aykırı olarak neden olan kişiler, iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

d) 6 ncı maddenin ikinci fıkrasında belirtilen istisnalar dışında radyoaktif atıklar veya kullanılmış yakıtları Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisine sokan kişiler beş yıldan on yıla kadar hapis ve beşbin gün adli para cezası ile cezalandırılır.

e) Nükleer tesisler, radyasyon tesisleri, radyoaktif atık tesisleri ile nükleer madde, radyoaktif kaynak veya radyoaktif atıklara karşı yetkisiz müdahalede bulunan, sabote eden, saldıran veya zarar veren kişiler beş yıldan onbeş yıla kadar hapis ve onbin gün adli para cezası ile cezalandırılır.

f) Nükleer tesisler, radyasyon tesisleri, radyoaktif atık tesisleri ile nükleer madde, radyoaktif kaynak veya radyoaktif atıklara ilişkin yazılımlara karşı yetkisiz müdahalede bulunan, sabote eden, saldıran veya zarar veren kişiler beş yıldan onbeş yıla kadar hapis ve onbin gün adli para cezası ile cezalandırılır,

g) Nükleer tesis, radyasyon tesisi veya radyoaktif atık tesisini cebir veya tehdit kullanarak ya da hukuka aykırı başka bir davranışla ele geçiren, zapteden veya kontrolü altına alan kişiler oniki yıldan yirmi yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

ğ) Nükleer silah ya da nükleer veya radyolojik patlayıcı cihaz imal eden, radyoaktif maddeleri bu amaçla bulunduran, ticaretini yapan veya kullanan veya kullanımını yaygınlaştıran kişiler, Yirmibeş yıldan otuz yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

h) Bu fıkrada sayılan fiillerin gerçek veya tüzel kişiyi, uluslararası bir örgütü veya bir devleti bir eylemi yapmaya veya yapmaktan kaçınmaya zorlamak amacıyla gerçekleştirilmesi halinde verilecek ceza eylemin ve fiilin ağırlığına göre yarısından iki katına kadar artırılır.

ı) Bu fıkrada sayılan fiillerin bir örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenmesi hâlinde verilecek ceza eylemin ve fiilin ağırlığına göre yarısından bir katına kadar artırılır.

i) Bu fıkrada sayılan fiillerin işlenmesiyle herhangi bir kişinin sağlığının ciddi bir biçimde bozulmasına, ölümüne veya mülke veya çevreye karşı önemli zarara sebebiyet verilmesi durumunda verilecek ceza eylemin ve fiilin ağırlığına göre yarısından bir katına kadar artırılır.

j) Radyoaktif maddelerin 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda düzenlenen kasten öldürme, kasten yaralama, çevrenin kasten kirletilmesi suçlarının işlenmesinde kullanılması halinde verilecek ceza eylemin ve fiilin ağırlığına göre yarısından iki katına kadar artırılır.

k) Kurum adına denetimle görevli kişilerin görevlerini yapmasını engellemek amacıyla cebir veya tehdit kullanan kişiler fiil daha ağır bir cezayı gerektiren ayrı bir suç teşkil etmediği takdirde 5237 sayılı Kanunun 265 inci maddesi uyarınca cezalandırılır.

(2) Bu fıkrada sayılan fiillerin tespit edilmesi durumunda Kurum tarafından aşağıdaki idari para cezaları uygulanır:

a) Bir nükleer tesisin geçerli bir lisansa sahip olmaksızın işletilmesi durumunda tesisin niteliği Kurum tarafından yönetmelikle belirlenmek suretiyle bir milyon beşyüz bin ila yetmişbeş milyon Türk Lirası, radyoaktif atık tesisleri ve radyasyon tesislerinin geçerli bir lisansa sahip olmaksızın işletilmesi durumunda yediyüzelli bin ila yedi milyon beşyüz bin Türk Lirası, radyasyon uygulamalarının geçerli bir lisansa sahip olmaksızın yürütülmesi durumunda onbeş bin ila yüzelli bin Türk Lirası.

b) İzin veya onay alınması gereken faaliyetlerden tesislere ilişkin olanların izin veya onay alınmaksızın yürütülmesi durumunda yetmişbeş bin ila üçyüzelli bin Türk Lirası, yetki belgesi alınması gereken faaliyetlerin yetki belgesi alınmaksızın yürütülmesi halinde ikibin ila yetmişbeş bin Türk Lirası.

c) Bu Kanun Hükmünde Kararname kapsamında nükleer tesislere ilişkin ikincil mevzuat veya yetki koşullarına, Kurum kararlarına ve talimatlarına aykırı hareket edildiğinin saptanması veya sınırlarının aşılması halinde yüzelli bin ila bir milyon beşyüz bin Türk Lirası, radyoaktif atık tesisleri ve radyasyon tesislerine ilişkin ikincil mevzuat veya yetki koşullarına, Kurum kararlarına ve talimatlarına aykırı hareket edildiğinin saptanması veya sınırlarının aşılması halinde yetmişbeş bin ila üçyüzelli bin Türk Lirası, diğer faaliyetlere ilişkin ikincil mevzuat veya yetki koşullarına, Kurum kararlarına ve talimatlarına aykırı hareket edildiğinin saptanması veya sınırlarının aşılması halinde ikibin ila onbeş bin Türk Lirası.

ç) Yetkilendirme için yapılan başvurularda veya yetkilendirme yapıldıktan sonra, yetkilendirilen kişi tarafından Kuruma gerçeğe aykırı belge sunulması veya yanıltıcı bilgi verilmesi veya yetkilendirme yapılmasını etkileyecek yetki koşullarındaki değişikliklerin bildirilmemesi halinde, ceza hükümleri saklı kalmak kaydıyla, nükleer tesisler için yetkilendirilen kişiye bir milyon beşyüz bin ila yetmişbeş milyon Türk Lirası, radyoaktif atık tesisleri ve radyasyon tesisleri için yediyüzelli bin ila yedi milyon beşyüz bin Türk Lirası, diğer faaliyetler için onbeş bin ila yüzelli bin Türk Lirası.

d) Bu fıkra uyarınca uygulanan idari para cezalarına ek olarak aykırılıkların giderilmesi için Kurum tarafından ilgili kişiye uygun bir süre verilir. Aykırılıkların verilen süre içerisinde giderilmemesi hâlinde idari para cezaları, her defasında bir önceki cezanın iki katı tutarında uygulanır. Gerçek dışı belgenin, yanıltıcı bilginin veya yetki koşullarındaki değişikliğin yetkilendirmeye esas teşkil etmesi ve düzeltilmesinin mümkün olmadığının tespit edilmesi halinde ise idari para cezasına ek olarak yetki askıya alınır, kısıtlanır veya iptal edilir.

(3) İkinci fıkrada sayılan fiillerin halk veya çevre sağlığına ve güvenliğine tehdit oluşturacak şekilde tahribata yol açtığının tespit edilmesi halinde uygulanacak idari para cezası bir kat arttırılır. Kurum, para cezasına ek olarak, fiillerin halk ve çevre üzerinde oluşturduğu riskin devamı süresince lisans veya izni kısıtlayabilir, askıya alabilir. Kurum, fiillerin halk ve çevre üzerinde oluşturduğu riskin ağırlığına göre lisans veya izni iptal edebilir.

(4) Verilen idari para cezaları, tebliğinden itibaren bir ay İçerisinde ödenir. İdari para cezalarına karşı otuz gün içerisinde idare mahkemelerinde dava açılabilir. Verilen idari para cezalarına karşı yargı yoluna başvurulması takip ve tahsilatı durdurmaz.

(5) Beş yıl içinde ikinci fıkranın uygulanmasını gerektirir fiillerin tekrarı halinde her bir fiil için idari para cezası bir kat arttırılarak uygulanır.

(6) Para cezası uygulanması, idari para cezası verilen yetkilendirilen kişilerin güvenlik ve emniyet tedbirlerini alma yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz.

(7) Kurum, gerek gördüğü hallerde, nükleer madde, radyoaktif kaynak ve radyoaktif atıkların güvenlik ve emniyetinin sağlanması için masrafı yetkilendirilen kişiye ait olmak üzere, alıkoyma ve taşıma da dâhil olmak üzere gereken tedbirleri alabilir veya aldırabilir.

(8) Bu Kanun Hükmünde Kararnameye göre idari para cezalarının veya idari yaptırımların uygulanması, bu Kanun Hükmünde Kararnamenin diğer hükümlerinin uygulanmasına engel oluşturmaz. Bu Kanun Hükmünde Kararnameye göre verilen cezalar ve alınan tedbirler diğer kanunlar gereği yapılacak işlemleri engellemez.

(9) Bu madde kapsamında uygulanacak idari yaptırımlara ilişkin uygulama esasları; fiilin icraî veya ihmâli davranışla işlenmesi, kusurun derecesi, ihlal edilen menfaatin ağırlığı, ihlal edenin ekonomik durumu gibi hususlar dikkate alınarak Kurum tarafından belirlenir.

(10) Bu madde uyarınca uygulanacak idari yaptırımlar hakkında bu Kanun Hükmünde Kararnamede hüküm bulunmayan hallerde 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu hükümleri uygulanır.

(11) İdari yaptırımlar hakkında karar vermek, idari yaptırımları uygulamak ve idari yaptırımların uygulanması için ilgili mercilerden talepte bulunmak hususlarında Kurul yetkilidir.”

BAŞKAN – 49’uncu madde üzerinde önerge ve söz talebi yok.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 49’uncu madde kabul edilmiştir.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – 49’da benim bir şeyim var, takdim yapacağım.

BAŞKAN – Yahu siz Komisyon üyesinden daha çok konuştunuz ama keşke sizi bu Komisyona verselermiş, tam sahanızmış, niye KİT’e vermişler? Bir dahaki sefere sizi bekliyoruz burada.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Teşekkür ederim.

49’uncu maddeyle ilgili ceza hükümleri ve idari yaptırımlar var. Bu konuyla ilgili, tabii, nükleer tesis, radyasyon tesisi veya radyoaktif atık tesisiyle ilgili bu Akkuyu Nükleer Santralini de dolayısıyla bağlayacak olan bir konu. Bunun alt komisyonda değerlendirilip değerlendirilmediğiyle ilgili… Çünkü bu kanun hükmü bizim yaptığımız uluslararası anlaşmalara uygun olmak durumunda. Bu uluslararası anlaşmalar neler? Türkiye Cumhuriyeti’nin katılım sürecinde olduğu, Rusya Federasyonu’nun da taraf olduğu 5 Eylül 1997 tarihli Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşme’dir bir tanesi. Bu kanun teklifi oluşturulurken, bu, dikkate alınmış mıdır? Türkiye Cumhuriyeti’nin nükleer enerji alanında 3’üncü taraf sorumluluğuna ilişkin 29 Temmuz 1960 tarihli Paris Sözleşmesi ile Viyana Sözleşmesi ve Paris Sözleşmesi’nin Uygulanmasına İlişkin 21 Eylül 1988 tarihli Ortak Protokol’e taraf ve Rusya Federasyonu’nun 21 Mayıs 1963 tarihli Nükleer Zararlar İçin Sivil Sorumluluğa İlişkin Viyana Sözleşmesi’ne taraf olmuş. Dolayısıyla burada zaten Akkuyu Nükleer Santralinde ortak bir proje şirketi kuruluyor. Nükleer güç santralini bu proje şirketi yapıyor. Proje şirketinin de hiçbir şekilde, yüzde… Ortaklarının bir tarafı Rosatom -öyle söyleyeyim- bir tarafı Türkiye, TETAŞ. TETAŞ mülga oldu, EÜAŞ’a bağlandı. Burada diyor ki: “Rus yetkili kuruluşlarının proje şirketindeki toplam payları hiçbir zaman yüzde 51’den az olamaz.” Bu net. Bu yapılan anlaşma bunu gerektiriyor.

Şimdi, buradan hareketle, bu atık sisteminde “proje şirketi” dediği yani yüzde 51’i, en az yüzde 51’i Rusya’ya ait olan proje şirketi, bu atıkları belirli bir ücret karşılığında alıyor. Daha doğrusu, fona yatırıyor, bir fon var. 0,15 Amerikan sent/kilovatsaat olarak. Ve anlaşmadaki “yakıt, atık yönetimi ve söküm” üst başlığında “Taraflar, devletlerinin yürürlükteki kanunları ve düzenlemeleri izin verdiği ölçüde nükleer yakıt, kullanılmış nükleer yakıt veya herhangi bir radyoaktif materyalin sınır ötesi hareketi dâhil olmak üzere, ancak bunlarla sınırlı olmamak kaydıyla nükleer materyallerin sınır ötesi hareketlerine ilişkin gerekli tüm ilgili onay, lisans, kayıt ve rızalarının alınmasında Proje Şirketi’ne yardım eder.” Nedir proje şirketi? Her halükârda yüzde 51’i Rusya’ya ait olan firma. “Proje Şirketi nükleer güç santralinin sökümü ve atık yönetiminden sorumludur. Bu çerçevede proje şirketi yürürlükteki Türk kanunu ve düzenlemeleriyle öngörülen ilgili fonlara gerekli ödemeleri yapacaktır.”

Sorum şu: Madde 49, bu ilgili kanun teklifinde eğer buradaki cezai durumları oluşturanlar eğer Rosatom’da yani bu proje firmasının Rusya tarafında çalışan kişiler olursa kendi sınırlarımız içindeki Akkuyu Nükleer Santralinde bunu uygulayabilir miyiz? Bu kanun teklifi oluşurken bu değerlendirilmiş midir?

BAŞKAN – Sayın milletvekilimize teşekkür ediyoruz.

Arkadaşlar, soru-cevap işlemlerinde maddeyle ilgili soru-cevap kısmı komisyonlarda olmuyor.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Kabahatler Kanunu'na atıf yapıyor da tanımsız şeyde Başkanım.

BAŞKAN – Ben onlarla ilgili kısmen şöyle söyleyeyim -teşekkür ediyorum bilgilendirmeniz için- bu konuyla ilgili sorularla ilgili kısımda açıklayıcı, kısa açıklayıcı bilgiler versin. Sayın milletvekilimiz arka arkaya değişik sorular sordular. O sorularla ilgili kısımda bir maddeyi ilgilendiren, bir de özel durumlar ihtiva eden husus var. Sayın Bakan yardımcılarım, onu tutanakları alın, sayın milletvekilimize cevabınızı, sayın milletvekilimizin sorularına yazılı bir şekilde veya baş başa görüşerek o işleri halledin. Siz teklife…

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bu burayı ilgilendiriyor ama.

BAŞKAN – Soru soruyorsunuz diyorum. Sorularla ilgili kısmı…

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Evet, evet, yani kanun teklifine açıklık getirilmediği için.

BAŞKAN – İşte onlar soruları size bildirsinler.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ben duyacağım da sizin duymanız… Belki değiştireceksiniz, diyeceksiniz ki "Evet, bunu atlamışız. Bu Paris Anlaşması'nı, Viyana Anlaşmasını…"

TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU BAŞKANI ZAFER DEMİRCAN – Ben bir kısa açıklama yapabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU BAŞKANI ZAFER DEMİRCAN – Şimdi, sayın vekilimizin söylemlerindeki ilk kısımlar uluslararası anlaşmalar kapsamında, Türkiye'nin taraf olduğu tüm uluslararası anlaşmalar.

İkinci bahsettiğiniz husus, Sayın Vekilim, bu IGA dediğimiz, Intergovernmental Agreement olarak sistemde bulunan ve bizim Rosatom ya da Akkuyu kapsamıyla, proje şirketi kapsamıyla yaptığımız anlaşma.

Bu üçüncü husus ise 49'uncu maddede sadece nükleer bir güç santrali değil, her türlü nükleer tesis -ki bunun içerisinde bizim deneme reaktörlerimiz de dâhil, hızlandırıcı tesislerimiz de dâhil- artı her türlü nükleer materyalin sistem içinde taşınması, boşaltılması, depolanması ve radyoaktif uygulama teknikleri de dâhil olmak üzere eğer 702 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında belirlenen hususlara riayet etmediğiniz takdirde ister tüzel kişilik olarak şirket olun ister gerçek kişi olun ister Akkuyu gibi münhasıran IGA kapsamında düzenlenen bir şirket olun, tümüyle 49'uncu maddede belirtilen cezai hükümler ve idari yaptırımlar maddesine muhatapsınız.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Anlaşmazlık durumunda Lahey Adalet Divanını gösteriyor çünkü Türk mahkemelerini göstermiyor da onun için.

TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU BAŞKANI ZAFER DEMİRCAN – Efendim, özür dileyerek kestim. Bu, IGA kapsamında oluşması muhtemel bir hususun götürüleceği uluslararası tahkim anlamında orayı adresleyebilir. Bu, bütün anlaşmalarda bulunabilir ama bizim yerel anlamda uygulayacağımız mevzuat şu anda eklediğimiz ceza hükümleri olacaktır.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani bu, Rosatom tarafında çalışan biri de Akkuyu'da buna benzer bir şey yaparsa biz gereğini yapacak şekilde kanun teklifini yazdık diyorsunuz.

TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU BAŞKANI ZAFER DEMİRCAN – Tabii ki ve şunu da belirteyim kısa bir bilgi olarak: Akkuyu Anonim Şirketi Türkiye'deki ticari kanunların usullerine uygun olarak kurulmuş bir Türk şirketidir, yerel bir şirkettir, yabancı değildir, her ne kadar hissedarı yabancı da olsa.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani Türkiye sınırları içinde olduğu için.

TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU BAŞKANI ZAFER DEMİRCAN – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Evet, Deniz Bey, çok teşekkür ediyorum bu teferruatlı açıklamalarınızdan dolayı. Biraz teknik konulara girdiniz, kusura bakmayın, teknik adamlar kolay anlaşabiliyorsunuz.

MADDE 50- 702 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 6 ncı maddesinin sekizinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(8) Türkiye Cumhuriyeti egemenlik alanı içinde nükleer santral işletenler ile nükleer santral dışındaki tesis ve uygulamalarda radyoaktif atık üreten kişiler onbirinci fıkra uyarınca belirlenecek tutarda radyoaktif atık yönetimi ve işletmeden çıkarma özel hesaplarına ayrı ayrı ödeme yapar. Özel hesaplar adına tahsil edilen gelirler amacı dışında kullanılamaz."

BAŞKAN – Evet, 50'nci madde üzerinde önerge yok, söz talebi yok.

50'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

MADDE 51- 702 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 7 nci maddesinin onaltıncı fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "on ikinci" ve beşinci cümlesinde yer alan "on dokuzuncu" ibareleri "on birinci" şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – 51'inci madde üzerinde önerge yok, söz talebi yok.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

MADDE 52- 702 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 2 nci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "görev yapan personel ise" ibaresinden sonra gelmek üzere "3 1/12/2021 tarihine kadar" ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN – 52'nci madde üzerinde söz talebi yok, önerge yok.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

MADDE 53- Bu Kanunun;

a)13 üncü maddesiyle değiştirilen 3213 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yapılan değişiklik ile 22 nci maddesiyle 3213 sayılı Kanuna eklenen geçici 43 üncü madde ve maddeye bağlı ekli (1) ve ekli (2) sayılı tablolara ilişkin değişiklikler 31/12/2019 tarihinde,

b)14 üncü maddesiyle değiştirilen 3213 sayılı Kanunun 14 üncü maddesine bağlı ekli

(3) sayılı tabloya ilişkin değişiklik 1/1/2019 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

c) Diğer maddeleri yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 53'üncü madde üzerinde önerge yok, söz talebi yok.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

MADDE 54- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 54'üncü madde üzerinde söz talebi yok, önerge yok.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Başkanım, oylamadan bir şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN – Bu vasıtayla (2/1410) esas numaralı Teklif'in tümünün oylamasına geçmeden önce Sayın Milletvekilimiz Tahsin Tarhan Bey'in kısa bir söz talebi var. Ona söz veriyorum.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikli olarak size teşekkürle başlamak istiyorum. Sektör temsilcilerine tek tek söz verdiğiniz için ve kendilerini ifade edip kanunlar üzerinde yorum yaptıkları için, bu yönetim anlayışınızdan dolayı teşekkür ediyorum.

Bir de hatırlatmada bulunarak sözlerimi tamamlamak istiyorum. Madde 10'da "Daimî nezaretçilerle ilgili iş güvencesi maddesini araştıracağız, bakacağız." dediniz.

Madde 18'de "Mera alanları ve zeytinliklerle ilgili hiçbir sıkıntı olmayacak." dediniz, onu da tekrar gözden geçireceğiz.

Madde 30 ve 40 arası petrol ve türevleri iş yapanların mağdur edilmeyeceğine dair gene bir sözleriniz oldu, "Bakacağız." dediniz.

47'nci maddede de süre uzatmasının tekrar gözden geçirilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Çok teşekkür ediyorum.

Katkı sunan Komisyon üyelerine ve milletvekillerine de saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederiz.

Buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Madde geneli üzerinde sadece kanun teklifinin tekniği açısından uygun olmadığını tekrar ederek oylamaya geçtiğinizde kanunun bütünü üzerinde ret oyu vereceğimizi ifade edeyim.

BAŞKAN – Canın sağ olsun senin, gönüller bir olsun, oyumuz farklı olsun.

Ali Bey, buyurun.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Evet, ben de hem size hem bütün Komisyon üyelerine ve sayın bürokratlara, bütün hazıruna teşekkür ederim. İyi bir çalışma oldu. Eleştirilerimiz var tabii ki. Önerilerimizin hepsinin dikkate alınmadığını biliyoruz.

BAŞKAN – Ama siz benim önerilerimi dikkate aldınız.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Ben sizin önerilerinizi dikkate alırım tabii.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yani sonuçta, Komisyon Başkanının önerileri, uyarıları bizim tarafımızdan dikkate alınıyor.

Dolayısıyla konuyla ilgili muhalefet edeceğimiz hususlar bizim açımızdan devam ediyor. Ancak kabul edilen hususlar açısından da teşekkürlerimi sunmak isterim.

Herkese iyi akşamlar.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Teklif sahibi arkadaşımıza da uygun görürse kısa bir söz verelim çünkü kanun teklifine katkı sağladılar.

Buyurun Nevzat Bey.

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım, çok değerli Komisyonumuzun üyeleri, değerli bürokrat arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, uzun bir maratonun ardından bugüne gelmenin gururunu yaşamıyor değiliz. Öncelikle, emek veren önerge sahibi milletvekili arkadaşlarımıza, STK'lerimize, Bakanlığımızın çok değerli yetkililerine ve Bakan yardımcılarımıza, bilhassa Abdullah Bey ve Mithat Bey'e çok teşekkür ediyorum.

Biz bu düzenlemeyle madencilik, elektrik, petrol ve LPG, nükleer ve ölçü ayarlarına ait birçok hususta düzenlemeler yaparak denetlemeyi ve yaptırım hususlarını daha açık, net, uygulanabilir, yeknesaklığı sağlayıcı olmasına çaba sarf ettik. Bu sektörü geliştirmeye çalışırken kamunun da denetim rolünün etkin ve daha verimli olmasını sağlamaya çalıştık. Umarım biraz sonra oylanacak geneli üzerindeki oylamadan sonra Meclise sevk edildiğinde görüşmeler ardından kanunlaşacak olan bu kanun tasarımızın hayırlı olmasını temenni ediyor, tekrar emeği geçen bütün paydaşlara teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Evet, değerli milletvekili arkadaşlarım, Abdurrahman Bey'e de söz verelim.

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) – Dileriz bu yaptığımız kanun, komisyonda çalışmalar ülkemiz geleceği için hayırlara vesile olur. Emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Hayırlı akşamlar.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, hepinize çok teşekkür ediyorum.

Sayın Kaboğlu Hocamızın çok güzel bir tavsiyesi oldu, Anayasa ve İç Tüzük'le ilgili konu. Benim kanaatim odur ki şu anda yaptığımız, bugün Komisyonda gerçekleştirmeye çalıştığımız ideal bir yasa yapma yöntemini gerçekleştirdik. Ben sivil toplum örgütü üyesi değerli arkadaşlarıma çok teşekkür ediyorum. Tamamen konularıyla ilgili, tamamen meselelere hâkim bir şekilde bizi aydınlatmaya gayret ettiler. Bazen sözlerini kesmek zorunda kaldık. O arkadaşlarımız da kusura bakmasınlar çünkü değerli milletvekilli arkadaşlarımızın da zaman zaman sözlerini kesiyoruz.

Bizim buradaki esas şeyimiz, şunu da herkesin çok iyi idrak etmesini arzu ediyorum, istiyorum, diliyorum ki ve kamuoyuna da bunu altını çizerek söylüyorum: Yasa yapmakla tek yetkili biziz, Türkiye Büyük Millet Meclisi. Nasıl ki ilgili kurumlar, kamu kurumları, bakanlıklar yasayla ilgili bir konuyu milletvekilleriyle paylaşarak az önce rica vesaire dediğimiz şey varsa sivil toplum örgütleri de bizimle irtibat hâlinde bu yasa yapma konusunda katkılarını sağlasınlar diye arzu ediyorum.

Samimiyetle söylüyorum, ilk gelirken metin nedir acaba diye baktığımızda en başta sayın milletvekili arkadaşlarımızla beraber, kanun teklifini veren milletvekili arkadaşlarımızla beraber önce ben hazmetmek istedim. Saat sanıyorum üç buçukta başladık, iki veya iki buçukta bitirdik. İlk anda ben şunu dedim: "Arkadaşlar, ben muhalefet gibi sorarım, haberiniz olsun." Muhalefet gibi sordum, burada da eksik kalanları da sordum. Niye? Ülkemiz için yapıyoruz bu yasaları biz. Samimiyetle yapmaya gayret ediyoruz ve arkasından sivil toplum örgütlerini sonuna kadar dinledik.

Sonra alt komisyon başkanımız, sivil toplum örgütü arkadaşlarımıza ilk örnek olduğu için geneli üzerinde konuşmuşlar, "Bizi maddede konuşturmadınız." diyor. Değerli arkadaşlar, kusura bakmayın, siz geneli üzerinde konuşacaksınız, maddeler üzerinde kararı Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri verecek. Siz madde şöyle olsun, böyle olsun diye değil, genel bir şeyler anlatacaksınız. Sayın milletvekili soracak, diyecek ki: "Ya, 37'nci maddedeki çekincen nedir?" siz de o çekinceyi yapacaksınız ve hakem Türkiye Büyük Millet Meclisidir, komisyonun değerli üyeleridir. O komisyon üyeleri arkadaşlarımız sizin şeyleriniz doğrultusunda…

Az önce çok güzel Müzeyyen Hanım'ı brife ettiler Jeoloji Mühendisleri Odası arkadaşlarımız. Yani onlar gelecekler brife edecekler, böyle katkı sağlayacaklar. Yoksa her madde üzerinde "Benim şu cümlede şöyle şeyim var, virgül böyle mi olsa." deme hakkınız olduğu takdirde… Hakkınız var ama Parlamentonun üyeleri gibi yaptığımız takdirde biz… Bakın, ne diyorum: Muhalefet kendi arasında anlaşamıyor. Aynı yolda gitmiş ittifak partileri bazı konularda ters düşüyorlar. Ki sivil toplum örgütleri birbiriyle tam anlaşamıyor. Eğer biz bunları, gelenlerin tamamını böyle yaptığımız takdirde 10 maddelik kanunu biz bir senede çıkaramayız. Bizim görevimiz paydaşları bir noktada birleştirip en doğruyu oluşturabilmek.

Bize müracaat eden 27 sivil toplum örgütü olmuş. İlk gün 70 kişiydi, onlardan 27'sini çağırmışız. Aynı olanlar değil, aynı kişilerden çağırmak yerine içinizden seçin demişiz. Çağırdığımız sivil toplum örgütlerinin listesi burada. 18 kamu kurumu çağırmışız; Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı, Cumhurbaşkanlığı Bütçe Başkanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, EPDK, Türkiye Atom Enerjisi Kurumu, Kamu İhale Kurumu, MTA, Orman Genel Müdürlüğü, TPAO, Gelir İdaresi Başkanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı. Konuyla alakalı olabilecek bütün kurumları davet etmişiz.

Komisyona davet edilen sivil toplum kuruluşları toplam 29 tane. TÜSİAD gelmemiş. Türkiye Mimar ve Mühendisler Odası gelmemiş. Elektrik Mühendisleri Odası alt komisyona gelmemiş, esas mutfak o, bura üst mutfak. Alt komisyona gitseydiniz mutfağın daha iyi olduğu, bütün malzemenin seçildiği yerdi orası. Bunları seçilen malzemeyle biz buraya getiriyoruz.

Onun için değerli arkadaşlar, bu da sizin için önemli bir şey hâline gelmiş oldu. Elimizden geldiği kadar katkı sağlayarak bu işleri yapmak için gayret gösterdik.

Ben katkı sağlayan tüm milletvekili arkadaşlarıma teşekkür ediyorum. Özellikle Sayın Babaoğlu'na, hocamıza teşekkür ediyorum. Bizim beklediğimiz, arzu ettiğimiz, mutfaktaki olgunlaşacak bir şekilde yaptık.

Ben Cumhuriyet Halk Partisi grup başkanı ve diğer milletvekili arkadaşlarımıza teşekkür ediyoruz. 30 küsur tane önerge vardı, alt komisyon kurulunca baktık orada gidiyor. Dedi ki: "Başkanım, ben önergeleri azaltıyorum çünkü samimi bir çalışma oldu. Bizim her dediğimizi yapmayabilirsiniz ama samimi bir çalışma oldu. Biz muhalefet olarak önem verdiğimiz konularda önergeler vereceğiz." Aynı şekilde İYİ PARTİ temsilcisi Yasin Bey'e, HDP'nin temsilcisi Ali Bey'e teşekkür ediyorum. Hepsi de arkadaşlarımız samimiyetle bir katkı sağlamış oldular. Abdurrahman Başkan Bey'e de teşekkür ediyorum. Önergeleriyle, katkılarıyla, destekleriyle.

Şimdi, onlar HDP'yi kendilerinden sayıyorlar, biz de beraber saydığımız için… Ama CHP'lileri burada sayarken… Önemli bir nokta. Ali Bey söylediği için söylüyorum ama söylemeyelim. Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın sayarken -millî menfaatlere uygun konusu- dedi ki: "Cumhuriyet Halk Partisinin millî menfaatlere uygun olduğunu kimse tartışmaz, İYİ PARTİ'nin de millî menfaatlere uygun olduğu konuyu kimse tartışmaz, AK PARTİ de hakeza öyle, Milliyetçi Hareket Partisini nasıl tartışabilirsiniz?" dedi ama HDP'yi dışarıda bıraktı. Yani o da o anda benim, Sayın Kaboğlu ile Ali Bey'in o an dikkatini çekti göz göze gelip. O söylemese söylemeyecektim. Yani neyse. Aslında sizin beraber olduğunuzu görüyorlar zaten, saymadılar sizi. Şimdi, ben MHP'yi saymadım ya o da ondan olmuş olabilir.

Değerli arkadaşlar, bu 29 tane sivil toplum örgütünün çok büyük katkıları oldu. Tekrar hocamın ifade ettiği gibi, eğer uygun görürseniz, yaparsanız geneli üzerinde görüşmeler yapıp anlaştığımız konularla ilgili önergeleri samimiyetle çalışacağız. Mesela, az önce söyledik, 1 Ekim 2013 tarihinden

önceki petrol istasyonlarıyla ilgili gayrimenkullerle verilen cezayı ortak önerge verirsek madde ihdas ederiz, ortak önerge vermediğimiz takdirde madde ihdasının iki buçuk saat olduğunu az önce konuştuk Anayasa konusunda, ona da zor dayanıyoruz. O anlamda, bunu yaparız diye ümit ediyorum. Genel Kurulda aynı hassasiyeti grup başkanlarımıza, grup başkan vekillerimize söylersek… Önergeler de belli. "Ya, zamanı geçirelim, seçmene selam." diye değil "Biz bunu çalıştık kardeşim, şurada itiraz ediyoruz." deme… Şiddetle yapın ve teknik konuşalım. Ben hakikaten hayran kaldım, niye bugüne kadar komisyon başkanlığı yapmamışım; Genel Kurulda grup başkan vekiliyken farklı şeyler yapıyorduk, böyleymiş. Teşekkür ediyorum.

Kanunun son oylamasından önce Genel Kurulda temsil etmek üzere sözcüler tespit edelim diyorum. Genel Kurulda Başkan, Başkan Yardımcısı, ve Sözcü temsil etme yetkisine sahip… Ben alt komisyonda üyelik yapan arkadaşlarımızın bu kanunun sözcüsü olarak aşağıda bulunmasını teklif ediyorum.

Selma Kaplan Kıvırcık, Fuat Köktaş -zaten Ahmet Bey sözcü- Şahin Tin; bu arkadaşlarımızın sözcü olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda Komisyonumuzu temsil etmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Kanunun bütününü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Bir de değerli arkadaşlar, iki konuyla ilgili redaksiyon yetkimiz vardı biliyorsunuz. Bu şeydeki iki konu tutanaklara geçti. Biri Yasin Bey'le ilgili kısım, öbürü EPDK'yle ilgili, kanunun dilinin ahenge getirilmesiyle ilgili bir durum söz konusu. Bu konuyla ilgili de redaksiyon yetkisini Komisyona vermenizi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Şimdi, salı günü verelim dedik ama salı günü grup önerilerinin konuşulduğu gün. Bu kanunla ilgili grup önerisini biz salı günü bastırıp dağıtıp alalım diye… Çok güzel çalışmışsınız, her şey hazır. Eğer uygunsa pazartesi günü saat 16.00'ya kadar verilmek üzere efendim hepinize teşekkür ediyorum, Allah razı olsun.

Birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati:22.04